

Альфред Розенберг

Єврейський слід крізь віки

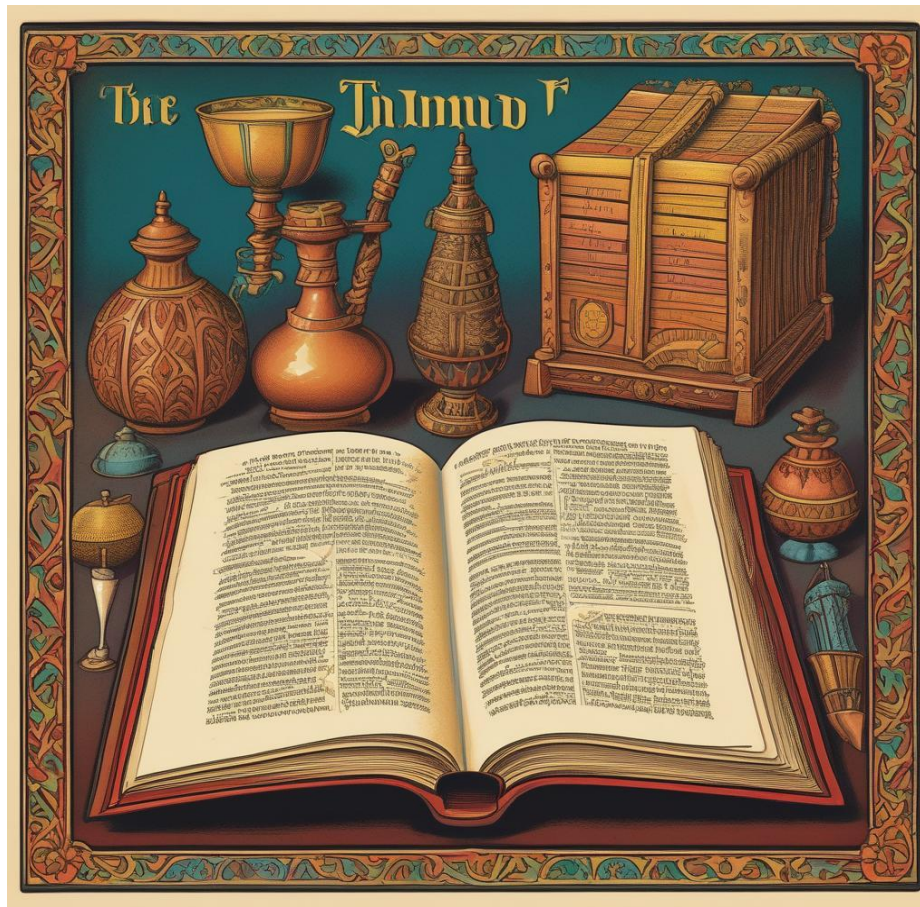
плюс

Аморальність у Талмуді

плюс

Доктор Я. Поль

Дух Талмуду

Єврейський слід крізь віки

Оригінальна передмова

"Жидівський слід" був моєю першою статтею, написаною в 1919 році, вона з'явилася в 1920 році. Оскільки відповідні дебати викликали безпосередній інтерес у подальшій боротьбі, після першого видання вона більше не перевидавалася. Але сьогодні, коли всі питання вимагають глибшого дослідження для шкільного навчання, ця стаття, написана 18 років тому, зробить свій внесок у пізнання єврея та його шляху крізь віки, бо вона базується здебільшого на єврейських джерелах, які раніше були невідомі антиюдаїстам. Мені тут - окрім стилістичних перевірок - не довелося вносити жодних виправлень, оскільки майже все було опрацьовано мною особисто. Кілька персональних випадів проти політиків у заключних розділах можна було б пом'якшити, кілька розділів з історії ідей скоротити.

Тож сподіваюся, що нове видання буде корисним для пізнання незмінності єврейської природи. У майбутньому все залежить від того, чи зрозуміють прийдешні покоління глибоку необхідність боротьби нашого часу, щоб не стати втомленими і слабкими, як ті, хто був до нас.

А.Р.

Берлін, березень 1937 року.

Загальні питання

Діаспора

Насправді, сьогодні було б зайвим витрачати слова про природу поширення євреїв у світі, але гасла, раз висунуті, мають, здається, нездоланну силу і життєву вітальність. Навіть серед людей, які зайняли певну позицію в єврейському питанні, досі говорять, що євреїв, зрештою, змусили покинути свою батьківщину, що хтось потягнув їх спочатку до Вавилону, а потім до Риму. Обидва ці завжди названі випадки абсолютно правдиві, але вони також і єдині. Адже вже задовго до зруйнування Єрусалиму і задовго до народження Христа, див., євреї жили розсіяно по всіх відомих тоді землях. (Вже перед вигнанням, наприклад, існували єврейські банкірські дома в Месопотамії). З Вавилону вони вирушили в паломництво на схід; в той же час вони вже жили на Іонічних островах, в Малій Азії і, якщо вірити пророкам, в Іспанії, куди вони прийшли разом з фінікійцями.

Але інформація з цього часу все ще нечисленна; але повідомлення пізніших часів показують, що євреї вважали за краще тисячами залишати свою батьківщину, де, зрештою, доводилося займатися землеробством і виноградарством, і переходити до більш легких і прибуткових занять. Про це пізніше, а зараз просто скажемо, що євреї спочатку заснували постійні колонії у фінікійців, а саме в Тиросі та Сидоні. Вони поширилися і по решті Сирії, особливо багато їх було в Антіохії, Селевкії, Лаодикії та Дамаску. Далі їх вабила Мала Азія, де вони шукали житла як вздовж караванного шляху, так і в прибережних містах півострова. Так вони жили в Кападокії, Фрігії, Тарсі, Траллесах. На Іонічних островах їх було особливо багато в Смірні, Ефесі, Мілеті, а також у Галікарнасі та Кнідосі. Їхні колонії

були поширені на Кіпрі, Родосі, Делосі, Паросі, Криті, Фессалоніках, Корінфі, Спарті та Аттиці.

В Італії це Рим, звідки ми маємо першу достовірну інформацію від 139 року до Різдва Христового. Тут євреї, мабуть, жили задовго до того, щоб сформувати таку велику громаду, яка існувала вже тоді. У містах Північної Африки, особливо в Єгипті, євреї також жили в більшій кількості. Тут їх приваблювала головним чином Александрія, і незабаром вони вже становили сильну меншину в межах усієї громади. Завдяки толерантному уряду Птолемея Лагі, євреям було дозволено жити всюди, - і так замикається кільце єврейських поселень навколо всього Середземномор'я. Колонії підтримують тісний зв'язок між собою, приваблюють нових поселенців з Палестини, просуваються все далі вздовж торгових шляхів, тож Страбон має рацію, коли стверджує, що приблизно в часи Христа вже не було жодного міста, в якому не жили б євреї, і де б вони не домінували.

Ці короткі свідчення, які можна примножувати як завгодно, повинні вказувати: по-перше, на те, що єврейська еміграція з Палестини, починаючи вже з давніх часів, ставала дедалі більшою, а по-друге, на те, що ця еміграція була *добровільною*. Жоден народ не просив євреїв, а тим більше не примушував їх оселитися серед себе; ні, немов одержимі демоном, євреї переходили з однієї землі на іншу, і "через кілька століть", як повідомляє єврейський історик Герцфельд, "і перш за все без будь-якого видимого примусу ззовні, євреї були розселені по всіх ландшафтах від Мідії до Риму, від Понту до Перської затоки, від Македонії до Ефіопії, і не існувало на цій величезній території жодного значного торговельного міста, де б не було представлено євреїв".

Торгівля та лихварство

Обсяг статті не дозволяє нам детально простежити схильність до торгівлі в історії єврейського духу, аж до найвіддаленішого минулого, де її можна було б простежити більш ретельно. Слід лише зазначити, що ця схильність не була плодом нібито насильницького виключення євреїв з боку народу, скоріше, вона завжди була постійним рушійним імпульсом єврейського життя. Сам по собі цей факт не викликає жодних закидів, оскільки торгівля і комерція є необхідними елементами нашого існування, але багато чого можна заперечити щодо природи єврейського підприємницького духу, про що ми поговоримо пізніше.

Справа в тому, що вже за часів Соломона, а можливо, і набагато раніше, через Палестину до Вавилону вели жваві караванні шляхи, що Соломон стягував данину з проїжджаючих купців, що він заснував базари в Дамаску та інших містах, що вже за його часів великого розмаху набула кінна торгівля з Єгиптом, що, нарешті, разом з фінікійцями була здійснена знаменита подорож до таємничого Офіру, країни золота на далекому сході. Окрім головного шляху, що пролягав з Дамаску через рівнину Джизріл до затоки Акко, існували й інші часто відвідувані торгові шляхи. Один з них вів зі Скітополя до Сіхеми, інший - через Генаа також до Сіхеми, а звідти - до Єрусалима. Між цим містом і портовим містом Айлат існувала інтенсивна торгівля; ще одна дорога вела до приморського міста Йоппе. Євреї завжди вели активну посередницьку торгівлю вздовж цих торгових артерій, і багато з них, щоб вижити на землі, змушені були займатися й іншими справами.

Коли вони опинилися у вигнанні, для єврейського торговельного духу відкрилися нові можливості. За короткий час багато хто з них, особливо серед толерантних персів, які повністю присвятили себе хліборобству, досягли великого багатства. І коли пісні скорботи за втраченою батьківщиною, нарешті, сповнилися, до Палестини повернувся, скажімо так, не весь народ, а лише бідні та "побожні", які були змушені до цього і які становили меншу

частину вигнанців. Ті, хто залишився, перенесли свої торгіві та банківські підприємства все далі на схід, і всі вони залишилися на чужині.

Репатріанти знайшли малозаселену землю, яка чекала на енергійне освоєння. Якщо євреї теж мали обов'язково потрапити на неї, то це було зовсім не те, що вони мали на увазі, чому найкращим доказом став швидкий початок масової еміграції на вищезгадані землі.

Великою брехнею, якою нас знову і знову балують, є твердження, що через розсіювальні та перешкоджаючі закони євреїв був виключений з будь-якої діяльності, окрім торгівлі, і тому неминуче повинен був переключитися на лихварство. Якраз навпаки: євреї емігрував, бо сподівався знайти на чужині кращий ґрунт для цього прибутку. Тому не випадково, що саме у великих торгових центрах існували найбільш процвітаючі єврейські колонії, бо якби серце єврея прагнуло роботи, то він би переселився на землю з родючим ґрунтом, а не на кам'яні острови і вузькі портові райони. Він може навести скільки завгодно прикладів цього факту давнини з усіх часів і народів. В іспанських баскських землях, наприклад, було ще мало міст. Маючи намір поживити торгівлю і комерцію в цих провінціях, Санчо Мудрий (1189) підніс старий Гастейс до рівня міста і видав указ, згідно з яким будь-який іноземець, що продає свої товари, міг жити в ньому вільно від усіх обтяжень. Результатом стало те, що купа євреїв з усіх куточків Іспанії негайно переїхала туди, щоб не втратити сприятливу можливість. Коли в Персії Аббас Софір хотів економічно відродити свої спустошені війною землі, він надав іноземним купцям значні привілеї. Результатом і тут стало те, що, окрім інших народів, з усіх околиць потягнулися переважно євреї. Те саме відбувалося в Польщі, Богемії та інших державах. Євреї не мав почуття батьківщини, ніде не міг її набути, не прагнув до неї і як вічний мандрівник пересувався всюди, де процвітала посередницька справа і лихварство.

Тут криється незаперечна риса характеру, яка з часом розвивалася все жорсткіше, але жодним чином не була нав'язана єврею злими людьми. Як англосакс, скандинав і німець переселялися на чужі землі, щоб зробити безлюдні регіони родючими, як вони будували свої ферми і з плугом в руках будували своє життя на чужині (брати іншої природи тим часом досліджували землю і космос), так і єврея нестримно тягнуло в барвисту метушню портових міст, обмінних пунктів і щорічних ринків.

Євреї, як уже зазначалося, брали активну участь у вавилонській торгівлі, яка переправляла китайські та індійські товари на Захід і постачала на ринки Середземномор'я власні дорогоцінні вироби. Однак багато згаданих торговельних майстрів мають найбруднішу репутацію. Три міста Вавилону користуються особливо поганою славою, і це було пов'язано з єврейською торговельною діяльністю. Євреї охоче співпрацювали з фінікійцями, але часто вступали в запеклі суперечки зі своїми єдинокровними братами. В Олександрії вони піднялися до рівня фінансових царів країни завдяки своїм хитрим торговельним і грошовим обладкам, стали збирачами податків, обов'язково позичали навіть царям свої гроші (наприклад, вони зробили обмін валюти для Агріппи) і здобули найвпливовіші посади при дворі. Через цю єврейську владу дійшло до кількох народних повстань, особливо в 116 році, коли їхні справи пішли погано, але вони знову взяли за свої справи з великою завзятістю і незабаром знову повернули собі свій колишній вплив.

Як і в Олександрії, євреї жили з жвавого посередницького бізнесу на Кірені, в Ефіопії (де євреї був скарбником цариці Кандаке, Апостоли 8, 27), в Аравії, навколо Чорного моря, на грецьких островах, де вони особливо процвітали в работоргівлі.

Коротше кажучи, євреї, починаючи з історичного часу, слідували класичному твердженню Талмуду, трактат Джебамонт Фол. 66а: "Заробляй 100 фл. у торгівлі, щоб мати змогу щодня насолоджуватися м'ясом і вином, але 100 фл. у землеробстві - це ледве чи сіль і овочі".

І коли рабі Елезар побачив поле, на якому були посаджені капуста і буряк, він сказав: "Навіть якби хтось захотів посадити овочі довгими рядами, комерція краща за тебе". Одного разу, коли Раббі проходив між рядами і побачив, що вони хитаються то в одну, то в

іншу сторону, він сказав: "Просто погойдайся на них: "Просто гойдайтеся далі, комерція краща за вас".

Лихварство і шахрайство завжди були на порядку денному; слід уважніше читати пророків, які не втомлюються скаржитися на ці риси. Неодноразові заклики Талмуду до чесності справді роблять честь проповіднику, але ясно показують, що до них не прислухалися. (До того ж, вони стосуються лише євреїв між собою.) І якщо він вимагав не робити гирі з металу, бо він стирається (!), а краще з твердого каменю чи скла, то робити це в солі, бо там їх обгризуть, то ці заповіді (чи краще сказати - поради?) не позбавлені певного комізму і погоджуються з Осією, коли той каже: "Ханаан має під рукою оманливі терези, він любить користуватися ними...".

Якщо взяти в руки описи подорожей, то можна натрапити на постійно повторюване свідчення того, що мешканці всіх земель, серед яких євреї існували у великій кількості, сповнені нарікань на оманливу торгівлю та нестерпне лихварство євреїв. І якщо євреї та їхні сліпі друзі-євреї також завжди готові пояснити це чистою заздрістю, то це все одно спекулює на надто великій інфантильності читачів. Якщо поява єврейства *скрізь* призводить до однакових наслідків, то повинна існувати інша причина, ніж недоброзичливість мешканців краю. Але ми не повинні покладатися на цей теоретичний висновок, бо факти з усіх часів і народів здебільшого настільки обґрунтовані й численні, що можна відкрити першу-ліпшу книжку на підтримку названого погляду і скоріше встояти, ніж шукати їх у великій кількості.

Коли євреї, як повідомлялося вище, оселилися в містах іспанських баскських земель, щоб збільшити торгівлю згідно із заповітом Санчо Мудрого, їм було зручніше позичати свої гроші під відсотки бідним селянам і міщанам для їхніх підприємств. Але оскільки ці відсотки, природно, були високими, баски змушені були закладати своє майно і потрапляли в дедалі більшу залежність. Незабаром їхнє почуття незалежності повстало проти іноземних загарбників, які займалися лише лихварством, і рада міста Вікторія безпосередньо звернулася з проханням про захист до короля, який тоді ж видав указ, згідно з яким євреям заборонялося займатися векселями, "оскільки, якщо так буде продовжуватися, то християнським громадянам буде завдано найбільшої шкоди, місто навіть зовсім знелюдніє" (1332).

У Персії, куди, як ми бачили, також вабило багато іноземців, "євреї своїми засобами і хитрощами так висмоктали досуха тубільних підданих і збіднили їх, що крик дійшов навіть до самого імператора", - повідомляє літописець і додає, - "що державний міністр довго думав, як би йому позбутися євреїв, не відштовхнувши від себе інших іноземців".

У Константинополі євреї оселилися у великій кількості, де вони також досягли великих багатств. "Більшість грошей, - повідомляє Таверньє, - знаходиться в руках імператора та євреїв; але я розумію євреїв, які живуть у Константинополі. Що ж до тих, що живуть у провінціях, то це нещасні люди, і навіть більш нещасні, ніж християни, тому що вони не обробляють землю; і оскільки вони не розраховують ні на що, крім свого торгу, то не всі можуть достатньо заробляти торгівлею". Євреї авансують гроші Басса, як виявляється, часто підробляють монети, вони контролюють тарифну систему, "хоча в основному обманюють християн", вони також мають в оренді митниці в Сирії, Палестині та Єгипті, і Саргредо передає своє враження наступними сильними словами: "Скупість у Константинополі подібна до низької повії, сутенером якої виступають євреї".

Про те, як склалися справи в Португалії та Франції, йтиметься далі; що ж до Іспанії, то там євреї вже в найдавніші часи були відомі як найбезсовісніші работорговці, гнобили жителів країни своїми незліченними грошима і зуміли обійти закони, прийняті для захисту християн або для запобігання їх страти. Врешті-решт, були застосовані суворі заходи примусового хрещення та вигнання. Це, природно, нічого не дало, і ми бачимо століттями злети і падіння в боротьбі золота з цивільним правом, супроводжувані релігійним фанатизмом з обох сторін.

"З найдавніших часів, - пише єврейський історик, - євреї займалися грошовими та валютними операціями, яким антиєврейські хроністи дали назву лихварства". На початку своєї праці історик визнає, що до євреїв "ставилися нарівні з іншими громадянами, так, навіть користувалися особливими правами [Infanzonen-Recht]", тому лихварство не є результатом ворожості до євреїв, скоріше, як і в інших місцях, ворожість до євреїв багатьох літописців стала наслідком лихварства.

"Де в Середньовіччі існував більш відвідуваний невільничий ринок, ніж у Туделі?", - з гордістю проголошує Кайзерлінг і продовжує: "Торгівля з євреями практикувалася іспанськими євреями з давніх часів; вона набула тут більшого розмаху і значення, ніж в інших королівствах півострова, і залишалася тут незмінною аж до повної поразки маврів, або, якщо хочете, до вигнання євреїв. Ця работоргівля потім допомогла Туделі отримати "звання важливого торгового міста". Але вся ця торгівля набуває особливої пікантності в тому, що майже тільки маври відчували удачу рабського поводження, отже, саме нащадки тих людей, які століттями раніше зрадницьки покликали євреїв на цю землю. Але доля здійснила своє, бо, як повідомляє Геман у згаданій праці, коли останнє мавританське королівство було повалене, було прийнято рішення про вигнання євреїв.

У Римі, місті, яке протягом століть було центром політичної та релігійної боротьби, через яке пройшов не один завойовник, грабуючи його, і де на порядку денному були громадянські війни, життя євреїв, природно, не складалося дуже споглядално. І там імператорам і папам доводилося перейматися єврейським питанням. Треба було або підтвердити їхні права і свободи, або (як, наприклад, на четвертому Латеранському соборі 1215 року) прийняти постанови проти єврейського лихварства, або змусити євреїв платити відмовлену десятину, заборонити їм ображати священнослужителів, піддати їхні статuti суду тощо... Євреї вже рано стали багатими землевласниками, але не для того, щоб самим працювати на землі, повідомляє Фогельштайн-Рігер: "Работоргівля розвивалася з таким завзяттям (особливо багато рабів завозилося з галльських регіонів), щоб набрати підходящу робочу силу для маєтків, якими володіли євреї". Ми не можемо обговорювати тут більш детально мінливу і доленосну історію євреїв у Римі, але й наведених фактів достатньо, щоб показати, що вона схожа на історію євреїв на всіх землях.

В інших італійських землях євреї також досягли великого багатства і влади, так, наприклад, в Чезені один з них щиро проклинав, що завдяки своєму капіталу вони стануть господарями всього міста, що не здивує, якщо дізнатися, що магістрат був цілком задоволений, якщо "єврейські лихварі" брали не більше 20%. Євреї стали настільки могутніми в Ліворно, що християни змушені були святкувати суботу заради них, як і в багатьох інших містах.

Венеція, Генуя і Флоренція, здається, принаймні на деякий час, були винятком, оскільки повідомляється, що ці купці не поступалися євреям у хитрості. Подібні звинувачення, як і проти євреїв, висувалися також і проти лангобардів, як, наприклад, у Франції, де проти них були прийняті закони. Це свідчить про те, що часто європейці теж могли бути "не християнами, а хрещеними євреями", як тоді висловлювалися. Але саме те, що проти ломбардців так само виступали, доводить, що лихварство як таке було сильно відчутним фактором, що захист від нього був спрямований на всіх, хто ним займався, і що, отже, плач, який поширився по всьому світу проти єврейського лихварства і єврейського шахрайства, навіть якщо він лунав там, де письмові докази не завжди були відразу під рукою, мав під собою цілком обґрунтовану причину.

Євреї зуміли і часто намагалися зробити себе незамінними для правителів, надаючи їм гроші на військові операції, пропагуючи їхню безтурботність і щедрість, але в обмін на це отримували високі відсотки. Тому царі також повсюдно захищали євреїв, і народне обурення повинно було дуже сильно зрости, перш ніж вони піддалися на заклики обмежити єврейські особливі привілеї. Часто євреїв захищали військово, як, наприклад, у Наваррі, де за образу єврея карали так, наче за образу іспанського вельможі; де єврея не

можна було заарештувати через фінансові справи; де, перш за все, він був вільний від усіх податків на товари. У Туледо король Санчо (1170 р.) виділив євреям для їхньої більшої безпеки фортецю як резиденцію. До цього додалося те, що євреї не повинні були перераховувати десяту частину з товарів, які переходили до них у спадок; якщо євреї був винен щось християнинові, християнин повинен був представити двох свідків, "з яких хоча б один повинен був бути євреєм". Тудела повстала в 1235 році, була втихомирена зусиллями, отримала нову конституцію, поки старе шахрайство не відновилося знову.

Королі Наварри остаточно збідніли: вони поверталися додому, не знаходячи собі їжі, не могли заплатити за зерно, куплене в євреїв, і т.д.. Якщо зараз хтось вважає, що євреї зважали б на скрутне становище своїх благодійників, які, як відомо, відстоювали права євреїв так само, як і свої власні, то він сильно помиляється. Їм все одно вдається зробити себе "незамінними". "Все було віддано в заставу: селянин віддав свій плуг, лицар - свій замок, королі - коштовності, єпископ - перстень".

Так було в усіх країнах: легковажність правителів і прагнення до пишноти поєднувалися з жадібністю і лихварством євреїв; і те, і інше можна було розділити лише насильно, а народ мусив розплачуватися. Тому Лютер справедливо каже: "Я чув, що євреї дають великі суми грошей і тому корисні правителям; так, але звідки вони їх беруть? Не з власного, а з майна підданих і правителів, яке вони крадуть і грабують через лихварство... Піддані повинні давати гроші і дозволяти євреям себе обдирати. Вони, євреї, повинні сміятися з того, що ми дозволили себе так обдурити і пошити в дурні". А інший німець робить наступне філософське спостереження про лихварство євреїв: "Якщо стиснути мокру губку, то вона дійсно дає воду, але вона попередньо увібрала воду в себе: такою мокрою губкою є євреї, вони дійсно щось дають для загального блага, але вони попередньо висмоктали християн своїм лихварством досуха. Павуки, як правило, ловлять мух павутинням, вкладають їх у кокони, але на велику шкоду бідним мухам, бо потім висушують їх так, що вони залишаються лежати мертвими. Такими павуками є юдеї, вони дійсно дають гроші, дозволяють собі робити вигляд, що діють в інтересах загального блага, але вони висушують християн своїм лихварством. Гроші євреїв, які вони дають на загальне благо, є справжнім павутинням, на якому християни залишаються висіти". Він мав усі підстави для таких сумних спостережень, адже Німеччина не була винятком в орбіті єврейського питання, і щось подібне повторювалося тут у кожному великому місті, як у Туделі, Константинополі, Персії, а також, як ми вже бачили, в Португалії та Франції.

Навіть сьогодні поширюється казка про те, що в Німеччині євреїв пригнічували і зневажали. Це абсолютно не так. Вони могли вільно переїжджати сюди раніше, селитися скрізь. Мало того, рівність з мешканцями землі зайшла так далеко, що євреїв могли звинувачувати лише їхні ж судді. Найдавніший документ, який показує нам це право як давній привілей і підтверджує його наново, походить з 1230 року. Крім того, з'являється постанова про те, що нехристиянин не міг подати позов проти єврея, якщо він не був у змозі надати принаймні одного єврейського свідка на свою користь. Засідання єврейського суду зазвичай відбувалися в синагозі, і навіть прелати католицької церкви мусили туди приходити, якщо у них виникали судові суперечки з євреями.

Але євреї зуміли поширити ці привілеї на всі сфери з давньою успадкованою нахабністю. У широко розповсюдженішому ломбардному бізнесі, який вони практикували, вважалося достатнім, якщо євреї свідчили про знайдену ним крадену річ, що він придбав її чесно! На вимогу повернути майно законний власник був зобов'язаний сплатити ту ціну, яку, за його словами, заплатив єврейський власник ломбарду. Госларське право надає єврею, і тільки йому, привілей позичати гроші під заставу речей, про які він знав, що вони були вкрадені. Отже, в той час як німець, у разі виявлення у нього законно придбаної речі, був зобов'язаний повернути її власникові без будь-якої компенсації, євреї мав право вимагати від нього ціну, яку він сам призначив!

Свобода лихварства була метою, до якої прагнули з найбільшою наполегливістю і якої зазвичай досягали. Законодавчо встановлена відсоткова ставка варіювалася між 33% і 125%, але фактично вимагалася набагато вища. Тому ми знову і знову бачимо, що дворяни, міщани і селяни потрапляють у найтяжчу залежність від євреїв; про це свідчить велика кількість документів. Граф Вальрам фон Цвайбрюкен опинився в руках 17 єврейських лихварів, в тому ж містечку Обервезель названо не менше 217 боржників перед євреями, граф фон Оттінген заклав свою золоту корону, графи Бальтазар, Фрідріх і Вільгельм фон Тюрінгія повністю знаходяться в руках п'яти ерфуртських євреїв. У 1385 році один лише єврей в Ульмі мав 43 боргові розписки, а на двох ерфуртських євреїв припадало 55 іпотечних кредитів. Коли єврей з Мюнхена втік, а згодом його вдалося спіймати, при ньому знайшли коштовності бюргерів, знаті, а також королівське срібло. Ці експозиції можна було б продовжувати цілими сторінками. Завдяки лихварству і ломбардній справі єврей став тоді також впливовим при дворі правителів і прелатів, у яких він часто виконував функції фінансового радника і збирача податків. Одноплемінник майже стояв поруч з придворним євреєм як писар, який вів бухгалтерію на івриті і тому один володів проникливістю та оглядом ділової ситуації.

Вже з цих коротких свідчень можна зробити необхідні висновки. Сила євреїв ставала все більшою, відповідно зростав гнів серед народу і вибухнув погром. Не слід, однак, вважати, як це завжди стверджують євреї, що німці завжди їх виганяли і жорстоко поводитися з ними. Зовсім навпаки. Єврей міг займатися всіма професіями аж до ^{13-го} століття, все було для нього відкрито. Але сам він і не думав працювати пліч-о-пліч з гоями, суворо відмежовувався і зв'язувався з євреями лише в тій мірі, в якій це було необхідно для торгівлі. Нічого цікавого для характеру народу, що приймав його, не можна помітити і сліду. Те, що німці, будучи пограбовані безсовісним загарбником, згодом охололи до нього, євреї можуть приписати собі. Єврей також не був, як досі стверджують, ізгоєм суспільства. Дійсно, єврей і лихвар стали синонімами, і презирство до цієї професії було більш ніж виправданим.

*І не тримайте єврея так близько до серця,
Не довіряйте йому,
Вони викрадають твою душу,
Кривдник ваших жінок,*

відверто співається у старовинній пісні, але про постійне жорстоке поводження не може бути й мови. Пфальцьський граф Філіпп, зрештою, заходив до сина в синагогу, але єврей мав заплатити десять гульденів штрафу, якщо той висолопив язика біля образу Діви Марії; у 1837 році священник у Регенсбурзі мусив тікати від двох євреїв, які хотіли його вбити. І коли єврейська громада відмовилася покарати винуватців, християнський суд задовольнився тим, що заборонив рух з ними. За свідченням страсбурзького хроніста, людина, яка образила єврея, мала очікувати більш суворого покарання, ніж той, хто образив простого громадянина. Вже з найдавніших часів євреї були лихварями міської ради та уряду; народ треба було довести до відчаю, щоб він підняв бунт проти їхньої влади. Це постійно повторювана подія: тодішнє правління євреїв завжди збігається із занепадом німецького народу, їхній відхід - з його піднесенням. Після другого хрестового походу і в часи Чорної смерті (в середині ^{14-го} століття) страждання Німеччини досягли двох своїх найвищих точок. Німець, який прагнув до закону і порядку, вже не був настільки здатний до опору, щоб не дати волю своїй раніше пригніченій люті і не скинути з себе паразитів. Те, що розповідають про "отруєння криниць" і т.д. з боку євреїв, з точки зору виявлення таким чином "причин", є пустопорожньою балаканиною, яку поширюють або люди, не здатні відрізнити шкаралупу від ядра, або євреї, які хочуть зобразити німців ідіотами-фанатиками (як, скажімо, Грець). Німці глибоко відчули на власному досвіді, що на

їхній землі живе ворог їхнього народу і безсовісний експлуататор. Про те, що навіть під час Чорної чуми вони усвідомлювали, про що йдеться, свідчить ерфуртський хроніст, який називає причиною "нескінченні гроші, якими барони і лицарі, бюргери і селяни володіють у євреїв". Але спалахи відчаю зовсім не допомогли. Через кілька років умови знову були такими ж, а відсоткова каторга ще гіршою, ніж раніше. Якщо земля страждала від війни, то, в кінцевому рахунку, євреї мали зиск. Адже, як і сьогодні, "всі комісари були євреями, і всі євреї комісарами; євреї мають закон і свободу, які називаються брехнею і обманом, якщо це їм тільки вигідно", - це глибокий сердечний знак з часів Тридцятилітньої війни. "Спостереження нашттовхує на думку, - каже Лібе, - що період плутанини в суспільному житті, який одразу ж спричинив параліч економічного життя і дав чіпкому діловому чуттю можливість для нещадної діяльності, не був несприятливим для євреїв".

Тоді слід забути, що всі переслідування були винятками, які завжди відзначалися як такі, тоді як, з іншого боку, звістки про повсякденне життя, природно, набагато рідше, і це, зрештою, є характерною рисою середньовіччя. Бунт, який єврейські історики зробили з "єврейських масових вбивств", дуже роздутий; добре було б одного разу перевірити, скільки народної енергії було в проміжку між пограбованими, повільно висмоктаними з пальця, скільки невисловленого відчаю німців лежить між ними. Загальне презирство до єврейського духу згодом вилилося в періодично спалахуючий бунт. Ремісничі професії, які до ^{XIII-XIV} століть були відкриті для євреїв, і вони не відчували себе зобов'язаними займатися ручним ремеслом, тепер принципово закриті для євреїв. Якщо раніше єврей міг жити в місті (зазвичай, він вважав за краще проживати у власному районі), то тепер, після сегрегації, гетто, раніше існуючий стан тепер розглядався як норма. Лихварського єврея зовні позначали гостроверхою шапкою, з ним не можна було їздити на транспорті і т.д..

Тим не менш, це виключення було не таким вже й поганим, але все ж таки необхідним у ті часи. Те, що єврей дійсно стояв на самому дні суспільного становища, видно вже з титулу "скромний", який носив і селянин, про що повідомляє франкфуртський портрет: "Дійшло до того, що про їхній єврейський орден запитують так само багато, як про турецького імператора в Константинополі". Абат Трітгеймський у 1516 році робить наступну об'єктивну заяву, яка і сьогодні є доречною і заслуговує на рекомендацію: "Цілком зрозуміло, що серед високих і низьких, вчених і невчених укорінилася відраза до лихварських євреїв, і я схвалюю всі законні заходи для безпеки народу від лихварства євреїв. Чи, скажімо, чужий, загарбницький народ повинен панувати над нами, і то не завдяки більшій силі, мужності та чеснотам, а завдяки грошам, здобуття яких здається йому найдорожчою річчю? Але не через жорстокі переслідування і грабунки треба звільнитися від єврейської чуми, а в тому, щоб відрізати євреїв від усякого лихварства і всякого ганебного обману і примусити їх до корисної праці на полях і в майстернях". Ці та подібні до них пропозиції, як і в інших місцях, зводилися нанівець. Якщо, наприклад, погортати аннали Нюрнберга і запитати себе, що ж спонукало бюргерів вигнати євреїв у 1499 році, то відповідь буде лаконічною: "Осілим євреям у Нюрнберзі було дуже добре. Вони стали зарозумілими і неприборканими. Надмірне лихварство, яким вони займалися, ненаситна жадібність, якій вони віддавалися, і щоденне збільшення, нарешті, розгнівали раду і городян, які не бажали більше приймати у себе таких злих гостей і п'явок на шкоду торгівлі". Якщо вже в попередні часи через різні економічні та релігійні питання спалахували повстання, то тоді було зрозуміло, що так проблему не вирішити, і в 1499 році євреїв (щоб з ними нічого не сталося, під військовим захистом) вивели з міста, "в якому вони так довго сиділи і в якому нажили стільки багатства, пожираючи лихварство". Те, що ця скарга була цілком справедливою, видно вже з того такту, що в 1310 році кайзер Генріх VII надав нюрнбержцям "привілей" ["Vergünstigung"], в якому заборонялося євреям брати з городян більше 43 1/3%, а з чужинців більше 55% щотижневих відсотків. Втім, приємна послуга!

В інших містах Німеччини це виглядало так само, і населення з полегшенням підписувалося, коли євреї мусили покинути місто. Так проповідник Гартманн Крейдіус говорить з нагоди вигнання євреїв з *Аугсбурга*: "І це велика перевага для тутешніх громадян, яку вони мають над іншими містами, оскільки прокляті євреї не тільки лихварством і надмірними цінами смокчуть кров бідного християнина, але й всілякими комерційними і діловими угодами виринають хліб з його рота, так що багато громадян разом з дружинами і дітьми опинилися в розоренні і з жебрацькою тростиною".

Розповідати про історію кожного німецького міста окремо було б надто далеко, та й зайве, бо скрізь повторюється одне й те ж саме. У 1539 році по всій Німеччині був виданий указ, в якому йшлося про те, щоб заборонити євреям займатися лихварством, щоб вони були примушені до фізичної праці, щоб навчилися заробляти собі на хліб у поті чола, як християни. Звичайно, все це було марно.

Якщо читати повідомлення про єврейську торгівлю середньовіччя, як її записали німецькі хроністи, то в них знову і знову помічаєш їхнє нове здивування агаями і знову пробудженою єврейською хитрістю, про яку їм доводиться розповідати. Біржові фальсифікації, фальшиві банкноти, введення в оману недосвідченої молоді, дітей багатих батьків, до розкоші, боргові розписки на івриті, які приймаються на віру і в перекладі не містять нічого, крім одного грубого речення, підміна пакунків при продажу, коли покупець знаходить замість товару каміння або соломі і т.д.. Часто до всіх скарг додається гумористична нотатка переписувача, який висміює довірливість німців, часто він шукає образи, щоб різко змалювати стосунки між євреями та християнами, скажімо, коли пишеться "Правитель, який ставить євреїв на місце християн": "Правитель, який ставить євреїв серед своїх підданих, робить те саме, що землевласник, який саджає молоду рибу в греблю, а потім кидає туди кілька великих щук, які з'їдають виводок; хто ж тоді такий дурний, що робить козла садівником? Хто, зрештою, захоче зробити лисицю пастухом гусей чи курей? Повірте, шановне начальство, що коли ви хочете дошкуляти тільки бідним людям, то просто поселіть на своїх землях євреїв".

Якби я захотів розповісти про це докладніше, то вийшов би за рамки цієї книги. Скажемо лише, що в усі віки і на всіх землях, де євреї жили в більшій кількості, виникали однакові претензії з боку народу щодо єврейського шахрайства і єврейського лихварства. До цього факту і його незаперечного виправдання додається ще більш важливе розуміння: Якщо серед християн, природно, також були нечисті елементи і якщо серед них не бракувало злодіїв і негідників, то всі одностайні в засудженні їхніх афер; єврейський закон, з іншого боку, робить виразну різницю в поведінці євреїв по відношенню один до одного і по відношенню до не-євреїв.

Єврейський моральний закон

Але в тому, що це саме так, сьогодні не може бути ані найменшого сумніву, хоча євреї, природно, ставлять на карту все, щоб представити себе помазаними елеєм гуманізму. Йому це також вдалося, бо всі ми робимо помилку, дивлячись на єврейське минуле з германського чи християнського світогляду, і легко схильні переносити туди ідеї, від яких євреї були дуже далекі. Якщо, наприклад, ми говоримо про ближнього і маємо на увазі під цим будь-яку людину, то єврей позначає цим словом тільки євреїв. Ті для нас такі людські заповіді, які ми зустрічаємо в П'ятикнижжі, які також брехали, поховані, як оазиси на заході, в Талмуді, і які ми з радістю прийняли б як зустріч з чимось людським навіть там, просто містять гіркий присмак від знову і знову підкреслюваного розрізнення між євреями і гоями (неєвреями, язичниками). (У трактаті Баба Камма Фол. 113 б читаємо: "У Втор. 22,3 сказано: з усіма втраченими речами брата твого, що означає: ти повинен віддати їх

братові, але не потрібно віддавати їх язичнику". - Рабин Чаніна сказав: "Що означає те, що написано в Лев. 25,17: не слід зловживати з ближніми своїми? Відповідь: з тим, з ким ти пов'язаний Торою і правилами, ти повинен його дратувати". В інших місцях йдеться про те, що заборона красти стосується лише євреїв між собою, так, навіть про те, що йдеться лише про людську крадіжку.

Класичною можна назвати розмову Якова з Рахіль, описану в Талмуді. Яків запитав Рахіль: "Ти хочеш вийти за мене заміж?". Вона відповідає: "Так, але мій батько - шахрай, і ти не можеш до нього достукатися". На це Яків: "Я його брат-шахрай". Тоді вона запитала: "А хіба можна, щоб великий чоловік був великим в обмані?" На це він сказав: "Перед чистими ти показуєшся чистим, а перед брехливими невірним, див. Псалом 18,27".

Рабини, вочевидь, не знаходять у цих сентенціях батька свого племені Якова нічого відразливого, бо з насолодою повторюють цю історію кілька разів. Не мучать їх докори сумління і в іншому: коли Аман каже Мардохая, що треба радіти падінню ворога, той відповідає: "Це стосується лише ізраїльтян, а не тебе: "Це стосується лише ізраїльтянина, а про тебе сказано у Второзаконня 33,29: "Ти скидаєш їх з висот".

Однак, вся манера єврейської правосвідомості виявляється не лише в цих висловлюваннях і приписах, але й в історії конкретної події, змалюваної з видимим задоволенням, яка має особливе значення: Рабин Шила зробив догану чоловікові, який переспав з єгиптянкою. Той же чоловік пішов до царя і обмовив його зі словами: "Є чоловік, який переспав з єгиптянкою: "Серед юдеїв є людина, яка судить без дозволу царя". Цар негайно посилав до нього гінця. Коли рабин Шила прийшов, судді заговорили: "За що ти зробив догану цьому чоловікові?" - "За те, що він спав з жіночою дупою", - була відповідь. "Чи є у вас свідки?" - запитали вони. - "Так!" - відповів він. Тоді Еліас прийшов у людській подобі і підтвердив це. "Якщо це так, - продовжували рабини, - то він заслуговує на смерть". На це рабин відповів: "З того дня, як ми вигнали його з нашої землі, ми маємо право вбивати, але ви можете робити з ним, що хочете". Поки судді розглядали це питання, рабин Шила почав цитувати приказку: 1 Хр 29,11: "Твоя, вічний, велич і сила". Судді запитали його: "Що ти сказав?" Він відповів: "Я сказав так: "Благословенний милосердний, що створив Царство на землі і Царство на небі, і дав вам силу і милість у суді". Судді тикають пальцями: "Цей чоловік дуже дорогий для честі царства", і простягнули йому посох і заговорили до нього: "Говори правосуддя".

Коли рабин Шила вийшов, той чоловік (якому він зробив зауваження) заговорив до нього: "Невже милосердний робить таке чудо для брехунів?" Рабин: "Ганебний! Хіба вони не називаються ослами, як написано в Єзекіля 23,20: їхнє тіло подібне до тіла осячачого". - Коли рабин побачив, що чоловік пішов сказати суддям, що він назвав їх ослами, він подумав: "Це переслідувана людина: "Це переслідувана людина, а Тора каже: "Хто хоче тебе вбити, вбий його". Він взяв палицю і вбив його. І сказав: Оскільки мене спіткало чудо через вірш 1 Хр.29,11, я хочу оголосити його: Твоя, вічний, велич, це відноситься до справи творіння і т.д.". Далі йде ціла низка безглуздо накиданих разом біблійних висловів". Цей невеликий уривок може говорити зрозумілою мовою без особливих коментарів; в ньому міститься все: божевільне презирство до всього неєврейського, брехня, санкціонована пророком Іллею, і вбивство, схвалене Торою. Якщо додати до цього слова з 5^ї книги Мойсея 23,20: "Лихварством можеш займатися на чужинців, але не на брата твого", то це економічний мотив. Національний мотив звучить в історії про перського імператора, який так само, як і європейці в наші дні, пішов назустріч євреям, простягнув їм руки толерантності і сказав: "Приходьте, ми всі хочемо стати народом!". "Це правильно, - відповів на це Еаббай Танчум, - ми, обрізані, не можемо стати такими, як ви, тож дозвольте собі обрізатися і станьте такими, як ми".

Ця національна відокремленість і ця мораль з подвійним ґрунтом є фактом єврейського минулого і сьогодення, який не можна заперечувати, як в теорії, так і на практиці. Я не хочу наводити тут багато цитат, лише слова найавторитетніших і водночас наскрізь

проєврейськи налаштованих науковців: "Впадає в очі початок, який думає про свою зухвалість, якщо зібрані рабини намагаються переконати християнську громадськість, що євреї зобов'язані до однакової моральної поведінки по відношенню до всіх людей і називають єврейство релігією любові до ближнього свого". З цього факту, однак, випливають дуже важливі висновки.

Нехай християнин, європеець, збивається на манівці, нехай часто падає ще глибше, ніж євреї, він має у своїй безумовній моральній доктрині щось таке, що навіть з найглибшого занепаду вказує йому шлях догори. Заповіді європейського суспільства, писані і неписані, протистоять крадіжці і обману. Схильність людини віддаватися своєму егоїзму отримує через мораль протипагу, євреї, з іншого боку, отримує через свою моральну доктрину великий приплив енергії для свого природного потягу, який з'єднується з так чи інакше чіпкою расовою енергією. (Якщо євреї бачить у власності неєврея річ, яка по праву насправді належить йому, то майно язичників подібне до безхазяйної пустелі, і той, хто заволодіває ним, набув його чесно, немає перелюбу з неєврейкою: "Дружини по шлюбу не існує для поган, вони не є їхніми жінками", тобто це законно узаконений грабіж проти всіх людей. Отже, лихварство, обман, який протягом століть чинився проти всіх народів світу, не слід розглядати як *відхилення*, скоріше, навпаки, як *дотримання* закону Синаю і лікарів Талмуду. Тому вже Лютер з обуренням пише про цей факт, тому Гете думає про євреїв: "У них є віра, яка виправдовує їх грабувати чужинців"; звідси Фіхте з відчаєм проголошує: "Нехай євреї, зрештою, завжди не хочуть вірити в Ісуса Христа, нехай вони навіть не вірять в жодного бога, аби тільки не вірити в два різні моральні закони і в антилюдського бога".

Якщо нападають на євреїв, то це відбувається не для того, щоб обмежити свободу думки, як вони також обурюються, а для того, щоб зробити напад на законодавство, яке повністю суперечить законодавству всіх держав. Треба раз і назавжди заявити, що раса з таким почуттям права не може бути справедливою по відношенню до європейців, і що, отже, євреї повинні бути назавжди відсторонені від впливу через державні посади, які вони обіймають, бо суддя-євреї не може і не повинен діяти інакше, ніж завжди і всюди захищати і захищати тільки євреїв.

Наївні ентузіасти людства сьогодні думають, що єврейські закони віджили своє в нашому прогресивному віці. На це слід заперечити, що приблизно дев'ять мільйонів євреїв, тобто майже дві третини всього єврейства у світі, все ще залишаються найсуворішими послідовниками Талмуду. Тому закони будь-якого державного гоління завжди були скалкою в боці єврея, і він завжди прагнув працювати проти них або пояснити їх талмудичною хитрістю для своїх цілей. Звідси ми також бачимо, що євреї рідко прагнули до інтеграції як громадяни в усі професії, а радше завжди намагалися вибити для себе виняткові умови та виняткові закони. Державні закони дійсно механічно перешкоджали євреям у здійсненні їхніх практик, але як тільки ця заборона під впливом якихось обставин послаблювалася, євреї першими і з великою енергією накидалися на неї. Ми бачимо це сьогодні в Росії і бачили це до 1933 року в Німеччині. Не слід думати, що великі міста не мають нічого спільного з законами Талмуду. Бо не Талмуд створив єврея, а навпаки, євреї створили Талмуд. Більше того, ця книга домінує в єврейському інтелектуальному житті вже дві тисячі років, вона втовкмачується в голови дітей з шестирічного віку день за днем, а отже, природно, ще більше виховує в заданому напрямку характер усіх євреїв, чи то атеїстичних біржових спекулянтів, чи релігійних фанатиків, чи євреїв у талмудичному одязі. Крім того, наші євреї з великих міст походять безпосередньо з маленьких сіл Галичини та Польщі.

Визнаймо тепер, що, хоч би що там не закидали доброзичливі друзі євреїв, що християнських спекулянтів вистачає, все одно не можна заперечувати, що саме почуття справедливості в німця стояло особливо високо. Народ вже може перетравити певний відсоток гірших зразків, але якщо оманливий дух, з повною відсутністю стриманості,

найтоншим чином підготовлений через всі юридичні тонкощі і корупцію, що дотримується з неймовірною завзятістю, підтримується величезними фінансовими засобами, то це означає небезпеку для народу. Не можна вирішувати історичні та расові проблеми гаслами про людяність і рівність, як це сьогодні намагаються робити інтернаціоналісти через єврейські інсинуації. Крім того, необхідна реалізація напрямку волі євреїв, але в наш час, затьмарений гаслами, для цього бракує необхідного характеру.

Релігійна нетерпимість

Якщо єврей свідомо відокремлює себе від інших народів у моральних, правових і національних питаннях, то очевидно, що його релігійна думка не є винятком. Подібно до того, як його народ був обраним, так само і його релігія була для нього єдиною релігією.

Єгова, дія якого в давнину обмежувалася лише територією Ханаану, поступово зростав і формувався в уяві євреїв у все більш могутню, всеосяжну божественність. Але це не заважало шанувати його як національного бога, який існував для того, щоб вести і захищати ізраїльський народ. Високі мури, які Неемія збудував навколо Єрусалиму і які, як ми вважали, повинні були фізично відокремити євреїв від язичників, були вираженням внутрішньої фундаментальної сегрегації та релігійної нетерпимості. Бог є Бог, а ми - його народ, це початок і кінець єврейської віри аж до сьогоднішнього дня. "Єврей є наставником будь-якої нетерпимості, будь-якого релігійного фанатизму, будь-якого вбивства заради релігії, він закликав до толерантності лише тоді, коли відчував себе пригнобленим, але ніколи не практикував її, і його закон не дозволяв цього", - говорить Чемберлен у своїх "Основах ^{19-го} століття", книзі, заслуги якої перед німецьким народом будуть оцінені лише пізнішими часами. Ці слова абсолютно беззаперечні. З найдавніших часів, наприклад, саме євреї переслідували християн, де тільки могли, і закликали язичників придушувати їх; коли Юліан Відступник знову ввів язичницький культ, євреї в Сирії скористалися можливістю організувати переслідування християн з подвоєним завзяттям. Коли євреїв стало багато на Кіпрі, вони вирішили вирізати всіх інших мешканців за одну ніч. Це пам'ятне рішення коштувало життя 240 000 неєвреїв. Тертуліан розповідає, що в Карфагені під час переслідування християн євреї розважалися тим, що носили з собою картину, на якій був зображений чоловік з осячними вухами і осячними копитами, з Біблією в руках і з написом: "Бог християн".

Який би принцип "єдиної істинної релігії" ["Alleinseligmachung"] не жив у всіх наших церквах, це осад впливу П'ятикнижжя і пророка Єзекіїля. Сильна віра без кривавої ненависті неможлива для єврея навіть сьогодні (на жаль, і для багатьох християн, заражених її духом), не кажучи вже про більш ранні часи. Про це свідчать навіть єврейські автори і рабини, щоправда, в м'якшій формі, ніж Чемберлен, але кажучи по суті те ж саме.

Коли, наприклад, Наполеон скликав знаменитий загальний єврейський конгрес [allgemein-jüdische Synedrion] в Парижі в 1807 році і з метою роз'яснення спірних питань дав євреям багато міцних горішків для розколювання, вони надали у відповідь цілу серію статей, в яких вмивалися білизною, як невинні ягнята. Але вступ до цих відповідей починається так: "Хвала Господу, Богу Ізраїлевому, що посадив на престол Франції та Італії правителя за своїм серцем". А на питання, чи вважають євреї всіх французів братами, євреї дають дуже дипломатичну відповідь: що вони "за законом Мойсея вважають братами всіх представників народів, які визнають Бога, творця неба, як землі, і живучи серед яких євреї користуються привілеями або навіть просто дружнім прийомом". Отже, єврей не протиставляється французу, італійцю, також не християнину, а вільно обирає собі "брата", якого він хоче розуміти під "привілеями" чи "доброзичливим прийомом", і ставить у залежність від віри того ж самого в бога, творця неба і землі. Але оскільки цей бог, як

показують перші слова, є богом Ізраїлю, то дипломати першого з'їзду [Синедріону] говорять красивими словами те саме, що й Талмуд, що той, хто не визнає Єгова єдиним, навряд чи є людиною, не кажучи вже про те, що він є братом.

Новіші автори, однак, думають саме так; наприклад, сучасний рабин каже: "Певна винятковість природно пов'язана з ідеєю обраності. Бо визнати істину одночасно означає: намагатися триматися подалі від помилки. Ізраїль зрозумів свою віру ще чіткіше в протистоянні з іншими народами. Тому релігія Ізраїлю повинна була початися з партикуляризму [Partikularismus]". І далі: "Єврейство є світовою релігією, оскільки всі релігії, які зробили універсалізм навмисно запропонованою метою, вийшли з нього, і на цій підставі, що вони вийшли з нього, поставили собі цю мету". На завершення він цілком відкрито каже, що всіх, хто вважає інакше, він розглядає як девіантів, відступників від єдиної віри.

Доктор Артур Купін також вважає, що сила віри і нетерпимість повинні йти разом, коли він говорить про єврея: "(Єврейський) ортодоксальнізм з самого початку був набагато меншою мірою релігією, ніж одягненою в релігію організацією боротьби за збереження єврейського народу". "Єврей не знає толерантності в релігійних питаннях, і йому не дано її знати; його релігія занадто важлива для нього для цього".

Єврейський історик Бедаррід також завершує свою працю прославлянням єврейської віри, єврейської раси та єврейського закону, за що ми не повинні тримати на нього зла, якщо тільки в ньому не з'явиться знову лапата нога презирства до всього неєврейського. Він каже: "Євреї є виконавцями закону, який, повертаючись до колиски людства, опинився на вершині найрозвинутішої цивілізації. Чи можуть вони відмовитися від цього закону, який вони справедливо вважають таким, що підноситься над усім, щоб отримати інший, який в їхніх очах є лише копією".

Суворо ортодоксальний табір, природно, говорить на ще вищих тонах. Варто лише зазирнути в сучасні єврейські газети: згідно з ними, євреї настільки вищі за всі інші народи, тому що вони були найпершими людьми, які пізнали Бога. У програмі молодіжної федерації "*Агудас Ісроель*" прийнято таке твердження: "Євреї - божий народ". Як програмний пункт!

Талмудист з Польщі (звідки, зрештою, походять усі наші євреї) говорить про це так: "Євангелія не мають авторитетної цінності ні як історичне джерело, ні як етична література"... "Християнство розклалося у викладі своїх моральних принципів до протилежності єврейству, до ескапізму, до паплюження будь-якої культури, будь-якого прогресу", і він хвалить рабина Ізмаїла, який каже, що Євангелія сіють заздрість, ненависть і ревності між Ізраїлем і його далекими небесами. Те, як доктор Ліппе сприймає протилежність ескапізму, впливає з Талмуду, єдиної книги, яку він визнає. Наприклад, Єзайя каже цареві Чішці: "Ти помреш, бо не займався продовженням роду". Рабі Єгуда, турбуючись про цінність життя, говорить: "Продовжують дні і роки людини ті, хто довго перебуває на молитві, за столом і в туалеті". Раббі Ельсір Великий каже: "Хто спить з матір'ю уві сні, той може сподіватися на розум. Хто бачить уві сні заручену діву, може сподіватися на Тору. Хто бачить уві сні свою сестру, може сподіватися на мудрість. Хто бачить уві сні дружину чоловіка, може вважати себе впевненим, що він є сином майбутнього світу. Хто побачить уві сні гусака, може сподіватися на мудрість! Хто з ним спить, той стане директором школи. Хто випорожнюється уві сні, для нього це добрий знак. Але це тільки в тому випадку, якщо він (після цього) не вимився і т.д...". А рабин Ісмаель, яким захоплюється доктор Ліппе, думає про християн: "І сказали вони Давидові: Псалом 139,21: "Чи не повинен я ненавидіти ненависників твоїх (Бога Ізраїля) і не зневажати бунтівників твоїх? Сповнений повної ненависті, я ненавиджу твоїх ненависників, вони мені вороги".

На завершення додамо ще кілька слів одного з антиталмудистів, які варті того, щоб про них дізналися. Вальтер Рубенс пише: "Реформаторський рух, відкритий Мендельсоном,

практичне ототожнення єврейства з гуманізмом, ця течія стала перевантаженою, так, вона іноді перетворювалася на ретроградний рух..., плачуться ті ж почуття фанатизму, що і в часи Спінози, які витягли проти нього смертоносний кинджал, хоча євреї в теперішньому часі є політично достатніми, щоб приховати цей фанатизм, і вовк в овечій шкурі випинається тільки тут і там. Шульхан-Арух, цей незрозумілий твір, що поєднує в собі всілякі абсурди і фанатичні закони, є невидимим кодексом цього напрямку".

Цих прикладів може бути достатньо. Вони повинні показати, в якому духовному стані євреї прийшли на землі Європи та Азії, якими вони є в моральному, національному та релігійному відношенні і якими залишаються донині.

Поряд з принциповою нетерпимістю до неєвреїв йде не менш гостре переслідування членів громади, які стали невірними закону. Як відомо, за віровідступництво стоїть смертний вирок, через побиття камінням, через удушення, через заливання розпеченого металу в горло, щоб спалити душу, - все це також виконувалося.

Про це, серед іншого, пишеться і в Біблії: "Встромляють злочинця в гній по коліна; потім кладуть тверду тканину всередину м'якої і обмотують її навколо бека; один свідок тягне один кінець до себе, а другий - до себе, поки злочинець не відкриє рота. Тим часом один розжарює свинець і вливає його в рот так, щоб він стікав усередину і так само спалював його".

Цим жорстокостям протистояли закони народів, які прихистили євреїв, що, втім, не завадило спробам у цьому напрямку продовжуватися аж до наших днів. Але особливо в попередні часи рабини не знали жалю як до окремих людей, так і до сект-відступників. Відлученням від церкви та економічним бойкотом талмудистам вдавалося придушити будь-який інший духовний рух. Повчальною в цьому плані є історія караїмів (караїмів або караїмів).

Вони відкинули наукові праці єврейських лікарів і суворо дотримувалися лише Закону Старого Заповіту. Розсіяні по різних землях, вони жили з іншими єврейськими громадами в запеклих суперечках. Їх скрізь паплюжили, проти них публікували полемічні твори, в яких особливо виділявся один вчений з Толедо, Авраам Бен Дойр, який сильно проклинав караїмів. Але цього було недостатньо, з ними припинили будь-яку торгівлю, а людські контакти з ними на кожному кроці перешкоджали їхнім діловим стосункам. В результаті караїми поступово зникли із заходу, наприклад, з Іспанії, де їх було найбільше, ще задовго до вигнання євреїв з цієї землі. Вони просувалися все далі на схід і досі існують лише як невеликі колонії на півдні Росії, особливо в Криму, і в невеликій кількості в Палестині.

Подібна ворожнеча панує між рабанітами і саддукеями. Скрізь, де чисельність однієї громади перевищувала чисельність іншої, вони чинили постійний терор проти меншості. Зазвичай саме рабаніти, як найчисельніша громада, були безумовними переможцями і пригнічували саддукеїв, але ті, де тільки могли, не здавалися. Тож коли вони разом з Бургосом опинилися в більшості і змусили талмудистів зректися багатьох своїх книг, наприклад, було суворо заборонено запалювати лампадки в суботу, як це було прийнято в талмудичній практиці. Ця заборона, природно, дуже обурило рабиністів, і р. Нехемія, який більше не міг стримуватися, запалив собі лампадку в суботу за старим звичаєм. Це викликало дикий переполох, і справа дійшла б до кривавої сутички, якби не втрутилася іспанська адміністрація, до якої звернулися талмудисти. Суперечка була вирішена на користь рабинів, саддукеїв придушили так само, як і караїмів, яких синагога завдала вигнанням, а Талмуд зі своїми прихильниками восторжествував.

Як і у випадку з цілими сектами, так само, як ми вже казали, було і з окремими особами. Відома історія Спінози, якого відлучили від церкви під дзвін Софари амстердамської синагоги; особливо типовою, однак, є історія Урієля д'Акоста.

Походячи від батьків-євреїв, які прийняли християнство і вирости в цій релігії, він, тим не менш, вже має сумніви в істинності цієї релігії. Він жадібно вивчає Старий Заповіт, і оскільки він говорить йому більше, ніж Новий, він вирішує прийняти юдаїзм, залишає

рідне місто Порту в Португалії, де йому не дозволено робити це публічно, і їде до Амстердама, де робить обрізання. Але незабаром виявляється, що вчення рабинів було іншим, ніж те, яке Уріель уявляв собі після вивчення П'ятикнижжя, про що він не нехтував робити зауваження. Це роздратувало вчених рабинів, і вони поставили йому ультиматум: беззастережно підкоритися всім їхнім поглядам і статутам, або ж вважати себе відлученим від Церкви. Він не піддався і був відлучений від Церкви. Всім євреям, не виключаючи його рідних братів, було наказано переслідувати його з образами, кидати в нього камінням і гноєм і не давати йому спокою навіть у власному будинку.

Д'Акоста написав книгу на його захист, в якій заперечував безсмертя душі, оскільки знайшов таку віру в Мойсея, стверджуючи, що там йдеться лише про тілесну і часову обітницю. Рабини звинуватили Уріеля як "епікурейця" і нападника на християнську релігію. Після цього його ув'язнили, але знову звільнили в обмін на викуп і конфіскацію книг.

З іншого боку, переслідування з боку євреїв не припинялися, і, втомлений 10-річними муками та ізоляцією від своїх товаришів, він вирішив укласти мир і здатися. Коли замирення мало завершитися, племінник звинуватив його в тому, що він не сумлінно дотримувався всіх дієтичних законів. Це викликало нову озлоблену ненависть у громаді, у д'Акостаса відібрали майно, зірвали його шлюб, а коли до суду дійшло, що він відрадив двох християн, які хотіли перейти в юдейську віру, не робити цього, обуренню євреїв не було меж. Один з них викликав Уріеля до синагоги і зажадав публічного приниження і беззастережного підкорення. Він відмовився, але був відлучений від церкви і протягом семи років терпів такі ж переслідування, як і раніше. Нарешті, як старець, він заявив, що готовий зректися своїх поглядів і підкоритися рабинам. Акоста, в траурному одязі, з чорною свічкою в руці, повинен був підтвердити з Альмемору, що своїми гріхами він тисячократно заслужив смерть, що він підкоряється будь-якому покаранню і обіцяє більше ніколи не ставати відступником. - Потім він повинен був піти в куток синагоги і роздягнутися до пояса, після чого його прив'язали до стовпа, де під спів псалмів всією громадою, отже, в присутності обох статей, нанесли 39 ударів батою по спині. Потім його звільнили від відлучення, але Уріеля змусили лягти перед виходом з синагоги, де кожен з тих, хто виходив, також бив його ногами, чого не пощадили навіть його родичі, навпаки, вони били його найсильніше.

Зневірений таким жадливим поведінням і водночас озлоблений, старий вирішив помститися. Він вистрілив у свого брата, який повадився з ним найгірше; постріл не влучив, Уріель побачив, що його викрили, зачинився в кімнаті і покінчив з життям пострілами з пістолета.

У той час як за євреями суворо стежили в інших країнах, в Амстердамі вони все ще мали повну свободу, і страшно уявити, з якою ненавистю можна було агітувати і переслідувати людину протягом десятиліть без втручання влади. Євреї просто насолоджувалися такою великою свободою в Амстердамі, що Уріель д'Акоста міг би з повним правом сказати у своїй автобіографії, яку він написав незадовго до смерті: "Якщо Ісус з Назарету не був Ісусом Христом, то він був би вільним: "Якби Ісус з Назарету прийшов до Амстердама, і євреї захотіли б його розіп'яти, то вони могли б зробити це неушкодженими".

Наприкінці 17го століття єврейський мандрівний проповідник Нехемджа Хаджа Хаджим здобув великий авторитет серед усіх євреїв Європи і зумів завоювати багато побожних людей в якості послідовників. Але незабаром стали очевидними його наміри, які мали на меті довести, що юдаїзм також вчить про триєдність Бога. Коли про це стало відомо, з усіх боків повстали проти цієї "богохульної брехні". Неємія зазнав жорстоких переслідувань; він вважав за краще не страждати, як Акоста, а втік на Схід, куди за ним кинулися відлучені від церкви юдейські громади, що стало наслідком розпочатої запеклої боротьби з "неправдивим вченням".

Коли Пінхас заколов ножем єврея, який кутив у суботу, його публічно похвалили за це, і він отримав спадкове священство. Авраам Гейгер повідомляє про наступний випадок, що стався в 1848 році: "Один прозеліта в Єрусалимі, який вже зробив собі обрізання, все ще прикутий до ліжка від наслідків цієї операції, ще не в змозі приймати прозелітську ванну, зобов'язав працювати в суботу, і так довго втовкмачував йому, поки він справді не написав кілька рядків. Це викликало невдоволення інших присутніх талмудистів, які вважали таку поведінку непристойною і також ніколи раніше не чули про неї в подібних випадках. Тільки людина доводить свою правоту за допомогою Талмуду. Той, хто вступає в юдаїзм, будучи обрізаним, але ще не прийняв прозелітичну ванну, ще не є євреєм, а згідно з 58 б Санедрину, неєврей, який святкує день за суботним звичаєм (і нехай це буде будь-який будній день), втрачає життя". Коли в першій половині ^{19-го} століття рабин Драч перейшов у католицизм, він накликав на себе гнів усього французького єврейства. У нього вкрали дітей, йому самому кілька разів погрожували смертю. Такий просєврейський вчений, як Бернар Стаде, пише з приводу заповіді у Второзаконі 17-2 про побиття відступників камінням, стосовно наших днів: "У цьому не може бути жодних сумнівів, оскільки аж до наших днів правильний юдаїзм виносить смертний вирок за відступництво - ще в 1870 році в Росії намагалися здійснити це над ще живим чоловіком, який прийняв християнство, на ім'я Елізер Бассін, якого насильно привезли з чужої країни, куди він втік". Хто знає Росію, той не знайде в цьому нічого дивного, в Польщі та Галичині ще гірше; але те, що в Німеччині панує той самий дух, ми бачили раніше.

Вже цитований В. Рубенс говорить: "Згідно з Шулхан-Арухом, у § 223 другого тому, ізраїльтяни зобов'язані вбити шляхом насильства або підступності іншого ізраїльтянина, який через непокору ігнорує релігійні обряди..." "Звичайно, якби державні закони не захищали зухвалого суботнього курця, він у багатьох сферах піддався б найбільшим образам, і я міг би навести достатньо прикладів з мого власного досвіду. Ортодоксальний єврей і сьогодні так само фанатично налаштований проти своїх непокірних одноплемінників, як той фанатик, що витягнув кинджал проти Спінози (Майнцська лінія). У наші дні єврейський шовінізм справді досягнув таких успіхів у мистецтві фальсифікації історії, що звинувачує фанатичну поведінку Амстердамського рабинського коледжу у впливі християн і зухвалих заявах про те, що єврейство завжди мало свободу викладання як принцип. Лінія Бреслау має більш хамелеонний характер. Вона вміє пристосовуватися до вимог часу, вона грає з радикальними науками, але ні на йоту не відступає від певних церемоніальних статутів, але прагне підкріпити їх раціональними причинами, навіть якщо ці причини настільки занепали і гнилі, що їх міг би підірвати третьокласник".

Тут також слід знову і знову підкреслити, що ситуація анітрохи не змінюється, якщо єврей відмовляється від Талмуду як релігійної книги, бо послідовний національний характер і тоді в інших сферах представляє настільки ж непорушний догматичний погляд. Ми бачимо це сьогодні в суспільному житті, наприклад, у доктрині соціалістичного світогляду. Я не хочу говорити про економічні заходи і пропозиції марксизму, а лише звернути увагу на принципову нетерпимість, що лежить в основі всього його попереднього характеру. Комуністичні ідеї сформувалися вже задовго до Маркса, але розумний єврей зумів зварити їх у жорстку форму. Про єврейський дух і волю як центр єврейського характеру йтиметься пізніше, тут же просто підкреслимо це, як і в Талмуді, твердження, що жорстко відкидає все інше. З такою ж доктринерською непогрішністю, якою клялися у своєму маніфесті велика синагога та Есра, Марк і Ласаль. А жорсткість догми, яка дає відповідь на кожне питання і виключає дискусії, - це успіх, як і будь-який наслідок. Якщо колись настає час, коли жвавість, еластичність і дух опору людини послаблюються, то вона завжди вирушає в паломництво туди, де їй з безпомилковою впевненістю обіцяють рай на небі або рай на землі; і непохитним, як ніколи, стоїть атеїстичний, єврейський дух, в даному випадку атеїстичний, на чолі проповідуваної жорстокої класової боротьби. Дійсно, коли справа доходить до самої *боротьби*, всі єврейські лідери зникають на задньому плані,

несвідомо залишаючись вірними талмудичному принципу: "Якщо йдеш на війну, то не йди спереду, краще йди ззаду, щоб повернутися першим; об'єднайся з тим, кому посміхнеться година". Ханаан рекомендував своїм синам п'ять речей: любіть один одного, любіть нестриманість, ненавидьте своїх панів і ніколи не кажіть неправди".

Виведені з рівноваги маси, які завжди повинні мати заспокійливу відповідь на все, йдуть за ними до власної загибелі. Цей дух, який рішуче керує військами анархії, дипломатичний і жорстокий водночас, - це релігійний, економічний, політичний і дух принципової нетерпимості, вирощений на расовому ґрунті; він знає лише універсалізм релігії (тобто панування єврейського бога), комунізм (тобто рабовласницькі держави), світову революцію (громадянську війну всередині всіх народів) і інтернаціоналізм всіх євреїв (тобто світове панування). Це дух нестримної і безпринципної ненаситності: чорний, червоний і золотий Інтернаціонали - мрії єврейських "філософів" від Есри, Єзекіїля і Неємії до Маркса, Ротшильда і Троцького.

Перш ніж перейти до нового розділу, я хочу порівняти, в якості контрасту, інше мислення з вузьколобою іудейською вірою. Це не повинно бути вчення Христа, а радше думки далекої Індії.

Тут також існують священні книги, які визнаються натхненними божественною істотою, тут також народ протягом свого розвитку визначився з певними поняттями (в які ми не можемо заглиблюватися тут глибше), виходячи зі своєї національної природи. Від самого початку питання про бога постало перед індіємцем як космічне, і він переносить своє відчуття божественної душі на кожне створіння цього світу. На цьому ґрунті священних книг, однак, виросло шість великих релігійних систем, які всі були ортодоксальними, плюс дев'ять інших, які дійсно вважалися гетеродоксальними, але, тим не менш, ніде не переслідувалися з удушенням, побиттям камінням і т.д..

Індійське мислення охоплює все духовне життя матеріалізмом, який аж ніяк не поступається нашому, аж до нематеріалізму, де тілу, як незручній оболонці, навряд чи ще надається виправдання існування.

*Жир сьорбати і борги робити,
Живіть щасливо протягом короткого періоду,
Там, де життя дало його тобі,
Спочатку треба пережити смерть,
Повернення ніколи не буває повторним!*

співає один гурт, а інші відповідають:

*Але той, хто осягнув себе в думці,
Як він може все ще бажати туги за тілом,
Хто б там не був, у жахливих плямах на тілі,
Став самим собою, пробудженням,
Який, як всемогутній, знає творець світів,
Його - це всесвіт, тому що він сам є всесвітом.*

Коли буддизм виступив проти старого брахманізму, а отже, розпочав боротьбу, то, звісно, часто доходило до фізичних сутичок, але вони були настільки незначними, що їх можна повністю ігнорувати. Тоді стають зрозумілими слова царя Аюди, який викарбував це на камені, видимому для всіх людей: "Треба шанувати свою віру, але не можна сварити іншу. Тільки злагода робить побожним. Нехай послідовники кожної віри будуть багаті мудрістю і щасливі через чесноти".

Далі передається ще один вислів з пізніших часів, який передає нам всю атмосферу індійського мислення: "Квадрат трави як ліжко, чиста кам'яна брила як сидіння, підніжжя

дерев як житло, холодна вода з водоспадів як питво, коріння як їжа, газелі як супутники. У лісі, який сам пропонує все це багатство без того, щоб хтось його просив, є лише одна помилка: там, де в ньому зустрічаються люди, які дуже потребують, живуть без зусиль, спрямованих на працю для інших". Як далекі ми тут, у цьому духовному світі, від усякої жадоби влади і золота, від усякої ненаситності і всякої нетерпимості, від усякої обмеженості і всякої зарозумілості.

Так само думав і багато зганьблений старий германський чоловік, перш ніж дух книг Мойсея та Єзекіїля вселився в нього. Іспанські старі готи показують нам це, наприклад: "Не зводь наклепів на вчення, якого не розумієш, - сказав гот Агіла товаришеві по вірі католикові; зі свого боку, хоча ми не віримо в те, у що віриш ти, не будемо, зрештою, зводити на тебе наклепів, бо між нами існує приказка, що не карається, якщо хтось пройде між вівтарями язичників і церквою Божою і виявить свою пошану до обох".

А тепер погляньмо на третє індогерманське плем'я - персів. Саме толерантності цього народу євреї завдячують своїм існуванням, адже завдяки їй їм було дозволено вирушити в дорогу на батьківщину і, крім того, вони були забезпечені грошима. "Єврейство, - пише історик Едуард Мейєр, - було створене від імені перського царя і владою його імперії, і тому наслідки імперії Архїсерів все ще потужно і безпосередньо впливають на наше сьогоднішнє". І той же самий ретельно проєврейський вчений говорить про єврейський народ, що виїжджає: "Релігійна сегрегація, зарозуміле презирство, через яке всі інші народи (які були приречені на знищення) ставали язичниками перед народом, обраним богом, що панує над світом, було огидним для всіх сусідів. Кодекс священиків є основою єврейства, яка залишається абсолютно незмінною до сьогоднішнього дня з часу введення закону Есрою і Неемією в 445 році до н.е., з усіма вадами і потворностями, але також і з рішучою, безжалісною енергією, яка була закладена в ньому з самого початку, і з якою єврейство одночасно виробило свій необхідний додаток - ненависть проти євреїв. Обрізання, суботне освячення, утримання від свинини і подібних дивацтв у харчуванні, а також фундаментальне презирство до всіх неєвреїв, яке вони щиро відповідають взаємністю, - ось характерні риси єврейства за часів Антіоха Епіфана, Тацита і Ювенала, а також і в наші дні.

Гетто

Можливо, на основі розглянутих фактів можна скласти приблизну картину того духовного стану, з яким євреї прийшли до Європи, з якого випливають усі події перехресних впливів між євреями та іншими народами. Яскраво виражена винятковість як у фізичному, так і в духовному відношенні до всіх народів призвела до прояву, природа якого навіть сьогодні залишається незрозумілою: гетто.

Ізольованість чужоземного народу-іммігранта в середовищі тубільців - факт, що з'являється повсюдно, для пояснення якого не треба шукати складних причин. Всі європейці заснували в колоніях свої міські райони, всі закордонні агенції португальців, іспанців, Ганзи завжди тягнулися один до одного. Євреї робили те саме; і те, що має силу для інших народів, повинно бути результатом одностороннього гноблення їх? Зовсім навпаки, саме з ними, з огляду на їхній нетерпимий расовий характер, ізоляція повинна була здійснюватися набагато ретельніше.

Про те, що це було дійсно так, ми маємо достатньо свідчень з історії єврейської імміграції; коли євреї, наприклад, як було сказано вище, прийшли в Олександрію в більшій кількості, вони не тільки оселилися концентрованою масою, але й досить голосно висунули вимогу мати для себе власний міський район. Флавій Йосиф так обґрунтовував

цю вимогу: щоб євреї "могли вести чисте життя і не змішувалися з чужинцями". Зрештою, євреїв стало так багато, що з п'яти міських районів вони заселили цілих два.

У Римі були точно такі ж умови. Коли євреї оселилися в цьому місті, вони, як і всюди, йшли за своїм потягом до торгівлі і будували свої оселі там, де для цього була найсприятливіша можливість. У Римі це був правий берег Тибру, де фінікійські та грецькі мореплавці причалювали і вихваляли свої товари. Кожного новоприбулого єврея тягнуло сюди, наче магната, і незабаром єврейська дільниця значно розрослася. Коли правий берег був уже досить зайнятий, нові іммігранти, щоб не залишитися позаду, перебралися на лівий берег, і незабаром там виникло друге поселення. Єврейський квартал у Римі був закінчений ще до того, як було запроваджено примусовий захід. Численні повені, до яких саме цей квартал міста був особливо схильний, епідемії, які вони мали в результаті, - все це не могло змусити євреїв протягом усіх століть виїхати, покинути найкращі торгові місця міста. Нечисленні винятки не беруться до уваги. Коли пізніше в Римі з'явилася мотивація побудувати стіну навколо єврейського кварталу, тим самим було закріплено вже давно існуючий стан, що визнають навіть єврейські історики. Наприклад, Фогельштайн-Рігер каже: "Вже з ^{14-го} століття єврейський квартал охоплював пізніше гетто". "У пізніші часи згадана стіна часто слугувала для захисту євреїв від народних повстань, що також визнавали самі євреї.

А історик Геман так підсумовує необхідність гетто, яка була викликана тодішніми обставинами, що склалися, наступним чином: "Внаслідок сегрегації проти всього неєврейського, єврейський дух звик входити в умови лише настільки, наскільки це слугувало його власній користі. Але наслідки не забарилися: незабаром люди відчули, що євреї не виявляють справжнього інтересу до них та їхніх інституцій. У них склалося враження, що євреї лише хочуть їх експлуатувати. Антипатія народу до євреїв була заснована на позиції, яку євреї займали по відношенню до всіх неєвреїв".

"Те, що в пізніші часи змушувало євреїв залишатися в своїх гетто, відбувалося як для їхнього захисту від ненависті народу, так і для захисту решти народу від їхньої жадібності. Ми знову бачимо, що те, що євреї засуджують як ганебне придушення з боку християн, є простим наслідком їхнього самообранного партикуляризму".

Як бачимо, намагання пов'язати створення гетто зі зловмисними священиками є дуже однобоким, але зрозумілим, особливо популярним серед євреїв. Національності, що розвивалися в той час, вимагали для своєї консолідації життя, мало порушваного чужинцями. Гетто, різні майнові обмеження та закони про іноземців були необхідністю в той час, і особливо вони будуть необхідними в усі періоди, коли національна свідомість не є чітко визначеною і коли євреї живуть у великій кількості. Ми не повинні озиратися з зверхньою посмішкою на часи зганьбеного середньовіччя і якось тішити себе тим, що ми нарешті так далеко зайшли. Тодішні люди діяли на основі гіркого досвіду і не дозволяли собі керуватися явно тупими гаслами і надуманою відсутністю критики, як наша сучасна "цивілізована" європейська громадськість дозволяє це робити з собою без опору. Тільки чужі закони звільняють нас від нинішнього єврейського панування, або ми повинні вирішити стати ще більш безсовісними, "більш здібними", ніж євреї. (Націонал-соціалістична держава, природно, зробила перше).

Після емансипації євреїв зрозуміло, що частина з них переїхала до єврейського кварталу з опозиційних міркувань, але єврейські провулки, тим не менш, збереглися так само добре, як і в старі часи. Наприклад, у Галичині, Росії, Амстердамі. Не слід також забувати, що великі міста - це творіння нової епохи, що євреї не могли оселитися разом, навіть при найкращому бажанні, і що їхнє прибуття було дуже поступовим. Але, незважаючи на все це, схильність до спільного життя існує завжди. Варто поглянути, наприклад, на умови в "найвільнішій країні світу". У Сполучених Штатах проживає понад три мільйони євреїв. З них понад два мільйони мешкають лише в Нью-Йорку і утворюють у цьому місті справжнє гетто. Всі спроби розвантажити Нью-Йорк і переконати євреїв переселитися в сільську

місцевість не увінчалася успіхом. Всі вони поверталися, щоб вести секонд-хендове життя у світовому місті, їм не подобалася ручна праця на селі.

"Філантропічні зусилля, - каже Адольф Бем, - розсіяти євреїв по землі не мали особливого успіху... Імігранти ринули туди, де вже була велика кількість їхніх братів". Старе прагнення бути проміжним народом (міжнаціональним-інтернаціональним), але водночас формувати єдине ядро, повертається і сьогодні, і якщо хтось, як в Америці, може спостерігати масові рухи, то євреї є просто незмінним, "викристалізованим людським народом", про який пише Гете ("Фауст II").

Спалення Талмуду

Так само, як і поява гетто, переслідування єврейських книг піддається однобокому оцінюванню. Дехто досі вбачає в цьому акт найвищого варварства і низинного фанатизму з боку римських священників. Про те, що є справедливим у цьому закиді, ми ще поговоримо пізніше, а зараз зазначимо, що цензура і спалення Талмуду зовсім не були результатом обмеженого марновірства, а мали свої обгрунтовані причини.

Людина повинна уявити собі ситуацію так: у християнській державі живе чужий народ, який у своїх книгах гірко паплюжить засновника державної релігії, щотижня в синагозі молиться про божє прокляття на християн і в інших способах також не намагається приховувати своєї ненависті. Навіть менш свідома церква, ніж римська, повинна була б вжити заходів, щоб покласти край цьому стану; але те, що вона стояла на місці, сьогодні вже не викликає жодних сумнівів. Послухаймо спочатку голос раннього християнства; Юстин пише: "Юдеї вважають нас ворогами і мучать, де тільки можуть. Зрештою, в нещодавно закінченій юдейській війні Бар Кохба, підбурювач юдейського повстання, одних лише християн тягнув на страшну мученицьку смерть, оскільки вони не хотіли відректися від Ісуса Христа і хулити його".

"Що ім'я Ісуса осквернене і зневажене в усьому світі, це зробили первосвященники вашого народу"... "Ви проклинаєте у ваших синагогах тих, хто вірує в Христа". "Наскільки це залежить від вас, кожного християнина виганяєте не тільки з його майна, але й взагалі зі світу; ви не даєте жити жодному християнинові". "Замість того, щоб жалкувати, що ви вбили Христа, ви ненавидите нас, тих, хто через нього вірує в Бога і батька всього сущого, і вбиваєте нас, як тільки маєте можливість, і постійно проклинаєте Христа і його послідовників, в той час як ми всі молимося за вас, як за всіх людей взагалі".

Тоді євреї, безумовно, встигли замучити Христа, і вони були найбільш ревними людьми, які підбурювали язичників переслідувати християн. Але коли католицька церква переломила ситуацію, вони грали в гнану невинність.

Євреї підтримували це вороже ставлення до Христа з найбільшою сумлінністю, і в усіх землях формула переслідування постійно проповідувалася з вітара протягом століть.

Коли в 16 столітті імператор Персії, як розповідає літописець, запитав рабинів, що жили там, про їхнє ставлення до Христа, ті відповіли, що християни "насправді ідолопоклонники, які служать не Богу, а розп'ятому злодієві і шахраєві".

Так відбувається самоствердження євреїв від Азії до Західної Європи. Коли католицька церква нарешті різко виступила проти формул прокляття, піддала Талмуд суворій цензурі і викреслила з нього все, що стосувалося Христа, з єврейського боку піднявся гучний крик з приводу згвалтування духовної свободи. Не потрібно принижувати Церкву, але будь-яка неупереджена людина повинна визнати, що і тут діяв суто *єврейський* принцип, який рабин Тарфон визначив так: "За життя моїх дітей, за життя моїх дітей, за життя моїх дітей, за життя моїх дітей": "Клянуся життям моїх дітей, якщо до моїх рук потраплять писання християн, я спалю їх усі разом з ім'ям Бога, яке вони містять".

Що ж тоді Талмуд говорить про Христа, що містять ці уривки, які так не подобаються католицькій церкві?

Подібно до того, як його жарти, перекручування слів та гра слів принесли сучасному єврею сумну славу, так само і євреї минулого також користувалися цим дивним талантом. І Христос частково завдячує своїми найганебнішими іменами отруйній і презирливій грі слів.

Посилаючись на 4 Мос. 24. 17: "З Якова зійшла зірка", християни часто називали Христа сином зірок, Бен Старра; юдеї перетворили це на Бен Стада (син блудниці, за П. Касселем).

Талмуд вважає Марію лише повією, а оскільки він не зовсім точний з хронологією (наприклад, вважає найлютішого ворога Христа, рабина Акібу, його сучасником), то ототожнює з Марією дружину якогось Пафосу, що жила за часів рабина Акіби, яка через своє розпусне життя вважалася просто повією. Сином цієї серійної перелюбниці та римського солдата, а отже, найпрезирливішої істоти, яку тільки могли собі уявити євреї, є "байстрюк" Ісус Христос.

Ще одне ім'я Ісуса з'являється часто: Бен Пандера, буквально "син пантери".

Це позначення пояснюється так: під час контакту з грецьким життям євреїв (див., зокрема, Павла) помітив їхню розпусту, і ніщо не відштовхувало його більше, ніж оргії свята Діонісія занепаłego світу античності. Пантера була особливо священною твариною для Вакха; слуги Вакха спали на пантерних шкурах, пантера зображена на грецьких монетах тощо. Тож для єврея ця тварина була "твариною блуду", символом розпусти над усім. З цього погляду народилася наступна гра слів: християни назвали Ісуса сином Діви (від грецького *parthenos*, Ben Parthena), від якого євреї утворили презирливе Ben Pandera (син тварини блуду). Лайбле зазначає, що ненависть спрямована не стільки на Марію, скільки безпосередньо на особу Ісуса, тому кожному прокльону передувало слово "Бен" (син).

Христа також називають юродивим, народним спокусником (Білеамом) і, згідно з єврейськими уявленнями, найбільшим з усіх, хто коли-небудь вийшов з середини Ізраїлю, чарівником, який витягнув таємні засоби з Єгипту і "спокусив і спокусив Ізраїль".

З нагоди його смерті Талмуд просто називає Ісуса "повішеним" і вважає шибеницю і стовп ганьби його належним покаранням. У 2-му Таргумі до Книги Естер 7.9. бог запитує всі дерева, чи можна на них повісити Амана; всі відмовляють, аж поки кедр не пропонує повісити його на шибениці, призначеній спеціально для Мордехая. Господь називає цього останнього "сходженням на науку всього Бен Пандери". Ця зневага, вкладена в уста Бога до особи і вчення Христа, не потребує коментарів.

Наскільки сильна ненависть до Христа, яка, за словами Лайбле. "межувала з божевільям", могла зайти, ілюструє історія, в якій послідовник Христа Яків фон Кефар повідомляє рабину Елейзеру відповідь, яку Ісус нібито дав на питання, до якого юдеї ставилися дуже серйозно, чи можна будувати сходинки первосвященника в храмі з грошей повій, чи це теж є священним місцем. В принципі, там сказано, що те, що походить зі сміття, має повернутися до сміття (Міхей 1, 7), і це дуже тішило рабина. Але ця згода з - навіть нібито - словами Христа викликала найбільшу лютість юдеїв, і Еліезер ледве уникнув побиття камінням; пізніше він найгірніше картав себе за те, що взагалі прислухався до слів Ісуса.

Коли того ж Якова Сеханю одного разу покликав рабин Ізмаїл, щоб він зцілив племінника рабина Ізмаїла, якого вкусила змія, той не прийняв його. І коли дитина померла, рабин сказав: "Радуйся, що тіло твоє чисте і що ти не порушив слова товаришів твоїх". В іншому уривку розповідається, що Ісус був учнем рабина Йосуа бен Перахії, і оскільки він думав, що рабин хоче його вигнати, Ісус вийшов, поставив цеглину і поклонився їй.

В урочищі Сота Фол. 49 а, б сказано: "Щоб на них дивилися, як на сліди Месії: безсоромність зростає, честолобство проростає, виноградна лоза дійсно дає плід, але вино

дороге; влада звертається до ересі; немає відмови, будинок зборів служить для розпусти, мудрість дослідників Писання починає смердіти; ті, хто уникає гріха, зневажаються, а істина втрачається; син принижує батька, дочка бунтує проти матері, вороги людини - її сусіди, зовнішній вигляд віку викликає жах..."

Рабин Єгуда так само говорить про християнську епоху і так само робить висновок: "...і обличчям епохи буде обличчя собаки".

А наприкінці 19-го століття рабин Нахт вчить нас, що слова: "Зі збільшенням розпусників суди будуть скасовані, а вчинки зіпсовані... Оскільки збільшилися плювальниці, збільшилися і горді..." (Сота, арк. 47 б) стосуються християн, оскільки ті навчилися від свого вчителя Ісуса зіцлювати рани за допомогою плювка.

У цій ненависті євреїв є щось надприродне, бо, мабуть, ніколи ще людина, якій навіть найчужіші народи не заперечують свого захоплення, не отримувала протягом тисячоліть стільки образливих імен, як бастард, син блудниці, син блудної тварини, повішений, син перелюбниці і жінки під час менструації (рабин Акіба), і, на завершення, "похований у гнойовій купі дохлий собака!".

Навіть у пеклі рабин вигадує для Христа покарання, яке може вигадати тільки страшна ненависть: Ісуса там "страчують киплячим гноєм". (Гітін 57 а).

Окрім Талмуду, євреї мають твір, що розвинувся на його основі і присвячений Христу, який був розповсюджений у тисячах копій по всьому єврейству: "Тольдот Ісус" (Куфе Ісус), "який не був надрукований, а написаний гебрайською мовою, і євреї читали його таємно в своїх домівках в ніч перед Різдвом Христовим", як написано в одній старій книзі.

Ці різні Toldoth Jeschu розповідають про життя Ісуса у великій кількості читань. Тут представлено кілька основних особливостей, що повторюються.

Мір'ям (Марія) була нареченою чоловіка з королівської родини на ім'я Йоханан. Він був великим учителем і дуже боявся неба. Йосип, син пантери, жив поруч з Марією і накинув на неї оком. Одного суботнього вечора він добряче випив і, проходячи повз її двері, зайшов сюди. Вона сказала, що у неї менструація і попросила його піти геть. Але він не звернув на це уваги, переспав з нею, і вона завагітніла. Коли про це стало відомо, наречена Джоханан була дуже пригнічена і поїхала до Вавилону. Але Мір'ям народила сина, якому дали ім'я Йосафат.

Ісус вивчав Талмуд, був наставником Тори і був зарозумілою людиною. Він проходив повз рабинів з піднятою і непокритою головою і ні з ким не вітався. Тоді один рабин сказав: "Він байстрюк", а інший додав: "І син жінки під час менструації".

Почувши це, Ісус жахнувся від ганьби свого народження, пішов до матері і попросив її сказати йому правду: "Скажи мені правду, щоб я не зіпсувався проти тебе, бо я не хочу поважати розпусну жінку". Оскільки Марія не хотіла зізнатися, Ісус змусив її до цього. За одними переказами, він замкнув її в скрині і не випускав, поки вона не зізналася, за іншими - затиснув її груди між дверними петлями.

Оскільки Ісус, як спокусник і чарівник, володів чарівним словом, він творив багато чудес, до нього приєдналося багато ізраїльських відступників, і в народі стався розкол. Коли він похвалився, що може піднятися на небо, він був змушений змагатися з Юдою Іскаріотом. Ісус промовив слово (з літер) і злетів у повітря. Тоді Юда також промовив слово і піднявся, як орел. Жоден з них не міг здолати суперника, поки Юда нарешті не помочився на Ісуса, тим самим забруднивши його і змусивши впасти.

Ісуса мали стратити як обманщика і політичного злочинця, і тоді під ним зламалося все дерево хреста. Але коли юродиві побачили, що жодне дерево не може його витримати, вони подумали, що це сталося через його побожність. Але це було лише чарівне слово, яке мало владу над деревом. Тоді принесли качан капусти і розіп'яли його.

Після смерті Ісуса поспішно поховали разом з Юдою в саду. Його наступники пізніше сказали, що він відійшов на небеса.

Такою є суть Толдот, яка в різних версіях була в обігу серед усього єврейства. У Німеччині вона була написана і розказана німецькою мовою, лише пізніше перекладена на іврит, і тому стала *популярною прозовою* книгою [Volksbuch]. В одному єврейському рукописі розповідається наступне: "Ця брошура є переказом, що передається від людини до людини, який можна лише копіювати письмово, а не друкувати. Не можна читати її на людях або перед маленькими дівчатками і легковажними людьми, а тим більше перед християнами, які розуміють німецьку мову... Я переписав її з трьох брошур, які не походять з однієї землі, але які згодні, тільки я написав її мовою розумних (івритом), бо вона вибрала нас з усіх народів і дала нам мову розумних". Дещо додаю, бо в насмішці можна дещо розширити мову..."

Як і в Німеччині, толдот також був широко розповсюджений у Польщі та на романських землях. Вже єпископ Агоберт Ліонський (9 століття) був знайомий з ним. Але так само, як і рабаніти, так і караїми, в іншому випадку їхні найлютіші вороги, плекали цю милу серцю народну сагу. У ненависті до особистості Ісуса були об'єднані всі євреї, від їхньої появи аж до наших днів. Тому очікувана відповідь юдеїв [юденцерів (так у давнину називали покровителів євреїв), що все це колись було, але сьогодні, без сумніву, подолано, є неправдивою. Той, хто уважно читав єврейські газети і книги, зможе чітко простежити ненависть до Христа, цю "національну рису єврейства", аж до самого останнього часу; адже боротьба з Його особистістю, що ведеться під різними прикриттями, і сьогодні залишається гаслом всіх єврейських ортодоксів і "вільнодумців". Але для тих, хто ще не розірвав мильну бульбашку, нехай скаже, що вищезгадані місця Талмуду, які проповідують найлютішу ненависть до Христа, євреї називають своїми "перлинами і коштовностями"; що назва "мертвий пес" походить від перевиданого в 1880 році "Сохара", що всі цензуровані місця були зібрані в кінці 19-го (!) століття і (особливо в Німеччині) надруковані і розповсюджені серед євреїв. Але щоб добрі християни і європейці не були надмірно схвильовані, ці збірники майже без винятку надруковані без зазначення місця видання і недоступні в книжковій торгівлі.

Толдот сьогодні так само поширений, як і раніше. За свідченням єврея С. Крауса, манускрипти Толдота "і досі зустрічаються в руках простих євреїв", а освічені євреї "і сьогодні пишуть в Росії і т. д. (отже, і в інших землях) свій різновид Толдота". Краусс раз і назавжди відкидає сумніви в тому, що Толдот не відповідає поглядам євреїв. "Мої одновітці, - каже він, - будуть протестувати проти того, щоб вважати Толдот автентичним відображенням єврейських поглядів; тільки тоді вони повинні будуть протестувати і проти Талмуду". Ненависть євреїв до християн, репресованих чи ні, є спільним надбанням всього єврейського народу. Настав час, щоб знання про це нарешті проникло в найширші кола, бо тут прихований ключ до розуміння ефективності євреїв. Європейці повинні усвідомити, що є речі, які дрімають під тонким шаром християнської культури. Якщо вона колись відпаде, то на нас озирнеться той самий дух і характер, який майже дві тисячі років тому прибив до хреста засновника християнства.

Вже дуже рано християни були добре поінформовані про висловлювання євреїв, але, тим не менш, пройшло багато часу, перш ніж цензура єврейських творів була введена всерйоз. Лише на початку 13-го століття було вилучено і спалено Талмуд, і то на ґрунті чвар всередині самого єврейства. Саме праці Маймоніда викликали найбільше хвилювання в єврейській думці. Цей "найбільший чоловік після Мойсея", як його називали, справді був однодумцем із суворими талмудистами, що насправді лише євреї є людьми і воскреснуть: милосердя дошу - як для добрих, так і для злих, але воскресіння - лише для єврейського праведного народу. Він також повністю згоден з тим, що можна обманювати невіруючих, навіть поділяє більш сувору точку зору, що це *необхідно* робити, і приєднується до Леві бен Герсона, який говорить: "Ця заповідь, яка говорить, що не можна обманювати невіруючих: "Ця заповідь, щоб займатися лихварством з іноземцями, є однією з 248 заповідей, яких Бог хоче, щоб ми дотримувалися, і дійсно, щоб ми не просто позичали

іноземцеві гроші в лихварстві, але й завдавали йому якомога більше шкоди, і ми не вільні займатися лихварством чи ні, це заповідь Бога, тому що іноземці служать іноземним богам". Маймонід також стоїть на позиції, що "епікурейців" та інших невірних слід винищити, щоб повернути їх до єдино істинної віри. Таким чином, ми бачимо, що він, по суті, був абсолютно вірний Талмуду. Але він все одно намагається прорватися крізь жахливу плутанину хитросплетінь і звести всю спадщину до кількох головних пунктів. Ця спроба, як вже було сказано, викликала тоді велике обурення. Єврейство розділилося на дві частини, які гірко принижували одна одну і по черзі відлучали одна одну від церкви. Для того, щоб захопити владу, суворий рабинат звертається з проханням про допомогу до римської церкви. Ця допомога дійсно була їм надана, але вона коштувала їм більшої частини їхніх послідовників. Скликання судів інквізиції для врегулювання внутрішніх чвар єврейської громади призвело до того, що домініканці в Монпельє та Парижі, які завжди так прагнули цього, спалили твори Маймоніда.

Після цього першого втручання незабаром з'явилося друге, і знову ж таки пропозиція про нього надійшла від єврейської сторони. Французький єврей, який прийняв християнство, Ніколаус Донін, публічно виступив у Папському палаці в Римі проти вчення Талмуду, яке зводило наклеп на християнство. Після цього Григорій IX видав перший Папський едикт (1239), в якому наказав конфіскувати всі примірники Талмуду. Євреї пустили в хід небо і землю, щоб саботувати цей указ, але їм це не вдалося. Папа Інокентій IV підтвердив це і в едикті "*Impia Judearum perfida*" наказав спалити Талмуд. Цей указ тоді також широко виконувався в Іспанії, Португалії, Римі та інших землях. У Парижі цілих 24 вози було віддано на спалення.

Пізніше переслідування Талмуду знову розпочалися з ініціативи кількох новонавернених євреїв. Зокрема, Салома Романо, нащадок відомого єврейського грамата, виконував роль прокурора при дворі Папи Юлія III і вказав на місця Талмуду, що зводили наклеп на Христа і християнство. У серпні 1553 року було видано суворий папський наказ про конфіскацію всіх єврейських книг. Ті книги, які вдалося дістати, були спалені у вересні 1552 року в Римі, а згодом у Феррарі, Мантуї та інших містах.

Але згодом Папа Римський видав дозвіл залишити євреям їхні книги, тільки Талмуд, як і раніше, піддавався жорсткому переслідуванню.

Пізніші часи доводять, що Рим в принципі мав рацію в цьому випадку і лише на практиці часто замітав сліди. З появою книгодрукування заповідь про спалення дедалі більше відходила на задній план і була замінена цензурою, за допомогою якої євреї були змушені викреслювати всі місця, що стосувалися Христа. З важким серцем рабини опустили свої "вершини і коштовності", але допомогли собі наступним чином: на місці зауважень, що зводили наклеп на Христа, був поставлений символ у вигляді кола, про що (1631 р.) був виданий наступний рабинський декрет: "Оскільки нам стало відомо, що багато християн витратили багато зусиль на вивчення мови, якою написані наші книги, ми наголошуємо вам під загрозою відлучення, щоб ви не публікували в жодному з нових видань Мішни або Гемари нічого про Ісуса з Назарету... Ми наказуємо, щоб, якщо ви випустите нове видання цих книг, викреслили з них уривки, що стосуються Ісуса з Назарету, а місце, що залишилося, заповнили кружком. Рабини і вчителі будуть знати, як слід словесно навчати молодь. Тоді християнам вже не буде чого пред'явити нам на цю тему, і ми можемо очікувати звільнення від гніту. Цей твір цікавий не тільки тим, що рабини дуже добре усвідомлювали, що частина переслідувань проти євреїв мала свою причину в наклепах на Христа, а й тим, що він показує, що євреї ні на секунду не мали наміру відмовитися від цього наклепу на Христа.

А молитва в синагозі, яка повинна була закінчуватися проханням про благополуччя володаря землі, мала таке формулювання: "За його і наших днів Юда буде викуплений, і Ізраїль буде жити в безпеці, і прийде Спаситель з Сіону". На що Ісаак Абрабанель дає

наступне пояснення: "Все викуплення, про яке повідомляють ізраїльтяни, почнеться з падінням Едому (християнства)".

Сьогодні це вже майже зайшло так далеко. Ці короткі коментарі в даному випадку слугуватимуть виправданням дій Римської Церкви. Але оскільки я не можу втриматися від короткого обговорення римського принципу над усіма, я хочу залишити місце для наступних спостережень.

Якщо Рим мав рацію, забороняючи іноземцям паплюжити віру місцевого народу, то цей правильний вчинок не стільки впливав з усвідомлення цієї справедливості, скільки був вираженням нетерпимості, яка не терпить нічого, крім самої себе. Переслідували не лише наклепників християнства, але й людей, вірних йому, які водночас виступали за вільну думку і дослідження, безжально топтали, переслідували по всіх землях, заколювали і спалювали. Роджер Бекон, Галілей, Бруно - найяскравіші приклади. А Коперник з побожності присвячує свій твір папі, який забороняє його працю, вносить всі книги, що викладали геліоцентричну сонячну систему, до індексу заборонених книг, де вони залишалися аж до 19го століття. Ця жорстка римська система, ще в 1904 році, реагує на більш толерантні зусилля католицького духовенства загостренням цензури. Якби на те була воля Риму, всі наукові праці і сьогодні горіли б на вогнищах. Це цілком логічно: якщо хтось володіє всією правдою, то все інше є брехнею і має бути знищене. Більша частина наших католиків, без сумніву, думає інакше і сприймає свою віру як символ, як і віруючі інших конфесій; але це не заважає визнати справедливість наведеного вище спостереження. Звідси також може зйти так далеко, що німецько-католицькі прелати "з обуренням відкидають" творчість Гете як "мерзенну отруту". Якщо *німецький* духовний наставник так мало розуміє творчість найбільшого з усіх німців, то він тим самим відкриває прірву, яку можна пояснити лише дією тотально чужорідного духу.

Єврейський історик, який став переконаним католицьким абатом, у своїй праці "*L'entrée des Israélites dans la société française*" ("*Входження ізраїльтян у французьке суспільство*") (Париж, 1880 р.) робить слушне зауваження, що люди, які були антисемітами та онімеченими, водночас боролися з римським принципом (я знову ж таки не маю на увазі католицьку віру німців). Це спостереження ґрунтується на невисловленому, але відчутті, що в основі духу Риму та Єрусалиму лежить щось спільне. Після цього мені навряд чи потрібно говорити, в чому полягає ця спорідненість: це дух фундаментальної нетерпимості, перейнятий від семітів на шкоду Європі. Вже Ренан говорив про це, Чемберлен чітко пропрацював це, тому я вказую на це.

Зауважу також, що не лише згаданий абат, а й інші євреї мали таке відчуття, так, навіть усвідомлення. Єврейський історик Блок, який хотів би з радістю звинуватити в нетерпимості арійців, навіть якщо він також цілком свідомо подає стару єврейську лінію, потрапляє в точку, якщо з нагоди вищезгаданих сварок через писання Маймоніда і прохання про допомогу з боку євреїв, говорить наступне: Тоді всі інші сварки були забуті: чернець і рабин йшли по-братньому рука об руку - це було для єретика, спалюваного на честь спільного бога". Але й іншим євреям було неважко віддати належне римському принципу. Символіка католицької віри, природно, залишила їх осторонь, але радість від релігійних переслідувань знайшла своє типове втілення у згуртованих євреях. Так, ще за часів панування готів в Іспанії за короля Егіки єврейський державний діяч і архієпископ Юліан фон Толедо на соборі в цьому місті видав жорстокі декрети, згідно з якими діти єврейських батьків мали бути розлучені з ними у віці семи років, щоб мати змогу виховувати їх виключно в християнській вірі. До цього слід додати, що декрет про конфіскацію майна, також прийнятий на цьому соборі, як завжди, мав причини, відмінні від релігійних: Іспанські євреї мали змову з метою вбивства короля, це було виявлено, і після цього було наказано вжити суворих заходів.

Великий інквізитор Кордови Лучеро, свого часу один з найстрашніших переслідувачів єретиків, був євреєм. Єврейський історик Кайзерлінг змальовує його таким чином: "Він у

кожному бачить єретика, єврея, лицаря, знатних дам, монахів і монахинь, найшанованіші особи всіх станів були обрані ним як жертви вогню. Про жорстокість Люцера в Римі ходили легенди".

Помічником цієї людини був такий собі Енрікес Нуньєс, який, представляючись братом таємних євреїв, доносив на них усіх і віддавав в руки інквізиції. Потім він працював на Канарських островах і здобув таку славу в мистецтві тортур, що король Португалії, за рекомендацією, викликав його до себе, де він також виконував шпигунські функції.

Йоганн Пфефферкорн також був євреєм, який у ¹⁶ столітті працював над знищенням єврейських писань і переслідуванням євреїв; Маргарита також була єврейкою, яка у 15630 році склала трактат "Вся єврейська віра", який виступив проти лицемірної побожності. Одним з найбільш фанатичних переслідувачів євреїв був Абнер фон Бургос, навернений у християнство, "поборник ворогів євреїв у Кастилії". Євреями були також сумнозвісні Пабло де Санта Марія, Хосуа Лоркі, Фрай Вінсенте і, перш за все, найбільший переслідувач єретиків усіх часів, Великий інквізитор Торквемада.

Коротше кажучи, інтерес до релігійних тортур був, безсумнівно, дуже великий. Достатньо було єврею повернути свої талмудичні принципи лише вістрям проти братів по племені та єретиків - і з Великим Інквізитором було покінчено.

Нехай цього буде достатньо, щоб на прикладі спалення єврейських творів проілюструвати дух, який панував як у Римі, так і серед рабинів, і який не рідко змушував ненависть розпалюватися яскравим полум'ям. Але все ж слід підкреслити, що цей клерикально-релігійний імпульс не був вирішальним. Це слід проілюструвати наступними історичними фактами, які ми маємо під рукою, так що ми зібрали весь матеріал для того, щоб спробувати синтезувати єврейський дух і єврейський характер.

Історичний огляд

Якщо підійти без заявленої догми сльозливої чутливості до всього комплексу історичних подій, що стосуються євреїв та їхніх стосунків з іншими народами, то вже можна визначити одне: якщо результати поведінки *всіх* народів по відношенню до *одного* єврейського народу однакові, то це, принаймні в головному, може бути визначено тільки характером цього єврейського народу. Якщо індивідуальності персів, іспанців чи німців є змінними факторами в історії щодо євреїв, то особистість єврея, з іншого боку, є єдиним, незмінним фактором, до того ж навіть посиленням завдяки суворій расовій селекції.

Багато істориків, виведених з історичної рівноваги нелюдським ставленням до євреїв, занадто легко вбачають у суто людському осуді вирок; треба визнати це сентиментальне хвилювання, яке робить честь людині, але ставить історика нижче, щоб мати змогу досягнути через почуття історію в її глибинних потребах. Якщо це зробити, і якщо користуватися переважно дружніми до євреїв зображеннями, або, принаймні, від початку антисемітськи орієнтованими, то перед нашими очима постає вражаюче схожа спіраль єврейського життя, єврейської праці та єврейських страждань на всіх землях світу. Скрізь євреїв спочатку приймають без жодних застережень, скрізь ми бачимо, як вони з самого початку навмисно відокремлюють себе як фізично, так і духовно від корінного населення, скрізь вони ревно прагнуть здобути прихильність правителів і, авансуючи їм гроші, нажиті торгівлею і лихварством для своїх підприємств, страхують себе їхнім захистом і, таким чином, здобувають для себе всілякі привілеї. Тоді антиєврейські рухи знову дають про себе знати, спочатку спалахуючи в кількох точках, а потім охоплюючи всю землю, розряджаючись у страшний люті. Приводи для цих переслідувань були найрізноманітніші: чи то єврея спіймали з фальшивими грошима, чи то єврея звинуватили в наклепі на християнство, крадіжці хреста або ще в чомусь подібному. Але якщо в тумані історичних

спостережень деінде звертають увагу на соціальну структуру, щоб виявити не тригери, а причини бурхливих подій, то це особливо стосується спостережень над єврейським питанням на всіх землях. Дійсно, політичні та культурні, але особливо клерикальні умови мали важливе значення, вони іноді виходили на перший план, як, наприклад, в часи інквізиції, але вони утворювали лише впізнавані фактори; пліч-о-пліч завжди йшли питання економічного та особистісного характеру. Подібно до того, як сьогодні єврейське питання справді є в багатьох відношеннях надзвичайно важливим, воно, тим не менш, ґрунтується на соціальному становищі євреїв у сучасному світі. З незмірними багатствами, які знаходяться в їх розпорядженні, можна було б керувати світовою політикою і змусити державних діячів багатьох країн виглядати маріонетками єврейської волі; неможливо було б влити отруту дріб'язковості, розладу з власною природою в серця європейців і підтримувати дух у сприятливому для єврейства настрої, якби не всемогутнє золото, систематично використовуване, не найняло б своїх поплічників у всіх країнах. Але, як і сьогодні, коли деспотичний банківський капітал тримає в своїх інтересах цілі народи, такою була ситуація, хоч і в менших масштабах, в Іспанії, Франції, Німеччині та багатьох інших державах. Єврей скрізь був володарем інтересів правителів, духовенства, народу; і переслідування проти євреїв, нехай це і передбачувано, є головним чином спробою знову і знову розірвати ярмо лихварства, тим більше, що воно походить від расово чужого, релігійно і морально ворожого загарбника. Це визнав сам народ, і лише там, де його голос не був почутий, священики нарешті використали його загострення у своїх цілях і наклали на ненависть суто церковну печатку.

Єврейські та про-єврейські хакери нашого часу вишуканими тонами говорять про жорстокі переслідування бідних, невинних євреїв. Вони можуть безсоромно повторювати цю стару фразу, оскільки добре знають, що в наші дні лише одна людина на тисячу знає подробиці про реальні умови. Переслідування були жорстокими, з гуманної точки зору, але не менш необхідними. Адже історію євреїв, коли вони мали взаємний вплив з народами Заходу, треба починати не з інквізиції, як це зазвичай робиться, аби пустити пісок в очі, а з точки зору єврейської імміграції, через яку тільки й можна зрозуміти, як готувався ґрунт для церковних переслідувань.

Євреї в Португалії

Коли євреї іммігрували до Португалії, не можна точно визначити, але ми вже маємо кілька повідомлень з ^{11-го} століття, які не дозволяють сумніватися в тому, що вони володіли всіма громадянськими правами, що вони могли купувати нерухомість, так, в різних випадках користувалися особливими привілеями. Отже, ми бачимо, що вже в ту епоху не існувало жодної зневаги з боку португальців, або, якщо їх, як чужинців, і не сприймали дружньо, то труднощів у їхньому житті та справах не створювали, скоріше, навпаки, незабаром їм надавали привілеї. Вони утворили державу в державі, мали власну юрисдикцію, яка хоч і відрізнялася від законів землі, але визнавалася урядом. Головний рабин був одночасно чиновником корони і завжди користувався впливом при дворі, він мав повноваження судді над усіма єврейськими громадами, він зосередив у своїх руках владу управління і владу покарання, що в інших випадках було лише суверенним правом самого короля.

У судовому спорі між євреєм і християнином, якщо відповідачем був єврей, його міг притягнути до суду лише його рабин; християнин повинен був звертатися до суду відповідача. Християнські судді в жодному разі не могли втручатися в суперечки між євреями, і жоден єврей не міг подати позов до провінційного суду проти свого одноплемінника. Суворо дотримувалися єврейські релігійні обряди, єврея не можна було

викликати на судові засідання в суботу і на його свята, бо, як сказано в одному з указів короля Альфонса (1248-79), "євреї не може бути викликаний на судові засідання в суботу і на його свята": "Оскільки вони (євреї) за своєю релігією зобов'язані святкувати суботу, ніхто не повинен викликати їх до суду в цей день". Оскільки, окрім цього, євреї були звільнені від різних податкових тягарів, які мусило нести корінне населення, то вийшло так, що вони, як іноземці, не тільки користувалися рівними правами на землі, але й становили привілейовану верству населення.

Євреї досягли великого багатства завдяки работоргівлі та грошовому бізнесу, яке вони негайно використовували для того, щоб позичати свої гроші нужденним селянам і міщанам під високі відсотки. Альфонс III, який щедро дарував їм усі свободи, отримував з багатьох куточків рейху скарги на безпрецедентне лихварство, і король вважав себе змушеним видавати закони, спрямовані проти нього. Оскільки ці укази принесли мало плодів, наступний король, Дон Дініз (1279), спробував відмовити євреїв від лихварства, примусити їх за допомогою законів до сільськогосподарських робіт і осілості. Він видав наказ євреям *Брагансаса*, згідно з яким вони повинні були щорічно купувати певну кількість будинків, виноградників і орних земель без права їх перепродажу. Кожен новоприбулий єврей повинен був внести свою частку в суму покупки. Але в той же час підтверджувалися всі права євреїв з цього приводу і суворо заборонялося втручання проти них і будь-яке зневажливе ставлення до них. Бажання перетворити євреїв на трудових селян і міщан зазнало повної невдачі, оскільки головний рабин і міністр фінансів Дон Іуда (який, за словами Граца, був настільки багатий, що міг авансувати гроші на купівлю цілих міст) та інші великі шишки в Ізраїлі легко змогли поступово зірвати виконання згаданого указу. Багатство євреїв, а отже, і їхнє лихварство множилося, вони володіли найкрасивішими палацами Лісабона, керували фінансовими справами короля і зуміли поставити бідних і багатих у відносини економічної залежності від себе. Коли всі прохання до королів про допомогу не принесли результату, в 1309 році була надіслана скарга Папі Римському, в якій обурювалися, що правителі оточили себе єврейськими державними діями, що немає жодної справи, яка б не проходила через руки євреїв, що навіть єпископи в монастирях перебувають у полоні у євреїв. "Євреї пишаються і підносяться, - йдеться далі, - прикрашають своїх коней перуками і вдаються до розкоші, яка згубно впливає на мешканців землі".

Невдоволення народу зросло настільки, що Альфонс IV (1325-57) суворо заборонив євреям ходити вулицями зі срібними та золотими ланцюгами і прикрашати коней коштовностями, що вже раніше було заборонено християнам. Нові й нові скарги вимагали від короля декрету проти лихварства (1353 р.), в якому йшлося про те, що нікого не можна примушувати платити більше, ніж 33 1/3% відсотків. Цей указ, який євреї сприйняли як безпрецедентне обмеження їхньої свободи, змусив багатьох з них емігрувати, що свідчило про те, що всі вони мали надію не піддаватися такому жахливому насильству в інших країнах. Але оскільки з ними пішли незліченні багатства, Альфонсо вирішив в інтересах країни зібрати для держави значну частину багатства євреїв, які захотіли емігрувати. Цей закон затаврував його в очах євреїв як одного з найстрашніших гнобителів єврейства.

Згаданий указ проти лихварства, здається, не викликав особливого страху, бо коли в 1361 році князі та сановники зібралися на імперський сейм, знову зазвучали скарги на те, що єврейська підприємницька діяльність розоряє всю країну. Але це зовсім не допомогло, навпаки, євреям вдалося провести через тодішнього короля, Педро I, "приклад справедливості", як називає його єврейський історик, що всі покарання за лихварство були скасовані і що євреям був наданий безпрецедентний привілей робити ілюзорними всі предмети від християнина проти угоди, яку вони присягнулися чесно укласти! Це "полегшення" [Кайзерлінга] надзвичайно збільшило вплив євреїв. Вони були королівськими скарбниками, збирачами мита в Лісабоні, фактично найвищими посадовими особами країни. У 1383 році дійшло до народного повстання, і лише завдяки зусиллям

популярного імперського регента, а згодом короля Жоао, вдалося врятувати євреїв від кривавої розправи. Заслугує на увагу їхня поведінка по відношенню до свого рятівника. Коли Жоао потребував грошей на війну з Кастилією, лісабонці пожертвували йому в якості подарунка 1 000 000 дукатів, а євреї - цілих 70 марок сріблом і 6 000 найманців в якості позики!

Отже, євреї все ще були господарями землі, тримали коней зі срібною зброєю, займали найважливіші посади, отримували десятину з церков і монастирів, так, мали нахабство навіть робити це під час служби Божої. Пізніше король докоряв довіреному єврею за його одноплемянників; провокаційна поведінка, оскільки народ повинен був вважати, що євреї, які розгулюють у золоті та коштовностях, здобули цю розкіш завдяки грабежам, які вони чинили проти християн. "Я не хочу, - сказав він, - щоб ви мені відповідали, бо я добре знаю, що тільки грабунок і смерть вилікують вас, і тоді ви пошкодуєте про свої вчинки".

Нове (1449) повстання проти євреїв, що спалахнуло за відсутності короля, знову було придушене, але гнів португальського народу вже настільки розгорівся, що він навіть повстав проти короля, і знову його можна було вгамувати лише шляхом безжального втручання. Так тривало ще півстоліття. Знову і знову народні представники вимагають, щоб не давати євреям в оренду церковні податки, щоб у суперечках між євреями і християнами залучати християнського суддю, щоб припинити проповіді в синагогах, які зводять наклеп на християн, але все безрезультатно. Тоді може бути правдою, що, як сказано, "палаюча ненависть португальського народу до єврейської раси більше не має меж і тепер палає відкритим полум'ям".

З нагоди зіткнення між євреями та християнами на початку ^{16-го} століття так довго пригнічуваний гнів вирвався назовні у вигляді руйнівного вибуху. Переслідування євреїв почалося в Еворі, а потім поширилося далі по всій Португалії. Найбільшого розмаху воно, природно, набуло в Лісабоні. Першим спробував убезпечити себе найбагатший єврей, збирач податків Жоао Маскаренгас, який спричинився до найсуворіших законів проти народу. Він навіть тепер вважав, що може поводитися як господар, забарикадувався у своєму палаці і проклинав з балкона натовп. Нарешті один з них зловив його в польоті по дахах і влучив у нього на смерть. Протягом 48 годин, за даними одних істориків 2000, за даними інших 4000, було вбито євреїв. Покарання мешканців за це було здійснено з усією суворістю, багатьох заслали, а 50 осіб стратили.

Але не минуло й багато часу, як євреї вже тримали кермо влади в своїх руках, зуміли забезпечити собі монополію на продаж зерна, так що через систематичну спекуляцію народ знову опинився в старому становищі. Але гнів португальців тепер отримав велике підкріплення у вигляді судів інквізиції, і відтепер ми бачимо переслідування євреїв під знаком релігійного фанатизму. Проте, це лише зовнішня сторона, бо всі примусові хрещення і тортури не вирішували єврейського питання, характер завжди залишався тим самим. Починалися ще більші переслідування, навіть систематичне вигнання з землі, причому часто це відбувалося з особливою жорстокістю. Суд інквізиції завжди буде однією з найтемніших сторінок і прикладом, який, напевно, не захищатиме жодна людина, до чого повинен привести єврейсько-римський принцип у його чистоті, залишений на самоті. Проте, щоб отримати правильну перспективу, зрештою, всім відомих подій, необхідно підкреслити, що інквізиція була спрямована не тільки проти євреїв, а головним чином проти альбігойців, вальденсів і протестантів. Їх Рим переслідував не менш жадливо, так, зазвичай гірше, ніж євреїв. Хоча папи часто брали їх під свій захист, так, навіть називали "вірними підданими", цих єретиків безжально віддавали на болісний суд.

Але час переслідування євреїв минув, проголошення прав людини відкрило нову еру для євреїв усього світу, а також для таємних, хрещених євреїв Португалії; сьогодні там процвітає багата громада, яка утворює гарну гілку на дереві світової єврейської держави.

Євреї у Франції

Якщо Португалія була невеликою державою, в якій умови в центрі та провінціях не надто відрізнялися одна від одної, то Франція була великою країною з різноманітним за характером населенням, яким було нелегко керувати з одного центру. Відповідно, доля євреїв також була різноманітною і завжди відповідала силі французьких королів. Але, тим не менш, ми бачимо, незабаром раніше, незабаром пізніше, скрізь один і той же результат: взаємна ненависть і переслідування євреїв. Коли євреї з'явилися у Франції, питання спірне. Перші письмові повідомлення походять з початку 6-го століття і свідчать про те, що вже тоді євреї жили розсіяно по всій землі. Як свідчать перші документи, відносини між євреями і християнами були цілком мирними; євреї могли безперешкодно займатися своєю практикою і діяльністю, приймати і повертати візити жителів землі, їх приймали в муніципальне ополчення і армію, одним словом, вони користувалися всіма громадянськими правами. Але незабаром дійшло до тертя. Якщо згадати, якою великою кількістю дістичних законів і звичаїв оточили євреї цю землю, які, щоб захистити обраних від змішання і осквернення з язичниками, спрямовували своє вістря проти всіх неєвреїв; якщо згадати, що ненависть до Христа і християн була невикорінною рисою переселенців, яка, незважаючи на конспірацію, все ж таки повинна була пробиватися назовні, то можна буде цілком зрозуміти скарги місцевого населення, якщо вони стверджують, що неповагою промовляє відмова від християнського хліба і вина, що зарозумілість часто доходить до неприхованого вираження у висловлюваннях про християнство. До цього слід додати, що юдеї, як того вимагав їхній закон, змушували всіх рабів-християн дотримуватися юдейських обрядів і насильно обрізали їх, що стало постійною темою нарікань у всіх землях. Вони зловживали своєю владою над рабами так, що ті часто були змушені шукати захисту в церквах від зловживань.

Тож не дивно, особливо якщо взяти до уваги характер Риму, що церковні собори виступили проти толерантності мешканців краю, заборонили взаємні візити євреїв і християн, заборонили змішані шлюби під загрозою відлучення від церкви, видали постанови, які повинні були перешкодити євреям примушувати своїх рабів до дій, що порушують їхню християнську віру, а євреям - займати суддівські посади над християнами. До цих конфліктів додалися й інші події, які мали підірвати добрі стосунки між євреями та християнами, які, незважаючи ні на що, все ще існували, і які навіть прелати продовжували підтримувати всупереч постановам собору.

Коли, наприклад, Арль був успішно обложений бургундцями, і вони все ще чинили опір штурму лише з великими зусиллями, однієї ночі євреї повинен був стояти на варті на міській стіні. Щоб домогтися м'якшого ставлення до себе і своїх братів по расі, він кинув у бік облоговиків записку, обтяжену каменем, з благанням підійти до стіни з штурмовими драбинами в певну годину. Він пообіцяв їм впустити їх до міста за однієї умови, якщо вони пощадять його та його одноплемінників. Але ця записка не долетіла далеко і була знайдена наступного дня одним із солдатів гарнізону. Це, природно, викликало неабиякий переполох у місті, єврея віддали до суду і засудили до смертної кари. Решта підкреслювали, що вони не винні у зраді і не мали жодного уявлення про замах. Про їхню подальшу долю нічого не відомо, хоча П. Даніель стверджує, що хтось був близький до того, щоб розпочати переслідування євреїв, але врешті-решт задовольнився тим, що відмовив їм у вартових обов'язках. Чи це правда, не можна довести.

Інший випадок також викликав великий резонанс. Коли в 576 році один єврей у Клермоні захотів охреститися і, як це було прийнято, прийшов до церкви в білому одязі, інший єврей вилив на нього олію, що тонула. Лише завдяки появі єпископа нападника не забили до смерті розлючені люди. Але він не дозволив собі відмовити в тому, щоб згодом розгромити синагогу.

Ці та багато інших, які не можна заперечувати, переданих фактів свідчать про те, що не тільки духовенство несе провину, якщо в подібних випадках євреї були депортовані з багатьох єпархій, або, згідно з тодішньою практикою, змушені були дозволити собі охреститися. Про те, що релігія є лише вираженням національного почуття і що хрещенням цього не змінити, тодішні ченці не знали, та й звідки їм було знати, коли навіть у наші дні ще є люди, які вже вважають одне хрещення достатнім для того, щоб перетворити єврея на європейця.

Тепер євреїв не допускали до всіх офісів і державних посад, врешті-решт їх вигнали з Франції, але вони повернулися знову після занепаду влади Меровінгів. Карл Великий [він же Карл Великий], а особливо Людвіг Благочестивий, всюди прихильно ставився до євреїв, і тому недоброчесні дії та лихварство євреїв незабаром повністю розгулялися на всіх французьких землях. За короткий час ми бачимо, як вони насолоджуються величезними багатствами, високими посадами та впливовими прихильниками при дворі, де панують їхні гроші. Незабаром половина Парижа була закладена і стала їхньою власністю, а збанкрутілі боржники потрапляли в полон або працювали рабами на своїх єврейських кредиторів.

Влада і безпринципність євреїв особливо чітко постає перед нами в ліонських літописах. Ліон, завдяки своєму вдалому розташуванню, був містом жвавої торгівлі вже з римських часів: за часів Цезаря, Августа, Траяна він піднімався до все більшого значення, і коли столиця імперії була перенесена за Костянтина на Босфор, він не втратив свого значення. Це було місце торгівлі шовковими матеріалами, есенціями, коштовностями з Індії, вазами, виробами із золота, срібла та алебастру з Персії. На Ліонському форумі продавали левів і тигрів з Азії, пантер і птахів з Африки, бронзові скульптури з Корінфа та Афін, словом, предмети торгівлі та раритети з усього світу. Коли Рим розпався і люди з півночі прорвалися, руйнуючи все на своєму шляху, ця хвиля прокотилася над Ліоном і зруйнувала мирне життя купців. Після того, як південь Франції був знову затоплений, цього разу арабами, місто знову відродилося у 8-му столітті. Римляни, бургундці, готи і особливо багато євреїв, вигнаних мусульманами, переїхали до Ліона. Завдяки хитромудрій торгівлі, особливо товарами з рабів, вони досягли великого багатства, так що Ліон незабаром став "новим Єрусалимом". Євреї викрадали християн у місті та околицях і продавали їх своїм релігійним братам в Іспанії та Італії. А оскільки маври на Піренейському півострові мали потребу в євнухах, вони також фабрикували і постачали їх. Оскільки вони перебували під захистом чиновників, які вважали за краще мати багатих євреїв друзями, ніж ворогами, то незабаром стали поводитися з жителями зухвало і зверхньо. Але християни, як і раніше, поводитися з нащадками Авраама послужливо, шанували суботу більше, ніж неділю, ходили до них в гості, їли з ними навіть протягом тижня перед Великоднем, слухали проповіді рабинів і т.д.. Ця перебільшена дружелюбність до іноземців, які при цьому суворо і неухильно виконували свої релігійні обряди і моральні заповіді, анітрохи не переймаючись долею мешканців своєї землі, викликала ворожість серед багатьох католиків, але особливо серед прелатів. Коли Агоберт був єпископом Ліона, він вирішив покласти край цій односторонній нетактовній фамільярності, заборонив християнам торгувати з євреями, заборонив продавати їм рабів і виконувати єврейську службу. Він також видав закон, який забороняв купувати у євреїв м'ясо і вино, оскільки християни купували тільки ті продукти, які, на їхню думку, були чимось заражені. Цей останній указ особливо розбурхав євреїв, вони звернулися до Парижа, і звідти були відправлені два комісари для розслідування цієї справи. Євреї прийняли їх у Ліоні з розкішним житлом і золотом, щоб їхні "свободи" були підтверджені, а на додачу вони могли отримати нові. Їм, євреям, було дозволено продавати всі свої товари християнам, вони підлягали тілесним покаранням, тільки якщо це наказував їхній закон, були звільнені від Божих судів вогнем і водою, мали право ввозити рабів з інших країн і торгувати ними у Франції, могли святкувати свою суботу згідно із законом, але щоб нічого не втратити в торгівлі, базарний день був перенесений з суботи на неділю.

Гордіня юдеїв була дуже роздута цим успіхом, серед християн ці безпрецедентні привілеї, природно, викликали найбільше обурення, яке виразилося в обурених демонстраціях, але закінчилося лише захопленням їхніх лідерів, після чого багато хто з них сховався або був змушений тікати з міста. Вони відкрито вихвалялися, що користуються захистом царя, який шанує їх завдяки їхнім патріархам, що завжди надає їм аудієнцію; вони робили велику справу, якщо ці авторитетні придворні люди рекомендували їхній ескорт і визнавали, що у юдеїв і християн є тільки один законодавець, а саме Мойсей.

Агоберт, який після уважного вивчення фактів не міг повірити в те, що згадані укази були видані, написав йому листа, в якому скаржився на упередженість комісарів, пояснював королю, що між євреями і християнами не може бути ніякої дружби, що вони хулять ім'я Ісуса Христа, відгукуються про християн тільки з презирством, як про назареїв, і з власної волі відмовляються спілкуватися з ворогами. Далі він інформував царя про підтверджені випадки білого рабства і работоргівлі в інші країни. Цей лист не справив жодного враження при дворі, після чого Агоберт відправив другого листа з подібним змістом, який, однак, не мав такого ж успіху. Обурений, він сам поїхав до Парижа, де йому дуже прохолодно запропонували повернутися додому.

Але на цьому справа не закінчилася. Бо коли через деякий час деякі чужоземні раби, що належали до юдеїв, прийшли до єпископа, щоб охреститися, він не наважився на це одразу, зважаючи на весь свій поганий досвід. Він запропонував євреям канонічно встановлений викуп, але вони лише посміялися з нього; він звернувся з проханням про підтримку до різних прелатів, що стояли близько до двору, але безрезультатно. Навпаки, через комісара у справах євреїв, який існував лише для того, щоб стежити за непорушністю їхніх привілеїв, вони застосували свій вплив, і з'явився новий королівський указ з прямою заборобою хрестити єврейських рабів без дозволу їхніх господарів.

Агоберт звернувся до придворного капелана з проханням використати свій вплив і домогтися скасування цього декрету, який насміхався над усіма церковними законами. Він захищався від закидів, що хоче відібрати у євреїв їхніх рабів і примусити до навернення, але йому все ж довелося вимагати, щоб хрещення не могло бути просто саботоване з єврейського боку. Цей крок виявився марним, і результатом стала відмова з боку уряду.

Можна собі уявити, що він відчував, коли бачив, як з тріском провалюються всі спроби захистити права мешканців краю та місцевої церкви від іноземців, а єврейські палацові власники поводяться дедалі зухваліше. Тож не дивно, що в листі до архієпископа Нарбоннського він виливає все, що наболіло, розповідає про придворні інтриги та нестерпні умови, в яких опинилася його єпархія через єврейську торгівлю та грошову владу, а наприкінці від усього серця проклинає євреїв: "Всі, хто живе за Мойсеевим законом, одягнені в підлість, немов у плащ; підлість проникає в їхні кістки і одяг, як вода і олія течуть в людському тілі. Євреї прокляті в місті і в селі, на початку і в кінці їхнього життя: прокляті єврейські стада, м'ясо, яке вони їдять, їхні виноградні лози, їхні вчинки і їхні сховища".

Я додаю ці слова, бо єврейський історик 19го століття використовує їх, щоб лицемірно проголосити: "Так само, як і поміркованість одного з найосвіченіших єпископів свого століття. Хтось тоді ще наважується докоряти кільком рабинам за те, що вони погано говорили про християн". Невідомо, на яких читачів розраховує Бедаррід, адже ненависть до Христа і християнства, ця "найбільш національна риса давнини", вже тоді налічувала понад 800 років, вона була безпомилково викладена у священних текстах рабинів, вона вже століттями проповідувалася з вітваря і вимовлялася в конкретних формулюваннях прокльонів, вона виражалася в розмовах про "назарей", в єврейських моральних законах і т. д... Звичайно, Бедаррід легковажно ставиться до справи єпископа Агоберта, вважає привілеї євреїв "вищими у всіх відношеннях" від християн цілком нормальними і робить здивоване обличчя, коли дізнається, що ліонський єпископ має іншу думку. Обеззброюючи і в той же час наївна зухвалість єврея знову дає про себе знати і тут.

Але про те, що вже в IX столітті були дещо поінформовані про єврейські таємниці, свідчить лист єпископа Ліона, написаний після смерті Агоберта, в якому він знову піднімає це питання. У цьому листі він просить архієпископа Реймського заступитися перед судом за те, що євреї підпорядковані тим же державним законам, що і всі інші громадяни, тим більше, що вони є іноземцями і ставляться до християн з презирством, називають апостолів відступниками, висміюють слово Євангелія, перекручуючи його, називають християнський культ ідолопоклонством, а самого Христа - сином блудниці, що впливає з перелюбу Марії з язичником. Те, що ці закиди справедливо існують, сьогодні вже не потребує обґрунтувань, гра слів з євангелістами також справді має дещо інший зміст, ніж думав єпископ, але тим не менше, це правда. Адже єврейський гумор і перетворив Євангеліон (звістку про відкуплення) на avon-gillajon (гріховний текст), подібно до того, як beth-galja (сяюче місце) - на beth-karja (свинарник).

Людвіг помер, і його місце зайняв Карл Лисий, правитель, який так само прихильно ставився до євреїв. Але нова скарга все одно мала призвести до обмеження єврейських "свобод", принаймні на папері. Подробиці невідомі, відомо лише, що євреї повинні були платити 1/10, а християни 1/11 частину свого доходу.

Я розглянув усю справу ліонських єпископів більш детально, ніж це дозволив би наявний обсяг, оскільки мені здалося важливим розглянути кожен окрему справу більш детально. Тільки так можна по-справжньому зрозуміти правові умови та інтриги; тільки так можна зазирнути за завісу менш зрозумілих суперечок, бо сили, які одного разу явно проступають, діють і в інший час, тільки більш приховано.

На цьому детальному прикладі ми бачимо в дії два основні русійні мотиви середньовіччя: фінансові умови і релігійний фанатизм. З боку євреїв ми бачимо величезні гроші, здобуті завдяки торгівлі та лихварству, які скрізь, де це було необхідно, наймали і організовували для своїх цілей помічників, в поєднанні з жорсткими релігійними принципами і безмежним презирством до всього неєврейського. З боку християн ми бачимо щирий опір проти підкорення єврейськими привілеями, що йде пліч-о-пліч з не менш фанатичним релігійним завзяттям, щонайменше після ближчого знайомства з євреями. Зазвичай золото перемагає, а євреї ставали ще більш провокативними після кожного успіху. Ненависть населення, відповідно, ще більше зростає, аж поки не вистачає лише краплі, у вигляді реальної події чи просто чуток, щоб змусити чайник закипіти і викликати до життя найжорстокіші гоніння на євреїв.

Німецький історик Й. Шудт (1718) наприкінці ліонської справи єпископа Агоберта додав наступний спокійний і на всі часи, зокрема на наш, актуальний коментар: "Бачимо, що, як кажуть, на сцені цього світу завжди грають одну і ту ж комедію, тільки з часом з'являються різні люди; вже понад 800 років тому єврейські гроші мали таку велику силу, вони мають її і сьогодні; звідси так багато покровителів євреїв скрізь, серед великих і малих; хтось шанує їх, хтось замовляє за них добре слово, хтось часто віддає їм перевагу перед християнами і швидше знаходить співчутливе вухо".

Після багатьох подальших хвилювань через єврейське питання, іноземне панування в Ліоні жажливо закінчилося на початку ^{14-го} століття: у 1310 році євреї були силоміць пограбовані обуреним народом, відібрали все їхнє нерухоме майно і вигнали з міста. Вони втекли до сусідніх міст, знайшли захист у Тревурі, Шатільйоні та Домбі, але й там продовжували свої старі практики, так що вже через кілька десятиліть ситуація склалася так само, як і в Ліоні - і закінчилася так само: у 1429 році їх вигнали і з цих притулків.

Коли в ^{XI} столітті Європою почала прокочуватися істерична хвиля і з суміші потягу до грабунку і пригод, релігійного екстазу і ненависті до неба виникли хрестові походи, зрозуміло, що цей рух не міг залишитися без впливу на долю євреїв. Адже крім мандрівних проповідників, які представляли завоювання святої землі як обов'язок християнства і розпалювали релігійний фанатизм до точки кипіння, з ними йшло багато людей, яким не було чого втрачати на батьківщині. І ось тепер, коли узи, які в спокійні часи оточували

державу, здавалося б, нерозривними, розірвані, ми бачимо, як пригнічені пристрасті священників і боржників виходять назовні, виявляються нестримними. При кожному виїзді проповідувалися і супроводжувалися відвертими переслідуваннями євреїв, євреїв переганяли з міста в місто, з дому в дім, грабували і вбивали. Якщо прочитати глави про агітацію проти євреїв з цих днів, то жодна гуманна людина не зможе зробити це без здригання, і їй буде соромно знаходити такі сторінки в історії Європи. Але якщо перегорнути сторінки назад, щоб не виправдати цей терор, а дійсно зрозуміти його, то так само зі здриганням побачимо, що в центрах Франції, Німеччини та інших земель століттями сиділи паразити, які займалися лихварством, використовуючи робочу енергію і мозок народу, що їх прихистив. Якщо раптом розрядилася хмара, то ми з жахом стаємо перед жертвами катастрофи, але не можна не помітити, що вона була необхідним наслідком пригніченої, але ще не паралізованої народної енергії.

Але навіть під час самих хрестових походів євреї, незважаючи на всі переслідування, залишалися багатими людьми. У Парижі бюргери і селяни були їм сильно винні і через відсотки змушені були працювати на найважчих роботах, прямо чи опосередковано перебуваючи на службі у євреїв. Лицарі здебільшого закладали своє майно євреям, щоб мати гроші на хрестові походи, так, один історик (Поль Еміль) стверджує, що саме потреба в грошах для цієї мети змусила дворянство закликати назад прогнаних євреїв.

Абат Ключі так описує ситуацію 1146 року в листі до Людвіга VII, в якому він протестує проти переслідування євреїв: "...яке покарання для ганебного народу (євреїв) є справедливим, як не конфіскація у них того, що вони заробили обманом, того, що вони вкрали? Не через відданість хліборобській праці чи іншій почесній справі вони наповнили свої комори плодами, свої скрині золотом і сріблом. Вони кладуть собі в кишеню те, що нечесно відібрали у християн, і купують собі за смішними цінами найкращі речі, які перекуповують у злодіїв. Якщо грабіжник краде священну річ, він іде з нею до юдея і продає вкрадене. У цій скандальній торгівлі їм допомагає старий, але презирливий закон. Згідно з ним, єврей, у якого знайшли вкрадений прилад, не зобов'язаний його повертати, навіть не зобов'язаний називати ім'я злодія. Таким чином, їхній злочин залишається безкарним; і те, що карається для останнього товариша злодія християнина, збагачує єврея. Треба відібрати у нього багатство, здобуте неправдою; християнське військо, яке, щоб перемогти сарацинів, жертвує завойованими землями і грошима, не повинно жаліти єврейських скарбниць".

Євреї за Філіпа-Августа мали таке ж процвітання і власність, і король, як і всі правителі, не був до них вороже налаштований. Одного разу, перебуваючи в Сен-Жермен-ан-Ле, він отримав звістку про те, що християнина в місті Брей віддали євреям для суду через крадіжку, вчинену євреєм, що йому зв'язали руки на спині, увінчали голову терням, тягали вулицями і врешті-решт повісили. Це змусило царя спалити понад 80 євреїв.

Настрої народу щодо євреїв були настільки озлобленими, що Філіп-Август був змушений піддатися на заклики конфіскувати багато єврейського майна і вигнати їх з країни, що, втім, не було виконано суворо. "Цей рік, - пише історик Рігорд, - заслуговує на те, щоб стати роком тріумфу, бо завдяки заходам короля християни назавжди повернули собі свободу, [раніше] підкорену євреями".

Однак з 1181 року євреїв назавжди вигнали з багатьох міст, хоча в багатьох вони залишилися: з Руана, Етампеса та інших.

13^(е) і наступні століття були для французьких євреїв, незважаючи на неодноразові депортації, часом багатства і могутності, яких вони знову досягли лише в 20^(ому) столітті.

Становище євреїв у різних частинах Франції складалося досить по-різному; найбільш толерантним воно було на півдні, де алігенсери, на противагу католицькому церковному принципу, ставилися до євреїв дуже ліберально - саме тому вони змогли спокійно зібрати тут величезні багатства, поки гіркий кінець не прийшов і для них, дещо пізніше, ніж на решті території Франції.

Давайте спочатку розглянемо ситуацію в центральній Франції. Збіднілі внаслідок воєнних потрясінь та хрестових походів і потребуючи грошей, як і місцеві жителі, євреї вважали, що їм пощастило встановлювати все вищу і вищу відсоткову ставку. Результатом стало те, що тимчасове полегшення перетворилося на свою протилежність через позичені гроші. Народ побачив себе позбавленим усіх готівкових коштів, які все більше і більше осідали в руках євреїв. У боргах були герцоги, графи, барони і єпископи, але особливо нижчі верстви населення, і ситуація ставала з кожним днем все більш безнадійною без євреїв, які у своїй жадібності не думали утримуватися від надмірного лихварства. Вони навіть майже мирилися з занедбаною торгівлею, не відвідували ярмарки, щоб продавати власний товар, як італійці, фламандці та інші народи, що приїжджали туди, навіть не займалися посередницькою діяльністю, а лише позичали гроші під відсотки купцям. Вони навіть не намагалися отримати для себе торгові привілеї, а лише дозвіл на отримання дедалі вищих відсотків. Але там, де євреї займалися ізольованою дрібною торгівлею, влада завжди вважала себе змушеною наново робити акцент на торгівлі з незіпсованими війнами, оскільки нащадки Авраама займалися лише шахрайством у цьому процесі.

Протягом тривалого періоду євреї мали повну можливість присвятити себе регульованій торгівлі, ремеслу чи сільському господарству, але вони про це не думали. Людвіг IX. навіть хотів змусити їх указом заробляти на хліб працею своїх рук, але це було марним зусиллям. Відсоткова база була встановлена на рівні 40%, але вона, природно, не була дотримана, євреям вдалося обійти всі постанови, що діяли в цьому напрямку. Вони дійсно не вимагали більше 40%, але виписували боргові розписки на набагато більшу суму, ніж насправді позичали. Це також суворо заборонялося. І даремно! Щоб захистити найбідніших, євреям тоді заборонили позичати гроші робітникам під відсотки, а саме вони були найбільш нужденними. В архівах Парижа зберігається, серед іншого, рукопис довжиною дванадцять футів з написами осіб, які подавали скарги на незаконні дії єврейських лихварів. Безумовно, дуже характерний документ! Закони про захист пограбованого населення за часів Людвіга VIII, Людвіга IX були безрезультатними; мешканці краю, не маючи змоги сплатити борги, продавали майно та товари і часто потрапляли до в'язниці від своїх кредиторів. Остаточо євреї були вигнані з краю Філіпом Красивим (1306 р.).

Але єврейське питання цим не було вирішене. Нерухоме майно євреїв дійсно було конфісковане, але боржникам дали 20 років на сплату боргу. Оскільки євреї, хоч і не жили більше у Франції, але завжди були в курсі всіх подій, що там відбувалися, вони запропонували свою допомогу, коли дізналися, що має бути вироблено визначення всієї суми боргу перед ними. На це погодилися; вони негайно використали своє перебування для того, щоб підкупити французьких чиновників і - розпочати нові лихварські оборудки. У старих списках боржників, які вони пред'явили, було так багато імен вдов, сиріт та інших бідняків, що хтось оголосив їх фальшивими і нечесними і в черговий раз депортував євреїв.

Але це не завадило їм негайно включити всі шестерні, щоб мати можливість знову іммігрувати, що їм тоді також було дозволено. Всі борги були оголошені законними, імунітет за попередні дії запевнявся, всі привілеї повинні були бути встановлені, і вони повинні були бути прийняті як громадяни.

Але повторилося те ж саме, що і в попередні часи. Євреї займалися лихварством і були вигнані; але Йоганн II знову дозволив їм жити у Франції (1360). Попередні запеклі міжусобиці за Йоганна Доброго, криваві громадянські війни, нещасливий Бретігський мир - все це ще більше підірвало фінанси, адже здавалося, що можна було б трохи поповнити державну скарбницю, якби дозволити євреям в'їзд, а натомість взяти з них трохи грошей товарами. Але королівство дорого за це заплатило. Для єврейського представника в Парижі, хитрого дипломата Манасса де Везу, вдалося отримати привілеї безпрецедентного характеру: відсотки за кредити були підвищені до 80%, свідчення одного єврея було

достатньо, щоб довести будь-яку боргову вимогу до християнина. Євреї були усунуті від усіх судових органів краю і підпорядковані лише спеціальному урядовому комісару.

І все пішло своєю чергою. Люди, які шукали притулку на єврейські гроші, незабаром побачили, що їхні борги зростають до небес, і, можливо, не маючи ніякої власності, вони змушені були виконувати рабську роботу на євреїв. У своїй сліпоті і жадібності євреї тепер, скажімо, не задовольнялися затвердженими 80%, а скоріше перевищували навіть цю межу. Скарги на це придушувалися єврейськими грошима, сам король вважав себе залежним, після чого з нього витискали нові привілеї щодо щорічного ринку.

Коли в 1380 році в Парижі спалахнуло повстання, багато євреїв були переслідувані і вбиті, решта скористалися можливістю поскаржитися на свою бідність і заявити, що вони втратили всі свої іпотечні кредити. Їм також вдалося домогтися рішення про своє повернення. Але, незважаючи на цю природну бідність, король підтримував їх грошима, як на військові, так і на інші витрати, чим ще більше зобов'язував їх до себе. Врешті-решт вони зажадали від некомпетентного Карла VII. (1388 р.) останнього: дозволу брати не тільки 80%, але й відсотки з відсотків! І коли гучний знак пішов по народу, король видав указ, згідно з яким євреї були захищені від будь-яких звинувачень протягом десяти років.

Ніколи раніше лихварство у Франції не досягало такого жахливого і узаконеного рівня, і було природно ясно, чого жадібні лихварі, однак, у своїй сліпоті з плином часу ніколи не могли вчасно побачити, що такий стан не може зберігатися постійно. Короткий період тріумфу був дарований євреям у Франції, Бургундії, Провансі та інших місцях, а потім єврейське питання закінчилося, як і скрізь. Незначна сама по собі подія послужила зовнішнім приводом для переслідування євреїв, і 17 вересня 1394 року євреї були остаточно (це означає до дня "свободи і прав людини") позбавлені своїх привілеїв, їхнє майно конфісковане, а самі вони були вигнані з Франції. Відтоді вони більше не мали там юридично затвердженого існування.

Південь Франції спочатку, як зазначалося, був дуже уважним до євреїв, але й там виникало дедалі більше скарг. У 1484 році доходить до великого переслідування євреїв в Арлі, Прованс звертається безпосередньо до короля Франції з проханням про допомогу проти недобросовісності євреїв, Марсель відправляє делегатів до Парижа в 1487 році з виразним проханням віддати наказ про депортацію євреїв, оскільки вони розоряють країну через лихварство. І ось з 1498 по 1501 рік євреїв також виганяють з такого гостинного півдня.

Що стосується півночі, то там цей процес прискорили в енергійний, часто жорстокий спосіб, особливо в Бретані. Стани герцогства зібралися в 1239 році, оголосили боржників вільними від своїх зобов'язань, постановили повернути заставні гроші і вирішили вигнати євреїв з краю. Герцог, барони і єпископи поклялися ніколи більше не пускати євреїв до Бретані; з тих пір тут не існує єврейського питання, оскільки, здається, це рішення, на відміну від багатьох інших провінцій і земель, було реально і строго виконано.

Цікавим, так, бентежним контрприкладом є доля невеликої єврейської громади в містечку Пам'єр біля підніжжя Піренеїв. Тутешні рабини видали декрети суворого характеру, що регулювали все життя євреїв. Євреїв закликали до поміркованості в усьому, жінкам заборонялося носити дорогі прикраси, дітям не можна було давати дорогий одяг, синам - лише невелику суму грошей, найсуворіше заборонялися ігри тощо. Християнська влада енергійно наголошувала на цих постановах, щоб вони не існували лише на папері. І тут, незважаючи на релігійні відмінності, також не існувало єврейського питання протягом усіх років. Коли нащадки Авраама були вигнані з Франції, граф фон Суар, під захистом якого перебувала громада Пам'є, безпосередньо звернувся до короля з проханням зробити виняток для його євреїв. Але його прохання не було задоволене, і ті, кого тут примушували до невинності, повинні були розділити долю своїх злодійкуватих братів по крові з інших провінцій.

Таким чином, у досить коротких рядках буде викладена історія євреїв до перших ознак Французької революції. В останніх коментарях я залишив поза увагою релігійні відмінності, щоб чіткіше показати червону нитку соціальних конфліктів, що пронизують їх. Насправді, окрім лихварства, у вирішенні долі євреїв діяли й інші мотиви, як, зрештою, і в кожному великому русі, що складається з багатьох сил. Священики ревно агітували на своїх соборах проти невіруючих, часто пропонували їм через проповіді, а також і в менш м'якій формі, відкрити для них коліна єдиної блаженної церкви; вони спалювали Талмуд, коли могли його дістати, звинувачували євреїв в оскверненні церкви, принесенні в жертву християнської дитини в Страсну п'ятницю і т.д. Євреї, зі свого боку, посилювали закони сегрегації і щотижня проклинали Христа і християнина в своїй синагозі. Інквізиція, на жаль, вимагала жертв і у Франції, мала наслідком релігійне божевілля, але народне почуття повставало проти неї тут енергійніше, ніж, скажімо, в Іспанії та Португалії (при цьому слід, однак, зазначити, що суди інквізиції в Іспанії нерідко були кримінальними судами і прихованими виразниками саме соціально-національних конфліктів).

Чим більше національне почуття у Франції ставало сильнішим і більш усвідомленим, тим більше воно ставало в свідому опозицію до расової зарозумілості євреїв і дозволяло раніше лише відчутному презирству вийти назовні більш чітко. І тоді могли проявитися ті чи інші сили, які сприяли загостренню стосунків між євреями і християнами. Але ситуація стала катастрофічною для обох сторін через пограбування мешканців, яке здійснювалося за допомогою демонічної енергії, через соціальну структуру.

Якщо просеврейські дослідники і, звичайно, всі євреї покладають всю провину за ці потрясіння державного життя на царів і вважають, що вони лише підштовхнули бідного єврея вперед, відібравши у нього гроші, але тим самим змусили його жити з лихварства, то я, звичайно, далекий від того, щоб зображати царів невинними маленькими ангелами. Вони потребували грошей на війну і двір і не були особливо перебірливими у засобах їх отримання. У те, що євреї, який завжди володів грошима, часто здавався їм цілком бажаним, можна легко повірити, навіть якщо це не підтверджено документально. У житті тодішніх молодих людей скрізь кипіло і бродило, по світу йшли великі рухи бурхливого сидру; війни стрясали, але водночас формували національні особистості. Кожен правитель захищав свою шкуру від іншого, поки сильніший не об'єднав обох під своїм скіпетром. У ці часи, коли йдеться про питання національного існування, моралізаторськими судженнями мало чого можна досягти, і хотіти надати маленькому закутковому єврейському народові абсолютну недоторканність у всьому цьому хаосі означало б вимагати від нього занадто багато. Втім, ми завжди можемо цілком спокійно розглядати правителів, які завжди потребують грошей, як спокусників євреїв, але факт залишається фактом: саме євреї знову і знову грали вищезгадану роль лихварів. Однобокому твердженню, що євреї не могли займатися нічим іншим, окрім лихварства, можна протиставити просте запитання, чому вони не звернулися до ручної праці та сільського господарства, до чого їх хотіли примусити Луї Гутін і Людвіг IX. Тоді не було б і єврейського питання.

Якщо ми залишимо осторонь будь-які моральні оцінки, то ми повинні розглядати всі події, що постійно повторюються, і однакові результати просто як природні потреби, як вони завжди формувалися, сьогодні формуються і завтра формуватимуться в результаті контакту народів Європи та Азії з єдиним народом євреїв.

Після останнього вигнання євреїв у Франції більше не жили в закритих громадах, а були розсіяні по всій країні. Але із завоюванням Ельзасу вони отримали численні поповнення, і незабаром єврейське питання знову опинилося на порядку денному. Завдяки багаторічним інтригам королівського придворного постачальника пива Церфбесра, завдяки сфабрикованій ним судовій справі проти міста Страсбурга, на якій єврею вдалося сховатися за особою короля, шлях був відкритий досить далеко, щоб підняти питання про емансипацію євреїв. Після штурму Бастилії, природно, було задіяно більше шестерень.

Ніхто не наважувався прямо звертатися до делегатів, оскільки від ельзаських делегатів очікували найнеприємнішої правди про мародерство євреїв, скоріше, спочатку прикривали спину через муніципальну адміністрацію Парижа, щоб висловитися на користь скасування єврейських законів. Мірабо, який був у великому боргу перед євреями, вже давно зобов'язав себе перед ними. Вже згаданий Церфбер звернувся до Мойсея Мендельсона з проханням використати свій великий авторитет навіть серед християн, щоб заступитися за текст про емансипацію євреїв. Але той не вважав це практичним і вчинив, як багато хто з коліна Юдиного до і після нього: він висунув неєврея як свого рупора, молодого Дома, який потім, натхненний Мендельсоном, написав свій "епохальний" твір про реформування єврейської політики. Як і сьогодні, так і тоді в єврейських салонах Берліна робилася велика політика. Особливо помітною була діяльність Генрієтти Герц. Сюди з'їжджалися дипломати всіх країн, тут Мірабо познайомився з німецьким опудалом Домом. Мірабо "мав вагомні підстави" захоплюватися євреями, сам написав працю про єврейську реформу і виступав у Національних зборах Франції як їхній поборник. Як допомогло те, що ельзасець Ревбелль вказав на те, що гаслами єврейське питання не вирішити, його відкинули. Так, коли він хотів виступити на наступному засіданні проти фальшивої постановки питання (його знову перекинули виключно у сферу релігії), його перекричав Рено, один з чоловіків-спонсорів руху: "Я вимагаю, щоб кожен, хто буде виступати проти цієї пропозиції (емансипації євреїв), був закликаний до порядку, бо таким чином ведеться боротьба проти самої конституції".

Але Ревель не здався і на наступному засіданні розповів про величезне лихварство євреїв в Ельзасі. Він говорив про статки мешканців, які не перевищували трьох мільйонів, на яких, однак, висіли 15 мільйонів боргів, з яких 12 чисто лихварських, про пограбування незліченних родин тощо... Даремно гасло тріумфувало.

У 1806 і 1807 роках Наполеон дуже енергійно цікавився євреями і поставив перед делегатами 12 запитань: чи дозволено багатоженство, чи дозволено лихварство, чи вважають євреї французів своїми братами і т.д.. Через сотні років великий Синедріон, 71 делегат від усього єврейства, був зібраний для того, щоб дати відповідь. Звісно, з'ясувалося, що єврейські закони сповнені гуманізму, що лихварство заборонене, що французи - брати євреїв і т.д.. Але все це перекрученою і звивистою мовою відповідно до талмудичної практики. Весь цей недолугий твір, природно, був пачкою брехні від початку і до кінця. Навіть єврейський історик Абрахам Гейгер сказав про це: "У Франції все ще точилася остання боротьба, природно, через ельзаських євреїв, чиє лихварство обурювало народ. Це, а також позбавлення французького громадянства, привернуло увагу Наполеона, і він захотів полегшити ситуацію і тут, зробивши сміливий крок. Асамблея знатних людей і Синедріон повинні були задокументувати свої погляди у власних деклараціях і вплинути на своїх релігійних товаришів. В єврействі бракувало лише авторитету, там потрібен внутрішній розвиток. Старі чемпіони Беер і Фуртадо втрутилися, рабини на кшталт Зінцгейма, Віта ді Кельна зуміли вміло керувати, але все це все одно було великою брехнею, принаймні, видимістю. Визнання французів братами було гаслом, судове розлучення - неправдою, на питання: чи може єврейка вийти заміж за християнина, відповідали брехнею: заборонялися лише шлюби з іноземцями, які поклоняються ідолам, а європейці не були ідолопоклонниками... Питання були передчасними, відповіді - лише хитромудрими вивертками, і все це без наслідків".

Ці слова вченого єврея позбавляють мене більш детальних доказів (невеликий присмак застосованої дріб'язковості я вже наводив раніше); отже, обрані 71 чоловік, які всюди ввічливо закликали Бога, відверто збрехали. Якщо хтось вловив дух Талмуду, то зрозуміє, що для його послідовників не вважається злочином водити гоїв за ніс. Вже з найдавніших часів це викликало благоговіння перед "ерудицією" широко відомих мудреців з Пумбедіти, які "знали, як чорне перетворити на біле, а біле на чорне".

Головним було те, що впали останні бар'єри; ця мета тоді також була повністю досягнута: євреї, озброєні тією ж юридично визнаною безпринципністю, що і в попередні часи, увійшли в суспільство європейських держав, що самороззброюються. Минули сотні років, і ми бачили їх як світових господарів грошей.

Єврейство і політика

Історичний огляд

Одна з багатьох брехень наших днів, яку ревно поширюють євреї та захисники євреїв, полягає в твердженні, що єврейський народ може займатися політичною діяльністю тільки в нинішньому столітті, що з ним рахуються тільки в нинішньому столітті. Ця неправда, яка знову, як і багато інших у минулому, має на меті викликати співчуття до "невинного, переслідуваного" і "пригнобленого" єврейського народу, повинна, нарешті, припинити свої згубні дії.

Адже хоча євреї були розсіяні по всьому світу (з власної ініціативи!), вони зберігали найтіснішу спільноту не лише там, де жили разом, але й підтримували постійний зв'язок з одноплемінниками у найвіддаленіших краях: торгові кораблі та каравани привозили новини з усіх куточків світу і відвозили їх назад.

Євреї були поінформовані не лише про справи своєї громади та етнічні питання, але й про комерційні та політичні умови на всіх землях, що забезпечувало їм перевагу в усіх відношеннях над іншими народами.

До нас дійшло листування, яке є переконливим доказом контактного міжнародного спілкування євреїв. Наприклад, у 13 столітті в Барселоні жив один з найвідоміших талмудистів свого часу Саломон ден Адерет. Його ім'я несли в далекі краї єврейські мандрівники, і рабини цих громад зверталися з усілякими питаннями до мудреця в Іспанії. Його "відповіді", яких налічується близько 6 000, свідчать про те, що він підтримував безперервний письмовий зв'язок з євреями Португалії, Франції, Богемії, Німеччини, так, навіть з Константинополем і містами Азії та Північної Африки. "При вигляді цих відповідей не можна не дивуватися, - пише єврейський історик, - дивним засобом комунікації, які, незважаючи на всі перешкоди, були в розпорядженні євреїв...: здається, вченому в Аустерліці, німецькою Мюльгаузені, було не менш легко доставити свої листи до Іспанії, ніж вченому у Відні, Римі чи Авіньйоні". Наступний випадок є додатковим свідченням добре організованої системи комунікацій євреїв:

На африканському узбережжі завжди існували численні турецькі піратські гнізда. Переважно тут селилися євреї. Турки добре ставилися до них, оскільки вони платили данину, негайно скуповували крадене і вивозили його; але в першу чергу через їхню шпигунську службу. "Вони підтримували, - пише автор того часу (17 століття), - широке листування по всьому християнському світу, так що через них турки мали великий зиск при обміні рабів. У той же час вони були своєчасно поінформовані про те, що планувалося в християнському світі. Так сталося, що в 1662 році місто Гамбург спорядило два військові кораблі для захисту своїх кораблів від грабіжників. Кораблі не встигли вийти в море, як раби з Алжиру написали, що пірати вже повністю поінформовані: наскільки вони сильні, скільки людей у флоті і куди має бути повернутий курс кораблів".

Те, що євреї найкраще орієнтуються в іноземних умовах і мають добрі контакти в усіх країнах, не є досягненням наших днів, а радше було так сотні років тому. Звідси також зрозуміло, що європейські правителі часто запрошували євреїв як політичних радників: Карл Великий, наприклад, дав своєму емісару в Персію єврея в супутники (які, як не дивно, обидва загинули в дорозі) з правильним розрахунком, що він найкраще і

найшвидше навчитися від тамтешніх євреїв всьому, що варто знати; іспанські королі постійно були оточені єврейськими радниками, але не менше - правителі Феса, Тріполі, султан та інші правителі.

Тож цей народ, розкиданий по всьому світу, але нерозривно пов'язаний між собою, вже в найдавніші часи відігравав відчутну роль у політиці народів. Вони, безсумнівно, прислужилися правителям, але не менш безсумнівно, що часто накликали на них ще більші нещастя. Тут слід зробити фундаментальне спостереження.

Євреї, в яке б царство вони не прийшли, були по суті єдиним народом, який ніде і ніколи не виявляв ані найменшого бажання бути залученим до чогось більшого, ніж це було абсолютно необхідно для торгівлі з місцевими жителями. Вони з самого початку, з природної і прищепленої національної зарозумілості, розглядали всіх людей як нижчих, і не могло бути й мови про те, щоб євреї був поглинутий народом, який надає йому гостинність. І тому цілком природно (якщо не брати до уваги моральну оцінку), що коли єврея запрошували на високу посаду або коли йому вдавалося пробратися на неї, він діяв так, як вважав за потрібне для своїх особистих і національних потреб.

Якщо інтереси землі збігалися з інтересами єврейської нації, то їх підтримували, якщо ні - безсовісно здавали. Той, хто має уявлення про те, з якою завзятістю євреї, незважаючи на всі переслідування з власної вини, трималися разом релігійно і національно, як вони, переходячи з землі на землю, ставали тільки більш жорсткими і закостенілими, тому не важко буде зрозуміти, що цей народ, за дуже рідкісними, природно, винятками, був не здатний досягнути ідею громадянина держави, навіть піднятися до безкорисливого поняття обов'язку.

Якщо в попередні часи єврейська політика обмежувалася кількома націями, ще не охоплюючи весь світ, якщо вона ще не була такою системно спрямованою, як сьогодні, то національний мотив завжди стояв поруч із суто особистим на передньому плані її політичної діяльності. Спочатку ця діяльність зазвичай була спрямована проти народу, який їх прихистив, і, як вже було сказано, лише там, де просувалися інтереси євреїв, служили також і відповідній землі.

Вже Йоан Золотоустий бачив, що змушений підняти голос: "Ці зрадники, ці найбільші лиходії, зраджують нашу вітчизну, нашу силу туркам, а ми їх терпимо, ми їх годуємо! Це означає, що ми підливаємо воду в наші груди, підігріваємо змію на наших грудях".

Вже до початку хрестового походу сарацини щоразу були добре поінформовані європейськими євреями про наміри Європи і могли вчасно вжити заходів проти них. Коли королі Леона, Кастилії та інших земель (близько 1221 року) воювали з маврами, вони використовували євреїв, наближених до іспанського двору, як шпигунів, які видавали їм плани і приготування християнських правителів; Так само, коли герцог Флоренції готував напад на острів Негропonte, це підприємство було завчасно видане туркам євреями з Ліворно, так, вони постачали туркам боеприпаси і рушниці, як потім і венеціанці, в Кандійській війні 1646 року, захопили в Істрієні корабель, навантажений євреями військовим майном, який повинен був відправитися до Константинополя. Коли кардинал Ксіменс у 1509 році розпочав похід на Оран, завоювання було б важко здійснити, якби він не знайшов кількох зрадників, на чолі яких стояв євреї Каторра, який таким чином здобув багато свобод для своїх релігійних товаришів. У 1513 році португальці взяли в облогу місто Азамопр. Їхній штурм був мужньо відбитий маврами, але в їхніх лавах загинув ватажок, що викликало заворушення в таборі. Численні євреї Азамора провели конференцію, на якій вирішили відкрити ворота міста португальцям, якщо ті візьмуть на себе зобов'язання пощадити євреїв. Португальський командувач, герцог Браганса, був радий можливості уникнути виснажливої облоги, погодився, і Азамор був зданий йому через зраду євреїв. Місто було розграбоване за тодішньою практикою, і лише будинки євреїв охоронялися від цього спеціальними вартівими.

Знову з допомогою євреїв португальці захопили місто Сафі в 1508 році; але оскільки завойовників було небагато, вони були змушені забарикадуватися в цитаделі. У місті виникла сварка між двома ворогуючими партіями, і оскільки португальський командувач військами надавав великого значення розбрату серед городян, він наказав передати через єврейського лікаря листа однакового змісту главам ворогуючих партій, обох з яких євреї добре знав, в якому йшлося про те, що один з супротивників планує вбити іншого, а далі йшла пропозиція об'єднатися з португальським губернатором. Кожен з лідерів пристав на цю пропозицію, і тепер Азамбуджа міг легко захопити місто назавжди.

Місто Сітібеб оголосило себе незалежним від правителя Фесу і цілих три роки вело війну за свою незалежність. Своїми успіхами воно завдячувало насамперед своєму польовому командирю. Зрозумівши це, правитель Фесу вирішив по можливості таємно вбити ватажка. Єврейський лікар з Сітібеду запропонував себе для цього, отруїв ватажка, і зневірене цим місто здалося обложникам.

Коли за часів Траяна євреїв у Кіреноїці стало так багато, що вони становили більшість населення, вони вчинили так само, як пізніше на Кіпрі: винищили всіх інших мешканців, яких було 220 000. Ісаак де Каестро набагато пізніше також міг з гордістю звітувати про це: "Подібно до того, як турецькі та перські імператори та їхні регенти нічого не роблять без євреїв, так і емісари можуть довести справи своїх королів до щасливого завершення лише за посередництва євреїв".

Ці приклади з євреями можна було б множити скільки завгодно, при цьому слід підкреслити, що можна ігнорувати ті з них, де євреям насправді не щастило, навіть якщо ніколи не було їхньої власної провини, і вони, таким чином, могли діяти з почуття помсти, як, скажімо, коли під час гонінь на євреїв у Римі перебував португальський посол, відомий своїми витівками Дуарте Пас, коли під час переслідування євреїв у Римі перебував відомий своїми витівками португальський емісар Дуарте де Паз і в цій якості разом з Папою Римським пустив у хід усі шестерні проти короля Португалії, за явного схвалення і багатой підтримки своїх одноплемінних товаришів у Лісабоні.

Так само єврейська діяльність працювала з найдавніших часів на землях світу аж до Віденського конгресу, на якому вже Ротшильди проводили свою згубну для Німеччини політику, аж до укладення миру в 1871 році і ще більше в наші дні. До цього - наступне спостереження.

Єврей і німець

Враховуючи холодну логіку єврейської натури, слід розрізняти два мотиви: раціональні та більш емоційні. До перших належить чітке переслідування як особистих, так і національних інтересів та їх зважування при втручанні в політику держав; до других - пристрасть ненависті до цих людей, яка часто порушує ці розрахунки.

Єврей не завжди залишався холоднокрівним бізнесменом і політиком, як тільки здобував вплив; якась ненажерливість тягнула його до непоміркованості і, зрештою, мала найгірші наслідки для нього самого. Висмоктування грошей і лихварство, здійснювані менш жадібно, менш виражена релігійна і національна зарозумілість принесли б йому багато страждань; але єврейська основна ідея висмоктування всіх людей, яку визнавали Достоевський, Фіхте, Гете та інші великі люди, народилася з найглибшого презирства до всього неєврейського, і в кінцевому підсумку завжди перетворювала зовні холодного єврея в пристрасного ненависника. Ця ненависть така ж давня, як і саме єврейство, і проявляється скрізь і всюди, відповідно до того напрямку, який їй відкритий. Нинішній час - це майданчик ледве стримуваних єврейських пристрастей, які поєдналися зі світовою політикою, керованою надзвичайно багатими людьми; і ця єврейська ненависть

спрямована головним чином проти двох народів: проти росіянина і німця. Тільки дитина або покровитель євреїв може сьогодні з посмішкою дивитися на цей завжди існуючий факт; він сочиться з усіх сторінок єврейського газетного лісу і звучить лише наполовину приховано з вуст єврейських політиків.

Щоб одразу заглибитися в суть: жоден народ на землі так не зневажає містику, здогадки про таємницю, яку важко висловити словами, як євреї. Відсутність такої цінності вони розглядають не як недолік, а навпаки, як ознаку неабиякого таланту, і хваляться тим, що не володіють ні міфологією, ні рівняннями (необхідними наслідками будь-якої містики). Кожній людині достатньо лише одного погляду на історію релігій, щоб усвідомити це. Дозвольте навести лише один вислів з 1905 року: "Єврейство - єдина з усіх релігій, яка засадничо суперечить будь-якій містиці". І далі: "Релігія відсторонена від усякої містики і всякої таємної роботи". І багато інших пасажів. Зараз, напевно, немає жодної нації в Європі, яка б так переслідувала і так трансформувала внутрішню таємницю людини, як німці. Отже, за своєю глибинною природою він є духовним протилежністю євреїв; але якщо хтось вважає, що це залишиться без впливу на дії, то він дуже помиляється. Бо те, що протистоїть у глибині душі - закон і релігія, схема і фантазія, догма і символ, - проявить себе як протилежність і на поверхні життя, зазвичай несвідомо, але не менш виразно. І той, хто хоч трохи дослідив російський ґрунт, почує і його глибинні акорди, які справді майже ніколи не пробивають собі шлях до синтезу, але не менш вороже протистоять єврейській схильності.

У німцях є також його легендарна чесність і непідкупність (яка через війну і революцію, на жаль, дуже постраждала), також його простота, незграбність і довірливість, всі мотиви, які завжди були для єврея більмом на оці, які він завжди прагнув підірвати, про які він жартував, не розуміючи, і завжди вважав себе всесвітньо піднесеним, як це виражається в класичних словах єврея Ауербаха: "Ми, євреї, зрештою, найрозумніша раса. Візьміть єврея з секонд-хенду, одягненого в лахміття, і поставте його віч-на-віч з найрозумнішим шварцвальдським селянином, на чиєму боці ви зупините свій вибір? Звичайно, за єврея, бо німецький селянин занадто тупий, а найрозпусніший єврей, з іншого боку, завжди залишається євреєм". Це навіть сьогодні залишається інстинктивним чи свідомим твердженням усіх євреїв.

Євреї завжди ненавиділи німецький народ. Так само він не любить француза і англосакса, але відчуває себе з ними набагато ближче. Марнословний француз, який постійно стає все більш поверхневим, тверезий англосакс, який одночасно тяжіє до фанатичного марновірства, є для єврея набагато доступнішим персонажем, ніж німець, незважаючи на все прагнення до фамільярності, може коли-небудь стати. Звідси можна зробити спостереження з найдавніших часів, що німецькі євреї є найзапеклішими ворогами німецької ідеї; і чим більше вони тягнуться за нею і живляться нею, тим виразніше проявляється їхня ненависть. Ось чому Генріх Гейне опустився до рівня докору Гете в моральному боягузстві; ось чому Людвіг Борне відраховує дні німецької свободи від дати смерті Гете; ось чому всі єврейські журналісти і професори намагаються принизити наших великих людей, "зобразити їх об'єктивно", як називається ця фальсифікація; ось чому вони в один голос зводять наклепи на Бісмарка, ось чому захоплено вихвалений євреями професор Грец підсумовує своє судження про те, що німецька людина була "винахідником низької рабської ментальності", і що німці зобов'язані "очищенням смаком, живим, невинним почуттям правди і прагненням до свободи як євреям Гейне, так і Бюрне!".

Наскільки Лагард була права, коли на питання, де шукати євреїв, дала відповідь: "Завжди на боці тих, хто не розуміє історію Німеччини": "Завжди на боці тих, хто найменше розуміється на німецькій історії". Звідси ми знову бачимо в наші дні, що Ісидор Вітковський (Максиміліан Харден), нібито представник Бісмарка, відразу після початку революції проводив "просвітницькі лекції, в яких насмілювався звинувачувати велику людину нашого часу Гінденбурга, а потім зображати в розпаді Німеччини початок "великої

епохи". Це нездоланне протистояння народних душ є головною причиною єврейської ненависті; його діяльність потрапляє в поле зору лише в другу чергу. Євреї в Росії повинні були б ненавидіти не російський народ, а лише царизм, бо сам росіянин страждав за попереднього режиму не менше, так, навіть більше, ніж євреї; він відразу ж після революції простягнув і йому свою братню руку. Але єврейський уряд у Москві, що прийшов до влади через повну безпринципність, інстинктивно і навмисно переслідував все російське і намагався повністю його винищити. Їх ненависть восторжествувала нестримно; але вона загине від ненажерливості - такий хід історії, неминуче заснований на народному характері.

У Німеччині євреї вже давно змогли утвердитися, здобули для себе і своїх товаришів найтепліші місця всіма можливими способами, що, однак, не завадило тому, що майже не минало дня, щоб завдяки свободі преси німець і християнин не постраждав від зухвалого жарту, або щоб (під час війни) підбив німецького духу опору не здійснювався з найбільшим завзяттям через вихваляння народів-союзників і очорнення німецького "мілітаризму".

У жодній іншій країні світу в годину національної долі народу не можна було б дозволити собі таких провокаційних, антинаціональних висловлювань, які дозволили собі євреї Кон і Гаазе в німецькому рейхстазі, і то абсолютно безсоромно і безперешкодно! Стурбований успіхом змови своїх расових товаришів у Москві, Гуго Хаазе якось вигукнув (влітку 1918 року): "Якщо німецький уряд зробить щось проти радянського уряду, то наш святий обов'язок - закликати німецьких пролетарів до революції". Ці слова народного агітатора, який безсовісно зрадив німецьку землю та її інтереси, залишилися безкарними!

Союзницьке єврейство

Світова війна поставила дві владні групи у вороже протистояння, а згодом також розколола єврейський народ на дві частини. Окрім Росії, провідні єврейські діячі Франції, Англії, Італії, Північної Америки одразу ж погодилися і приєдналися до антинімецьких урядів цих держав, а це були найбагатші і найвпливовіші євреї світу, в порівнянні з якими берлінська колонія єврейської світової держави не могла відігравати вирішальної ролі. Але Лондон був центром, звідси простягалася діяльність єврейських світових федерацій, тут розставлялися акценти в єврейському питанні. Кажуть, що єврейство утворює державу в державі. Але це лише півправди, бо набагато важливіше підкреслити, що воно являє собою державу *над* державами. У порівнянні з лондонським центральним урядом єврейської світової держави, німецька гілка перебувала в неприємному становищі. Окрім засліплених, сповнених ненависті аутсайдерів Кон, Хаазе, Люксембург і т.д., були, природно, досить круті єврейські бізнесмени, які, оскільки вони могли б схвалити повну перемогу Німеччини з самого початку в інтересах усіх євреїв, тим не менш, не хотіли відмовлятися від вкраденого ягняти. Тому вони прагнули звести німецьку політику до нічії. Це зміцнило б їхню владу, але водночас, можливо, надто розлютило б можновладців у Лондоні. Те, що вже до війни було прозрінням єврейських фінансистів, виявилось з повною ясністю під час війни, а саме, що міжнародні національні цілі єврейства слід розглядати як такі, що збігаються з цілями Британської імперії.

Це означало, що євреї готові максимально сконцентрувати свої інтереси, дозволити сконцентрувати свої інтереси, дозволити гарантувати свою національну безпеку всюди через потужну світову державу чи консорціум, який вони підтримували. Поступово все більше усвідомлюючи корисність такої орієнтації, німецько-єврейські журналісти також все більше гальмували німецький віз, а англо-єврейські все більше змашували свій. Найгіркіші образи на адресу Німеччини лунали з газет, якими керували євреї і які,

природно, з радістю підтримували держави-союзники через їхні явно антинімецькі настрої. Читач скрізь знаходив одні й ті ж думки в сотнях форм, і що це означало в нинішню епоху, нікому не важко уявити. Тут працювали євреї-лицарі, що перебували в дружніх стосунках з верхньою палатою парламенту. Відомо, що євреї в Англії набули великого впливу, що вони без вагань купували баронські та перські титули з усіма правами за десять, п'ятдесят, сто тисяч фунтів стерлінгів (під час війни так само робили з армійськими постачальниками). Тут виділяються два євреї: Авраам Сассун та емігрант з Німеччини сер Ернест Сассель. За лаштунками верхньої палати були Монтегю (Монтаг, колишній годинникар з Галичини), Ротшильд, Бернхем (Льюї Лоусон), Гершель (Нефталі), Ладлой (Леві) та інші.

Центром єврейської спільноти був добре відомий "*Всесвітній альянс ізраелітів*" (*Alliance Israélite Universelle*). І досі існують євреї та покровителі євреїв, які намагаються представити цей союз як філантропічне і політично нешкідливе товариство, і, природно, ще більше людей, які вірять у цю грубу брехню. Підтримка бідних євреїв, природно, лише привід; вже засновник Альянсу, Кретьє, з самого початку ставив перед собою політичне завдання. "Нове королівство... має постати на місці імператорів і пап", - каже він на перших загальних зборах і пізніше звітує: "Ми робимо великі кроки вперед; *Альянс* стає справжньою силою". Це досить однозначно; і благодійність *Альянсу* тоді також полягала протягом десятиліть у придушенні скандальних справ проти євреїв, "невинних, переслідуваних" і тому подібних речей. Як ніколи правдиві слова про те, що *Альянс* "знаходить доступ до наймогутніших престолів і що всі політичні та цивільні влади схиляються перед ним". До цієї, можна сказати всесильної, таємної організації належать, крім названих англійських лордів, наступні державні діячі: Берней, Герберт Семюель (колишній лорд-мер Лондона), граф Редінг (Руфус Айзекс, якого пропонували як суддю над Вільгельмом II, звинуваченим в "оскверненні міжнародної моралі", нині покійний), Джордж Ернест (Селігсон), Б. Путман (Сімонсон); всі в Англії; Ротшильди і Лавіно у Франції; Великий Мацере Леммі, скарбник Луїджі Луццаті; міністр закордонних справ Сонніно, військовий міністр Оттоленгі, Барзілай (Бюрцель), всі в Італії; Натан Штраус, Бернхард Барух (директор усіх галузей озброєнь у США і представник 26 союзних держав на угодах у всіх частинах світу); всі в Америці; Фонсека, Кастро і Перейра в Португалії і Бразилії тощо.

Ці імена, навіть без переліку мільярдних бізнесів, також говорять промовисто, і кожен, хто ще має хоч трохи неупереджене судження, повинен сказати, що вони ілюструють міцну співпрацю. Нехай між людьми і виникали ділові суперечки, в одному вони завжди були згодні: знищити Німеччину.

Євреї та масонство

Єврейські світові спекулянти тісно пов'язані з вершителями долі союзних держав ще одним способом: через масонство.

Я не хочу вдаватися в подробиці ні про численні "таємниці", ні про передбачувані секрети масонства, а радше висвітлюю лише політичну діяльність ордену та його цілі.

Землею, з якої власне масонство виникло, є Англія. З Англії ложі були засновані на початку ^{18-го} століття у Франції та Німеччині, 1721 року в Дюнкерку та Монсі, 1725 року в Парижі, 1733 року у Валансьєні тощо. Хоча король погрожував таємним товариствам усім, вони здобули таку кількість прихильників, що навіть перспектива Бастилії не була достатньо страшною. У 1756 році низка товариств об'єдналася у "Велику ложу Франції". Незалежно від неї в 1772 році в Парижі виник "Великий Схід Франції" на чолі з герцогом Шартрським, пізніше Філіпом Егаліте, як Великим магістром. У 1778 році в Парижі діяло

129 лож, у провінціях - 247! Формування таємних товариств відбувалося подібним чином і в інших країнах. Навіть якщо між ними існувало багато розбіжностей, вони були згодні в одному: у боротьбі проти монархії і церкви".

Якщо коротко підсумувати: масонський орден був і є міжнародним таємним товариством, метою якого є встановлення антирелігійної світової республіки. Ця мета завжди витала перед ним, навіть якщо він часто використовував і підтримував монархію, відповідно до її сили і незалежних від неї обставин.

Проповідь про те, що слід служити людству, а не окремим народам, знайшла в ньому свій найефективніший орган; всеохоплююча "людяність", "свобода, рівність і братерство" всіх людей систематично проповідувалася ним, щоб нарешті почати свій хід як Євангеліє, проголошуване по всьому світу наново.

"Стерти з людських істот будь-якого роду всі відмінності", - говорить офіцер "Грант Орієнт" Клавел, - "це велика робота, яку виконує масонство".

"Якщо ми знищимо всі відмінності рангу, віри, поглядів, вітчизни... ми перетворимо все людство в одну сім'ю", - говорилося в іншому місці.

Таких свідчень можна навести безліч. Гасла, які знову сколихнули світ, були карбуванням світового порядку. Вперше вони голосно прозвучали в нещасливому 1789 році. Антимонархічна тенденція часто придушувалася масонами з міркувань доцільності, але вона ніколи не була втрачена і сьогодні тріумфує як ніколи.

"Так чи інакше, масони пили за здоров'я короля на своїх національних трапезах у монархічних державах. У всякому разі, підкреслювалася покірність проти закону. Лише таких заходів безпеки, якими керувалася "розумність" асоціації, за якою спостерігало так багато недовірливих урядів, було недостатньо, щоб знищити революційний вплив, який масони за своєю природою повинні були здійснювати.

"Необхідно, щоб вона досягла найвищої політичної влади, щоб вона сиділа на всіх тронах, або, точніше, щоб вона панувала над усіма тронами через своїх великих людей і через об'єднання своїх братів". Немає сенсу наводити інші цитати про масонські зусилля; всі вони говорять про те ж саме, а що стосується справ, то революції з 1789 року і до сьогоднішнього дня в значній мірі є плодами масонської роботи. Але перш ніж я перейду до цих фактів, слід підкреслити дуже важливий імпульс: прийняття євреїв до таємних товариств.

Відповідно до своєї природи, єврейський народ, розкиданий по всіх державах, але тісно пов'язаний між собою, є природженим конспіратором. Інтернаціональні принципи масонів теоретично не ставлять єврею жодних перешкод. Вже в 1722 році це було заявлено в Англії: "Масонство - це загальнолюдська федерація для поширення толерантних і гуманних принципів, в упорядкуванні якої євреї і турок можуть брати участь так само, як і християнин". Проте, зневагу до єврея було нелегко подолати, і лише завдяки хитромудрим шаховим ходам йому вдалося пробратися всередину і, вправно плетучи інтриги, панувати. У 1754 році португальський єврей Мартінес Пасхаліс заснував у Парижі кабалістичну секту, до якої масово потягнулися євреї. Після його смерті керівництво товариством перебрав на себе святий Мартін, воно розгалузилося по всіх землях і навіть у Росії (мартиністи). В Англії Толанд працював над натуралізацією англійських євреїв і написав з цією метою два рукописи (1715 і 18=1718); в Німеччині єврейські салони стали центрами політичного впливу; Мендельсон зумів завоювати і залучити до єврейських цілей Лессінга, на його прохання Дом (1718) написав вже названий текст про реформу єврейської політики, чії рекомендації, як ми бачили, послужили Мірабо основою для його просування єврейських інтересів.

Отже, настрої і сила єврейських лож були достатньо сильними, щоб домогтися їхнього цілком офіційного прийняття до загальної федерації. Це сталося на пам'ятному з'їзді у Вільгельмсбаді в 1781 році. Засновник німецького ордену ілюмінатів Вайшаупт скликав туди з'їзд усіх таємних товариств. З'їхалися делегати з усіх земель Європи, з Америки, так,

навіть з Азії. Всі змови були об'єднані тут під формулюванням Вайсгаупта: "об'єднати у вищому інтересі і через міцний зв'язок вчених людей всіх земель, всіх класів і всіх релігій..." А представник французьких мартиністів на запит про результати з'їзду відповів: "Я не повідомлю вам результатів з'їзду: "Я не відкрию вам тасмниць, які я привіз; але те, що я вважаю, що можу вам сказати, - це те, що було задумано змову, і що релігії та урядам буде важко не впасти".

Ці слова були виголошені за вісім років до їхнього здійснення. Час до того пройшов в енергійній підпільній роботі. Про це розповідає Луї Бланк:

"Утворилося дивне об'єднання. Його члени жили в найрізноманітніших землях, належали до будь-якої релігії (в тому числі і євреї) і до будь-якого звання. Напередодні Французької революції воно вже набуло величезного значення. Вона поширилася по всій Європі і скрізь постала як суспільство, принципи якого суперечили принципам буржуазного суспільства..." Ще одна велика дискусія відбулася в 1787 році в Парижі, де, серед інших, не останню роль відіграв Каліостро (єврей Джозеф Бальзамо, засновник "єгипетської системи"). Тут було остаточно вирішено долю Французької революції. У 1787 році Каліостро мав нахабство звернутися з маніфестом до французького народу і передбачити йому всі подальші події: руйнування Бастилії, повалення монархії, запровадження культу розуму.

Гарячково розгорталася агітаційна діяльність, виголошувалися відомі гасла, селяни, робітники набиралися в солдати, 14го липня 1789 року було обрано днем повстання. Тоді ложі закрилися, і брати вирушили до міських ратуш і революційних комітетів. Коли нарешті в 1789 році розбурханий народ вирвався на вулицю, змовники сиділи з німим царем, присягали йому на вірність, малювали йому фальшиві картини страшною сили обуреного народу, радили зберігати громадянський мир, відмовитися від монархічних прав і т.д.. А коли вони остаточно зробили його слабким, взяли владу в свої руки, вони засунули його в храм.

Надзвичайно цікавий документ про тогочасні повноваження надає нам колишній прусський міністр закордонних справ граф Гаугвіц у меморандумі від 1822 року, який він написав після свого відходу з політичного життя. Я витягаю з нього наступне:

"Схильність і освіта пробудили в мені жагу до знань, яку не можна було задовольнити звичайними засобами. - Через графа Штольберга і доктора Мумзера, моїх друзів, я сам був прийнятий в ложу... Мене покликали взяти на себе керівництво частиною прусських, польських і російських орденських асамблей. Масонство розділилося на дві партії. Одна шукала камінь мудреців, займалася алхімією... Інакше було з другою партією, зовнішнім главою якої був принц Фрідріх фон Брауншвіг. У відкритій ворожнечі між собою вони сходилися в одному: трон у їхньому володінні і монархи в їхніх радах, ось що було їхньою метою. Тоді мені не залишалося нічого іншого, як з шумом піти у відставку або піти своїм шляхом. - Я завжди був твердо переконаний, що те, що почалося в 1789 році, Французька революція, вбивство короля, було розпочато задовго до цього через контакти. - Моїм першим бажанням було повідомити Фрідріха Вільгельма про свої відкриття. Принц вважав за доцільне не зовсім жорстко контактувати з масонством, оскільки вбачав у присутності праведників у ложах засіб обійти вплив зради. - Таємне павутиння існує століттями і загрожує людству більше, ніж будь-коли..."

На засіданні комітету пропаганди революції 21 травня 1790 року один з головних змовників (Дюпор) сказав:

"Наш приклад робить повалення трону неминучим, і Французька революція кине королівські скіпетри перед народом. Але ми не повинні залишатися в обороні, якщо ми не хочемо перенести революцію в інші королівства, тоді вона втрачена... Кожний уряд повинен шукати можливості для революції і користуватися ними... Марнославство розпалює серця буржуазії, нагальна потреба псує народ. Одному потрібне золото, щоб грати в азартні ігри, іншому достатньо, щоб надії були створені...". Великий Схід Франції

видав маніфест, в якому написано "Всі ложі зібралися разом, щоб об'єднатися, об'єднати свої сили для підтримки революції, вербувати для неї всюди друзів і захисників, підживлювати полум'я, запалювати ним духи, пробуджувати завзяття у всіх землях і всіма засобами, що знаходяться в її владі...". Після всього цього не дивно, що серед керівників у 1789 році було близько 250 масонів. Те, що багато з них зрештою відмовилися від правління і були віддані своїми братами на гільйотину, нічого не змінює у вищенаведених фактах. Просто диявол, як правило, зрештою, виявляється найдурнішим.

Французькі війська переможно крокували землями, а славна прусська армія, навпаки, впала від одного удару. Чому? Тут також, окрім педантизму, спрацювала таємна сила.

Герцог Саксен-Тешенський, масон, як командувач австрійськими військами, і як верховний головнокомандувач просвітлений герцог Брауншвейгський, зіткнувся з масоном Дюмур'є. Він навіть публікує погрозливі манускрипти, вимагаючи безпеки короля Франції, але своїми діями все одно повністю протистоїть цьому. Недисципліновані орди Дюмуріє спочатку розбігалися, фортеці відкривали свої ворота при першому ж гарматному пострілі, але перше місто, яке виявило показовий опір, Тіонвіль, вже здавалося непереможним. У Парижі вже махнули на все рукою як на втрачене, але вийшло інакше. Бо, незважаючи на видиму перевагу німецьких військ перед Вальмі, герцог Брауншвейгський не підкорився наказу короля Пруссії, який приніс би революційній армії вирішальну поразку, і, оскільки французи відмовилися, пруські війська відступили. Те, що тут мала місце масонська зрада, Наполеон пізніше на острові Святої Єлени чітко висловив як свою думку. І навіть якщо ми не хочемо визнати зраду, то все ж таки *внутрішня* нездатність воювати проти армій, які здавалися носіями ідей, що їх поділяла значна частина пруського офіцерського корпусу, була очевидною. Переможні французи йшли за відступаючими німецькими арміями, німецькі фортеці здавалися, здебільшого захищені масонськими офіцерами, без опору. Ілюмінат Майнца Бюмер попросив французького генерала Кюстіна про облогу, хоча у нього не було майже нічого для цього. Через три дні після його прохання здати фортецю французи увійшли до Майнца. Тоді ж до рук Кюстіна потрапили Франкфурт, Шпеер і Вормс, а також Брабант і Фландрія, які були здані Дюмурієзу. Саме так, однак, Пічегру "завоював" Голландію, де завдяки змовам багатьох бізнес-магнатів, на чолі яких стояв єврей Спортас, що "шаленіє" від революції, багато важливих моментів повинні були зіграти йому на руку. Змову справді викрили, але було вже запізно, зрадники не постраждали анітрохи: невдовзі впали Амстердам, Неймвеген, Утрехт.

Таємні товариства діяли так само потужно і пізніше, Наполеона спочатку підтримували на всіх землях. Але коли він не підкорився порядку, а захотів використати його у власних цілях, його скинули. Це сталося з 1809 року. Якщо раніше він був чудово поінформований про все, що відбувалося у ворожому таборі, в той час як керівники німецьких військ були введені в оману неправдивою інформацією, то тепер Наполеон побачив себе в положенні погано поінформованого. Ніколи, як кажуть, він не був більшим, ніж у своїх поразках; але це йому зовсім не допомогло. І серед перших причин його катастрофи рішуче стоїть його неприязнь до масонів, які більше не ставили йому на службу свої політичні знання, а скоріше працювали на його падіння.

Звернімося до умов у Німеччині. Тут, перш за все, слід вказати на зазіхання євреїв. У 1807 році у Франкфурті-на-Майні була заснована єврейська ложа "*l'aurore naissante*" під французьким захистом. У 1814 році вона була реорганізована патріархом Гіршбергом. У 1816 році з'явилася книга масона: "Єврейство в масонстві. Попередження всім німецьким ложам" так описує його франкфуртське заснування: "Ця нова єврейська лицарсько-тамплієрська система франкфуртських єврейських лож досить помітно пов'язана з поглядами, викладеними в біблійних органах. Лицарі потрійного хреста повинні мстити Богові за віруючих, за євреїв, за те, що всі неєвреї є невірними, і відновити закон Господній; ціна за їхню роботу така: кожному лицарю - шматок землі невірних. Тут

знову приховане єврейство, бо тільки у євреїв є бог, якого віруючі повинні прославляти, а майно невіруючих обіцяно євреям як їх законну спадщину".

Після заснування єврейських лож у Франкфурті-на-Майні з'явилися ложі в Гамбурзі та інших містах Німеччини. З цих таємних товариств виходила безперервна підливна робота, яка заважала державному життю текти спокійно. А в 1848 році євреї також з'явилися на поверхні німецького життя. Гейне і Берне - найвідоміші особистості: "Євреї забезпечили європейські революції здібними авторами... 1848 рік показав єврейське багатство літератури, про яке можна було лише здогадуватися, і всі газети міністерської, так званої конституційної і червоної преси були майже виключно відразу ж відредаговані і складені євреями". А Ізраїль, єврейський прем'єр-міністр Англії, людина, яка знала стан речей краще, ніж будь-хто інший, з гордістю заявляв: "Могутня революція, яку він представив, що назріває в Німеччині, розвивається повністю під патронатом єврея, до якого перейшла майже вся монополія професорської трибуни". Тоді одностайно розпочався наступ на релігію, кидалися кістки розбрату між католиками і протестантами, щоб розпалити ненависть у Німеччині. І все це, як і сьогодні, під прикриттям толерантності, свободи думки та гуманізму. Особливо прославилася в цьому гамбурзька єврейська ложа "біля трьох будяків".

сказав пан Блумредер під час лекції в Лоджі (Астраа): "Якщо будівництво гуманізму повинно прогресувати, то старі форми в державі та церкві повинні впасти під могутніми ударами молота. Тоді старі рамки будуть зруйновані силою, і якщо це руйнування карається за людськими законами, то вічний закон, який панує в історії людства, тим не менш, буде адекватно служити йому".

Готхольд Саломон, доктор філософії, брат ложі "Світанку, що сходить", почесний член ложі "Срібного єдиного", виносить на суд громадськості наступну сентенцію, яка навряд чи ще буде перевершена за своєю ясністю: "Чому в усьому масонському ритуалі немає навіть сліду церковного християнства? Чому масони не пов'язують народження Христа, подібно до євреїв, зі створенням світу? Чому в масонстві немає жодного християнського символу? Чому циркуль, Т-подібний квадрат і терези? Чому не хрест та інші мученицькі знаряддя? Чому замість мудрості, сили і краси - християнська трійця: віра, любов, надія?"

Масон Людвіг Бехштейн, таємний радник, старший бібліотекар з Мейнінгена, кавалер ордена Червоного Орла, розкриває свою мету такими наївними словами: "Ми всі хочемо бути щасливими; насолоджуватися життям - це право кожної людини, але це право сильно обмежене тиском сьогодення".

Пан Гольдшмідт, єврейський брат, пише у своїх "Порадах" з приводу розпуску ложі: "Розпуск ордену в частині Америки не заслуговує ніякого схвалення, якою б не була його державна форма, він може розпуститися тільки в той день, коли буде тільки один бог і одне заклинання".

Те, що тут мається на увазі не християнський Бог і Христовий світогляд, підкреслює другий брат Гольдшмідта, його расовий товариш, Людвіг Бьорне (Барух), щоб його правильно зрозуміли. Він каже: "Народилося панування, а з ним і рабство. Лукавий зібрав раду, щоб зміцнити своє панування, і придумав християнство, щоб посіяти кривавий розбрат між людьми. Добрі і найкращі кожної епохи бачили це, як людство билосся у власних нутрощах, бачили і оплакували, але не впадали у відчай. Бо в їхніх серцях проростало зерно спасіння. І таємниче коло закружляло навколо вівтаря правди. Як називається союз, що об'єднує благородних? Масонство."

Як це виглядало в головах лідерів масонства, про це має свідчити наступне: Мадзіні проголошує своїм принципом, що все повинно бути так влаштовано, щоб революції здійснювалися силою самого уряду. Далі він пише: "Нехай народ ніколи не засинає. Оточуйте його неспокоєм, агітацією, несподіванками, брехнею і святами. Не можна революціонізувати країну за допомогою миру, моралі та правди. Народ повинен бути

осторонь себе". Ця людина надсилає до Америки заклик до заснування республіканського всесвітнього союзу, який завершується наступними словами:

"Я вважаю правом і священним обов'язком кожного народу і кожної людини підтримувати всіма можливими засобами зусилля інших народів і інших людей, спрямовані на створення всесвітнього і республіканського союзу. І я зобов'язуюсь, як член цього союзу, всіма силами і всіма засобами сприяти пропаганді і здійсненню наших прагнень".

Коли в 1834 році змовники зібралися в Швейцарії, Мадзіні, вигнаний з Франції, став на чолі їхньої змови. Обтяжений потріпаним вбивством, за яке його засудив таємний трибунал під його головуванням, він продемонстрував, що для нього всі засоби насправді є прийнятними. Завдяки йому постала "молода Італія". "Але великому майстрові було недостатньо, - каже Д'Арлінкур, - зробити революцію в одному народі, потрібно було збудити всі. Він заснував молоду Німеччину, молоду Польщу, молоду Швейцарію, молоду Європу".

Вайсгаупт, високо оцінений ідеаліст, пише до брата з високого ордену: "Щоб залишатися господарями наших дебатів, ми повинні говорити то так, то інакше. Якщо ми завжди хочемо сказати, що кінець покаже, що слід вважати істиною, то незабаром говоримо так, незабаром так, щоб опинитися в збентеженні, щоб зробити наші справжні думки непроникними для непосвячених. Я хочу перетворити adeptів на шпигунів, для них, для інших, для всіх".

Один старший брат писав іншому (Нубію): "Все підпорядковується рівню, до якого ми хочемо принизити людство. Ми хочемо підкорити, щоб мати можливість керувати... Але я боюся, що зайшов занадто далеко; коли я спостерігаю за особистостями наших агентів, я починаю боятися, що не зможу більше приборкати зачаровану бурю... Ми позбавили народ релігійної, монархічної віри, його чесності та сім'ї, і тепер, коли ми чуємо грім вдалині, ми тремтимо, тому що чудовисько може зжерти нас. Ми роздягли народ по шматочках з усіх чесних почуттів, і це буде без жалю... Світ скотився на схил демократії, і з деяких пір демократія для мене означає демагогію...".

До цієї ж особи був адресований і характерний лист єврея Пікколо-Тігре, свого часу одного з головних агентів у всіх країнах Європи. Після висловлення задоволення агітаційною поїздкою в ньому говориться: "Відтепер нам не залишається нічого іншого, як докласти зусиль, щоб прийти до розв'язки комедії... Земля, яку я зорав, переповнилася, і, якщо я можу довіряти донесенням, ми бачимо, що давно бажана епоха вже не є такою далекою. Повалення трону не викликає сумніву у мене, того, хто вивчав діяльність наших товариств у Франції, Швейцарії, Німеччині... Йдеться не про революцію в тій чи іншій країні, яку завжди можна здійснити за наявності доброї волі. Для того, щоб напевно знищити старий світ, ми вважаємо, що необхідно задушити насіння католицизму і християнства... нам, на жаль, не вистачає тільки голови, щоб командувати. Добрий Манчіні все ще має свою мрію про гуманізм в голові та на вустах. Окрім характеру його замахів, в ньому є щось хороше. Своєю скритністю він пробуджує увагу нас, які нічого не розуміють у промовах ерудованого космополіта. Наша друкарня в Швейцарії працює добре і видає такі книжки, які ми бажаємо... Незабаром я мушу їхати до Болоньї, де буде потрібна моя золота присутність..."

В інструкції того ж "маленького тигра" до вищих агентів п'ємонтських лож говориться: "Найголовніше - ізолювати людину від сім'ї і зробити її безморальною: "Найголовніше - ізолювати людину від сім'ї і зробити її безморальною... Якщо вони нашептали деяким душам недобророзумність до сім'ї і релігії, то вони зронили кілька слів, що викликають бажання вступити в ложі. Марнославство буржуа ототожнювати себе з масонством має в собі щось настільки банальне і універсальне, що я завжди сповнений захоплення від людської дурості. Мене дивує, що цілий світ не стукає у двері ще більш високих і не просить дозволити йому теж бути робітником на відбудові храму Саломона".

Надзвичайно цікавий документ, переданий високопоставленим італійським військовим Симоніні автору історії якобінців А. Барруелю (1806 р.), особливо добре вводить нас у майстерні єврейської, масонської змови. Після того, як Симоніні подякував Барруелю за просвітлення історії революції, він продовжує: "Влада, якою вони користуються при всіх судах, завдяки своїм величезним багатствам і захисту, ворожа не тільки християнській релігії, але й кожному суспільству, кожному порядку, - це єврейська секта. Вона здається ворогом усіх і відокремленою від усіх, але це не так. Бо варто тільки комусь показати себе антихристиянином, як він одразу ж його прикриває і підтримує. І хіба ми не бачили, що вона щедро роздає своє золото сучасним софістам, масонам, якобінцям та ілюмінатам. Євреї утворюють єдину секту, щоб, якщо це можливо, повністю очистити ім'я Христа. Я не кажу нічого такого, чого б сам не чув від євреїв. Коли моє рідне місто П'ємонт було в епіцентрі революції, я мав можливість часто спілкуватися з євреями. Я тоді без особливих докорів сумління змусив їх повірити, що шукаю їхньої дружби, і розповів їм, просячи про найсуворішу таємницю, що я, народжений в Ліворно, походив з єврейської сім'ї; що я жив тільки зовні як католик, але внутрішньо відчував себе євреєм і завжди зберігав ніжну любов до своєї нації. Вони повністю довірилися мені. Обіцяли зробити мене генералом масонства, показували золото і срібло, які вони використовували для свого народу, і хотіли подарувати мені прикрашену зброю, символи масонства, які, щоб не відлякати їх, я також прийняв. Найвпливовіші і найбагатші євреї по-різному доручали мені наступне: "Що масонство та ілюмінати були засновані двома євреями (на жаль, я забув ім'я, яке вони мені назвали); що всі антихристиянські секти походять від них і що їх у всіх землях мільйони; що в одній Італії вони мають серед своїх послідовників 800 католицьких священиків, професорів, єпископів і кардиналів; що для кращого обману християн вони видають себе за християн і їздять по всіх землях з фальшивими свідоцтвами про хрещення; що за допомогою грошей вони незабаром доб'ються рівних прав у всіх державах; що потім, володіючи будинками і маєтками, вони за допомогою лихварства швидко позбавлять християн їхнього майна і що, нарешті, менш ніж через століття вони стануть господарями слова, знищать всі інші секти, щоб зробити свою пануючою."

На ці зізнання Барруель зауважив, що один масон також повідомив йому, що, особливо у вищих класах, було багато євреїв. Ціле 19^е століття довело це, а особливо наше сьогодення. Таємниця єврейських почуттів і думок під християнською мантією - це також факт, який не можна оминати на порядку денному. Євреї Давид Макотта розповідає, що в Іспанії живуть покоління таємних євреїв, особливо в церкві. Єврейський історик Кайзерлінг повідомляє, що один іспанський дворянин повідомив йому в 1895 році про своє єврейське походження, і що на його рідному острові Майорка жила тисяча сімей, які, всі євреї, одружувалися тільки між собою.

З лона масонства приблизно в середині минулого століття вийшов, як його дитя, Інтернаціонал, обидва прагнули до домінування в боротьбі з будь-якою релігією, обидва оголошувалися ворогами будь-якої монархії, обидва боролися проти власності та сім'ї. Це не перший випадок в історії масонства, коли в його діяльності заявляють про себе дві тенденції. Тож могло статися так, що все масонство дійсно відправило короля Франції на ешафот, але лише частина відмовила у покорі ініціаторам революції і так само відправила їх під гільйотину.

Це повторилося і в наш час, коли "демократи" притиснуті до стіни "пролетарями". Тимчасово чи назавжди, просто неможливо сказати з упевненістю. Але в будь-якому випадку, пролетарі були обрані в якості таранів для того, щоб за допомогою революцій зруйнувати ті перешкоди, які не можна було усунути інакше, ніж насильством. Не випадково саме євреї очолюють натовпи анархії, як в Росії, так і в Угорщині та Німеччині. Вони є найкращими провісниками світового панування єврейської свободи в союзі з *"Альянсом всесвітнього єврейства" (Alliance Israélite Universelle)*.

Щось подібне, хоч і в менших масштабах, вже відбувалося: 1871. У ложах були зачаровані Паризькою комуною, навіть якщо її довелося розстріляти. Брат Тірісок називає її найбільшою революцією, якою коли-небудь можна було захоплюватися у світі; обов'язком масонства було підтримати її. Багато хто так і думав, але незабаром події набули занадто яскравих форм, і в них втрутилося втручання. Мавр виконав свій обов'язок. Незабаром почалася диктатура євреїв і брата Гамбетти; весь уряд, сенат, шеф преси і т.д. майже без винятку були братами-ложами; серед правителів 1879 року було 225 чоловік, серед них Кремі, засновник *Всесвітнього Ізраїльського Альянсу*. Цим часом також датується всесвітня антинімецька пропаганда. Делегати масонства працювали не покладаючи рук, євреї в самій Німеччині допомагали ревню, німецькі масони зовсім не протидіяли всій цій діяльності (вони були на пошуках каменю мудреців), скоріше загравали із західним "братом". Сьогодні змовники зовсім трохи наблизилися до своєї мети: "через революцію до світової республіки".

Те, що надмірний ентузіазм багатьох гарячих голів часто доводилося гасити, само собою зрозуміло, але злі слова, якими "капіталісти" і "пролетарі" взаємно обзивали один одного, розраховані лише на дурнів.

"Яким би великим не був антагонізм між солдатами обох армій, вожді його не поділяють. Інтернаціонал раніше перебуває в руках людей, які більшою чи меншою мірою стоять під впливом таємних сект", - слушно зауважує К. Жане у вступі до названої праці Дешама. Для Вандервельде і товаришів, які виголошують захоплені пролетарські промови, є одночасно вірними слугами масонства, це означає також одночасно і єврейства, ті самі духи знайшли себе. Звістка про те, що Ленін і Троцький були членами паризької ложі, зовсім не є неймовірною, навіть якщо досі, наскільки мені відомо, не було надано жодних переконливих доказів цього.

Змовником найчистішого типу був Симон Дойч, масонський брат і водночас, поряд з Карлом Марксом, один з керівників червоного Інтернаціоналу. Про цю особистість Арнім (1872) повідомляє Бісмарку, що він є однією з найважливіших ланок між німецькою та французькою демократичною пресою і небезпечним політичним посередником. Під час німецько-французької війни Дойч жив у Відні і займався там ревною пропагандою, природно, на користь французів. Але в 1871 році він знову з'явився в Парижі, цього разу як один з найактивніших членів Комуни і один з її найбільших спонсорів. Після її падіння він потрапив до в'язниці, але не надовго: з подачі австрійського консула його знову звільнили. Наступна депортація з Франції також була нетривалою: друг Дойча, єврей Гамбатта, виклопотав для нього дозвіл залишитися в Парижі. Тут Дойч фінансував "*Французьку республіку*" і звідси керував віденською "Новою вільною пресою". Але пригода не затримала Дойча в місті короля-сонця, він відчув запах пацюка і вирушив на край Європи, щоб допомогти розпалити там пожежу. Він поїхав на Босфор, був засланий масонством в управління младотурків, допоміг підготувати там повалення Абд-Уль-Азіса і зробив все можливе для того, щоб він привів у рух війну Туреччини з Росією, що розгорталася. У 1877 році віддані газети запропонували йому посаду губернатора Боснії; незабаром після цього він помер. Як бачимо, багатогранність життя цього почесного паломника не залишає бажати кращого. Цікаво було б дізнатися, чи перебуває з ним у родинних стосунках колишній австрійський єврейський міністр Дойч, і якщо так, то в яких саме.

Що стосується єврея Карла Маркса, то він і сьогодні викликає велике обурення, навіть якщо в ньому треба бачити змовника, хоча і дуже самодисциплінованого. Соціалісти всіх відтінків посилаються на нього, щоб виправдати свої вчинки. Мені здається, що найбільше на це мають право більшовики. Карл Маркс сьогодні, коли всі бар'єри впали, розгорнув би прапор громадянської війни пліч-о-пліч з Карлом Лібкнехтом і Львом Троцьким; адже він аплодував Паризькій комуні з Лондона.

Маловідомий епізод проливає особливе світло на його справжні мотиви.

Коли ще молодий Інтернаціонал скликав конгрес у Женеві, на обговорення було винесено три питання, які, вирішивши їх по-іншому, змогли б зробити з нього справжню робітничу партію, а не майданчик для гри амбітних змовників. Французькі делегати, зокрема, мотивували прийняття до Інтернаціоналу, який мав би бути класовим представництвом робітників, лише робітників, у вузькому розумінні - фізичних робітників. Таким чином, можна було б відстоювати їхні економічні інтереси, а не займатися балаканиною та змовами. Маркс, особливо за підтримки свого зятя Лафарга, використав весь свій авторитет і красномовство проти цієї пропозиції і врешті-решт домігся того, що всі двері залишилися відкритими для "інтелектуалів". Наслідки цієї події важко переоцінити. Якби була прийнята попередня резолюція, то економічна програма була б чіткою; винятки для не-робітників, які заслуговують на інтереси робітників, не змістилися б фундаменту. Але таким чином у робітничому русі незабаром з'явилися змовники різного роду, які за допомогою неперевершеної демагогії зуміли використати робітничі маси як плацдарм для реалізації особистих амбітних планів. Те, що євреї стояли і стоять в авангарді цього руху, мабуть, навряд чи потрібно ще раз підкреслювати, бо ніколи ще до робітників не ставилися так відверто огидно, як з боку єврейських інтелектуалів на кшталт Троцького, Бела Куна, Левіне та їхніх незліченних расових товаришів. Робітники можуть подякувати своєму єврейському рятівникові Карлу Марксу, він зіпсував їм суп, навмисно чи з інстинкту - нехай це залишиться невирішеним, але вони повинні виправити це сьогодні і завтра.

Окрім цих окремих особистостей, яких можна було б перелічити тут безліч (здаю лише майстрів лож П. Герца, М. Льовенгаара, В. Левіна, К. Кона, М. Оппенгеймера, Б. Селігмана, М. Вертаймера та інших у Німеччині; Кремі, Морена у Франції; М. Монтефіоре, Е. Натана та ін. в Італії), особливо відзначилася ціла сім'я - *Ротшильди*. З часів Амшеля Ротшильда, який так жадливо займався лихварством з мільйонами герцога Гессенського, з часів Натана Ротшильда, фактичного переможця у битві при Ватерлоо, з часів Віденського конгресу, з часів миру 1871 року і більше, ніж будь-коли в наш час, Ротшильди плетуть свою золоту мережу над землями. Вони і сьогодні залишаються найбагатшим домом планети, вони займають найвищі посади в усіх державах, де вони мають честь жити, і вони належать до масонства з 1809 року. Це означає, що вони стоять там неприступно, що всі засоби грошей, дипломатії стоять у них під рукою, щоб придушити будь-яку незгоду з ними. Тому ми не повинні дивуватися, що лідери соціал-демократії, або євреї, або покровителі євреїв, дійсно могли проклинати королівську тиранію, Круппа, Стіннеса, але зобов'язувалися не сказати жодного слова про добрих панів Ротшильдів. Тому багато будинків дійсно було розграбовано під час Комуни, тільки палаци Ротшильдів (15) залишилися неушкодженими. Те, що ця сім'я, незважаючи на свою приналежність до масонства, мислить суто національно, є майже самоочевидним. Її дочки вийшли заміж за графів і баронів, але жодного нащадка чоловічої статі, який би не був євреєм. Але те, що барон Карл фон Ротшильд був зведений у кавалери Ордену Непорочного Зачаття Діви Марії, не повинно нас дивувати в тій мавпячій комедії, яка була розіграна перед світом. Один засіб не гірший за інший.

Суто єврейські ложі працюють навіть більш приховано, ніж справжнє масонство. Орден "*Бне-Брит*", що став таким сумнозвісним, був заснований у Нью-Йорку (1843 рік). Кілька десятиліть тому він налічував 206 лож! Скільки їх може бути сьогодні? *Кешер Шель Барцель* говорить, що у 1874 році він налічував близько 5500 організованих членів...

Мета *Ордену Бне-Брит*, природно, є виключно єврейською; не тільки тому, що сьогодні він працює на знищення європейських народів. Про це написано в посланні брата Пейшольто (1866): "Великий Майстер відвідує вирівняні ложі якомога частіше. Цього року він відвідав ложі в одинадцяти містах. Він провів багато конференцій, щоб поінформувати їх про їхні обов'язки, щоб зміцнити зусилля ордену, досягти морального та інтелектуального розвитку і повної єдності ізраїльської сім'ї".

Якщо добра людина повірить, що ортодоксальне єврейство з жахом відвертається від безрелігійних починань масонства, то вона сильно помиляється: Єврейська ортодоксія - це зовсім не релігія, а скоріше "бойова організація за збереження єврейського народу". Тільки з цієї точки зору слід оцінювати її дії, все інше - лише гасла для нічого не підозрюючого натовпу. Єврейство справді завзято зберігало себе як ніколи раніше, але час все ж таки де-не-де відколов камінь від будівлі Талмуду. Ці окремі гілки тепер заснували інші бойові організації, відповідно використовуючи для цього інші об'єднання: *Альянс Ізраїлю*, масонство, Інтернаціонал, *Англо-єврейську асоціацію* та багато інших. Ці різні штурмові загони часто борються між собою тим, що один хвалиться своєю перевіреною старою організацією, інший більше не вважає костюм практичним і хоче вдягнути смокінг замість кафтана, замість Талмуду кладе перед носом комуністичний маніфест. Вони марширують розділеними, але б'ють об'єднаними по європейському суспільству. Все, що його розкладає, завжди просувалося всіма євреями. Тільки так можна повністю зрозуміти надзвичайно важливу резолюцію єврейського собору від 29 червня 1806 року в Лейпцигу: "Синод визнає, що розвиток і реалізація сучасних принципів є найнадійнішою гарантією для теперішнього і майбутнього єврейства та його послідовників". Масонство і ортодоксія йдуть пліч-о-пліч, і ми спостерігаємо дивне видовище, коли найконсервативніша установа у світовій історії, синагога, виступає за революцію - в інших установах. Головний рабин Франції Ісидор писав у 1868 році: "Месія, чи то людина, чи то ідея, ще не прийшов, але його день наближається! Люди вже починають, під проводом товариств відродження прогресу і просвітництва (маються на увазі масони), схилитися перед Ізраїлем. Нехай же все людство, підкоряючись філософії *Всесвітнього Ізраїльського Альянсу*, піде за євреєм, тим, хто панує над інтелектом найпрогресивніших людей. Людство обертається обличчям до столиці оновленого світу - це не Лондон, не Париж, не Рим, а Єрусалим, що повстав з руїн, який є одночасно містом минулого і майбутнього".

Факт масонського та єврейського правління, як показують попередні дискусії, був визнаний і досліджений багатьма людьми, навіть газети попередніх часів наважувалися час від часу вимовляти стогін з цього приводу. Ось, наприклад, "*Münchener Historische Blätter*" за 1862 рік: "Влада, яку євреї зуміли здобути для себе за допомогою масонства, досягла свого апогею. Існує таємне товариство з масонськими формами, яке підпорядковане невідомим вождям. Кінцівки цього об'єднання складаються переважно з євреїв".

Але ці та подібні спроби бунту зовсім не допомагали. Бо масонсько-єврейська преса володіла монополією і могла собі дозволити просто замовчувати всі спроби просвітництва. Ось так і вийшло, що багато людей до сьогоднішнього дня залишаються в повній темряві невігластва про діяльність вищого генералітету. Це ті, хто шукає "каміння мудреців".

Можна зрозуміти, зрештою, що може шукаючий масон з обуренням відбиває нападки на свій орден, так, наприклад, Фіндель у своїй відомій "Історії масонства": він бачить у працях Еккерта, Барруеля та інших зловмисну ворожнечу і звинувачення, але не придивляючись до докорів уважніше. Зовсім не обов'язково скрізь погоджуватися з усіма поглядами названих дослідників, але треба визнати, що вони правильно передбачали неминучі сумні наслідки діяльності таємних організацій, незважаючи на численні доброзичливі зусилля окремих осіб. Фіндель все ще негативно відгукується (1861) про "так зване" єврейське питання. Але як чесна людина, він пізніше, змушений до цього гірким досвідом, голосно підняв свій голос проти євреїв. Він тоді говорив, що євреї дивяться на всіх чужинців просто як на об'єкт для експлуатації", він вимагав виключення євреїв з масонства, оскільки усвідомлював, що вони є "нашими гнобителями". Сьогодні брат Фіндель був би позбавлений усіх своїх ілюзій. Те, що серед масонів є серйозно налаштовані люди, я зовсім не прагну заперечувати, лише шкодую, що вони дозволили водити себе за ніс людям, яких треба зарахувати до злочинців найвищого ґатунку.

Ми коротко познайомилися з кількома людьми, кількома течіями і методами масонства. Вони були практиками брехні, обману, злочину, легалізованого нібито благородними

мотивами. Ця праця привела Людвіга XVI. На ешафот; замах на герцога Беррійського був здійснений масонами, так само як і на Фердинанда, короля Неаполя, Франца Йосифа Австрійського та Вільгельма I Пруського. Жертвою отрути став імператор Леопольд II, з пістолета Аркастрема був застрелений Густав III Шведський і т.д..

Через цю ложу свого часу була запущена революція (за найактивнішої участі єврейського кардинала Нето, що керував Ельзасом); за велінням ложі ерцгерцог Фердинанд у Сераєво був убитий сербськими масонами і братом Жоресом (теж членом червоного Інтернаціоналу), коли його раптом охопили докори сумління і він не захотів більше приховувати правду. Він написав 30 липня 1914 року: "Тут, у Франції, ми працюємо всіма засобами для війни, яка повинна бути розв'язана, а не спекулювати на ній у Петербурзі..." Це був його останній рукопис. Вбивцю було виправдано.

Так змова амбітних людей тягнеться крізь десятиліття страшною стрічкою. "Народ повинен бути осторонь себе". Завжди нові слова, завжди нові обіцянки, в натовп кидаються нові леї, лояльні газети розтлумачують їх у потрібному напрямку, виникає "громадська думка". "Революцію в країні не роблять миром". Звідси війна, під проводом сильних світу цього, крок до вищого правління.

писав Енсентин у листі 1859 року: "Г., який завжди вірить у війну, вчора здійснив візит, з якого повернувся з надією. Вони завжди вірять у війну. Я вважаю, що Ротшильд і Пірс хочуть витримати все, що вони можуть, що саме це відродило його надію".

Еккерт говорить вже у 1852 році, завершуючи одну зі своїх праць: "Масонський орден - це змова проти вівтаря, престолу і власності з метою створення соціально-теократичного царства на всій землі з резиденцією уряду в Новому Єрусалимі". Це буквально сталося, і Новий Єрусалим зараз будується! Світова війна, світова революція, світова республіка - ось програма, яку треба виконати; довгоочікувана мета стоїть на порозі. Йдеться лише про престиж певних особистостей і питання дисципліни в рамках світового сюжету. Передумови є, наслідки випливають. Кардинал Меннінг зробив це пророцтво з дивовижною гостротою у своїй промові в Лондоні 1 жовтня 1877 року: "Існує щось вище і позаду імператорів і принців; це, могутніше за них усіх, дасть про себе знати, коли прийде час. Того дня, коли всі європейські армії будуть втягнуті у гігантський конфлікт, революція, яка зараз діє таємно і підпільно, сприйме цей час як сприятливий для того, щоб наважитися вийти назовні. Те, що раніше бачили в Парижі, знову постане перед очима всієї Європи".

Довгоочікувана мета нарешті увінчалася успіхом - побачити Німеччину, оточену і розгромлену, біля ніг масонства. Італія була втягнута у війну не національними силами, а завдяки діяльності колишнього вихователя короля, а згодом військового міністра Оттоленгі (Оттенгеймера), Великих Майстрів Ернесто Натана і Сомміно. Коли він став міністром закордонних справ, позиція Італії була чіткою. Грецький король піддався впливу братів Венізелоса і погрозам Жоннарта (французького емісара), що Афіни будуть скуповуватися. Так само було і в Румунії; Північна Америка спочатку привласнила величезні багатства, поки темні сили навколо Баруха і товаришів робили всі необхідні приготування, щоб втрутитися при першій же нагоді. Тепер всі американські євреї, що володіють золотом, також були готові до цієї війни, яку Оскар Штраус, сам єврей, очолив з гордістю; це банкіри Г. Блюменталь, Е. Мейер, Ісаак Селігман, В. Саломон, Філіпп Леман (не вистачає Леба, Шиффа, Кана та ін.); великі промисловці А. Льюїсон, Д. Гуттенгаймер; рабини Вайз, Ліонс, Філіпсон; професори Р. Готхаль, Гольдендер, Вінер; журналісти Франклін, Странський, Беєр, Франкфуртер та ін.. Наприкінці свого листа (до французького посла) Штраус пише, що він "сповнений ентузіазму" щодо союзників і каже, що настрої євреїв щодо союзу (союзників) можна охарактеризувати як майже однастайні. Якщо євреї нібито ще не були повністю згодні на початку, то братання в будь-якому випадку стало тотальним, коли "німецькі" євреї Америки приєдналися до союзників.

Навесні 1918 року прийшла саме така звістка, супроводжувана тріумфальними голосами англійської та американської преси, про те, що всі американські німці стали на бік союзників, щоб так само боротися за гуманізм проти прусського мілітаризму. Ніхто не міг повірити в це, поки не прочитав підписи під резолюцією: Шифф, Кон, Кан.

Можна подвійно зрозуміти "ентузіазм", з яким говорив Оскар Штраус, якщо згадати промову американського єврея Ісаака Маркуссона, яку він виголосив у відповідь на промову лорда Норткліфа. Вельмишановний Ісаак сказав слово в слово: "Війна - це величезне бізнес-підприємство, в якому не героїзм солдатів, а організація бізнесу є найпрекраснішою річчю, і Америка пишається сприятливою бізнес-ситуацією, яку вона переживає".

Америка вступила у війну з цим "ентузіазмом" в ім'я ідеалів людства, прикриваючись марнославною плащем брехні демагогів. За нею пішли інші штати Америки.

Я не маю компетенції говорити про численні корені та рушійні мотиви світової війни, але *один* корінь здається мені незаперечним: світова змова, що систематично спрямовується величезними єврейськими грошима, прикривається таємними організаціями і по-сатанинськи хитро використовує національні прагнення народів для консолідації наддержавного світового царства.

У німецько-єврейській колонії про це не могли не знати, але значна частина німецьких євреїв, особливо багатих, безумовно, вважала, що ослаблення Німеччини буде достатнім для того, щоб назавжди забезпечити їхню владу; інша частина, яка не рахувалася з особистими фінансовими втратами, дозволила своїй ненависті до Німеччини безперешкодно розігратися на користь союзників та їхніх лакеїв, після достатнього успіху підривної діяльності вдарила німецькій армії в спину революцією, а коли цього виявилось недостатньо, за допомогою московських грошей (Йоффе, Радек-Собельсон) поставила себе на чолі анархії на всіх німецьких землях і не допустила до інтервенції проти неї. Такими були Люксембург, Левієн, Мюзам, Левіне, Гаазе, Кон та інші.

"Демократичних" і "революційних" євреїв розділяли питання тактики та особистого егоїзму, а мета у них була одна - єврейське панування в Німеччині. Але для німця було однаково, чи буде він поступово висмоктувати кістковий мозок з кісток, чи його одразу віддадуть на поталу анархії.

Останнє мало місце в багатьох місцях і відкрило багатьом німцям очі на природу єврейської діяльності, від якої "демократи", про яких говорив у Нью-Йорку пан Франк Кон, ті самі, що вирішальним чином впливали на долю Німеччини аж до 1933 року, були дещо шоковані. Адже якби очі німецького Мішеля відкрилися повністю, то *furor teutonicus* міг би, можливо, вже не спрямовуватися проти "загальнонімецьких", "мілітаристів" і т.д., а скоріше проти чужорідного духу, який претендував на те, щоб керувати німецькою долею. (Усвідомлення цього прийшло до Німеччини завдяки керівництву Адольфа Гітлера).

Після оголошення "мирних умов" з вуст єврейсько-німецьких державних діячів несподівано почулися патріотичні мелодії, а на сторінках єврейської газети-лісу заспівали патріотичну пісню. Це обурення, як мені здається, було не до ладу, бо навряд чи наші євреї могли вимагати, щоб господарі за каналом і великим ставом панували у своїй ненависті і рахувалися з ними, адже німецька армія своїми легендарними перемогами майже звела нанівець їхні найхитромудріші розрахунки, зроблені за роки роботи. Але вони вже заспокоються; "в Парижі відомі" пан Варбург і пан Мельхіор вже встигнуть, відповідно до відомих зразків попередніх часів, успішно захистити те, що належить їм, і щедро залишити німецькому небу на господарювання.

Сіонізм

У всьому спектрі міжнародного єврейського питання виділяється *один* фактор, який особливо під час війни набуває все більшого значення - *сіонізм*. Вже в останні десятиліття 19-го століття єврейські кола гралися з ідеєю переказу грошей своїм емігрантам для поселення в Палестині. Таким чином багато євреїв повернулося на свою стару "батьківщину". Але ця спроба, незважаючи на мільйони зібраних сіоністських копійок, залишилася без успіху. Бо євреї в Палестині не працювали, а лінувалися або, як завжди, торгувалися.

Оскільки придбане майно зростало в ціні, почалася спекуляція нерухомістю, поселенці вигідно продавали свої землі і поверталися до Європи. Саме так склалися обставини, коли Теодор Герцль став проповідником політичного сіонізму. Його стратегія зуміла зацікавити широкі кола у створенні єврейської держави, після чого у 1897 році на першому з'їзді він підсумував свою програму, яка полягала у створенні "публічно-правового, захищеного дому для єврейського народу в Палестині". Незабаром після цього, з ініціативи професора д-ра Шапіри з Гейдельберга, було засновано єврейський національний фонд. Відтепер єврейський колоніст більше не є власником придбаної ним землі, а лише її орендарем; таким чином, килим був витягнутий з-під спекуляції землею, а селяни, незважаючи на велику фінансову підтримку, були змушені працювати, хотіли вони того чи ні. Важливо, перш за все, те, що в сіоністській програмі євреї чітко позначені як народні. Вони завжди були такими, причому особливо самотніми; але оскільки вони були одночасно громадянами всіх держав, то вважали за краще не підкреслювати національну свідомість. Бо щоразу, коли виявлялися нові неприємні махінації, вони забарикадувалися за "громадянином держави" або "релігійною громадою" і відхрещувалися від незручної приналежності до єврейської раси. Це був давній принцип: якщо євреї здобув хоч якусь малу честь, то вона непропорційно роздувалася його одноплемінниками як єврейська чеснота, але якщо хтось натрапляв на слід єврейських масових афер (як у наші дні), то говорилося, що не можна покладати відповідальність на євреїв, на них слід дивитися як на громадян держави, як на релігійних товаришів, але не як на єдиний народ. Доблесний народ повівся на цей сам по собі безпідставний трюк; як громадянину держави, єврею дозволялося робити все, що він не міг би робити, будучи євреєм.

Тож тоді було зрозуміло, що таке відкрите підкреслення національної позиції часто бентежило багатьох євреїв, як асиміляторів, так і ортодоксів, і вони бачили чужі закони, що з'являлися вдаліні. К. Блюменталь справді каже: "Спроби денаціоналізації 19-го століття призвели лише до камуфляжу, завдяки якому неєвреї загалом не дали себе обдурити, але це неправда, бо багато безневинних людей повірили в поглинання євреїв німецькою державною свідомістю та національною самосвідомістю.

З іншого боку, напевно, має рацію євреї д-р Ф. Тейлхабер, який наприкінці своєї роботи виголошує жирним шрифтом думку: "Навіть лідери і поборники чисто релігійних поглядів інстинктивно відчувають, що навіть ті елементи, які стоять байдуже до релігійної сторони єврейства і всіх політичних, економічних і етичних інтересів свого оточення, тісно пов'язані з єврейським суспільством фізичним поривом".

А д-р А. Брюнн на зборах "Центрального союзу німецьких державних громадян іудейського віросповідання", за яким євреї при кожній нагоді прикриваються "конфесією", заявив, що німецькі євреї не можуть "не мати німецької національної свідомості", і далі: "Під німецькою національною свідомістю я розумію живе усвідомлення свого походження, солідарність і волю до перемоги: "Під єврейською національною свідомістю я розумію живу свідомість спільного походження, почуття солідарності всіх євреїв усіх земель і тверду волю до спільного майбутнього". Ми не зможемо висвітлити все це більш детально, достатньо слів одного з найвпливовіших сіоністів, доктора Вейцмана: "Існування єврейської нації - це факт, а не питання аргументації".

Це твердження зовсім не є докором, як багато хто вважає, а лише констатацією того, що євреїв слід розглядати як народ, що вони міцно пов'язані між собою через світові федерації

(*"Альянс Ізраїлю"*, *"Англо-єврейська асоціація"*, *"Єврейський конгрегаційний союз"*, *"Агудас Ізраїль"*), відповідно мають спільні інтереси і знають, як їх досягти за допомогою значних засобів, що є в їхньому розпорядженні. Жодна наполовину чесна людина не може обійти ці факти; але з них також випливає безжалісний наслідок, що єврей не може бути громадянином держави, в жодній державі.

Коли почалася війна, сіоністи також побачили себе у двох ворожих таборах. Можливо, частина німецьких євреїв спочатку розглядала боротьбу як таку, що ведеться проти антиєврейського російського уряду, можливо, частина сіоністів справді вірила, що вони можуть ототожнити свої інтереси з інтересами німецької східної політики; але неможливість такої позиції ставала дедалі очевиднішою. Німецький єврей Лазар Пінкус наважився висловити це усвідомлення наступними словами: "Єврейська громада в Палестині не може стати центральним пунктом німецьких інтересів на Сході. Сильне національне почуття єврейського народу гарантує повне виключення іноземних особливих інтересів". Оскільки Туреччина колись була союзником Німеччини, сіоністи не могли відкрито висловлювати прагнення до відокремлення Палестини, а змушені були задовольнятися отриманням вигідних прав на колонізацію і спочатку виключити це питання з воєнної тематики, щоб згодом поставити його на порядок денний ще більш енергійно. Всі вищезгадані єврейські державні діячі підтримували Британську імперію як захисного покровителя єврейства. Сама ж імперія підтримувала сильну державу, яка представляла силу на Сході, достатньо сильну для того, щоб мати змогу забезпечити євреям максимум національної безпеки. Тепер Англія володіла Єгиптом, Індією, опорними пунктами на перському узбережжі, бракувало лише сухопутного мосту між цими землями, і Палестина ідеально підходила як ланка в цьому ланцюзі. Туреччина також була ворогом, і пообіцяти єврейському народові її землі як державну територію означало завоювати його симпатії. Євреї та англійці дедалі більше усвідомлювали це, і слова гарячої людини і водночас холоднокровного політика Теодора Герцля справдилися. Герцля: "Англія, могутня, вільна Англія, яка своїм поглядом охоплює весь світ, зрозуміє нас і наші прагнення. Маючи Англію як відправну точку, ми можемо бути впевнені, що сіоністська ідея буде сильною і злетить вище, ніж будь-коли раніше".

В Англії найбільш ревними прихильниками ідеї були д-р Вейцман, Нахум Соколов, Г. Самуель, С. і В. Ротшильди: сіоністи мандрували з країни в країну, і скрізь їм обіцяли підтримку. Різні єврейські об'єднання дійсно виступали з вищезгаданих причин проти національно-політичної частини програми, але відкритий лист Ротшильда, в якому він говорив, що бачить, як це може зашкодити, оскільки природно, що права євреїв на землях повинні бути збережені, а потім і лист лорда Бальфура до Ротшильда, приводили до сіонізму все нових прихильників.

Це пам'ятне послання виглядало наступним чином: "Уряд Його Величності з доброзичливістю ставиться до створення національної батьківщини в Палестині для єврейського народу і докладе найбільших зусиль, щоб полегшити досягнення цієї мети, при цьому чітко усвідомлюючи, що не повинно бути зроблено нічого, що могло б ущемити громадянські та релігійні права існуючих неєврейських громад в Палестині або права чи політичне становище євреїв у будь-якій іншій країні".

У Росії в березні 1917 року вибухнула революція, і центральний комітет сіоністів звернувся зі зверненням до англійського посла Б'юкенена, в якому був наступний характерний абзац речення: "Ми вважаємо особливо сприятливим збігом обставин те, що в цей всесвітньо-історичний момент інтереси єврейської нації збігаються з інтересами британського народу". Таким чином, про російські державні інтереси не йшлося. Російський уряд мусив проковтнути це твердження, він стояв під опікою союзників.

Серця німецьких сіоністів, які, за свідченням Лазаря Пінкуса, протягом усієї війни охоче підтримували гестапо грошима, закалатали від радісного збудження, коли стало відомо про декларацію Бальфура. "Jüdische Rundschau" писала 10 вересня 1917 року: "Ця декларація

англійського уряду є подією надзвичайного масштабу", а 26 листопада 1917 року: "Вона повинна викликати справжнє задоволення в усіх серйозних єврейських колах у Німеччині та за її межами тим, що Англія так ясно вирішила визнати єврейські претензії в Палестині...": "Lemberger Tageblatt" писала 16 листопада 1917 року про "дипломатичну перемогу сіонізму", про його симпатії до Англії тощо.

Тепер почалися переговори про Ханаан, але пропозиції Туреччини не наближалися до тієї ціни, яку призначила Англія; німецькі сіоністи ж, не маючи змоги відкрито вимагати всього, викручувалися і викручувалися туди-сюди, бо німецький рейх ще не був настільки потужним, щоб можна було вручити пану Бальфуру листа з подякою, як це можна було дозволити собі безкарно робити в Росії по відношенню до Б'юкенена. Але все ж таки ми бачимо трагікомічну п'єсу про те, що уряд 70-мільйонного народу широко прагне враховувати бажання крихітної нації, яка живе в ньому, а не навпаки; і хтось сміє говорити про "громадян мозаїчного віросповідання"!

Коли англійці завоювали Єрусалим, радості не було меж. "Єврейський світ", орган чотирьох вищезгаданих єврейських світових федерацій, писав: "Падіння Єрусалиму і урядова декларація (лорда Бальфура) перетворили Англію на найбільшу єврейську державу на землі". Величезні конгреси в Америці проголошували таку ж радість, а Натан Штраус заявив, що Англія виконала всі бажання єврейського народу.

Здавалося б, оскільки весь єврейський світ став на бік Англії, то німецький сіоністський комітет мав би саморозпуститися або відкрито і назавжди порвати з англійською групою (як громадяни німецької держави); нічого подібного не сталося. Але людям з-за кордону не вистачило хвилинного мовчання або викручування і суперечок, німецьких сіоністів звинуватили: "у підтримці німецько-патріотичних інтересів", "у терпимості до зрадницької єврейської асиміляції в Німеччині" і т.д., а один з багатьох "німецьких" євреїв, вже цитований Пінкус, який більше не відчував себе комфортно в "німецькій" шкурі, опустився до прокламації: "Нас, сіоністів, не можна лякати тим, що німецько-турецький наступ може знову витіснити англійську армію з гір Юдеї. Може бути і так! Тоді єдиний крик обурення пройде через мільйони єврейського народу і не зупиниться перед кордонами Центральної держави і Туреччини".

Зрештою, він повинен був знати! Інший громадянин "німецької" держави, пророк "Zukunft" ["Майбутнього"], Ісидор Вітковський, охоче підтримав його". Для мільйонів бідняків, для сотень тисяч євреїв, які отримали право власності, заява Бальфура мала чітке звучання підтвердженого месіанського послання: цей день ніколи не буде викреслений зі світової історії, яка почула рішення Великої Британії використати всю міць імперії для єврейської справи".

Єврейські погроми почалися в багатьох державах, і сіоністський конгрес у Лондоні вирішив покласти на держави, в яких вони відбувалися, відповідальність за завдані збитки і зобов'язати їх виплачувати допомогу тим, хто залишився в живих після переслідувань. Уряд "німецького" рейху, який з метою підготовки до мирного конгресу час від часу переймався єврейським питанням, природно, був достатньо скромним, щоб обійтися без власної позиції, і повністю прийняв положення лондонської сіоністської резолюції. Що ще можна було зробити, адже провідні діячі, зрештою, Ландсберг і Преус, самі походили з коліна Юди!

Але найцікавіше в німецькій трагедії-комедії було те, що в складі делегації, яка мала представляти німецькі інтереси у Версалі, був лідер єврейства пан Мельхior. Чи було зрозуміло німцям, що це означає? Воістину, вітальна промова російських євреїв була нешкідливою порівняно з цим фактом.

Досі це відбувалося з Німецьким Рейхом і німецькою гідністю, і найгірше те, що багато людей, на перший погляд цілком доблесних, зовсім не відчували цього як жахливого явища. Але в інших головах почало поступово зароджуватися усвідомлення того, про що енергійно говорив Мартін Лютер: "Знайте і не сумнівайтеся, що поруч з дияволом у вас

немає більш гіркого і більш отруйного ворога, ніж євреї". (А в 1936 році араби повстали проти євреїв, що хлинули до Палестини під захист Англії. Для їх захисту довелося мобілізувати десятки тисяч англійських солдатів).

Російсько-єврейська революція

"Невже вам не спадає на думку зрозуміла думка, що євреї, які і без вас є громадянами держави, міцнішої і могутнішої за всі ваші, якщо ви також надасте їм громадянські права у ваших державах, повністю розтопчуть решту ваших громадян?" З цими теплими словами, заснованими на глибокому історичному знанні, Фіхте звернувся 100 років тому до німецької нації. Вони були сказані на вітер, не здогадуючись про лють, яку уособлює об'єднана раса, засліплена гаслами людської рівності, догма безмежної толерантності, що здобула перемогу в усіх парламентах.

Толерантність до чужого, ворожого вважалася досягненням вищої людяності і, тим не менше, була лише, як вчить історія 19го століття і сучасність, ще більшою капітуляцією самих себе.

Довірливий європеєць надто наївно прислухався до цих спокус, які прикривалися сиреною слів про свободу, справедливість, братерство, і плоди цієї підривної діяльності сьогодні очевидні. І справді, настільки очевидні, що навіть найбільш неупереджена людина, яка не має уявлення про неминучі історичні зв'язки, повинна усвідомити, що її довіра дозволила процвітати хитрим і красномовним вождям, які мали на меті не її благополуччя, а руйнування всієї важко здобутої моралі. Російська революція дала нам правду, що стала кривавою правдою для цього, про прокляття подій якої ліберальні та єврейські газети зберігають мовчання, що дивно контрастує з їхньою іншою метушнею; праві газети, однак, під час війни придушили дату, що говорила такою ясною мовою, щоб зберегти тил. Вони набралися сміливості надто пізно: у Німеччині євреї стали лідерами антинімецької ідеї.

Звернімося до фактів російської революції. Не може бути жодних сумнівів, що весь російський народ прагнув кінця царського правління. Той, хто був свідком такого правління, повинен визнати, що пробудження самодіяльності, як в економічній, так і в громадській та інтелектуальній сферах, було сильно пригнічене, що правління прогнилого чиновництва було пригнічуючим. Відповідно, вся Росія відчула себе такою, що звільнилася від кошмару, коли звістка про повалення царя облетіла від Балтійського моря до Тихого океану. Пригнічена свідомість громадянина держави проривалася звідусіль з такою силою, яку ніхто не вважав можливою, і керівники вважали, що мають всі підстави оптимістично дивитися в майбутнє і сподіватися на можливість мирного розв'язання назрілих питань. Але незабаром почали діяти відцентрові сили у вигляді солдатських рад.

Ці солдатські ради, що утворилися в усіх містах, навіть якщо вони були давно підготовлені, все ж таки мали на своїх зборах цілком спонтанний характер. У плутанині умов хитрі змовники зуміли швидко отримати доступ і за допомогою демагогічних трюків підкорити робітників своїм цілям як слухняних лакеїв, а згодом як таранів революції. Головою вирішальної Петербурзької робітничо-солдатської ради спочатку був колишній думський делегат Грусінер Цейдзе. Він належав до поміркованого крила соціал-демократії, дійсно ще відмовлявся від надмірних і нездійснених вимог, але знову і знову висмикував килимок з-під ніг уряду, який в російському національному розумінні тоді ще хотів вимагати необхідної оборони країни і війни. Але незабаром вже почали діяти відцентрові сили. На посаді радника-експерта Петербурзької ради несподівано з'явився більшовик на прізвище *Стеклов*, зовсім невідома особистість. Оскільки тоді не було рідкістю, що люди приходили на зустрічі з урядом як офіційні представники, яких знали лише під

псевдонімом, то цього Стеклова змусили показати паспорт. Він був оформлений на ім'я - *Нахамкес*! Власник, в чому ніхто ніколи не сумнівався, був євреєм. Нахамкес, як неприступна особистість, вів незрівнянну демагогічну політику, закликав до миру і свободи, обіцяв німецьким братам допомогу, хліб і щасливе повернення додому після всіх тягот війни. Солдати ще в березні 1917 року взяли на себе зобов'язання вести війну до переможного кінця, і загальний настрій навіть пізніше аж ніяк не був пригніченим. Зважаючи на цей настрій і прагнучи потрапити в усі партії, різні російські євреї, що поспішали з усіх кінців світу, діяли як помірковані і стали лідерами менш бурхливих партій - так, лідерами меншовиків (як і німецьких соціалістів-мажоритарників), Бернштейна-Коггана, Лібера, Дана. Однак, з іншого боку, вони на кожному кроці перешкоджали уряду втручатися у боротьбу з більшовицькою агітацією, яка ставала дедалі сильнішою.

Душею цієї течії, безперечно, був єврей Лев Бронштейн (Троцький). Вже будучи активним учасником революції 1905 року, він втік з країни, жив в Іспанії як кореспондент соціалістичної газети "Джендж", потім виїхав до Нью-Йорка, де виступав у передмісті як комуністичний проповідник. Одразу після початку російської революції він вирушив до Росії і незабаром став рушійною силою руйнівного більшовизму.

Калмик-татарин Ленін (Ульянов) воював тут на передовій. Те, що досі можна вважати ідеєю більшовизму, випливає з його розуму, йому була віддана віра багатьох російських робітників, і далеко не найгірших. Його попередні знайомі змальовують його як людину, яка повністю живе у вузькому колі своїх догм, непорушну аж до хоттентотства. Третьою людиною в цій трійці був єврей Сіноев, останній голова Московського Інтернаціоналу 1919 року. Завдяки енергії та демагогічній безпринципності Троцького і Сіноева, більшовизм став переважно єврейським підприємством.

Те, що російський більшовизм був і є таким, навряд чи може існувати якийсь сумнів. Я подорожував Росією з 1917 року до січня 1918 року від Петербурга до Криму і мушу констатувати, що (я можу багато чого виключити як випадковість) всюди, де більшовики з'являлися в університетах, на вуличних зборах, у робітничих радах, 90 зі 100 були євреями. Крім того, я зустрічав їх з газетою "Правда" (орган більшовиків) під пахвою в Криму у військових польових госпіталях (Крим був заповнений ними), а численні зведення з фронту не дозволяли виокремити нічого, окрім єврейських підливних сил. Незважаючи на все це, я не мав би права розглядати ці особисті спостереження як типові для більшовицького руху, якби незалежні від них факти не свідчили про те ж саме.

У Німеччині роблять помилку, розглядаючи більшовизм як російську необхідність. Зрештою, це було б само собою зрозуміло, якби після послаблення стримуючих чинників стримувані заворушення вирвалися б на волю з подвоєною силою. У багатьох випадках це також може бути правдою, але загалом треба сказати, що необхідності в наступних *масових вбивствах* не існувало, якщо тільки справжня російська толстовська ідея: не бути зазомбованим, щоб чинити опір злу, не призвела до своїх наслідків.

Окрім паралельного уряду петербурзьких робітничих рад, у Кронштадті утворилася особлива республіка моряків, яка не визнавала жодних законів, слабкий уряд вів переговори з бунтівниками, як із владою, що має рівні права. Вона не визнавала над собою жодних законів, слабкий уряд вів переговори з бунтівниками як з рівноправною силою, і тому стало можливим, що в червні 1917 року кілька тисяч матросів, підбурюваних і очолюваних єврейським студентом Ризького політехнічного інституту, сумнозвісним Рошалем, піднялися вгору по Новій, щоб скинути уряд. Збройне повстання зазнало невдачі, а найважливіші лідери - Бронштейн (Троцький), Розенфельд (Каменєв), Нахамкес (всі євреї) - були ув'язнені. Але не надовго. Завдяки енергії Лібера їх незабаром знову звільнили, причому вимога цього природно впливала в ім'я свободи, адже більшовики, зрештою, боролися лише за свої ідеали, і це переконання треба поважати. З чого випливає, що він робить правильно, дозволяючи своїм братам працювати в багатьох партіях.

Тепер підривна робота почалася по-справжньому. Моральний опір солдатів був природно виснажений трирічною війною, тож не дивно, що вони вважали за краще слухати сирену миру, яка обіцяла їм свободу, землю і хліб, ніж наказ наступати.

Керенський, новий міністр-президент, не зміг врятувати ситуацію. Про його особистість написано багато, багато хто в Німеччині бачив у ньому єврея, інші - російського імперіаліста, треті - чистого ідеаліста. Картина, яку дає про Керенського професор Фрайтаг-Лорінгховен, безумовно, найближча до істини. Його батько був директором середньої школи, мати (нібито) дочкою генерала. Отже, він походив з інтелігентських кіл і був типовим представником великої категорії з її центру. Той, хто читає "Ідіота" Достоевського, знаходить у князеві Мишкіні його дивну подібність (але після того, як відкинути містичні, геніальні риси), то сором'язливого, то палаючого ідеалістом, то марнославною в ораторському мистецтві, то мегаломана, що коливається туди-сюди між двома принципами. Як Мишкін не знав, яку з двох жінок він кохає, так і Керенський не знав, чи слідувати марксистській доктрині, чи національному почуттю. Після більш ніж неоднозначного маневрування він нарешті приземлився там, де для нього розквітла дешева слава оратора. Але його істеричні промови не зупинили виснаження, солдатський з'їзд зібрався в жовтні 1917 року і через голову уряду зажадав від армій кинути зброю.

Історія цього з'їзду дуже повчальна. На ньому мали бути вирішені всі питання соціально-політичного характеру, але більшість російських армій, зважаючи на воєнну ситуацію, що насувалася, відкинули політичні питання на той час. Це жодним чином не завадило найзавзятішим більшовикам: вони стягнули всіх своїх представників, прапорщик Абрамов (Криленко) всівся в крісло голови і видавав від імені російської армії прокламації та декрети, не маючи на те повноважень. Спроби Керенського придушити цю зухвалість зазнали невдачі: петербурзький гарнізон, деморалізований бездіяльністю і забезпечений грошима з таємничого джерела (були переконані, що це були німецькі [гроші], оскільки євреї Фюрстенберг-Ганзецькі зі Стокгольма демонстративно переказував великі суми петербурзькій солдатській раді), став на бік свого годувальника і на початку листопада 1917 року повалив останній російський уряд. Характерно також, що на останньому засіданні сформованого передпарламенту [Vorparlament] не виступив жоден росіянин з протилежного боку, натомість усі без винятку євреї!

Таким чином, перемога більшовиків була вирішена, і тепер євреїв більше нічого не стримувало: вони скинули маску і створили майже суто єврейський російський уряд.

Ленін був чи не єдиним неєвреєм серед народних комісарів, так би мовити, російською вивіскою єврейського підприємства; але з точки зору характеру, безсумнівно, найсильнішим. Хто ж були інші? Наведемо тут лише ті імена, які доволі відверто демонструють незаперечне єврейське панування. Вже згаданий Бронштейн (Троцький), душа червоного терору, став військовим комісаром і комісаром закордонних справ; комісаром культури Луначарський, комісаром торгівлі Бронський, комісаром юстиції Штейнберг, комісаром по боротьбі з контрреволюцією монстр Мойсей Урицький. Тисячі людей були привезені до його в'язниці на сумнозвісній Гороховій № 2 і вбиті без суду і слідства. (Пізніше його розстріляли.) Верховний головнокомандувач усіх армій, після надто великої помилки Криленка, євреї Позерн. Голова Петербурзької робітничо-солдатської ради євреї Сінов'єв, Московської робітничо-солдатської ради - Смідович, Чарковської - Розенфельд (Каменєв); мирна делегація в Бресті-Литовському складалася з Бронштейна (Троцького), Йоффе, Карачана (вірменина) і була єврейською аж до друкарки. Першим кур'єром до Лондона (він привіз своїм братам по крові, ймовірно, радісну звістку) був євреї пан Гольцман, і євреї як гриби вирости з землі як представники радянського уряду на всіх землях. У Берні "російським" послом став доктор Шкловський (його вигнали разом з усім персоналом), у Християнії - Бейтлер, у Стокгольмі - Воровський, а до Берліна був делегований всім відомий Йоссе. Подальші переговори про додаткові договори до Брест-Литовського з "російського" боку очолював названий Воровський, йому було

підпорядковано близько 12 євреїв і єврейок та два-три латиші. На додаток до всього цього приїхали великі агітатори більшовицьких газет, губернські комісари та інші високі сановники.

Я називаю найважливіших єврейських лідерів: Маров (псевдонім Зедербаум), Гусєв (Драпкін), Ссучанов (Гіммер), Сагерський (Крахман), Богданов (Зільберштейн), Горєв (Гольдман), Володарський (Коєн), Свердлов (президент верховної виконавчої ради), Камков (Кац), Мєшковський (Гольдберг), Рясанов (Гольденбах), Мартинов (Сімбар), Чорноморський (Чорноморкін), П'ятницький (Севін), Абрамович (Рейн), Солнцев (Бляйхман), Шведєсдїч (Вонштейн), Літвінов (Фінкельштейн, "мирний переговорник" з союзниками), Маклаковський (Розенблум), Лапінський (Льовенсон), Бобров (Натансон), Аксельрод (православний, також "працював" у Мюнхені), Гарін (Карфельд), Гласунєв (Шульце), пані Лебєдєв (Сімон), Каменський (Гофман), Наут (Гінзбург), Сагорський (Крахмальник), Ягоєв (Гольдман), Володимиров (Фельдман), Бунаков (Фундаменський), Ларін (Лур'є) та ін.. Пізніше тільки євреї все ще сиділи в банках, і часто 20-річні євреї керували цілими департаментами в міністерствах. Кожного, кого біда змушувала туди йти, зустрічали пані з російськими іменами та єврейськими обличчями... Відбувалися різні кадрові зміни, але принцип у підборі кадрів завжди був один: забезпечити євреям безумовний вплив, а росіян і латишів (найважливішу військову опору радянського режиму) залучати лише в незначній мірі. Старий лідер революціонерів Бурцев написав більшовикам полум'яного листа, в якому волає на весь світ про російську біду, до якої призвели "особистості, морально здатні на наклеп, крадіжку і вбивство". Він викриває зраду безсовісних бандитів проти російських робітників і селян усього світу, які все ще бачать у них "ідеалістів", і різко і ясно засуджує їхню демагогію і фальш.

"Місяцями вони здавалися, - писав Буржев, - прихильниками національних зборів, але їх прогнали після першої ж сесії. Вони завжди палко виступали проти смертної кари, а тепер саме вони підносять її до рівня системи. Вони є виразними прихильниками самосуду, всі їхні укази закінчуються погрозою розстрілу. Вони були прихильниками свободи преси і, тим не менш, проявили себе як цензори і переслідувачі преси з такою жорстокістю, з якою Росія ще не стикалася. Вони були противниками в'язниць і є їхніми найзавзятішими постачальниками. Без слідства і вироку вони ув'язнили тисячі людей. Вони говорили про мир, але принесли лише вуха, яке розійшлося по всій землі. Вони обурювалися таємною дипломатією, але ввели в свою дипломатію таку таємницю, якої ми не знали навіть за царського уряду". Під знаком братерства і миру більшовики залучили нерозважливі натовпи і відразу ж розпочали люту ненависть до всього "буржуазного", а невдовзі - систематичну різанину і громадянську війну, якщо можна так назвати ці односторонні вбивства. У той час як російська інтелігенція, яка десятиліттями боролася за добробут російського народу і заради цього добробуту йшла на шибеницю або опинялася в еміграції, вбивалася одразу ж, як тільки до неї потрапляли руки. Кокошкін і Шингарьов, що лежали тяжко хворі в лікарні, були підступно вбиті. Вбивці, природно, залишилися безкарними. Тут неможливо описати все, але все, що було відоме правовірним росіянам, було безжально розстріляно. Робітники та селяни були загнані так далеко, що для них вже не було шляху назад, вони стали безвольними створіннями чіпкого єврейського панування, яке спалило за собою всі мости. Справжнє ядро Червоної Армії було беззастережно надійним, решту новобранців тримали під найжахливішою дисципліною.

Призов відбувався так: у відповідне село приїжджав комісар і оголошував військовий призов усіх чоловіків віком від 20 до приблизно 40 років. Якщо цьому оголошенню не підкорялися беззастережно, з'являлася так звана каральна експедиція, яка розстрілювала все село, включно з жінками і дітьми. Оскільки це часто відбувалося безжально, то всі мобілізовані чоловіки з'являлися до останнього чоловіка. У такий спосіб, а передусім через нього, єврейська влада підтримує себе, бо добре знає: все ще безсила ненависть населення може стати жахливою, якщо її щодня не обходити. За даними "Правди", офіційної газети,

за три місяці було розстріляно понад 13 000 "контрреволюціонерів". Але можна було спостерігати, і всі пізніші звіти сходяться в цьому, що ненависть до євреїв в Росії, незважаючи на весь терор, охоплює все ширші кола. Найпокірніші і найтолерантніші росіяни зараз так само просякнуті нею, як і попередній царський чиновник. Якщо нинішня влада впаде, то в Росії не залишиться жодного єврея в живих; це можна стверджувати з упевненістю; хто не буде вбитий, той буде вигнаний.

Єврейський дух!

Талмуд

Якщо ми хочемо скласти судження про природу єврейського духу, то неодмінно повинні повернутися до тих слів, які є найбільш монументальним його вираженням і які навіть сьогодні, як було сказано, шануються двома третинами всього єврейства як абсолютні і недоторканні: Талмуд.

Дещо про нього вже було сказано, зокрема, коротко згадано про його моральні закони. Тепер я хочу висвітлити кілька інших сторін. І навіть якщо огидно викладати це на папері, цього не уникнути, якщо хочеться побачити, що все може стояти в "релігійній книзі".

Саме дивним у судженнях наших сучасників є те, що вони вважають Талмуд релігійною книгою, боротися з якою є відсталістю і проявом нетерпимості. Але якщо прочитати незліченну кількість трактатів, то можна з подивом виявити, що в них майже нічого немає від релігії, принаймні того, що ми розуміємо під релігією. Там немає жодної метафізичної ідеї, жодних пошуків розгадки життєвої загадки, жодного образу, який міг би проілюструвати нашу таємницю, жодних здогадок, таїнств. Все самоочевидно і зрозуміло. Світ був створений з нічого богом юдеїв, народом, який має правити світом і якому по праву належить все створене. Це і є "релігійна основа". Окрім моралізаторських абсурдів і грубощів, дрібязковість походить від патологічного зарозумілого божевілья, яке можна було б не сприймати всерйоз, якби воно не виходило з вуст шанованих євреями рабинів. Кілька прикладів цього: "Коли Саломон був у тілі своєї матері, він почав співати пісню, як написано в Пс. 103, 1: "Хвалить душа моя Вічного, і нутро моє святе ім'я Твоє". "Коли він смоктав груди своєї матері і дивився на груди, він почав співати пісню V, 2: "Хвалить душу мою Вічного і не забувайте всіх його добрих справ"". На думку рабина Абаху, слова "всі його добрі справи" хочуть сказати, що Бог поклав її груди на місце розуму, або що він (Саломон), як і Іегуда, має на увазі не бачити місця сорому, або, на думку Р, Матна, що він не смокче на брудному місці.

Бут, 2, 22: "І збудував вічний Бог ребро. Раб і Самуїл мають різні думки з цього приводу. На думку одного, це було обличчя (з якого щось утворилося), на думку іншого - пеніс. Правильною є думка останнього, оскільки сказано в Пс. 139, 5: "Спереду і ззаду Ти створив мене", але що хоче сказати уривок, на думку того, хто припускає, що це був пеніс?"...

Р. Гамліель: Одного дня кожна жінка буде народжувати, бо написано Єр. 31, 8: "Вагітна і породілля разом" Одного дня дерева будуть плодоносити щодня, бо написано "Єз. 17, 33: "Проросте гіллям і принесе плід"".

Р. Єремія: "Перша людина має два обличчя, Пс. 139, 5: "Спереду і ззаду Ти створив мене".

Р. Самуїл: "Чому слова Тори були порівняні з газеллю?" "Для того, щоб сказати тобі: "Як газель має струнке тіло і щогодини здається своєму самцеві такою ж дорогою, як і в першу, так і слова Тори так само дорогі їхнім охоронцям, як і в першу годину"".

Р. Еліазер: "Якщо написано Втор. 6, 5: "Люби Вічного Бога, Бога твого, всією душею твоєю, то чому ти сидиш і кажеш: "усім своїм багатством?", і якщо написано: "Усім своїм багатством": "Усім своїм багатством, то чому воно каже всією душею своєю?". Воно хоче сказати вам, що є багато людей, для яких тіло дорожче за гроші, тому й каже: "Усією душею своєю", і знову ж таки, що є багато людей, для яких гроші дорожчі за тіло, тому й каже: "Усім своїм багатством"". Характерно, що багатство тут розуміється в буквальному сенсі як готівкові гроші, так само як і те, що про душу, яку людина любить більше, ніж тіло і золото, не говориться.

Р. Папа: "Якщо хтось їв або пив з парних мисок або глечиків, як запобігти поганим наслідкам? Треба взяти великий палець правої руки лівою рукою, а великий палець лівої руки правою рукою і говорити так: "Нас з тобою троє". Але якщо хтось почує: "Ти і я - четверо", то треба сказати: "Ти і я - п'ятеро і т.д."

Написано Йона 2, 1: "І послав Предвічний рибу, щоб з'їсти Йону. Зрештою, у вірші 3 сказано: "І помолівся Йона до Предвічного з черева риби, і сказав: "Чи я кликав з моєї темниці до Вічного?". Немає сумніву; можливо, велика риба виплюнула його, і маленька рибка з'їла його".

Р. Меїр: "Звідки можна довести, що навіть ембріони в тілі матері почали співати пісню? Тому що написано Пс. 68, 27: "У зборах прославляйте Бога, Господа, з джерела Ізраїлевого".

Через лихоманку в суботу сурмлять у сурму. Але ми навчилися: Якщо з'явилися інші покарання і охоплюють все, наприклад, короста, сарана, мухи, то не сурмлять, а кричать (моляться Богу)? Це коротке запитання, воно стосується лише того, чи воша мокра, чи суха.

Раб Іегуда сказав: "До синедріону вводять лише того, хто розуміє, як пояснити рептилію виключно (за допомогою умовиводів) з Тори. Раб сказав: "Я вмію пояснювати чисто за допомогою умовиводів. Якщо змія, яка вбиває і тим самим збільшує нечистоту, чиста, то щодо плазуна, який не вбиває і не збільшує нечистоту, безумовно, справедлива постанова про те, що він чистий"! Це не витримує критики, бо вона (змія) подібна до престолу (який може вбивати нас і, тим не менш, є чистим).

У Виході 8, 2 написано: "І вилізла жаба, і покрила Єгипет". На думку Р. Елеазара, це була лише одна жаба, але вона розмножилася і заповнила всю єгипетську землю. Танаїсти мають зовсім іншу думку з цього приводу. Р. Акіба каже: "Це була лише одна жаба, і вона наповнила всю єгипетську землю". Тоді р. Елеазар бен Асарджа заговорив до нього: "Акіба, яке відношення ти маєш до Агади? Там була лише одна жаба, але вона свиснула іншим, і всі вони прийшли".

Я обриваю цю дотепну балаканину, її достатньо для того, щоб наочно продемонструвати спустошеність духу. Але один момент все ж треба підкреслити. Сексуальні питання займають багато місця у всіх дискусіях, ми вже бачили кілька прикладів. Не з природною чуттєвістю, також не з об'єктивною неупередженістю гігієніста, радше з огидною хтивістю лисих дідуганів, які не можуть задовольнитися зображенням сексуальних перформансів. Перо опирається записувати ці масажі, але нічого іншого не залишається, як спростувати закид у несправедливості.

Р. Чама: "Хто ставить своє ложе між північчю і півднем, той отримує дітей чоловічої статі", як сказано в Пс. 17, 14: "І скарбом твоїм наповниш черево її, будеш мати дітей багато".

Три речі є зображенням майбутнього світу: субота, сонце і служіння. Яке? Хтось хоче сказати: служіння ліжку (статевого акту), це послаблює, так? Тільки мається на увазі служіння жіночих отворів.

Жінка - це трубка, повна бруду, з ротом, повним крові.

Р. Джоканан: "Кожна жінка, з якою її чоловік вступає в статевий зв'язок, отримує дітей, подібних до яких не існувало навіть за часів Мойсея".

Жінки неосвічених - покидьки, а про їхніх дочок написано Втор. 27, 21: "Проклята та, що лежить з будь-якою худобою".

На того, хто займатиметься Торою в присутності неосвіченої людини, дивитимуться так, ніби він спить зі своїм нареченим.

Рабини навчали: "Хто вступає в статевий акт на ліжку, де спить дитина, отримує дітей-епілептиків".

Питання було звернене до Бен Соми: "Чи може первосвященик брати завагітнілу діву, чи те, що сказав Самуїл, не вважається: "Я можу спати з багатьма дівами без крові", чи, можливо, те, що сказав Самуїл, не відбувається?". Він відповів їм: "Справді, те, що сказав Самуїл, не буває, але слід побоюватися, що, можливо, вона завагітніла в лазні. Але ж Самуїл сказав: "Не запліднюється кожен блудник, насіння якого не вилітає, як стріла, не запліднюється?". Тільки він раніше міг бути подібним до стріли, що летить, зрештою".

Сказали старці: "Люди, що виділяють слиз, прокажені і ті, що живуть з жінкою, яка має менструацію, можуть читати П'ятикнижжя, пророків і житія святих, тільки людині, що виділяють сперму, це заборонено".

Елія: "Чому Месія не приходить? Бачиш, зараз Йом-Кіпур, я можу злягти з такою-то кількістю дівчат". Тоді раб Іегуда запитав його: "А що ж тоді говорить святий?" Той відповів: "Він сказав у книзі Буття 4, 6: "Гріх лежить перед дверима". "А що говорить сатана?" Він відповів: "Сатана не має сили в Судний день".

Преподобний Симеон: "Жінка-прозелітка, якій менше трьох днів і одного дня, придатна до священства (це означає, що священник може покласти її в ліжку)", бо написано Рум. 31, 18: "А всіх дітей з-поміж жінок, що не знали статевих зносин з чоловіком, нехай живуть для вас". Один глечик робить жінку гарною, два - потворною, в три вона вимагає (нечестиво) ротом, в чотири - бере осла на базарі (для свого задоволення).

Р. Йоханан: "Кульгаві діти народжуються тому, що батьки перевертають свій стіл (своє ліжко під час статевого акту); німі діти народжуються тому, що вони цілують це місце (геніталії); глухонімі діти народжуються тому, що вони базикають під час статевого акту; нарешті, діти народжуються тому, що вони дивляться на цей вид спорту".

Р. Джоканан: "Дітородний орган Р. Ізмаїла був завбільшки з трубку в шість Каб". Р. Папа: "Дітородний орган Р. Джоханана був завбільшки з трубку в п'ять каб, за іншими даними - в три каб". Дітородний орган Р. Папи був завбільшки з кошик мешканців Гарпанії.

Кожна лиходійка (Сімрі) в цей день лягала в ліжко 424 рази (мідійські жінки), і Пінхас чекав на одну з них так довго, що його енергія ослабла. Пінхас не знав, що сильний цар (бог) був з ним. В одній з Бораїт розповідається: "Він спав з нею 60 разів, поки не став схожим на тухле яйце, а вона - на ліжко, повне води".

Цих прикладів може бути достатньо, щоб наочно продемонструвати чужість єврейського духу. Як можливо, що твори такого характеру, які передаються, обговорюються, ревно зберігаються протягом тисячоліть, можуть бути представлені як книга релігії і моралі? Тут треба раз і назавжди чітко вирішити, що те, що викладено в Талмуді, виникло з ворожої нам природи. Це специфічно єврейське надбання. "Безсумнівно одне, - каже єврей д-р Бернфельд, - що словесне вчення найтіснішим чином пов'язане з єврейським племенем, воно є нога від ноги і плоть від плоті". А єврейський історик М. Кайзерлінг навіть опускається до похвали, називаючи Талмуд "найпрекраснішим" твором за тисячоліття, подібного якому немає в жодній літературі. Так думають усі євреї.

Напевно, навряд чи існувала більш терпляча людина, навряд чи існувала людина, яка була б настільки схильна до розмивання і заперечення індивідуальних відмінностей у характері народу, як Толстой. У нескінченних повтореннях він проповідував (зокрема, у своїх листах) рівність мислення в Китаї, Індії, Юдеї, Європі. Але коли він покинув свій повітряний замок, побудований з догми людської рівності, і придивився ближче до творинь людей, то велика людина все ж таки прийшла до інших результатів. Вивчення Нового

Завіту, як він сам повідомляє, було для нього, як для мисливця за перлами, який закидає свою сітку за дорогоцінними м'язами, але одночасно з ними зтягує бруд і багно, з якого він спочатку повинен їх витягти. "І так я знайшов поруч з чистим християнським духом чужий, брудний, юдейський дух".

Шиллер з найбільшою повагою ставився до багатьох постатей Старого Заповіту, зокрема до постаті Мойсея, але вже він з певним інстинктом (без ближчого пізнання реальних зв'язків) розрізняє "негідність і ницість народу" і "заслуги його законодавця". Він називає євреїв "нечистою і мерзенною посудиною", в якій, однак, зберігалось щось дорогоцінне, що згодом могло дозріти "у світлих умах", "нечистим каналом", через який до нас було принесено найблагородніше з усіх благ - істину, який, "однак, розбився, як тільки виконав те, що мав виконати".

Гете вважав, що контраст між сучасними євреями та їхніми "предками дратує нас". Таким чином, обидва великі митці мали роздвоєне ставлення до єврейського минулого. Але це має розв'язатися, якщо, як ми знаємо сьогодні, великі люди гебрейського минулого зовсім не були предками нинішніх євреїв, що єврейство є набагато пізнішим продуктом. Навіть Мойсей (вже ім'я не єврейське), згідно з єгипетськими зображеннями, є єгипетським священиком-утікачем на ім'я Осарсіф.

Ні, єврея не "зламали", канал завершив своє формування ще з часів заслання, так, навіть раніше, він просто став сильнішим і виразнішим.

Цей інстинктивний опір Толстого, Шіллера, Гете, якщо назвати лише кількох великих людей, повинен відчувати кожен, хто наблизився до творів єврейського духу і ще зберіг природне почуття: наведені вище приклади з Талмуду повинні стимулювати до цього. Єврей дійсно оголосить нас "ультра-обивателями", якими, за словами Авраама Гейгера, ми є наскрізь, наступники Греча продовжать таврувати нас як "найобмеженіший з усіх народів", але це не повинно нас турбувати.

Технічний дух

Давайте коротко розглянемо структуру єврейського духу.

Дійсно, ганебно, але, тим не менш, правда, що поняття культура все ще має дуже розмитий характер у широких колах і некритично поширюється майже на всі прояви життя. Сьогодні ми відносимо до культури залізницю і поезію, дирижабль і філософію, центральне опалення і релігію; тут потрібне методичне розмежування. Під терміном "культура" слід розуміти виключно вираження людської істоти, які є результатом (чи то чуттєвим, чи то мисленнєвим) або світоглядом. Сюди належать релігія, філософія, мораль, мистецтво і наука, якщо вона не є суто технічною. Решта - це торгівля, економіка, промисловість, я хочу назвати це технологією життя. Мені здається, що зараз це дуже важливо для розуміння природи єврейського духу, якщо я називаю його в переважній більшості технічним духом. У всіх сферах, які я вважаю такими, що належать до технології життя, він, як ми бачили, завжди діяв з наполегливою енергією і з великим успіхом. Але навіть звідки б не походила культура, вона є лише зовнішньою, технічною стороною тієї ж самої техніки в її різноманітних формах, які вона закарбувала чи набула. Це вимагає певних пояснень.

Мораль, наприклад, ґрунтується на почутті, що лежить глибоко всередині нас, на "ледь чутному" голосі, за словами Гете, "що треба робити і чого треба уникати". У людському суспільстві воно виражається в моральних заповідях і державних законах, які є технологією моралі. Чим ясніше і певніше вкорінене в народі почуття добра і зла, тим менше він потребує складної юридичної техніки, тим більшою культурою душі він буде

володіти. Ось чому абсолютно помилковим є судження, що в дрібному переліку дозволених і заборонених дій повсякденного життя вбачають вираз високої моралі.

Якраз навпаки: це знак того, що акцент моралі не лежить всередині людини, а має визначатися суто ззовні, де вирішальну роль відіграють винагорода і покарання за дотримання. І тут характерним для єврейського духу є те, що проста мораль добра і зла призвела до заплутаності законів і коментарів, що тривають століттями. Тільки для суботи існує 39 параграфів заборонених дій, вважається, що Мойсей отримав 365 заборон і 248 заповідей на горі Синай. На цьому фундаменті, однак, єврейський закон вперше побудував тисячі правил поведінки, яких потрібно було найсуворіше дотримуватися. Тут вже не йдеться про вираження морального почуття, а лише про знання та опанування технічних правил. "Хто знає закон, той добродішній", - каже Ісус Сирах. А Бернхард Штаде, дослідник, який прихильно ставиться до євреїв, зрештою, повідомляє: "Відсутня ідея оцінювати вчинки відповідно до їх змісту або відповідно до почуття, з якого вони виходять... Вчинки оцінюються по-різному, перш за все, відповідно до того, як вони були зроблені в Ханаані чи ні, обмежуються вони ізраїльтянами або чужинцями". Ми маємо тут початки пізнішого Талмуду, який під цим кутом зору є нічим іншим, як дуже складним технічним апаратом, за допомогою якого мають вирішуватися всі питання. Але оскільки оволодіння цим інструментом вимагає великої витривалості, навіть серед євреїв було не так вже й мало людей, які на кожному кроці життя (чи то в синагозі, чи то в туалеті - все одно) мали під рукою цитату з Мойсея або Талмуду. Ці адепти закону були тоді ще й найбільш шанованими людьми, їхнє ім'я проникало в усі землі, населені євреями, вченість сама по собі правила. Настільки великою була пошана до знань як таких, що навіть вченого гою часто доводилося розглядати як людину. Якщо отець Самуїл забороняв людині (мається на увазі єврею) спілкуватися з гоєм, то Меїр говорив: "Людина повинна мати три блаженства, - каже Меїр: "Людина повинна мати три благословення на кожен день, а саме: що Бог не зробив мене гоєм, жінкою, і що він не зробив мене невігласом", то тоді визнавалося можливим, врешті-решт, підтримувати стосунки з освіченим гоєм.

Але слід вказати на фундаментальну відмінність між знанням і знанням. Адже можна легко помітити, що індіанці мали б накопичені знання, які можна було б опанувати лише після десятиліть праці, і тоді вони, відповідно, мали б дух, споріднений з євреєм. Тоді слід зазначити, що знання індіанців виникли з прагнення пізнати світовий зв'язок і знову ж таки тяжіють до очищеного і символічного знання, що це знання, таким чином, слугувало лише засобом для досягнення мети, яка виходить за межі самого знання. Єврей протягом усієї своєї історії відкидав пошук знання про себе, уникав будь-якої метафізичної ідеї, як інфекційної хвороби, і переслідував тих небагатьох винятків, які загравали з філософією. Знання закону було для єврея самоціллю.

Цей технічний дух, який перетворив моральне почуття на систему заборон і заповідей, який у своїй жадливій плутанині та бездуховному огороженні дзеркалами не має собі рівних у світовій літературі, обов'язково є антиметафізичним, інакше він взагалі не міг би виникнути. Дух, спрямований на зовнішнє, повинен мати відповідь на все, оскільки внутрішньо він не відчуває нічого бездонного, нескінченного. Але навіть у цьому, тоді неминуче вузькому погляді на життя, міститься формотворча сила. І для цього єврейський дух не дав нічого більшого, ніж вічну тавтологію: бог є бог.

На чужині єврей вперше дізнався дещо про Бога як творця всесвіту, про міфи цього творіння, про гріхопадіння (людини), про добре і погане начало, про безсмертя душі.

У зіткненні з чужими ідеями єврейський дух виявив свою характерну індивідуальність. Образи та міфи ставали в його руках анекдотом⁴⁴, спроба проілюструвати внутрішній досвід інтерпретувалася як матеріальний історичний факт. Від гріхопадіння людини, шумеро-аккадський символ духовної події, перетворився на історичну розповідь, змія була насправді нічим іншим, як змією, яблуко - яблуком, а все інше - повсякденною справою. Коли єврей почув від персів про безсмертя людської душі, почув про Спасителя з

Чаошина, який викупить світ від влади парного принципу, щоб встановити Царство Небесне, в яке увійдуть не тільки благочестиві, а й, нехай навіть після суворого покарання, всі незліченні грішники, то з цього принципу світовідкупительної любові він вихопив тільки ідею всесвітньо пануючого Месії. Боже Царство перетворилося на рабовласницьку державу, в якій євреї будуть правити як тирані. Міф про створення світу став для євреїв головним пунктом їхнього подальшого світогляду, він назавжди закритий їхній погляд на життя. Його складовою було те, що він був створений з небуття. У всякому разі, євреї тепер були повністю поінформовані про все: єврейський бог одного разу створить світ з небуття, він існує для того, щоб служити нам, і в майбутньому царстві буде правити всіма людьми. Бачите, картина завершена, погляд логічний.

У давній індійській пісні співається:

*Вуха піднімається вгору, відкриває око
Світло в моєму серці оживає
Дух тягне шукати на величезній відстані!
Що сказати і що написати?*

Чи не здається, що крило нескінченності з цими словами індійських співаків робить широкий помах свого крила і піднімається над усіма земними обмеженнями? Або якби мелодія на завершення одного з найдавніших філософських слів про створення світу закінчувалася саме так:

*Той, хто створив цей світ, чи ні,
Він це знає чи не знає?*

Знову ж таки, вона закінчується запитанням. Ці поривання у вічність є винесенням духу, який, як передчасне диво, живе в людині, "мудрого нестаріючого духу". Індіанець відчуває в собі щось вічне, він бачить себе перед нескінченністю, він не може замкнути себе від усіх воріт духу. Єврейський дух, натомість, лякається таких понять, якщо вони йому протистоять. Старий Заповіт є свідченням цього. І Юда Халеві, можливо, найсимпатичніша особистість, яку породило єврейство, висловлюється поетично, внутрішньо тремтячи, наступним чином:

*Не дай мені спокуситися грецькою мудрістю,
Як не приносить плодів, а лише в кращому випадку цвіте,
А його зміст? "Всесвіт не створений
Перед усіма трьома, оточеними міфами".
Жадібно вслухайся в його слова. Ти повернешся,
Пеніс у роті, серце порожнє, незадоволене.
Тому я шукаю пісень на Божій дорозі
І уникнув шляху фальшивої мудрості.*

Євреї не може зрозуміти міфів і символів, але якщо він їх приймає, то вони стають найдикішою магією (див. Сохар, Кабалу), тому і Христос, і вчення про Царство Небесне, "внутрішнє всередині нас", є для нього відразливим, він відчуває тут найсильніший замах проти своєї природи. Як Талмуд говорить про Ісуса, ми вже бачили, але важливо підкреслити, що і єврейські автори, які не мислять строго талмудично, не мають різних поглядів з цього приводу. Дійсно, не завжди можна зустріти ненависть, принаймні не яскраво виражену, але завжди цілковите нерозуміння особистості Ісуса. Всі вони стоять на тому, що Христос зовсім не був носієм нової моралі, а лише перейняв вчення великого Синедріону, а саме голови цього Синедріону Іллі, що відмінності між ним і фарисеями - це

пізніші злісні вигадки і т.д.. Для цього залучаються всі запаси єврейської ерудиції. Кілька прикладів з великої літератури. Рабин *Йозеф Ешельбахер* каже: "Як для вчення про Бога, так і для заповідей права, моралі та милосердя Старий Заповіт був і залишився головним джерелом християнства". Зрештою, на превеликий жаль, так воно і є, але Христос у цьому не винен. Він цілком свідомо вороже ставиться до переданої традиції: "Ви чули, що було сказано старшим, а Я вам кажу..." "Ви - діти диявола, виплодок змій та гадюк". Вже сам факт тисячолітньої ненависті до Христа є найбезпомилковішим доказом того, що єврейська природа усвідомлює себе далекою від Особистості Христа. Але ми нібито зверху продовжуємо розмахувати прапором Старого Завіту? Ні, доки наші діти повинні шанувати сфабриковані історії про архі-шахраїв Якова, Лавана, Юду як документи релігії, доки в наших церквах витає дух П'ятикнижжя та Єзекіїля, доти не народиться релігія, гідна нас, доти не народиться і релігія, гідна нас. "Євангелія просто не є самостійним, внутрішньо узгодженим релігійним вченням, - каже той же рабин, - Ісус ніколи не міг і не хотів дати такого вчення. Християнство без міцного фундаменту Старого Заповіту витає в повітрі і зникає в швидкоплинному тумані, знову і знову змінюючи свої обриси".

Тут знову єврейський страх перед фігурою, не взутою в іспанські чоботи, і тут знову мова йде не про релігію як образ людського внутрішнього світу, а про технічні закони, основи тощо.

На думку рабина Бека, немає жодної доброї риси, в чиєму пророкові не з'явився б єврей; він був проповідником благоговіння, ідея обов'язку, вірності та гуманізму походить від нього, безкорисливість почуттів, толерантність до тих, хто думає інакше, завжди були притаманні єврею... І все це подається з прикрашанням вирваних з контексту красивих уривків з Талмуду: єврей з'являється у своїй найбільшій славі. На думку Бека, сила Ісуса ґрунтується виключно на тому, що він звертався виключно до євреїв. В іншому випадку мудрий рабин взагалі не вважає за потрібне згадувати про Христа. Якщо уважніше придивитися до його творчості, то можна помітити, що в ролі хрещеного батька виступили напівзрозумілі Кант і Гете, чії ідеї потім були приписані євреям за перевіреною методикою. Як вже Гете застерігав проти іншого рабина (Мендельсона): "О, бідний християнин! Як погано тобі буде, якщо він поступово закрутить навколо тебе свої маленькі крильця, що зв'язують тебе". *Авраам Гейгер*, один з найбільших авторитетів ліберального єврейства, також не дуже добре відгукується про християнство: "Ідеї і почуття християнства відрізняються великою невизначеністю, стоять в конфлікті з усіма народними переконаннями, так що не можуть в них укоренитися, це лише примари, які заперечують реальне життя, вигадують уявне безтілесне життя, розширюють прірву між духом і тілом, так що бачать блаженство в його руйнуванні". Варто уважно прочитати цей уривок, в ньому в двох словах міститься весь єврейський світогляд. Оскільки християнство протистоїть єврейському народові, воно стоїть "в конфлікті з усіма народними переконаннями".

Тому зрозуміло, що людина з Галілеї, "родючого розплідника забобонних поривів", постає перед паном Гайгером в унікальному світлі. "Ми не можемо відмовити Ісусу в глибокій внутрішній спрямованості, але від нових ідей... від великої справи реформування не залишилося й сліду. В Ісусі була дивна суміш ясності розуму, духовної каламутності і фанатизму, яку ми часто зустрічаємо в людях такого типу, і лише від обставин залежить, чи з'являється з появою таких людей зникаюча секта, чи міцна релігійна федерація".

Отже, Христос насправді належав до санаторію.

Ясніше і чесніше висловлюється Гірш *Грец*, який бачить в Ісусі "новонародженого з маскою смерті"; це вже дещо нагадує мову Талмуду. Та й сучасний талмудист не залишає бажати кращого в ясності своєї манери висловлювання. Доктор *Linne*, чії праці, такі як "Іспанські мудреці", варто прочитати (д-р Бурсін), писав тоді ж, у 1897 році: "Минуло приблизно 1900 років відтоді, як римський намісник німецького походження на ім'я Понтій Пілат наказав вбити тисячі євреїв, серед яких, як передбачається, був і той, кого арійці ще

довго після його страти проголошували богом. За вбивство цієї боголюдини арійці відтоді пролили численні ріки єврейської крові, так і не помстившись за нього через 60 поколінь... Церква дбає про те, щоб символ арбалета не був відірваний від свого первісного призначення (вбивства)". Ці різні рівні у висловлюваннях єврейських вчених демонструють настільки глибоке нерозуміння, що не можна не втомлюватися знову і знову вказувати на небезпеку, яку єврейський дух, якщо його визнають дієвим у християнській спільноті, неминуче повинен принести з собою, хоча він того чи ні. (Не кажучи вже про ще більш чуже німецьке середовище.) *Зунц* називав єврейство цвіркуном своєї душі. Що ж, цього "цвіркуна" євреїв не позбудеться, навіть якщо десять разів охреститься, і необхідний результат його впливу завжди і скрізь один і той самий: деспіритуалізація, дехристиянізація, матеріалізація.

Це те, що можна зрозуміти з історії єврейського духу. З релігії, філософії виникають технічні посібники; навіть найвидатніші люди не є винятком. Варто лише докласти зусиль, щоб прочитати "Морех Небукім" Маймоніда, гігантський твір величезної ерудиції, в якому так бракує справжньої величі душі та духу. Багато хто також назве Спінозу. Але, за словами Джоуета, вже не викликає сумнівів, що всіма справжніми ідеями Спіноза завдячує інтелекту двох людей: Декарта і Джордано Бруно. Як справжній єврейський технік, він здійснив шедевр, привівши ці протилежності до спільного знаменника і зв'язавши їх разом у витончену "систему". Те, що він зміг це зробити, свідчить про те, що вони не розуміли ні того, ні іншого. Але те, що Спіноза загравав з віктарним пантеїзмом, природно принесло йому найлютішу ворожнечу тодішніх євреїв; але в обробці ж він був євреєм так само, як і рабин. Він відверто запевняв, що все можна пояснити в найзручніший спосіб, без необхідності приймати таємницю, секрет. *Й. Фройденталь* справедливо зараховує його до єврейства, доктор *Шнітлер* робить те саме. Він називає філософа "асимілятором" і намагається показати, що всім знанням ми завдячуємо євреям. Тому Спіноза є "найбільшим з усіх філософів", "найбільшим героєм філософії нового часу", Мендельсон "облагородив німецьку мову і своїми творами зробив філософію популярною, завдяки чому вона розвинулася до немислимого раніше розквіту", він "сформував своїм піднесенням спрямуванням німецьку націю до філософського" тощо. Якщо уважніше придивитися до його "Галліматії", то з неї можна дізнатися більше, ніж з багатьох антисемітських творів.

Так само, як і в моралі та релігії, єврейський дух виражає себе в науці та мистецтві. Євреї пишаються тим, що дали науці в усі віки велику кількість видатних людей, особливо в галузі медицини. Майже кожен цар, кажуть, мав лікаря-єврея, якому він міг довіряти більше, ніж своїм колегам-християнам. Навіть якщо не можна заперечити, що природний вплив, який лікар має на хвору людину, був сильним стимулом для цієї професії з боку єврея і відкривав широке поле для спекуляцій, а також використовувався в повній мірі, ми, тим не менш, хочемо припустити, що медицина мала й інший інтерес для євреїв. Тоді можна було б очікувати, що вони мали б бути першими, хто створив наукову анатомію. Але це не так. Нестримний потяг до досліджень, який наповнював Леонардо, який змушував його, ризикуючи життям у підземних підвалах, вивчати дивовижну будову людського тіла і пояснювати його функції за допомогою малюнків такої феноменальної точності, які й донині не перевершені, його блискучий зір, творчі ідеї Декарта, Коперника - все це не знаходить аналогів серед єврейських дослідників. Попри всі знання, бракує геніальної інтуїції, творчої енергії. Починаючи з Канта, ми розрізняємо розуміння і розум. Під першим ми маємо на увазі здатність поєднувати дані, отримані за допомогою чуттів, в образ і пов'язувати їх між собою у формі причинності; а під другим - здатність пов'язувати ці судження розуму в єдине ціле. Розуміння створює знання, розум створює науку, формує знання. Але навіть якщо розум, з одного боку, узагальнює дане, він, тим не менш, діє спонтанно, в тому сенсі, що він простягає свої почуття як сміливу, провідну ідею. Ідея атома, закон збереження енергії, теорія ефіру - це, зрештою, не речі, які може вигадати якийсь бовдур, і які також не можна легко довести логічно чи емпірично, це спроби

творчого розуму, "точної чуттєвої уяви", як називав її Гете, просунутися вперед. Вони йшли пліч-о-пліч з невідступними емпіричними дослідженнями.

Тоді важко чітко окреслити сферу єврейського духу. Він завжди домінує в тій сфері науки, яка наповнена лише розумом. Відсутність уяви і внутрішнього пошуку, яка в релігії і філософії проклинає єврея на безпліддя, в науці проявляється з усією очевидністю. Жодна творча наукова ідея не вийшла з єврейського розуму, ніде він не показав нових шляхів. Талмудисти і сьогодні беруть старих рабинів під свій захист і стверджують, що вони "вже тисячоліття тому" присвятили себе наукам і передбачили багато сучасних відкриттів. Доктор Ліппе, наприклад, стверджує, що в урочищі Берахот написано, що той, хто ставить своє ліжко з півночі на південь, починає дітей чоловічої статі. Нещодавно він прочитав те ж саме в медичній книзі! Далі в Талмуді згадується, що до Адама вже жили сотні поколінь, що потім було доведено найсучаснішою антропологією. Адам зовсім не був втіленням першої людини, а, безсумнівно, був історичною особистістю. Далі ми продовжуємо, що сучасні відкриття довели, що людина, яка займається лише однією наукою, страждає від хвороб шлунку, а та, яка присвячує себе багатьом, стає нервовою. Це знали і старі рабини. Бо сказано: "Найбільша частина вчених помирає від хвороб шлунку. Якщо вчений нервує, то це його хвилює його просвітлення (інтелект)". Бен Сома і Бен Асай займалися, окрім вчення про закон, ще й філософською наукою, і обидва знервувалися".

Інший ревний талмудист, д-р мед. наук, проф. *Корнфельд*, довів "строго науково, що обрізання настільки змінює людський організм, що тільки обрізана людина здатна засвоїти вчення". Такому вчать, друкують, вірять дві третини народу, який сьогодні на догоду сучасному світові хоче, щоб це було обов'язковим! Якщо це "блискучі" результати єврейського дослідницького духу, то не можна втриматися від посмішки з приводу такої наївної банальності. Коли європейський дух, що пробуджувався, від Північної Італії до Англії, від Іспанії до Польщі, виступав за вільну думку і дослідження, і коли творчі люди вчили через новаторські ідеї ставити під сумнів природу, для єврея все ще не було поля діяльності. І коли люди відважно плавали навколо світу, коли першовідкривачі світу винаходили дивовижні апарати, щоб досліджувати небеса і розшифровувати закони космосу, єврей, як і за часів Соломона, займався торгівлею кіньми, лихварством і, в кращому випадку, логічним поділом волосся на частини від Англії до Австрії. Ніколи не можна було знайти в ньому тієї схильності духу, що шукає в ширину і глибину, яку пізніше так гарно позначив Бальзак, коли назвав її силою, що змушує германського вченого пройти сто миль, щоб зазирнути в очі істині, яка сміється над ним.

19^е століття

Але суть наукового дослідження змінюється у 19^{му} столітті. Якщо завдяки зусиллям самовідданих людей наука просунулася так далеко, що стала на шлях пізнання основних законів космосу, то тепер до неї приєднався мотив, який раніше міг виділятися менше: технічний, пряме використання, що сприяє переробці накопичених знань. Людина почала все більше і більше ставати рабом свого творіння, машини, техніка брала все більший темп у житті. А це означало те, що єврей занурився в нашу культуру! Гете здогадувався про це, коли говорив з Вільгельмом Мейстером: "Мене лякає машина, яка бере гору; вона котиться, як буря, повільно, повільно, але вона вибрала свій напрямок, вона прийде і вдарить". І вона вдарила прямо в серце. У наші дні ми вже настільки озвіріли, що цінність ідеї оцінюємо виключно за її практичною корисністю. А за нею вже йде оцінка особистості.

Якщо в 19^{му} столітті також працювали блискучі уми (хто ж захоче заперечувати їх з Фарадеєм і Майєром), то натовпи кваліфікованих, наполегливих працівників все одно

могли працювати в галузі науки. Шиллер присвятив Канту та його коментаторам наступний вислів:

*"Але як один багатий чоловік годує стільки жебраків!
Якщо королі будують, то і волоцюги мають роботу".*

Королі, які будували там, де жили Кант, Гете, Майєр, Кюв'є, Мюллер, Баєр і багато інших, серед них не було жодного єврея. Але вони так широко розповсюдилися серед дрей-менів, завдяки своїй пресі набули такого впливу, що змогли придушити будь-якого короля. Вони просто скрізь комуністи. Якщо професора Ерліха єврейські газети вихваляють перед німцями як нового спасителя (а які газети не були до 1933 року?), більшого за Христа, проголошують найбільшим генієм століття, то це, окрім органічної нездатності розрізняти велике і мале, навмисна пропаганда в національних цілях. Професор Жак Лоеб, який з великою працьовитістю досліджував хворобу патріотизму, щоб розшифрувати її як надмірну стимуляцію тканин, також належить, поряд з усіма іншими людьми своєї раси, охопленими її духом, до тих, хто вічно чужий для нас. Тенденція є і тут: перетворити принцип дослідження (механізм) на жорстку догму матеріалізму. Ця мета була майже досягнута.

Зрозумійте мене правильно. Я зовсім не стверджую, що єврей є єдиною винною стороною у тваринній матеріалізації нашого життя, але я констатую той факт, що він поклав усю свою силу в енергії та грошах на службу тенденції до екстерналізації, а також мусив це зробити, що відповідає всій його тисячолітній природі. Німецький характер, наданий самому собі, швидко відновив би свою рівновагу; через єврейську владу в пресі, театрі, торгівлі та науці це стало для нього майже неможливим. Ми самі винні в цьому, бо не треба було емансипувати єврея, а треба було створити для нього нездоланні закони виключення, як того марно вимагали Гете, Фіхте, Гердер. Не можна дозволити отруті стояти без нагляду, не можна зрівняти її в правах з ліками, а радше дбайливо зберігати її в маленькій чорній скриньці. Це нарешті - через 2 000 років - сталося в націонал-соціалістичному рейху!

Про сферу мистецтва, природно, можна сказати те ж саме, що й про інші сфери нашого життя. Спрямованість на зовнішнє нашого часу наклала свій відбиток і на нього. Вже ніжний Ваккеродер задалегідь відчув його дух, коли писав: "Новіші, здається, зовсім не хочуть, щоб хтось брав участь у тому, що вони нам підносять; вони працюють на витончених панів, яких мистецтво не облагороджує і не зворушує, радше хочуть, щоб їх засліплювали і лоскотали по максимуму".

Це засліплення і лоскотання сьогодні є бойовим кличем, і за ним стоїть закрита фаланга - єврейський дух. Єврейський арт-дилер просить сьогодні лише ті твори, які можуть стимулювати чуттєвість, єврейський театральний режисер - те ж саме, а видавець - те ж саме. Сьогодні наші єврейські критики шукають не серйозну волю до форми, а радше техніку, претензію на твір. Єврейські митці, відповідно, мають сприятливий канал, бо там, де мірило є зовнішнім, вони можуть дозволити собі бути поміченими. Наприклад, Макс Ліберман, якого так хвалять, ніколи б не отримав такого визнання 300 років тому. Він зайняв своє місце в історії мистецтва як рознощик французького мистецтва, і цим його значення також вичерпується. Адже техніка його картин мала б у кращому випадку охолоджувати, а не приховувати внутрішню порожнечу. Чим старшим ставав Ліберман, тим більш поверхневими, тим більш навмисно орієнтованими на ефект ставали його картини. Молоді євреї здебільшого стоять у таборі художнього більшовизму, футуризму. Те, що представникам цього напрямку вдалося найбільше розповісти про душу і невимовні внутрішні переживання, вписується в божевільня наших днів до 1933 року.

Типовим прикладом єврейського мистецького духу є віртуози, які мандрують по всій Європі. Співаки, скрипалі, піаністи володіють своїм інструментом з найбільшою

майстерністю, актори грають свої ролі з найбільшою натхненністю, єврейські театральні режисери володіють сценічною технікою з неперевершеною витонченістю. Але знову ж таки, всі ці єврейські диво-діти, всі ці віртуози, чи стали вони творчими митцями? Вони намагалися витіснити якість кількістю, а мистецтво - це робота над чуттєвим. Малер уявляв собі як ідеал тисячоголосий оркестр, Рейнхардт відкрив театр-цирк з сотнями і сотнями учасників. Треба було задіяти все, щоб розчавити публіку. Стоячи глибше, інші люди потім працювали над своїми оперетами і "хітами", над публікацією сміттєвих романів і так *до нескінченності*.

Є один митець, про якого я досі не згадував, але ім'я якого, можливо, промайнуло в голові багатьох, - *Герріх Гейне*. Гейне визнаний одним з найрозумніших євреїв, який завдяки своєму "елліністичному інтелектуальному спрямуванню" повинен був, як ніхто інший, бути здатним віддати належне європейській душі. Але те, про що я говорив загалом, що тільки зовнішнє може бути зрозумілим і на якому робиться акцент, - це постає перед нами і в Гейне. За винятком "Книги пісень", його твори, можливо, забуті, але було б добре хоч раз серйозно поглянути на них; не для того, щоб отримати задоволення, а щоб побачити, як європейське і специфічно німецьке почуття і думка відображаються в свідомості талановитого єврея, який народився в сміховинному Рейнському краї, з молоком матері всмоктав німецькі казки і саги. Ця людина виросла, закінчила німецьку школу, німецький університет, вивчала інтелектуальну історію та філософію Європи і виклала свої погляди на неї в численних працях.

Перше, що є скалкою в оці Г. Гейне - це християнство. Ми можемо бути настільки вільнодумними, що ніколи ще великий європеєць не говорив з таким зухвалим презирством про явлення Христа. Християнство - це лише "вступ до європейської культури", інакше - "перебільшена студентська ідея", а "людство остогидло освяченими вафлями" і "жадає свіжого хліба і гарного м'яса", треба принести великі умилюючі жертви матерії", бо "християнство, не маючи змоги знищити матерію, заразило її скрізь". Ми повинні одягнути наших жінок в нові сорочки і ідеї, як після пережитого мору".

Так само ідея надприродного руйнується в єврейському інтелекті. Можна навіть мати різні думки про природу християнства. Але спосіб, у який Гейне висловлюється, показує нам інтелектуальну налаштованість, абсолютно відмінну від європейської. Це дух старозавітного закону. У подібній манері Гейне говорить і про німецьку філософію.

Про життя Канта він говорить жартома: "Історію життя важко описати, бо він не мав ні життя (!), ні історії (!)". Зовнішнє життя суворої простоти є для Гейне межею розуміння, мовчазно виконаний обов'язок, резерв, який не перуть постійно власну білизну на очах у всіх, як це любить робити Гейне, є для нього загадкою. Погляд Гейне на Канта, про творчість якого він стверджує, що вона спричинила інтелектуальну революцію, поширюється на старого холостяка з маленькою іспанською люлькою.

Те, що кумедний Гейне нападає на стиль Канта, є самоочевидним: "У цьому відношенні Кант заслуговує на більший докір, ніж будь-який інший філософ...", - каже він і доброзичливо додає, що раніше він все ж таки мав "часто кумедну манеру писати". Гейне може пояснити собі придатність шкільної форми тим, що Кант боявся, що інакше наука втратить частину своєї гідності. І справді, виникає думка, що лінія ідей Канта вимагала розміреної мови, але ні, Кант - просто "філістер". "Тільки один геній має для нової ідеї і нові слова, але Іммануїл Кант не був генієм". Про те, що геніальність, перш за все, полягає у творчій ідеї, Гейне також, здається, не здогадується, для нього геніальність і зовнішня гладкість - це, по суті, одне й те ж саме. До цієї думки мало що можна додати, такий геній, яким його уявляє Гейне, напевно, ніколи не дозволив би Канту взятися за серйозну роботу. - У тому, що Кант довів, що Бога не можна довести, і заявив, що теоретичний розум повинен обмежитися виключно сферою точних наук, що віра в Бога може впливати виключно з внутрішнього досвіду, Гейне вбачає "фарс". "Я повинен був призупинити знання, щоб звільнити місце для віри", - сказав Кант. І ця чиста, не-єврейська і не-

історична віра, народжена з внутрішнього досвіду, є тим, до чого прагнув Кант. Те, що Гейне не зрозумів Канта, не соромно, це траплялося і з великими людьми, але те, як він його не зрозумів і як посмів, не маючи на те жодних об'єктивних підстав, віддаватися переважно жартам, - ось що видається характерним. Тут не можна заглиблюватися в подробиці, бо, усвідомивши це, ми всюди зустрічаємося з "філософським космополітизмом", як називав його Гейне, поверховістю, технічною гладкістю і гонитвою за ефектом, як ми могли б це назвати. Той самий дух витає і в "Книзі пісень", якою надмірно захоплюються наші будуарні дами, і в "Романцері". Сентиментальність, що капає, в поєднанні з непристойними жартами, зображення, що стосується виключно самого себе, вічне намагання поставити себе якомога вище. Якщо людина вловила цей дух, то вона не дасть себе засліпити навіть десятком формально вдалих віршів. Наслідування Гейне Гете та німецьких народних пісень, напевно, вже були б забуті, якби не один з найвидатніших митців, Роберт Шуман, який вдихнув повітря в порожні рамки.

Що ж до такої популярної "Лорелі", то слід зазначити, що вона є майже точним наслідуванням поеми німецького графа (Лебена). Як Гейне уявляв собі німецьке життя і дух, можна побачити з його поеми "Німеччина", а хто хоче дізнатися, як тоді ще можна було французу внутрішньо стати німцем, повинен прочитати Шаміссо.

*Ти, моя дорога німецька батьківщино, маєш
Дали мені те, що я просив, і навіть більше.*

*Мені не потрібно просити, не потрібно скаржитися
Від щирого серця подякувати вам.*

Я не можу детально представити всі трансформації, яких зазнав дух Гейне в процесі переробки європейської думки: то він видає себе за протестанта, то за атеїста, найпідлішим чином паплюжить всі інтелекти, що мислять інакше, щоб по завершенні європейської філософії зректися її як чужої його природі і незрозумілої, і свідомо повернутися до юдаїзму. Попри весь позірний космополітизм, його характер виявився сильнішим за весь вплив, всю владу європейських культурних ідей. На смертному одрі Гейне сказав: "Мені не потрібно повертатися до юдаїзму, оскільки я ніколи його не покидав". І про євреїв він судить, як рабин: "Мойсей взяв бідне пастуше плем'я і створив з нього великий, вічний, священний народ, народ Божий, який може служити всім іншим народам зразком, так, всьому людству прообразом: він створив Ізраїль!" І далі: "Вважалося, що людина впізнає єврея, бо бачила його бороду, але більше ніколи не виставляла на показ, і як у середньовіччі, так і в сучасну епоху вона є блукаючою таємницею. Вона може бути розкрита в день, про який пророки пророкують, що буде тільки один пастир і одне стадо, і праведник, який терпеливо чекав на спасіння людства, отримає своє славне визнання".

Це слова, на які повинен звернути увагу кожен європеєць, особливо в час, коли єврейська хвиля досягла небувалої висоти і загрожує затопити все навколо. В них живе дух Талмуду і закону Заповіту, який говорить "Бо тільки ваших батьків мав Бог бажання, що полюбив їх, і після них - їхнє насіння, яке Він вибрав один з-поміж усіх народів".

Але я не можу відмовити собі в тому, щоб ще раз звернутися до ставлення Гейне до Гете. Воно подібне як до християнства, так і до Канта: з одного боку, він вдає, що сповнений великої поваги і бачить у ньому великого майстра, але між кожною похвалою викидає найповерховіші коментарі, що найгрубіше спотворюють образ Гете.

Коли Гете прохолодно ставився до романтиків, а згодом відверто відкинув їх, Гейне сказав: "Гете може бути шляхетним, але він завдячує своєю славою Шлегельну: "Гете може поводитися шляхетно, але більшою частиною своєї слави він завдячує Шлегельну". "Чути тільки Гете і завжди Гете, хоча з'явилися поети, які не відставали від нього енергією та уявою". Тут дзвенить у прозі відоме: "І якщо називати найкращі імена, то буде названо і

моє". Те, що Гейне, який, зрештою, вважав себе справжнім поетом, порівнюючи себе з Гете, насправді вже з різною ясністю показує, що він не мав жодного уявлення про те, що поезія - це щось інше, ніж тужливі вірші.

"Гете боявся, - продовжує вона, - будь-якого незалежного, оригінального автора і звеличував і вихваляв усі нікчемні дрібні уми: так, він зайшов так далеко, що врешті-решт лист про прощення посередності був гідний того, щоб бути вихваленим Гете".

Далі він звинувачує Гете в релігійному індивідуалізмі, в тому, що той не розумів філософського ентузіазму або не хотів розуміти, щоб не бути відірваним від свого "спокійного настрою", що він боявся висловлювати свої переконання, що він "займався лише художніми іграшками, анатомією, вивченням кольорів, ботанікою і спостереженням за хмарами замість вищих інтересів людства". Далі Гейне задумливо говорить: "Презирство Гете до захоплення настільки ж огидне, наскільки і дитяче". Він читає з "Фауста", що Гете визнав неадекватність духу, коли вставив у "Фауста" вимогу "матеріальних насолод і плоті", що західно-східний диван був киданням в обійми чуттєвості і завершальною фазою поетичного мистецтва Гете і т.д.... Так воно і відбувається, але в інших аспектах, з побожним виглядом.

Найзапекліший ворог Гете навряд чи зміг би придумати більш спотворений образ, а прагнути спростувати Гейне - зайве.

Якщо великий Бальзак одночасно з благоговінням захоплювався Гете, якщо Карлайл приймав Гете з любов'ю, якщо Тейн називав Гете найкультурнішим духом, який коли-небудь жив, а Достоевський вклав у уста молитву за Гете, в якій висловлює своє велике захоплення, то чогось подібного з Гейне не було і бути не могло.

Шиллер сказав: "За моїм найглибшим переконанням, жоден інший поет не наближається до нього (Гете) за глибиною почуттів і ніжністю, за природою і правдою і водночас за високим служінням мистецтву... Але переваги його духу не є тим, що пов'язує мене з ним. Якби він як людина не мав для мене найбільшої цінності з усіх, з ким я був знайомий, то я захоплювався б його генієм лише за формою... У його натурі висока правда і доброта і найбільша серйозність для права і добра, тому пліткарям, лицемірам і софістам завжди було погано в його близькості".

Г. Гейне також належить до людей останнього типу, які необережно відчинили навістіж замки своєї поверховості. Можна легко уявити, що відчував Гейне, коли відвідував Гете. На запитання Гете про його діяльність, Гейне поважно відповів, що він теж пише "Фауста". Крижана відповідь Гете: "Невже тобі більше нічого робити у Веймарі?". Гейне так і не зміг подолати цього протягом усього свого життя, і це, окрім органічної нездатності, можливо, також було однією з причин ревного балування Гете. Але ми зайшли б надто далеко, якби розглядали тут більш детально характер Гейне.

Знаю, що дещо відхиляюся від прямої лінії теми, але природа почуття і мислення розкривається саме в таких деталях. Якщо представники всіх народів Європи бачать у Гете найбільшого поета і людину, то два євреї, причому два найрозумніші євреї, ставлять все на те, щоб спотворити цей людський образ. Один, Генріх Гейне, опускається до докору в моральному боягузстві, а інший, Людвіг Берне, каже після смерті Гете: "Тепер нарешті свобода: "Тепер ми нарешті матимемо свободу!". - Хіба можна безмовно проігнорувати такі факти, якщо найбільший з усіх німців вважається боягузом і перешкодою на шляху до справжньої свободи? Хіба такі слова не повинні змусити кожного німця замислитися? І чи не повинно змусити замислитися те, що в рідному місті Гете, Франкфурті-на-Майні, не так давно встановили пам'ятник цьому Л:удвігу Бьорну?

Ні, це символ свідомої чи інстинктивної тенденції. Але ця тенденція означає боротьбу з усією "глибиною почуттів і ніжністю", як вихваляв Гете Шиллер, і чий слова так само прекрасно передають суть європейської душі. І я хочу тут додати застережливі слова Гете для всіх тих, хто все ще цінує нашу культуру: "Ми не терпимо єврея серед нас, бо як ми

можемо надати йому частку в найвищій культурі, походження і традиції якої він заперечує".

Єврейський характер

Єврейська енергія

Для того, хто пише, неприємно, коли він може говорити про речі лише одна за одною, які, з'являючись разом, утворюють єдине ціле. Напрямок і характер духу завжди відповідає мотиву персонажа, визначається ним. Персонаж не дає себе зобразити. "Даремно, - каже Гете, - ми намагаємося зобразити людину, але уявіть її вчинки, і перед нами постане картина характеру". Усе попереднє зображувало такі вчинки єврейської натури; тут слід зробити висновки, а потім подивитися, чи те, що проявилось з єврейської натури, увійшло також у сферу його самоусвідомлення. Гете сказав: "Єврейська природа: енергія, причина всього". Гете, як завжди, потрапляє в цвях з дивовижною гостротою. Історія єврея, яку я спробував намалювати короткими штрихами, показує таку стійкість характеру, яку ми навряд чи коли-небудь мали можливість спостерігати в народних масах.

Люди 20го століття живуть в умовах, коли зміни, винаходи, новини і т.д. просто затоплюють їх; різноманітність і зміни є імпульсами, які визначають наше суспільне життя, а також дають напрямок нашому мисленню. Ми досить легко посміхаємося, якщо хтось говорить до нас про щось тверде, незмінне; сучасне життя принесло з собою те, що дозволяло стало настільки коротким, що бракує можливості побачити в різноманітності єдність, і що все менше стає здатності досягнути і зрозуміти більші комплекси світових подій. Людина практична, яка знала лише теперішнє і оцінювала його разом з минулим і майбутнім лише з перспективи випадкового особистого досвіду, задавала тон, і нам важко змусити таку людину усвідомити інші перспективи. І все ж ми повинні сказати собі, що є сили, які без шкоди для нашого швидкоплинного сьогодення справді змінюють свою зовнішність, але по суті завжди залишаються незмінними. До таких сил належить семітсько-єврейська воля.

Ми не можемо пояснити феномен єврейської енергії, радше мусимо прийняти його як історично доведений факт. Розсіяна по всіх землях, воля до національного життя, виключаючи все інше, завжди залишалася незмінною; сьогодні євреїв значно більше, ніж у давнину. Те, що Шопенгауер розшифровував як сліпу, безумовну волю, становить природу єврея, навколо цього потягу, однобічно орієнтованого на все земне, групуються всі здібності і слабкості. Обдарований практичним розумінням, цей потяг зміг викувати всі інструменти для свого панування. Стародавній міф про золото як символ світової влади набув форми в народі євреїв; його мета завжди була спрямована на це золото як на засіб, що слугує волі до влади для задоволення. Він мусив зректися таланту божественної уяви і творення найвищого мистецтва, він був нездатний досягнути ідею космічного бога (єврейський бог і сьогодні є національним богом), він був нездатний витворити наукові ідеї, він був нездатний любити. "Тільки той, хто відрікається від любові, досягає влади", - каже Вагнер. Він мусив зректися цієї любові, бо прагнув підкорення. Основний фундамент [Wesensgrund]: нестримний драйвер, мета: світове панування, засоби: хитре почуття практичності та енергії.

Єврея слід інтерпретувати з цих трьох точок зору. Його моральні закони, його безпринципність, відсутність уяви, його жадібність, його хитрість, його технічна науковість, його політична діяльність і т.д. - все можна простежити до цього.

Ми спостерігали це історично в Португалії та Франції, але ми бачили, що ця природа єврея проявляється завжди і всюди, ми бачили її в Талмуді, ми бачили, що вона займається

своїми махінаціями в масонстві, змовами в Інтернаціоналі з його божевільною революцією притулків для божевільних і розв'язанням всіх рушійних сил. У цей момент євреї піднявся високо, в усіх людях; і це з необхідності. Я вже говорив раніше: вільний принцип моралі людей ставить перешкоду на шляху до безумовного потягу у всіх людей, але євреї отримують через свою моральну доктрину, яка санкціонує цей потяг до всіх неєвреїв, неперевершений енергетичний поштовх. У часи відсутності заборон найбезсовісніша людина повинна рватися до вершини, особливо якщо всі інші здібності пристосовані до цього. Тому євреї завжди і всюди є носієм ідеї знищення.

Отже, енергійність євреїв є специфічно семітською рисою характеру. Семіти зуміли вогнем і мечем, словом і текстом нав'язати народам, підкореним або захопленим у пастку, фанатизм, що випливає з цієї риси. Під владою їхньої безплідної, але величезної волі, процес формування характеру [Charaktergang] народів був змінений.

Цей континент семітської крові вже не раз проносився по землях, як вихор. Покликана до дії в Аравії Магометом, воля підкорила Персію і жорстоким насильством примусила її підкоритися своїй владі; валячи все перед собою, вона пройшла маршем через Північну Африку, перетнула Геркулесові стовпи, промчала через Іспанію і, нарешті, натрапила на півдні Франції на об'єднану протидію. Того дня, коли Карл Мартелл здобув перемогу на півдні Франції, все ж таки була виграна перша битва проти релігійного фанатизму, релігійної нетерпимості, щоправда, лише в політичній сфері. Змушений до втечі, іслам повернув на південь. Вздовж краю Сахари він поступово підкорював одне народне плем'я за іншим, наштовхуючись на дедалі запекліший опір. І якщо ми запитаємо себе, як ця семітська воля спрацювала, то почуємо розповідь керівника німецької дослідницької експедиції у Внутрішній Африці Лео Фробеніуса. Після того, як іслам зазнав важкого військового удару, він більше не міг наступати насильницькими методами, "скоріше він прокрадався через задні двері суданських палаців, взутий у капці комфортного купецького життя". Довгий час можна було повірити арабським авторам, які дивилися на історію Судану "крізь сірі окуляри ісламу" і вважали, що вона є культурним надбанням. Але це не так. "Іслам у Судані повсюдно прищеплений до більш давніх культур", - стверджує згаданий дослідник.

Землі зі слабкою політичною силою представники ісламу завойовували штурмом, землі з сильною життєвою волею - за перевіреним часом рецептом "мирним шляхом", тобто вносили конфлікти і розбрат між династіями. Підтримували то одного, то іншого правителя, щоб остаточно закріпити свій штандарт на хиткій стіні. І в будь-який спосіб: сам непродуктивний, після того, як іслам повісив усіх "ватажків", він силою втягнув усі сили на свою службу, в найгірше рабство. Фробеніус говорить про це: "Римляни досягли свого апогею в колоніальній роботі в тому, що примушували підкорені народи до обов'язкової праці в сенсі просування по службі. Римлянин сам платив лише відсотки, а араб грабував капітал, все "я сам"".

Один раз це був результат (приблизно в середині 19-го століття) фанатизму, другий - наприкінці 19-го століття, коли арабська хвиля, цього разу зі сходу, затопила весь Судан, підкорила всіх людей, що займалися землеробством, буквально спустошила землю, а їх самих, що жили в шовкових наметах, незабаром перетворила на жахливих канібалів.

Ця сила семітської енергії та семітського фанатизму, яку не помічають у повному обсязі, є також частиною єврейської ідеї, ідеї священної єврейської раси, порівняно з якою всі інші є нечистими, та єврейської релігії, порівняно з якою всі інші є язичниками.

Цей невеличкий екскурс має похитнути наївну свідомість, наче єврейська ідея - несуттєва річ, так, наче її взагалі не існує. Завоювання "мирне", а це означає, що існуючі чвари мають бути розширені, примирення зірвані, щоб нарешті встановити на стінах, що руйнуються, "історичну надію" - світове панування єврейського царства, царства Месії.

Єврейське світове панування

Багато народів завойовували, багато особистостей ставали правителями. Це прагнення до влади аж ніяк не можна беззастережно засуджувати, часто це навіть моральна необхідність, старий Рим, наприклад, бачив себе серед мішанини народів; щоб захистити свою сім'ю, свою державу, римлянин повинен був оточити себе міцним оплотом. Він ніс закон, порядок і мораль у завойовані регіони, і тільки коли нові народні племена наводнювали Рим, коли сирійці, африканці, розбещені солдати-імператори брали владу в свої руки, тоді виправдана воля до влади ставала нестримною жадобою влади, Рим занепадав. Величезна воля до влади жила і в Бісмарку, і в Наполеоні, але якщо в першому вона була приборкана і облагороджена високою ідеєю, то в останньому воля до влади безмежно пронеслася по всій Європі. На відміну від усіх пацифістів, я не бачу ніякого злочину у прагненні до влади як такому, вирішальне значення має виключно характер народу або особистості, яка за ним стоїть. В одному випадку через неї може бути реалізована соціальна, цивілізаційна, культурна ідея, в іншому - пограбовані землі і люди є результатом дії сили. Скрізь, де діяв єврейський характер, ми бачимо його і в максимальному розвитку сили тотального безпліддя. Ніколи народ не виявляв такої жадібності до влади, як єврейський, не бився за будь-які досягнення, а радше просто тому, що вважав себе "обраним", ніколи народ не зумів так мало зробити з отриманою владою, як, знову ж таки, єврейський народ. Почуття раба, яке, зрештою, є власне єврейською євангелією по відношенню до Бога (а не дитячим почуттям, як у індогерманців), лежить глибоко в крові єврея, так що, однак, раб, який став лицарем, скаче на своєму коні на смерть, і це легко зрозуміти.

Відповідно, і прагнення до влади у єврея формується інакше, ніж у давніх римлян, Олександра, Бісмарка, Наполеона. Він не вимагає поваги і покори як до господаря, як до самоочевидного, євреї не стоїть відкрито як особистість перед своєю роботою, а скоріше йде своїм шляхом через ворожнечу, брехню, обман і вбивства, він стоїть як комуністично налаштований таємний товариш за лаштунками руйнівної роботи. Вся єврейська історія дає цьому докази.

Таким чином, ми б повністю переписали природу єврейського характеру. Тепер, зрештою, очевидно, що цей характер виражає себе не лише інстинктивно, а й знаходить свій свідомий результат у письмі. Про літературу старої доби сказано достатньо, я лише хочу коротко згадати про обіцянку з'їсти всіх людей, яких бог дасть у руки євреїв, про те, що принцеси будуть їхніми годувальницями, що все срібло і золото колись належатиме їм, що всі впадуть до їхніх ніг, щоб лизати порошок, і що євреї будуть смоктати молоко з язичників, а царі будуть смоктати їхні груди. Я не хочу вдаватися в подробиці всього цього. Але ці старі ідеї ніколи не були забуті. Знову і знову нічим не стримувана жадібність до панування в цьому світі виринає як принципова, "законна" вимога. Святий Бог говорив до ізраїльтян: "Ви зробили Мене єдиним володарем у світі, тому Я зроблю вас єдиним володарем у цьому світі". Якщо євреї отримували впливові посади в якійсь землі, і становище єврейської громади в результаті завжди було чудовим, то ця влада часто розглядалася як перша ознака прийдешнього світового панування. Так євреї, наприклад, жили за Лева Х в такому сп'янінні, що запитували в Єрусалимі, чи не з'явився знак близького відкуплення. Звідси різні "месії", які з'являлися не рідко, мали великий успіх. Так з'явився в Римі якийсь Давид Рубені з хвилюючою всіх звісткою, що під командуванням його брата зібралось велике військо, якому залишилося тільки озброїтися, щоб завоювати святу землю. Своїми промовами він зачарував не лише юдеїв, але й Папу Римського, який давав йому рекомендації. Давид пройшов Італією, святкуючи, як король. Потім він вирушив до Німеччини, де був ув'язнений і згодом знайшов безславний кінець. Схожим типом був Саббатай Зебі, який обіцяв світові скинути султана, а потім звільнити

Палестину від турецького панування. Він поїхав до Константинополя, був ув'язнений і став мусульманином. Таких абсолютно патологічних авантюристів єврейство породило у великій кількості.

У Сохарі, сумнозвісному головному творі єврейської кабали, єврейська надія знаходить наступний вираз: "Якщо місяць з'явиться в 60(-66) році, то це буде 60(-66) тисячоліття: "Якщо 60^(шй) і 66^(шй) рік переступить поріг першого тисячоліття світу (65 060/66, це означає 1300/1306), місяць з'явиться", але пройде ще деякий час, поки всі народи будуть переможені і Ізраїль буде зібраний. Коли якийсь Мардехай піднявся до найвищих державних почестей у Персії, народ склав наступний вірш:

Чудовий правитель - Мардехай

Сильний в управлінні, популярний серед царів і великих людей,

Його ім'я в устах великих і малих,

Бог дарував владу святому народові в його дні.

Ці думки повертаються знову і знову. У 19-му столітті ми вже чули, як про це говорили деякі єврейські масони, а також "німецький" поет Генріх Гейне. Йому було абсолютно зрозуміло, коли він написав слова про одного пастиря і одне стадо. І в його спадщині знаходимо особливе зізнання, яке кожен німець повинен записати собі на вухо: "Чи закінчилася місія євреїв? Я вірю: коли прийде мирський спаситель: промисловість, робота, ви. Мирський рятівник приїжджає на поїзді. Мішель готує йому шлях". (3 1933 року Мішель остаточно прокинувся).

Я не хотів би завершити свій відхід від висловлювань єврейського минулого, не згадавши на завершення про особистість, яка здається мені в усіх аспектах втіленням усього того, що дозволяє назвати себе єврейством: Ісаак Оробіо де Кастро (1616-1687); без сумніву, один з найвизначніших євреїв свого часу. Спочатку він відзначився як професор філософії в Саламані, потім був відданий до суду інквізиції, після звільнення поїхав до Франції, де став професором медицини. Пізніше переїхав до Амстердама, де й закінчив свої дні. Унікальна обмеженість єврейського характеру і безжальна воля єврейського характеру, що працюють разом, щоб створити характерний союз, показують нам себе в погляді на життя цієї людини. Цей погляд на життя спирається на два типово єврейські стовпи: непорушну догму (тут - закон Синаю), ненависть до християнського, єврейського світового панування.

З певним інстинктом; він відкидає абсолютність пророків (які потім марно намагалися реформувати вперте єврейство). "Визнання істинного бога жодним чином не залежить від пророчих одкровень. Гот заповів своєму народові культ, яким він повинен йому служити, і цей культ не залежить від того, що пророки хочуть йому ще проголосити". "Пророки, які є оракулами християнства і без яких християни не мали б Месії, сумлінно дотримувалися священного закону, їхні пророцтва справдилися лише з настановами до дітей Ізраїлю, щоб спонукати їх дотримуватися закону, даного Мойсеєм. Які ж застереження ми бачимо проти тих, хто нехтує ним? Якщо це Бог, який і створив закон, якщо він написаний його рукою, якщо він проголошений його устами, що він непорушний і не може нічого в ньому змінити, то його просто не повинно існувати". "Неможливо повірити, що Бог так довго закликав би до виконання свого закону, який він дав на Синаї, а потім повторив слово в слово на горі Хорив, якщо він був неповним". Ця думка знову повертається з найбільшою наполегливістю в кількох місцях. Подібна інтелектуальна вузькість вилилася в римський принцип, де старозавітна воля здобула перемогу над вільною думкою. Адже міг же Оріген, зрештою, написати: "Якщо дотримуватися букви і того, що записано в законі на манер простого народу, то мені довелося б почервоніти, стверджуючи, що ці закони дав Бог; тоді закони людей, наприклад, римлян, персів, афінян, спартанців, були б досконалішими і розумнішими". Оріген був просто вільною людиною, але погляд "простого народу"

тріумфував аж до сьогодні, коли друга реформація стоїть на порозі, щоб повністю відкинути єврейський дух і остаточно звільнити Новий Заповіт від лещат Старого.

Де Кастро не втомлюється наводити докази того, що Ісус ніколи не міг бути Месією, обіцям євреям. "Що він виконав з пророцтв? Чи мав він коли-небудь владу над ізраїльтянами? Він не сів на трон Давида, він не зберіг свій народ у правді, його сім'я була однією з найпростіших, і його вчинки доводять, що він не був справжнім Месією". Якщо написано, що за часів Месії всі праведники його народу, всі біженці Ізраїлю будуть зібрані з усіх чотирьох світових регіонів, то дух, який так перейняла християнська релігія, повинен, врешті-решт, визнати, що Христос цього не зробив. "Хто такі вбогі світу, який Він створив по справедливості? Чи був у нього коли-небудь почесний синедріон, якому тільки Бог дав право судити?"

Христос помилився і через неповагу до Закону Отців змусив священний Синедріон засудити Його на смерть. Якби вирок не був справедливим, то знайшовся б хтось, хто б його захистив, але, незважаючи на прохання, ніхто не зголосився.

Треба, мабуть, надати євреям, зрештою, можливість знати свій закон, бо вони самі його створили зі свого духу, а також надати їм право протистояти новим інтерпретаціям, оскільки вони завжди були популярними. Вони на основі свого закону, а отже, свого почуття і мислення, протягом майже двох тисячоліть з недвозначною ясністю визначили духа Христа як чужого і ворожого; це вирішує, незалежно від того, що ми хочемо приховати в П'ятикнижжі і в пророках. Дві душі протистоять тут одна одній, як вогонь і вода. Тому Де Кастро, в згоді з усім єврейством, бачить у Христі "обманщика"..., "який має фатальну схожість зі змією, що спокусила Єву, щоб заподіяти таке ж нещастя у світі". Христос рвав очерет у суботу, їв заборонене м'ясо; "неможливо простити нічого з того, що сказав, бо Бог, передбачаючи, що одного разу повстане людина, щоб спокусити свій народ, наказав через свої священні писання бути на сторожі і заборонив все, що хотів запровадити Ісус Христос". "Ледве Христос став відомим, як він надав докази своєї неповаги до божественного закону; і тільки після абсолютно точного і неупередженого розслідування, яке довело, що його вчення і його мораль суперечать Божій волі, він був засуджений до смерті".

Ми чуємо це твердження з вуст усіх євреїв, але гасло можливого подолання прірви все одно завжди домінує. І де Кастро вигукує від щирого серця: "Залежність, в якій жили євреї, коли почали впроваджувати християнство, завадила їм знищити його до коренів". "Якби євреї не стояли під римським ярмом, якби вони мали таку силу, як за часів Давида і Соломона, то це ідолопоклонство закінчилося б відразу після його початку". Це досить прямолінійно, і такої ж думки дотримується вже згаданий доктор Ліппе, якщо з нагоди історії про Авеля і Каїна каже: "Різноманітність прояву релігійної свідомості поширювалася і на братовбивство. Яка глибока правда!"

Крім жорсткого духу і ворожості до Христа (яка, природно, набагато перевершує ворожість до німецької крові), йде самоочевидна вимога панування над іншими людьми. Вона повторюється знову і знову: вона ґрунтується не на здібностях, не на досягненнях, а виключно на обітницях Мойсея і пророків. "Бог пообіцяв своєму народові щастя в цьому житті і всіляке блаженство в іншому. Він сказав йому, що всі його переслідування з боку народів назавжди припиняться, що він буде панувати над ними, що замість свинцю і заліза матиме багато срібла і золота..."

Я мушу задовольнитися цими посиланнями, але вже вони з недвозначною ясністю показують самодостатню, нерухому структуру буття [Wesengefüge]. "Тверді голови" у євреїв, за словами Єзекиїля, справді є; при читанні єврейських текстів можна дійти до відчаю від твердолобості, а при більшій ерудиції - від упертості. Але якщо цей вплив дійсно переходить на маси, то відчай стає справжнім і загальним. Згаданий приклад: сьогодення.

Він теж, з його безумовним пануванням єврейської природи, як було показано, був повільно зумовлений, плід сил, що вже діяли в минулому. Я вже згадував про роботу машини, яка підготувала ґрунт для єврейських сил матеріалізму. Через її зростаюче розширення, через спеціалізацію, яка ставала все більш важливою, робітник був приречений на все більш безцільну діяльність; безцільну для нього, тому що він бачив, як з фабрики виходить продукт, чия конструкція, чия робота була для нього незрозумілою. Якщо селянин своєю працею був змушений планувати майбутнє, продумувати засоби для його забезпечення, то фабричний робітник втратив це, він займався суто механічною працею. Він, як сказав би Гете, збанкрутував через "безумовну діяльність". Отруйне насіння марксистської доктрини потрапило в такі схильні маси".

Соціалізм, таким, яким його створив Маркс, - це, природно, не лише боротьба за економічні питання, а скоріше світоглядний підхід до всього. Два імпульси стали визначальними в його доктрині: жорстока класова війна та інтернаціоналізм.

Не заглиблюючись у "буржуазну" науку етнологію, з владною повнотою фанатика всі люди оголошувалися рівними, а те, що зводило їх з розуму як нерівних, було лише соціальною несправедливістю, а релігійна та політична боротьба виявлялася класовою боротьбою соціальних груп. Можливо, було б досить цікаво хоч раз поглянути на історію під таким кутом зору, і, звісно, ніхто не повинен недооцінювати роботу соціальної структури, але характерно, що це зерно думки могло стати фундаментальною догмою на все життя. Зводити все до абстрактного принципу і з фанатизмом проводити його через усе життя - це знову ж таки той самий дух і характер, який протиставляє всьому мисленню Індії та Європи лише "Бог є Бог, а ми його народ".

Ми повинні бачити в цій догмі небезпеку для всієї нашої культури, факел, кинутий у кожную національну спільноту: не слід намагатися працювати один з одним, а радше один проти одного. Нехай конфлікт інтересів є реальним фактом, але все одно є величезна різниця, чи скрізь посилаються на принцип жорстокості, чи на принцип взаємної співпраці. Вирішальне значення має напрям думок, а не випадкові події; а напрям думок, що проникали в робітничі маси, був напрямком тенденції, що підривала спільну німецьку. Якщо Томас Мур хотів виключити зі своєї "Утопії" нерелігійних людей, якщо навіть французькі революціонери мали бажання наблизитися до символу, якщо Карл Ернст проти Баєра навіть не хотів нічого знати про науку, яка може вбити релігійне почуття, то дух Маркса стояв на антирелігійній, повністю і чисто матеріалістичній позиції. Вся історія і наука - це матеріалізм, вся релігія - це влада священника, вся праця - це кількість. Відсутнє будь-яке розуміння якості та особистості як основи того ж самого в усьому відчутті, мисленні та дії, це вже названий технічний погляд. Марксистський світогляд просто замітає маси жорсткою мітлою, що зрівнює, жорсткою мітлою. Нехай робітники все ще об'єднуються, нехай вони все ще рішуче представляють свої інтереси, нехай німці утворюють між собою бойові загони, об'єднуючий народний характер врешті-решт дасть щось корисне, і навпаки, там, де чужий дух хоче нав'язати себе у світогляді або на соціальному ґрунті, і робить це з нетерпимістю, яка фанатично відкидає все інше, тоді кожна серйозно мисляча людина повинна поставити собі питання, чи не означає це велику небезпеку. Крім того, проповідуваний інтернаціоналізм є антинаціональним, а це означає в принципі громадянську війну в усіх народах і падіння всіх європейських культурних народів. Вернер Зомбарт, наприклад, прямо говорить, що буржуазні міжнародні об'єднання стоять на національному ґрунті, пролетарський інтернаціоналізм буде і повинен бути яскраво вираженим антинаціональним. Конфлікт інтересів в останні роки, завдяки розважливому керівництву деяких німецьких соціалістів, набув форми відмови від диктатури пролетаріату і очікування, що панування соціалізму буде пов'язане зі зміною способу мислення. Але в наш час, коли дисципліна і моральний опір слабшають, євреї повсюдно проповідують його в найжорстокішій формі.

І ця твердість догми, що не давала себе нічим збити зі шляху, навчена тисячоліттями виплеканою енергією прошарку населення, що жив у важких умовах, маси, яка нічого не знала про історію, яка мало усвідомлювала цінність і відбиток власної народної душі, повинна була вкоренитися. Доктрина, яка ставила невдоволення підприємцем на історичну основу, яка представляла класову боротьбу як єдиний фактор світової історії, повинна була знайти послідовників. Діяч, нездатний уявити собі наступну мету, одразу ставив перед собою, як дитина, яка нічого не знає, абсолютно нездійсненну мету - все людство.

Багато чесних людей зробили вибір на користь соціалізму, але більшість європейців енергійно виступали проти інтернаціоналізму в сенсі антинаціоналізму та революції. Навіть Август Бебель на схилі літ казав, що досі невідомо, кому належить вітчизна - багатим чи бідним, і це говорив той, хто протестував проти анексії Ельзасу-Лотарингії, хотів сам взяти до рук гвинтівку, щоб у разі потреби захистити батьківщину. Він та інші чоловіки, зрештою, визнали незамінну цінність нації, вони також усвідомили катастрофу, яку принесла революція, і не хотіли брати в ній участь.

Але кожен туман спочатку запитує себе: як так сталося, що заклик до інтернаціоналізму, точніше, до хаосу народів, з дедалі більшою енергією вигукується з середини народу, який протягом тисячоліть, у найжорсткішій національній солідарності, зберіг свій характер і високо цінує свою спадщину? Відповідь така: *Заклик до інтернаціоналізму в сенсі антинаціоналізму - це заклик національного єврейства, заклик до класової боротьби в сенсі громадянської війни - це заклик експлуататора, який не знає класів!*

Сенс демократії, яку розуміє єврей, соціалізму, який розуміє єврей, свободи, яку розуміє єврей, означає підкорення всіх інших народів, всіх інших прав, які єврейський закон вимагав дві тисячі років тому, повинен вимагати і сьогодні, і в майбутньому. Якби ми могли переконатися в унікальності єврейської історії, якби нам довелося звернутися до *нашої* духовної спадщини як до протиположності проти впливу єврейського духу, тоді, дійсно, не людська, а, можливо, державна толерантність повинна припинитися, зважаючи на жакливу необхідність, з якою єврейський характер, таємно або отримавши владу, підтверджує себе. Кожен європеєць повинен усвідомлювати, що на карту поставлено все, що наш дух, наш характер передав як спадщину для догляду та управління, і що гуманістична толерантність до агресивно ворожого просто означає самогубство. Тут доречно згадати влучні слова Й. Х. Во: "Можна сміливо вимагати, щоб справжня толерантність була толерантною і до нетерпимості. Ні в якому разі! Нетерпимість завжди діє і працює, нею також можна керувати, лише діючи і працюючи нетерпимо".

Наслідки

Я підійшов до кінця. Для того, щоб оцінити єврейську небезпеку, ми повинні були йти слідами єврея, повинні були спостерігати природу його почуттів, мислення, дій і висвітлити необхідне, завжди повторюване. Тільки з цього усвідомлення і навмисного піклування про нашу природу можна протистояти небезпеці єврейства [Verjudung]. Раніше, коли у єврея відбирали громадянські права, у нього відбирали і права людини. Обидва ці поняття повинні відтепер залишатися розділеними. Фіхте каже: "Вони повинні мати людські права, навіть якщо вони не дають нам таких самих... але щоб дати їм громадянські права, я принаймні не бачу для цього іншого способу, окрім як відрубати їм голови однієї ночі і наклеїти інші, в яких також немає жодної єврейської ідеї. Для того, щоб захистити себе від них, я не бачу іншого засобу, як завоювати для них їхню землю обітовану і відправити їх усіх туди".

Те, що Фіхте мав на увазі під правами людини, впливає з наступних слів: "У тебе є хліб тільки на сьогодні, тож віддай його єврею, який голодує поруч з тобою". Так само повинні

думати і ми. Ми повинні надати єврею як людині захист життя, як і кожній іншій людині, але ми повинні законно захистити свій етнос, повинні мати можливість плекати і очищати його унікальність, щоб чужий, єврейський, обов'язково ворожий дух не набув впливу. Цілі зрозумілі, тепер коротко про засоби. Економічно євреї здобув владу через відсотки, лихварство, гроші. Раніше безпосередньо, сьогодні через банки і біржові операції. Порушення правила грошей, засіб, який так довго був безуспішним, сьогодні знову пролунав як бойовий клич. Якщо вдасться здійснити це хоча б частково, сокира буде приставлена до дерева Юди.

Національно-політично це може бути декретовано:

По-перше, євреї визнаються як нація, що живе в Німеччині. Конфесія чи відсутність конфесії не відіграє жодної ролі.

По-друге, євреї - це той, чий батьки, батько чи мати, є євреями за національністю, євреєм відтепер є той, хто має дружину чи чоловіка-єврея.

По-третє, євреї не мають права мати справу з німецькою політикою ні словом, ні текстом, ні ділом.

По-четверте, євреї не мають права займати державні посади і служити в армії ні солдатами, ні офіцерами. Замість цього йдеться про трудову повинність.

По-п'яте, євреї не мають права бути керівниками державних або комунальних закладів культури (театрів, галерей тощо), а також обіймати професорські або викладацькі посади в німецьких школах і коледжах.

По-шосте, євреї не мають права брати участь у державних чи комунальних комісіях з експертизи, моніторингу, цензури тощо.

Євреї не мають права представляти Німецький Рейх в економічних угодах; вони також не мають права бути представленими в керівництві державних банків і комунальних кредитних установ.

По-сьоме, іноземні євреї не мають права на постійне проживання в Німеччині. Їм відмовлено у прийнятті до німецької державної федерації за будь-яких обставин.

По-восьме, сіонізм має бути енергійно підтриманий, щоб щорічно перевозити визначену кількість німецьких євреїв до Палестини або, принаймні, через кордон.

З культурно-політичної точки зору, тільки тоді спочатку справді німецька адміністрація повинна подбати про те, щоб через запрошення найвизначніших німецьких митців більше не можна було впорскувати отруту в народ, як це відбувається сьогодні через видавців, театральних режисерів, власників кінотеатрів, щоб були залучені саме німецькі майстри. Але найголовніше, чого не можна досягти жодним декретом, - це німецька культура. Закон може лише усунути всі заборони, а далі має заговорити сам народ. І той, хто має вуха, щоб чути, почує тугу за нею серед тисяч. Багато хто з найкращих вже не контактує з жодною церквою, вони відійшли від догм, але ще не знайшли віри; інші будують свій світ на самоті. Але релігія, якщо вона хоче бути культуротворчою для цілого народу, повинна мати спільність. Окремій людині потрібна сила цілого, її не так багато можна отримати без неї неушкодженою. Настав час, щоб історії Авраама і Якова, Лавана, Йосипа, Юди та інших затятих шахраїв нарешті припинили свої махінації в церквах і школах. Це ганьба і сором, що ці втілення наскрізь брехливого і нечесного духу зображуються як релігійні зразки для наслідування, так, як духовні отці Ісуса. Християнський дух і "брудний юдейський" дух повинні бути розділені; Біблія повинна бути розрізана гострим розрізом, як Христос і антихрист. Повинна вийти правда, що окремі люди ізраїльського минулого марно боролися проти єврейського духу, який ставав дедалі сильнішим (Амос, Осія), що цей дух, завжди присутній, однак, перемагав, що він розглядає християнський [дух] як свого смертельного ворога і так само відчуває його як опонента.

Замість старих єврейських історій слід нарешті підняти скарги індогерманської думки, зразки для наслідування, які були спотворені в єврейському дзеркалі. Потрібно пробудити індійські міфи про створення світу, пісню про об'єднання Діргатама, чудові історії з

Узанішад, приказки пізніших часів. Людина повинна розповісти про світову драму персів, про боротьбу світла з темрявою і про перемогу спасителя світу. Людина повинна знати грецьку та германську мудрість, віру в безсмертя та символіку природи. Тоді настане час великого відродження, яке, можливо, ближче, ніж ми думаємо.

*"Дзвін стає для вух духу,
вже народився новий день",
день германської ідеї.*

Аморальність у Талмуді

Вступ

Для євреїв Талмуд (Вчення) - це спадщина, що передається з вуст в уста з покоління в покоління з часів Мойсея. Воно займало місце поруч із записаним законом, а потім, коли досягло величезного обсягу, було так само записане (починаючи з 2го століття і далі). Він занурений у Мішну (настанову, вчення) і Гемару (завершення).

Це усне вчення набувало все більшого значення в єврействі, і рабини, які пояснювали і доповнювали його, незабаром оголосили його більш важливим, ніж пророки, так, навіть, ніж закон Мойсея, так що могло навіть статися так, що найвідоміші вчителі Талмуду навряд чи володіли найелементарнішими знаннями про Біблію.

Які особливості цього священного твору (який складається з Вавилонського та Єрусалимського Талмуду), який дух, з якого він походить?

Хтось називає Талмуд релігійною книгою. Але марно шукати в численних томах, що ми розуміємо під релігією. Ніде, як ніде, ми не знайдемо спроб розгадати таємницю людської особистості, ніде не побачимо такого зазираючого у вічність, як в арійських народів. Там існують закони зовсім іншого роду, легенди, нескінченні дискусії про найнезначніші речі, навіть буквально непристойності, які ми зустрічаємо разом з красивими і приземленими приказками і реченнями. Якщо хтось читає вчення рабинів, якщо хтось вдихає дух, який виходить зі сторінок Талмуду, він не може залишатися нейтральним, якщо у нього ще є якийсь характер. Людина або приймає його, або відкидає як чуже. Лише надмірна вченість, яка не рідко супроводжується каліцтвом серця, може роками зважувати туди-сюди, пояснювати, виправдовувати, заспокоювати тощо.

Можна багато чого приписувати минулим епохам, але вирішальним залишається той факт, що дві третини всього єврейства навіть сьогодні (через 2000 років!) є сповідниками Талмуду і ще більш фанатичного Шулхан-Аруха, що базується на ньому.

Рабин Симон - чия чесність, згідно з єврейською приказкою, досягла такого високого ступеня, що можна сміливо позичати гроші без свідків не тільки йому, але й його друзям - цей чесний рабин Симон називає школу, з якої вийшов вирішальний (вавилонський) Талмуд, "найкращим з лиходіїв", які перевертають "високе на низьке і найнижче на високе". Проте, "в глибині свого серця" він мав "найбільшу повагу до діалектики вавилонян", і він проголошував своїм учням: "Ви, мабуть, думаєте, що ваше вчення - це ваше, ні, це їхнє вчення (вавилонян)!" Єврей д-р Бернхард запевняє нас, що "ніщо не було захищене від діалектики вавилонян", що "мудреці з Пумбедіти вважалися злими маніпуляторами законом і дріб'язковими, які вміли використовувати всі хитрощі закону на свою користь", і що їхні учні вважалися людьми, які могли "пропустити верблюда крізь вушко голки". Єврейський історик Грець повідомляє про рабі Меїра, одного з найбільших авторитетів Талмуду, чия слава ґрунтувалася на його здатності наводити стільки

аргументів "за" і "проти" для кожного закону, що можна було перетворити дуже чітку заповідь на її протилежність ["Історія євреїв", Берлін 1900. С. 33, 34, 60]. ["Історія євреїв", Лейпциг 1853-1876 (окремі томи в нових виданнях). Т. IV, стор. 178].

Але ми також знаходимо цю методологію талмудистів як інтелектуальну конституцію наших сучасних єврейських газетних репортерів та юристів. Вони слідує Талмуду, навіть якщо нічого про нього не знають, бо *не Талмуд створив єврея, а єврей - Талмуд*. Єврейська раса та її дух зберігають себе незмінними вже понад дві тисячі років.

Тоді як ставлення арійських народів до божества дуже скоро після їхньої появи стало переважно дитячим, це означає, що ми відчуваємо себе *дітьми Божими*, а в євреїв домінує *рабство*. Цей погляд ми знаходимо вже в Псалмах; Второзаконня майже робить євангеліє з "раба Божого"; Талмуд скорочує: "Бог створив свій світ лише для того, щоб людина боялася його" (Шаббат F. 31 a b). Почуття рабства і бажання грати в тирана психологічно лежать поруч, як легко зрозуміти, тому не дивно, що ця вимога з'являється майже на кожній сторінці. Дружня поведінка по відношенню до інших людей, однак, знаходить своє пояснення в наслідку: "щоб ви були популярними зверху і приємними знизу". Тон, як завжди, дає зрозуміти і музику, і ми повинні бути обережними, щоб не інтерпретувати християнську безумовність чи мораль у єврейському минулому, як ми це робили протягом століть на свою біду, створюючи ореол навколо таких негідників, як Авраам, Яків, Йосип, Юда і т.д., і даруючи цим уявним постатям наше захоплення.

Майже всі моральні висловлювання Талмуду демонструють таку поверховість і таке бездуховне серце, що часто людина, шокована, різко припиняє читання. Наприклад, можна було б подумати, що трактат про суботу, одну з найбільш священних для євреїв інституцій, буде розпочато із зображенням її глибинного значення. Але замість цього, на початку трактату Мішна про суботу говориться, що носіння тягара в цей день має два або чотири види; чому? Уявімо, що перед будинком стоїть бідний чоловік, а всередині - господар будинку. Якщо господар будинку вкладає пожертву в руку бідняка, в яку той застряг, то він винен (смертна кара), а інший - ні, і т.д.. Для того, щоб мати можливість носити хустинку з собою, кмітливі рабини придумали наступне рішення: вони обв'язують хустинку навколо тіла так, що вона набуває характеру пояса, отже, предмета одягу, і таким чином не є тягарем; їхнє сумління спокійне. [Див. В. Рубен "Талмуд єврейства", Цюрих 1893] Нескінченні моралізаторські дискусії Талмуду не є ознакою високої смертності, а скоріше свідченням бездушності, яка просто не здатна відчувати просту істину і неправду. Найкрасивіші вислови зустрічаються поруч з найгрубішими, часто складаючи *одне* речення. Це було б неможливо, якби було присутнє справжнє почуття. Наприклад, кажуть, що три речі продовжують життя: довга *молитва*, довге *сидіння за столом* і довге перебування в *туалеті*; використання отворів тіла, таким чином, повинно бути, серед іншого, добрим прикладом для майбутнього благословення. Обговорення сексуальних питань з безпомилковим польотом інтелекту статевозрілих дідуганів заповнюють багато місця. Слід підкреслити, що писали і збирали ці речі не впливові особи, а 200 рабинів Мішни і 2000 Гемари, тобто інтелектуальна еліта єврейського народу, його *релігійні* лідери.

Автори Талмуду здебільшого жили за межами християнства, тому постійно повторюване твердження, що християнське гноблення пояснює ненависть євреїв до християн, а християнство не має під собою жодного підґрунтя, не має під собою жодних підстав. Але навіть без цього на Христа накидаються позначення, грубість яких висміює будь-який опис. Нам, європейцям, які завжди прислухаються до закликів до безмежної толерантності до чужого, так, навіть до ворожого, і які марять наближенням до почуттів усіх людей, варто було б повчитися у єврея, як він завжди вважав засновника нашої релігії своїм найлютішим ворогом.

А тепер ми підходимо до центрального питання - питання про суть єврейського морального закону. Сучасні рабини не втомлюються представляти свою моральну

доктрину як найкрасивішу, найгуманнішу, і цитують багато красивих уривків. Але вони стосуються лише євреїв між собою. Євреї, за Фіхте, мають два різні моральні закони; Гете писав, що вони мають "віру, яка виправдовує їх грабувати чужинців [Щорічне ярмаркове свято в Плундерсвайлерні (1778). Вірші 286-87]", що "євреї ніколи не становили багато"; Гердер бачить в євреях народ, який "прогнів в освіті" і т. д. Ці погляди наших найвидатніших людей - до яких належать Шиллер, Кант, Лютер, Шопенгауер, Вагнер, а з інших народів - Вольтер, Бальзак, Шекспір, Толстой, Достоевський - знаходять своє повне підтвердження.

Перше, до чого закликають рабини, - це уривок "Люби ближнього свого, як самого себе" (3 Книга Мойсея 19, 18). Бернхард Штаде, повністю проєврейський вчений, називає посилення на цей уривок з метою вихваляння єврейського гуманізму просто "нахабством" і додає: "Ви покладаєтесь на переклад г'а як "народний товариш": "Можна розраховувати на неправильний переклад г'а "народний товариш" як "наступний" і г'ет як "чужинець" у німецькій Біблії. Я ні на мить не сумніваюся, що рабини насправді діють на основі таких принципів, але вони діють виключно на основі *християнської* етики і *всупереч* етиці талмудичного єврейства. Оскільки це не робить людину християнином, то немає причин приховувати факти, тим більше, що приховування фактів, які будь-хто може перевірити, ніколи не приносило користі ["Історія народу Ізраїлю", Берлін 1887-88 pp., т. I, с. 510]". У цій люб'язній поправці видатного вченого не бракує ясності. Більше того, сам Талмуд надає безліч дуже чітких свідчень про моральну доктрину з двома рядками. Ці (пізніше розглянуті) уривки, а також різні легенди не залишають сумнівів у тому, що єврейська доктрина - це моральний фасад з глибоко прогнилою серцевиною. Коли два рабини суперечать один одному, єврей може вибирати. Історія дала нам безпомилкову картину того, як він обирає: єврейський шлях до влади включає брехню, обман, зраду і вбивства від "батька Авраама" до наших днів. І тому Талмуд є найбільш аморальним твором, який коли-небудь з'являвся на світ, оскільки він намагається приховати брудні думки і юридично санкціоноване шахрайство під маскою лицемірства. Тут світогляд відрізняється від світогляду.

Якби єврейство добровільно заявило: "Це правда, що серед нас викладаються речі, несумісні з моральним ідеалом; поведінка по відношенню до неєвреїв відрізняється від поведінки по відношенню до євреїв і т.д., але ми добровільно і урочисто відмовляємося від цього, щоб приєднатися до християнської моралі", - якби це сталося, то ніхто не мав би права докоряти євреям, навпаки, ми повинні були б з великою повагою ставитися до енергії омолодження єврейської натури. Але цього не сталося, не сталося сьогодні і не станеться у вічності. Натомість Талмуд нахабно вихваляють і сьогодні, його захищають і ортодокси, і ліберали, навіть якщо останні енергійно протестують проти багатьох формальностей. І навіть у колах атеїстичних біржових і революційних спекулянтів облудний дух Талмуду живе безперервно; ніколи ще світ не плакав такою брехнею, такою нахабною демагогією, яку поширюють єврейські телеграфні агентства, газети і оратори. Це - необхідність, вона випливає з незмінного національного характеру, породженого расовим інбридингом і виплеканого тисячоліттями.

Що стосується мого перекладу, то вирішальними були наступні моменти. Переклади Ролінга та Айзенменгера піддаються нападкам з боку всіх євреїв. Це анітрохи не змінює справи, але й християнські вчені, наприклад, професор Штрак, знаходять у них недоліки. Але їм протистоять свідчення доктора Біра та інших дослідників. Я відклав оспорювані переклади, щоб отримати основу, яку всі визнають бездоганною. Але жодна раціонально мисляча людина не може вимагати, щоб я використовував *лише* єврейські переклади. І тому я користуюся перекладами д-ра Августа Вунше: "Вавилонський Талмуд", Лейпциг, 1886-1889, та "Єрусалимський Талмуд", Цюрих, 19880. Праця Вунше була прочитана двома рабинами і визнана правильною; мені відомо про вороже ставлення до них, отже, ми стоїмо на твердому ґрунті, і кожна доросла людина має право сформулювати власну думку

про дух Талмуду. Сам Вунше нерідко користується нагодою представити більш ніж дивні уривки як нешкідливі, і я залишаю ці уривки поза увагою. Уривки з Єрусалимського Талмуду я позначаю літерою "J" перед назвою трактату.

Для повноти картини я також включив ще один тип літератури. - Окрім Талмуду виникла низка письмових творів, написаних переважно тими ж рабинами, які об'єднані під назвою Мідрашім (Midraschim). Вони доповнюють і пояснюють питання, що розглядаються в Талмуді, і підсилюють загальне враження. Я використовую роботу, видану про-єврейським професором Деліцом, Ферда. Вебера: "Система старосинагогальної палестинської теології", Лейпциг 1880. З нього взяті, крім цитат з Мідрашім, також речення з Талмуду. З метою ідентифікації текст Вебера подається посторінково.

Щодо ставлення євреїв до особистості Ісуса я використовував, окрім Вебера, також об'єктивну і неспростовну працю Лайбле "Ісус Христос у Талмуді", Берлін, 1891 рік.

Останній розділ цієї брошури містить уривки з Шулхан-Арух (Покритої таблиці). Ця праця, яка є *авторитетною і донині*, повністю ґрунтується на Талмуді, містить систематично структурований матеріал і є послідовним закріпленням та викладом єврейського закону. Шулхан-Арух був написаний рабином Йосифом бен Ефраїмом (Каро), вперше з'явився у 1565 році у Венеції, був завершений рабином Мойсеєм Ізраелем (Іссерлесом) у Кракові і складається з чотирьох частин: 1. Орах Чаїм (Шлях життя), 2. Йоре Деа (Вчення мудрості), 3. Шошен Гамішпат (Щит закону), 4. Ебен хаезер (Допоміжний камінь).

Я обходжуся без Брімана-Юстуса: "Жидівське дзеркало", а також J. Ecker: "Жидівське дзеркало у світлі істини", і частково використовую Johannes v. Pavly: "The Schulchan-Aruch", Basel, 1887, але головним чином Heinrich G. Loewe: "The Schulchan-Aruch", Відень 1896, друге видання, опубліковане пастором Й. Декертом. Кілька прикладів підтвердять узгодженість незалежних перекладів.

Нехай ця невеличка збірка дасть можливість багатьом німцям скласти власну думку про дух, який переріс у таку руйнівну силу. Якщо людина знову повернулася до себе, то наразі може розпочатися енергійне відкидання чужорідного, ворожого павутиння.

Альфред Розенберг

1. Загальне, єврейська діалектика

Можна без перебільшення сказати, що для німця найбільш прийнятним у вирішенні питання є простота, ясність, прямолінійність і недвозначність. Схильність до дріб'язкової діалектики та віртуозної фразеології німець завжди вважав відходом від своєї справжньої природи. Якщо ми подивимося на єврейську літературу, то побачимо прямо протилежну тенденцію: просте завжди ставало чимось складним і водночас жорстким, пряма лінія - вигином. Чітке відчуття справжнього і несправжнього ставало експериментальним об'єктом для діалектичного здрібніння і розщеплення волосинок. Характерно, що ця суперечка, яка часто триває сторінка за сторінкою про найнезначніші речі, виявляє духоточиву спустошеність, що вбиває дух. У жодній з численних дискусій ми не зустрічаємо справжніх ідей, це завжди безплідне нагромадження слів або прагнення перевернути сенс, яке можна назвати тільки відверто хворим. - Якщо викривлений спосіб мислення єврея чужий і ворожий для німця, то не менш чужий з точки зору ясності і досконалості для елліна чи француза. Діалектика єврея - це продукт внутрішнього безпліддя, *це принципове розтління духу*. Приклади з минулого слідує, в сьогоденні знаходимо їх, незмінні за духом, в єврейській пресі, в творах єврейських авторів, в промовах єврейських демагогів.

* * * * *

Р. Маття: "Писання хоче вселити страх, щоб Тору давали зі страхом і жахом, з трепетом і ваганнями, як написано в Пс. 2, 10: "Служіть вічному зі страхом і радійте йому з трепетом". (Йома Ф. 4 а б).

Р. Єгуда: "Бог створив свій світ тільки для того, щоб людина боялася його" (Шабат Ф. 31 а б).

Абаджі запитав рабі Йосипа: "Якщо для кожного припису є міра, то яка ж винагорода, адже ми вже дізналися: "Будь так само уважний до незначного припису, як і до серйозного, бо ти не знаєш, яка винагорода за нього?" (Недарім Ф. 39 б).

Раб сказав: "Наш учитель Мойсей був десять ярдів на зріст, як написано у Вих. 40, 19: "І розкинув він намет над оселею". Хто розкинув його? Наш учитель Мойсей розкинув його. І те ж саме написано в 26, 11: "Десять ярдів довжина ліжка". Раб Шима бар Чія сказав Рабу: "Отже, ти перетворив Мойсея на недосконалу людину, бо ми дізналися: Якщо тіло людини (пропорційно) більше, ніж її кінцівки, або менше, то це недосконалість". Він відповів йому: "Ми говоримо так, вимірюючи сажнями ложа (а не сажнями Мойсея)" (Бехорот Ф. 44 а).

Мойсей: "Господи світу! Чому у багатьох праведників усе йде добре, а у багатьох неправедників - погано, і чому у багатьох злочинців усе йде добре, а у багатьох неправедників - погано?" "Мойсею, - відповів Господь, - праведник, у якого все добре, є праведником і сином праведника, а праведник, у якого все погано, є праведником і сином переступника; з іншого боку, переступник, у якого все добре, є сином праведника, а переступник, у якого все погано, є сином переступника" (Берахот Ф. 7 а).

Вважається, що рабин Елізер оголосив піч, яка складалася з кількох секцій, чистою, в той час як інші рабини оголосили її нечистою, тому цю піч називають піччю Чачинай. За словами рабина Єремії, вона отримала свою назву, тому що в цей день сталося щось дивне. Куди б не подивився того дня рабин Еліезер, все навколо охоплювало полум'я, навіть пшениця горіла яскравим полум'ям, а стовпи будинку зборів тремтіли. "Чого ти хочеш?" запитав рабин Йосуа у стовпів. Небесний голос пролунав зі словами: "Галаха подібна до думки мого сина Елісера", але рабин Йосуа заперечив йому словами з Втор. 30, 12: "Тора не на небі".

Одного разу рабин Елізер йшов вулицею і побачив жінку, яка підмітала кімнату, вона викинула сміття на вулицю, і воно впало йому на голову. "Здається, - сказав він, - сьогодні до мене прийдуть мої товариші, бо сказано в Пс. 113, 7: "Він підняв убогого з гною". (J. Moed Katon F. 8 b і 9 a).

Раб Іегуда сказав: "До верховного суду стародавнього Єрусалиму можна призначити лише таку людину, яка вміє визнати (на основі висновків з Тори) плазуна чистим". Раб сказав: "Я можу оголосити чистим за допомогою умовиводів. Якщо навіть змія, яка вбиває і тим самим збільшує нечистоту, чиста, то рішення про те, що вона чиста, безумовно, поширюється і на плазуна, який не вбиває і не збільшує нечистоту!" Це невірно, бо вона (змія) подібна до колючки, яка може вбити нас і все одно залишається чистою (Синедріон).

У Виході 8, 2 написано: "І прийшла жаба, і покрила Єгипет". На думку Р. Елізара, це була лише одна жаба, але вона розмножилася і заповнила всю єгипетську землю. Танаїсти мають іншу думку з цього приводу. Р. Акібар каже: "Це була лише одна жаба, і вона заповнила всю єгипетську землю". Р. Елізар сказав йому: "Акіба, яке відношення ти маєш до Агади? Мовчи і йди в Негаїм і Охолот, там була тільки одна жаба, але вона покликала їх (інших), і всі вони прийшли" (Sanhedrin F. 67 а б).

Бут. 2, 22: "І збудував Бог передвічний розрив". Раб і Самуїл мають різні думки з цього приводу. На думку одного, це було обличчя (з якого утворилася Єва), на думку іншого - хвіст. Правий був той, хто сказав: "Це було обличчя", оскільки в Пс. 139, 5 написано:

"Спереду і ззаду Ти створив мене", але що говорить уривок на думку того, хто припускає, що це був хвіст? І т.д. (Berachoth F. 5-61 a).

Чи була тоді наша мати Лія блудницею, адже в Бут. 34, 1 написано: "І вийшла Діна?" Він відповів: "Ті ж слова означають і Лію, див. той же 30, 16: з *одного*, що виходить, можна зробити висновок *про іншу*" (J. Baba Mezia F. 10 a).

Рабі Гарум сказав від імені рабі Ахи: "Написано в Числах 24, 17: "Зірка Якова вийшла вперед". Від кого вона вийшла? Для того, щоб в майбутньому походити від Якова. За словами рабі Ахи від імені рабі Хуни, злий Еса, загорнутий в талліт, одного разу сяде серед благочестивих в раю, *щоб він міг бачити її велич*, і тоді Бог змусить його піти, див. Обад. V. 4, де під зірками маються на увазі благочестиві, пор. 12, 3 (J. Nedarim F. 10 a).

У Вих. 19, 17 сказано: "І стали вони під горою". Р. Абдімі бар Чама бар Часа сказав: "З цього випливає, що святий, благословенний він буде!, тримав гору над ними, як діжку (смість), і говорив: "Якщо ви приймаєте Тору, добре, а якщо ні - ні: "Якщо ви приймаєте Тору, то добре, а якщо ні, то ось ваша могила" (Шаббат F. 88 a).

Р. бар Хана: "Одного разу Святий приготує трапезу для праведників з м'яса левіафана, як написано в книзі Хіюб 40, 30: "Торгувалися за нього купці"" (Баба Батра F. 75 a).

Преподобний Йоханан сказав: "Прийдіть і подивіться, наскільки велика сила священиків, бо немає нічого легшого за пташиний послід. Багато разів священики викидають його більш ніж на 30 ярдів" (Sebachim F. 64 a).

Р. Самуїл: "Чому слова Тори порівнюються з газеллю? Для того, щоб розповісти тобі: "Як газель має струнке тіло і завжди така ж дорога своєму самцеві, як і в першу годину, так і слова Тори завжди такі ж дорогі своєму доглядачеві, як і в першу годину" (Erubin F. 54 a b)" (Erubin F. 54 a b).

Р. Єремія: "Перша людина мала два обличчя, Пс. 139, 5: Ти створив мене спереду і ззаду" (Erubin F. 18 a).

Р. Чаніна: "Той, хто дозволяє заспокоїти себе на винному бенкеті, володіє чимось від удачі свого Творця, як написано в Бут. 8, 21: І відчув Предвічний приємний запах" (Erubin F. 65 a).

Рабин Іегуда сказав: "Все, що створив Всевишній у своєму світі, він створив як чоловіка і жінку". Він також створив Левіафана, швидкоплинного змія, і Левіафана, звивистого змія, як чоловіка і жінку. Але якби вони злучилися, то знищили б увесь світ. Але що зробив Святий Бог? Він кастрував самця, а самку вбив і засолив для праведних людей у майбутньому світі, як написано в Єзехії 27, 1: "І вбив змія в морі" (Баба Батра F. 74 b).

Колись їх було двоє, з яких один жив зверху, а інший знизу. Верхній поверх став несправним, і коли один виливав воду, вона стікала вниз і завдавала шкоди. Хто повинен відремонтувати його знову?

Згідно з рабином Шия, його повинен відремонтувати мешканець верхнього поверху, згідно з рабином Ілаєм - мешканець нижнього поверху. Знак - Бут. 30, 1: "І відвели Йосефа до Єгипту" (Баба Мезія F. 117 a).

Уля: "Безсоромна та наречена, яка страждає під Траубальдахіном". Рабин Марі: "Який автор цього вчить?" Кант. 1, 4: "Коли король був на бенкеті, пан Нард передав вітер". Рабба сказав: "Божа любов все ще панує проти нас, бо так написано: Вона пройшла..., а не написано: Вона смерділа" (Gittin F. 36 b і 37 a).

Чому Яків так цінував те, що його поховали в Ханаані? Рабин Еліазар, рабин Чаніна і рабин Йосуа вбачали в цьому велику таємницю. Рабин Симеон бен Лакіш посилався на Пс. 116, 9, де під землями життя мається на увазі Тир або Кесарія та її околиці, тому що там все так дешево і багато. Але на думку рабина Симеона бен Лакіша від імені рабина Капара мається на увазі така земля, мертві якої воскреснуть тільки в час Месії. Доказом цього є Єз. 42, 5. Але в такому випадку наші рабини зазнали б втрати (оскільки не змогли б насолодитися благодійним актом воскресіння)? "Тільки Бог робить на землі дірки, -

говорив рабин Імі, - в яких вони котяться, як трубки, до Святої Землі, і як тільки вони досягають її, їхні душі повертаються до них (див. Єзек. 37, 14" (J. Kilaim F. 32 a).

Одного разу рабин Йосуа йшов, а Бен Сомма підійшов до нього, привітався, але не отримав відповіді. "Звідки і куди, Бен Сомма?" "Я робив спостереження над ділом творіння і знайшов, що між верхніми і нижніми водами є простір на ширину долоні, бо написано в Бут. 1, 2: "Дух Божий ширяв і т.д." і 5. Книга Мойсея 31, 11 також пише: "Як орел прилетів і завис над пташенятами своїми... Так і тут, як і там, слово: завис, не торкаючись, означало". Рабі Йосуа відповів своїм учням: "Бен Сомма зайшов занадто далеко, і недовго йому залишилося чекати, коли він піде" (Й. Шагіга F. 7a).

Р. Папа: "Якщо хтось їв або пив з парних мисок чи кухлів, як уникнути поганих наслідків? Треба взяти великий палець правої руки лівою рукою, а великий палець лівої руки правою рукою і говорити так: Нас з тобою троє. Але якщо хтось почує, що він сказав: Ти і я - четверо, то скажи: "Ти і я - п'ятеро": Ти і я - п'ятеро і т.д.". (Песахім Ф. 110 a).

Р. бар Хана: "Одного разу я стояв на Офалі і побачив ізмаїльського купця, який їхав на верблюді і тримав у руці спис, і всі вони здалися мені схожими на вошиві яйця" (Thaanit F. 22 a b).

У Вих 4, 19 сказано: "Усі люди, що хотіли тебе вбити, померли". "Чи померли тоді Датан і Авірам?" "Ні, вони втратили свої статки" (і тому їх вважали мертвими) (J. Nedarim F. 25 b).

Раб Іегуда: "Тієї години, коли Мойсей зійшов на гору, він побачив, що Святий сидить і скріплює літери алфавіту. "Господи світу!" - вигукнув він, - "Хто заважає Тобі дати літери без корон?" Той відповів: "Одного разу в кінці, через дуже багато поколінь, з'явиться чоловік, його ім'я Акіба бен Йосиф, який одного разу витлумачить дуже багато гір законів з кожного маленького рядка". "Володар світу!" вигукнув Мойсей: "Покажи мені його!" Святий заговорив: "Відійди назад!" Мойсей пішов і сів у кінці восьми рядів (учнів Акібаса), але він не знав, про що вони говорили. Його енергія вичерпалася. Коли він (Акіба) дійшов до своєї мети, його учні сказали йому: "Рабине! Звідки ти це знаєш?" "Це вчення (Галаха), - відповів він, - Мойсея Синайського". Настрій Мойсея заспокоївся. Він заговорив: "Володарю світу! Ти маєш таку людину і хочеш дати Тору через мене?". "Мовчи, - сказав Бог, - це те, що я маю на думці".

Тоді він заговорив перед ним: "Володарю світу! Ти показав мені його Тору, дай мені також побачити його сина!" "Обернись!" - сказав йому Святий. Він обернувся і побачив, що той зважає його плоть у м'ясницькій лавці. Тоді він звернувся до нього: "Господи Слова! То це Тора, а це її син?". "Мовчи!" - перебив його Святий, - "це те, що я маю на увазі" (Менакот F. 29 b).

Р. Іегуда: "Хто з'їсть три фунти бензоїну натщесерце, у того шкіра злущиться від спеки". Р. Абаху: "Одного разу зі мною сталося, що я з'їв один фунт бензоїну, і моя шкіра злущилася б від спеки, якби я не сів у воду, і я підтвердив собі слова в Кох. 7, 12: "Мудрість оживляє свого господаря" (Чуллін Ф. 59 a).

Р. Елеазар: "Коли написано у Втор. 6, 5: "Люби Вічного, Бога твого, всією душею твоєю", то чому далі: "Всім своїм майном", і коли написано: "Всім своїм багатством", то чому далі: "Всім своїм майном": "Всім своїм майном", чому далі сказано: "Всією душею своєю"? Це говорить про те, що є багато людей, які віддають перевагу своєму тілу, а не грошам, тому так і написано: "Усією душею своєю", а також про те, що є багато людей, які віддають перевагу своїм грошам, а не тілу, тому й написано: "Усією душею своєю": "Усім своїм статком" (Песахім Ф. 25 a б).

Рабин Меїр сказав: "Як можна довести, що навіть ембріони в тілі матері почали співати пісню

У книзі Йони 2, 1 написано: "Предвічний наказав великій рибі поглинути Йону". А у віршах 2 і 3 написано: "І помолився Йона до Предвічного з черева риби та й промовив: "Я

покликав з моєї темниці до Вічного?" "Це не питання, можливо, велика риба виплюнула його, і маленька рибка з'їла його" (Недарім F. 51 b).

Через свербіж у суботу сурмлять у сурму. Але ми вчили: Якщо на громаду нападають інші кари, наприклад, сверблячка, сарана, комарі, змії, скорпіони, то не сурмлять, а кричать (моляться до Бога)? Це не питання, йдеться лише про те, чи свербіж вологий, чи сухий (Баба Камма F. 8 a b).

Рабин Іегуда: "Три речі продовжують дні і роки людини: Хто проводить багато часу в молитві, за *столом* і в *туалеті*" (Berachoth F. 54 b і 55 a).

Три речі є *образом майбутнього світу* (тобто дають смак майбутнього блаженства)т, а саме: *субота, сонце і служіння*. Які саме? - Хтось хоче сказати: Служіння ліжку (статевого акту), це послаблює, так? Це означає лише служіння *отворів тіла* (Berachoth F. 57 b).

Коли Салоמו був у тілі матері, він почав співати пісню, як написано в Пс. 103, 1: "Хвалить душа моя Предвічного, і всі нутроші мої святе ім'я Його". Коли він присмоктався до грудей матері, то почав співати пісню V. 2: "Хвалить душа моя Предвічного і не забуває всіх його добродійств". На думку р. Абаху, слова "всі його благодіяння" означають, що Бог поклав її груди на місце розуму, або що він (Салоמו), як думає Єгуда, не дивиться на місце сорому, або на думку р. Матни, що він не смокче в брудному місці (Berachoth F. 10 a).

Як суд (над навчанням) впливає з вчинку, так і нагорода за навчання впливає з вчинку, як написано в Псалмі 105, 44, 45: "Він дав їм землі народів, і вони здобули блага народів, бо вони слухалися його навчання і дотримувалися його науки" (Kidduschin F. 40 b).

"Чи знаєте ж ви, звідки ми походимо, може, ми з тих, про яких написано: Терн. 5, 11: "Примушували жінок на Сіоні, дівць у містах Єгудиних? Чи скажете ви, що коли гой ляже з дочкою Сіону, то дитина гідна? Чи, може, ми з тих, про кого написано Ам. 6, 4: "Ті, що лежать на ложах зі слонової кістки, і сморід на ложах їхніх? Р. Жозе сказав: "Це означає тих, хто ходить голим по воді перед своїми ліжками. Через те, що вони ходять по воді голими перед своїми ліжками, вони повинні йти у вигнання попереду вигнаних?". Тільки р. Абаху сказав: "Це означає тих людей, які їдять і п'ють разом, і чий ліжка стоять близько одне до одного, і вони міняються своїми жінками, одна з одною. І їхні ліжка смердять від витікання сперми, яка їм не належить..." (Kidduschin F. 71 b).

"...При вході до храму Вічного, між залом і жертовником, стояло двадцять п'ять чоловіків, спинами до храму Вічного, а обличчями до ранку". "Коли написано: "А лицем до ранку", хіба я вже не знаю, що вони повернуті спиною до вечора, то що ж це означає? "Спиною до храму Вічного?". Це вчить, що вони роздягнулися і пустили вітер проти Всевишнього..." (Kidduschin F. 72 a b).

Раб: "Того дня, коли дме східний вітер, у жінки трапляється викидень". Самуїл сказав: "Через нього смердить навіть сім'я, що витікає з тіла". Раб Нахман сказав: "Всі троє тлумачать це з вірша Осі. 13, 15: "Він виявить себе плідним між братами, прийде східний вітер, вітер Вічного, він підніметься з пустелі, він вичерпає його криниці і висушить його джерело". "Висушить його джерело" - це джерело жінки; "і виснажить його криницю" - це витік сперми, що знаходиться в тілі жінки..." (Gittin F. 31 b).

Написано Юд. 21m 22: "І знайшли вони серед мешканців Баеш-Гілеаду чотиреста дівчат незайманих, які ще не знали чоловіка через статеві зносини..." Звідки вони могли це знати? Р. Кахана сказав: "Один з них посадив їх на отвір посудини з вином, що викликає запах у не-дівчиці, а у дівчиці не викликає ніякого запаху" (Jebamoth F. 60 b).

Е. Елеазар сказав: "Що означає те, що написано в Бут. 2, 23: "Це кістка від моєї кістки і плоть від моєї плоти"? З цього випливає, що почуття Адама, коли він співіснував з усіма домашніми і дикими тваринами, не були задоволені, поки він не співіснував з Свою (Jebamoth F. 63 a).

Якось р. Еб'ятар зустрів пророка Елію і запитав його: "Що робить Святий, нехай буде благословення його ім'я?" Той відповів йому: "Він займається параграфом про наложниць у Гібеї". "І що він говорить?" Елія відповів йому: "Еб'ятар, син мій, говорить це, а Йонатан,

син мій, говорить те". Еб'ятар запитав: "Чи існує сумнів на небесах?" Елія відповів йому: "*І це, і те* - слова живого Бога" (Gittin F. 6 b).

Р. Джоханан сказав: "Той переступник вчинив того дня сім статевих зносин (з Яелем)", бо написано Юд. 5. 27: "Він став навколішки між ногами її, впав, ліг". Вона (Яель) отримала задоволення від гріха? Р. Йоханан сказав від імені р. Симеона бен Йохая: "Все добро грішника є злом для праведника". Але яке зло отримала Яель від статевого акту? Тому що він кинув у неї нечистоту (свою ненависну сперму), бо р. Йоханан сказав: "У ту годину, коли змії прийшов до Єви, він кинув у неї нечистоту, але коли ізраїльтяни стояли на горі Синай, їхня нечистота припинилася, а серед людей, які не стояли на горі Синай, їхня нечистота не припинилася" (Jebamoth F. 103 a b).

Рабі Янай так боявся клопів, що поставив під ноги свого ліжка чотири ємності з водою. Одного разу він простягнув руку і виявив у ліжку клопів; тоді він сказав, посилаючись на Псалом 66, 6: "Підніміть ліжко з ємностей, я відповідаю в божественному захисті" (J. Terumoth F. 30 a).

Раббі Ісмаель навчав: "Написано в книзі Левит 14, 9: "Сьомого дня нехай обстриже все волосся своє, голову свою, бороду свою, брови свої, нехай обстриже все волосся своє"; все волосся своє, тобто *загальне*; голову свою, брови свої, *тобто конкретне*, і волосся своє, тобто знову *ж таки, загальне*. Щодо загального, конкретного і загального діє норма, що можна довести лише те, що подібне до конкретного, тобто так само, як конкретне - це місце, де є скупчення волосся, так само і загальне повинно бути місцем, де є таке скупчення волосся" (Kidduschin F. 9 a). (Друге після минулого місце стосується Божої всемогутності, останнє - біблійної екзегези).

2. Шлюб і кохання

Любов і релігія завжди були пов'язані між собою у всіх народів, шлюб і виховання дітей завжди належали до обов'язків, які людина повинна виконувати в цьому світі. Хоча, відповідно, еротика поєднувалася з релігійними звичаями, вона іноді приймала форми, зокрема, у західних народів, які здаються нам дивними, але в єврейських святих писаннях рабин з'являється в плащі, який повинен мати відштовхуючий ефект на кожного німця. Це не відкрита, природна чуттєвість, яка виходить назовні, вкрай рідко можна почути голос морального гігієніста, але тим більше, іноді прихована, іноді відкрита, огидна хтивість. Є діди, які сперечаються над "любов'ю" і не соромляться видавати цей витвір старечої фантазії за правову норму. Виникає *освячена хтивість*.

Мені неможливо відтворити всі непристойності, але наведемо кілька уривків з Талмуду про об'єкти шлюбу і кохання, яких достатньо, щоб розкрити *тон*. У "жартівливому" вигляді це знову зустрічається в драмах і романах наших сучасних єврейських "поетів".

* * * * *

Раба сказав: "Шануй своїх жінок, *щоб ти став багатим*" (Баба Мезія F. 59 a).

Р. Елезар сказав: "Кожен єврей, який не має дружини, *не є людиною*" (Jebamoth F. 63 a).

Бар Капара: "Діва повинна бути видана заміж на четвертий день тижня, а покладена в ліжко на п'ятий, тому що в цей день дається благословення рибі" (Кетубот F. 5 a).

Р. Елізер: "Кожен єврей, який не займається продовженням роду, повинен розглядатися як такий, що проливає кров" (Jebamoth F. 63 b).

Ісус: "Хто помре на цьому світі і не буде жити на цьому світі", - сказав до нього Чіскія: "Що все це означає?" Єсая відповів: "Тому що ти не займався розмноженням": "Тому що ти не займався продовженням роду" (Berachoth F. 10 a b).

Р. Джоканан "Кожна жінка, яка просить свого чоловіка про злягання, отримує дітей, яких не було навіть за часів Мойсея" (Erubin F. 100 b).

Р. Симеон бен Йохай часто говорив: "Жінка-прозелітка, якій менше трьох років і одного дня, придатна для священства (тобто священник може одружитися з нею), бо написано Чис. 31, 18: "А всіх дітей з жінок, які не знали статевого зв'язку з чоловіком, *дозволиши жити для тебе*" (Jebamoth F. 60 b).

Еліа: "Ти кажеш: "Чому Месія не приходить? Бачиш, сьогодні не день примирення, я можу злягти з такою-то кількістю дівич", - запитав його раббі Єгуда: "А що скаже на це Всевишній (якщо ти так робиш)?" Той відповів йому: "Він говорить у Бут. 4, 6: "Гріх лежить перед дверима". "А що говорить сатана?" Він відповів йому: "Сатана не має сили в день примирення" (Йома Ф. 19 б і 20 а).

Старійшини сказали: Люди, які виділяють слиз, прокажені і ті, хто спить з жінками під час менструації, можуть червоніти в Пятикнижжі, в пророках і житіях, і читати Мідраш і Гемару, Галахот і Агадот; це заборонено тільки тим, хто еякулює (Moed Katon F. 15a).

Бен Сому запитали: "Чи може первосвященик брати завагітнілу діву, чи не вважається те, що сказав Самуїл: "Я можу спати з багатьма дівами без крові", чи, можливо, те, що сказав Самуїл, не відбувається?" Він відповів їм: "Не буває того, що сказав Самуїл, але варто побоюватися, що вона могла завагітніти в купелі". Але Самуїл сказав: "Хіба блудник, чие сім'я не вилітає, як стріла, не запліднює?" Але він міг бути подібним до стріли раніше (Chagiga F. 14 b).

Жінка віддає перевагу дюйму з достатком, ніж десяти з цнотливістю (Кетубот F. 62 b).

Жінка добре справляється з одним келихом, з двома - погано, з трьома - аморально вимагає ротом, з чотирма - бере за дупу на базарі (для свого задоволення) і нічого про це не думає (Kethuboth F. 65 a).

Р. Чама сказав від імені Р. Їжака: "Хто ставить своє ложе з півночі на південь, отримує дітей чоловічої статі, бо написано Пс. 17, 14: "І скарбом твоїм наповниш живіт її, і буде в неї багато дітей" (Berachoth F. 5 b).

Р. Джоканан: "Кульгаві діти народжуються, тому що батьки перевертають ліжко (під час статевого акту); німі діти народжуються, тому що вони цілують статеві органи; глухонімі діти народжуються, тому що вони розмовляють під час статевого акту, нарешті, сліпі діти народжуються, тому що вони дивляться на статеві органи"" (Nedarim F. 20 a).

Про це сказано: "Жінка - це труба, повна бруду, чиї вуста повні крові, і все ж усі женуться за нею" (Шабат F. 152 a).

Жінка не може завагітніти від двох чоловіків одночасно. Це не узгоджується з рабинами Агади, які посилаються на 1 Сам. 17, 4, де написано "Дуелянт вийшов з табору филистимлян", що означає, що він вийшов від 100 філістимлянських крайніх плотей. Але на думку рабина Матни, тут немає ніякої різниці в думках, скоріше це залежить від стану сперми (J. Jebamoth F. 18 b).

Рабин Іегуда бен Пасі сказав: "Чому розділ Лев. 18 про надмірності спирається на розділ дас. 19, 1: "Ви повинні бути святими"? Для того, щоб навчити вас: Той, хто утримується від надмірностей, заслуговує на ім'я святого, бо так сказала сунамитянка своєму чоловікові, 2 Цар. 4, 9: "Я бачу, що це святий Божий чоловік", що означає, як пояснює рабин Йона, що він справді святий, але не його учень. За словами рабина Абіна, він (Еліза) взагалі не дивився на неї, за словами рабинів, вона не бачила краплі сперми на його руці, за словами рабина Саміеля бар-Раббі Їжака, вона ніколи не бачила нічого шкідливого на одязі свого господаря. Написано дас. 4, 27: "Гехасі втрутився, щоб відштовхнути її", тобто, як пояснює рабин Хосе бен Шайна, він поклав руки на її груди: (J. Jebamoth F. 9a).

У кого статевий орган зовнішній, той несе, а у кого внутрішній, той відкладає яйця; хто тільки вдень злягається, той вдень несе, хто вночі злягається, той вночі несе, а хто вдень і вночі злягається, той іноді вдень несе, а іноді вночі. Хто тільки вдень злягається, той півень, а хто злягається іноді вдень, а іноді вночі, той людина і все, що до неї подібне, -

людина і все, що до неї подібне. Усі, хто спаровується однаково, виношують одне одного... Усі спаровуються обличчям до спини, окрім людини, риби та змії. Чому тільки ці троє? Коли прийшов раб Дімі, він заговорив: "Люди на заході (Палестини) кажуть, що це так, тому що божественне сяйво говорило з ними" (Бехорот F. 7 b і 8 a).

Р. Елізер Великий: "Хто спить з матір'ю за день, може сподіватися на розум. Хто спить із зарученою дівчиною, нехай сподівається на Тіру. Хто спить зі своєю сестрою уві сні, може сподіватися на мудрість (див. Прип. 7, 4), де мудрість названа сестрою. Хто спить уві сні з дружиною чоловіка, може бути певен, що він син майбутнього світу... Хто бачить уві сні гусака, може сподіватися на мудрість (Прип. 1, 20). Хто його покладе спати, той стане директором школи". Р. Аше: "Я побачив такого, приспав його і здобув авторитет". - Хто випорожнюється уві сні, для нього це добрий знак (див. Єз.. 51, 14). Але це тільки в тому випадку, якщо він не обмився... Хто побачить книгу псалмів, може сподіватися на побожність; хто притчі, може сподіватися на мудрість... Хто побачить уві сні слона, зазнає чуда? - Це не питання, це питання про те, осідланий він чи не осідланий (Berachoth F. 56 b).

Того дня грішник (Сімі) 424 рази лягав у ліжко (мідіянїтїнина), і Пінхас чекав на нього так довго, що його сили вичерпалися. Він (Пінхас) не знав, що з ним був сильний цар (Бог). -В одній Бораїті його навчили: Він поклав її в ліжко 60 разів, поки не став схожий на тухле яйце, а вона - на ліжко, повне води (Синедріон, F. 82 b).

3. Закон

Усі важливі єврейські авторитети підкреслюють, що сутність єврейства полягає не в міфах і символах, а знаходить своє вираження в законі, як його (нібито) встановив Мойсей (насправді він походить з післяпророчої епохи), і визначає традицію - яка була далі розвинена рабинами і зібрана в Талмуді і Шулахан-Арух. Відсутність метафізики євреї розглядають не як неадекватність, а радше як власну релігійну вищість. Тут думки розходяться. З одного боку, весь арійський світ з його багатою символікою і релігіями, що йдуть у нескінченність, а з іншого - параграфи закону! Тому марно шукати в цій плутанині щось, що має хоча б приблизну схожість з ідеєю. Панує жаклива вузькість духу, яку, звісно, можна виміряти, лише доклавши зусиль до опрацювання товстих книг. Поряд з цим панує безплідність серця, яка не має собі рівних. І навіть прекрасні вислови, які, безумовно, є в Талмуді, стоять осторонь, як чужорідні рослини на піску пустелі. Але заради справедливості, я все ж таки включу декілька з них.

Берт, що відштовхує навіть серед, здавалося б, бездоганних висловів, так це постійно повторювана обіцянка винагороди або покарання, вічне занепокоєння, чи виконано договір з Богом, чи слід додати ще одну добру справу, щоб бути повністю впевненим в отриманні майбутньої винагороди і т.д.. Ця турбота про оплату і страх покарання надають навіть найкращим уривкам масляного присмаку, бо навіть якщо це не завжди написано, треба подумки "щоб у тебе все було добре на землі". На наше нещастя, цей старозавітний дух і сьогодні заважає нам дозволити *безкорисливій моралі* бути єдиним принципом. Допоки дух П'ятикнижжя все ще панує в церквах і школах, цього також не варто очікувати.

Окрім цих особливостей, характерними є жорсткість Талмуду і принципова нетерпимість. Мислення, викладене в Талмуді і в Шулахан-Аручі, продовжує існувати незмінним як єдина структура протягом 2500 років; а що стосується нетерпимості, то, на жаль, ми маємо занадто очевидні приклади в наших "прогресивних" євреях, про яких не варто згадувати жодним словом.

Для рабинів, однак, закон Талмуду представляє найглибшу мудрість. Вони - справжні боги, і навіть Єгова повинен вивчати Талмуд, щоб залишатися на необхідному

інтелектуальному піку. Ось лише кілька прикладів, більш точні приклади наведені в наступних розділах.

* * * * *

каже рабин Ісмаель: Серед слів законів є заповіді і заборони, які частково легкі, частково важкі, але слова дослідників Писань всі важкі і важливі", рабин Чананджа бар Ада також говорить від імені рабі Танчума бар рабі Чиджа: "Слова старших важливіші за слова пророків" і наводить як доказ Міхея 2, 6 і 11 (J. Berachoth F. 8b).

Берешит Раббі ст. 19 говорить про пісні Синедріону: Вони сидять і впорядковують слова Тори, аж поки не дозволять їм вийти чистими, як молоко. Пізніше мудреці, як члени юридичної академії з правом голосу, створили Галаху, і дійсно, більшістю голосів, іноді з участю божественного голосу одкровення.

Тора - це безмежне море знань, але *слова мудреців цінніші, бо через них людина приходить до виконання Тори.*

Але найвище, що сказано про пошану до рабинів, міститься у реченні про те, що *треба боятися рабинів, як Бога.* Згідно з Кіддушин 31, слова: "Ви повинні боятися" включає в себе шанування мудреців, порівняйте Песах. 22 б, Танкума, Бешалах 26, Мехілта 61 а, Шемот Рабба с. 3 говорить: Хто повстає проти рабина, той повстає проти Шехіни, порівняйте Баммідар раба п. 18. Танчума, Корак 10.

Є приклади, коли зневажливе ставлення до мудреця каралося смертю (Синедріон 46).

Дослухайтесь до слів дослідників Писань більше, ніж до слів закону, ... *хто чинить проти слів дослідників Писань, той заслуговує на смерть* (Ерубін F. 21 b).

Хто принижує себе, той підносить Бога, а хто підносить себе, той принижує (Ерубін F. 13 b).

Р. Чіга: "Будь-який учень мудреців, на одязі якого в суботу буде знайдена пляма, заслуговує на смерть: (Шабат Ф. 114 а).

Якщо невіглас є побожним, не живи з ним по сусідству. (Ця приказка має відношення до Авот II, 5: невіглас не є побожним, бо це неможливо, *бо побожність вимагає дотримання законів, яких невіглас не знає*) (Шаббат F. 63 а).

Хто не спілкується з ученими, той заслуговує на смерть (Й. Насір F. 35 b).

Сказано: "Я, мудрість, володію хитрістю: "Я, мудрість, володію хитрістю". *Як тільки в людину входить мудрість, входить і хитрість* (Сота F. 21 а).

Далі р. Еліазар сказав: "Кожна людина, яка володіє знанням (мудрістю), збагатиться в кінці, як написано в Прип. 24, 40: "І через знання наповнюються палати всілякими благами, дорогоцінними і дорогими"" (Sanhedrin F. 92 а).

Є три класи сильних: Ізраїль серед людей, собака серед тварин і півень серед птахів.

Мовляв, людина *в страху* завжди *розумна*. Він відповідає м'яко і пом'якшує гнів; він сприяє миру зі своїми братами і родичами і з усіма, навіть з незнайомцем на вулиці, *так що він популярний нагорі і приємний внизу* (Berachoth F. 17a).

Р. Іегуда Святий: "Не оминай митниці, бо можеш бути спійманий". Рабини навчали: "Хто вступає в статевий зв'язок біля ліжка, де спить дитина, той отримує дітей-епілептиків. Але це правда лише для дитини, якій ще не виповнилося шість років" (Песахім F. 112 b).

Р. Жижак: "Якщо побачиш грішника, якому усміхається година, не вступай з ним у сварку, бо сказано Пс. 10, 5: "Дороги його завжди процвітають", і не тільки це, але й те, що він навіть прихильний у суді, бо сказано: "Він далекий від висот ваших": "Суди ваші далекі від нього на висотах", і не тільки це, але й на ворогів своїх дивиться зверхньо, бо сказано: "На всіх ворогів він дивиться з висоти": "Він клює всіх ворогів своїх" (Берахот F. 7 b).

Р. Йоханан від імені мешканців Єрусалиму сказав: "1. якщо ви йдете на війну, то не йдіть на передову, а краще в тил, щоб першими повернутися назад. 3. Приєднуйся до того, кому посміхається година" (Песахім F. 113 а).

Раб Асі: Навіть якщо людина тільки задумала виконати обов'язок, але їй перешкодили і вона не виконала його, то Святе Письмо зараховує їй це, ніби вона його виконала; але з іншого боку, Святий Бог не зараховує злого помислу, бо написано Пс. 66, 18: "Коли я бачив несправедливість у моєму серці, то Вічний не почув її". Але як я можу підтримати Єрем. 6, 19: "Ось Я приношу нещастя народові цьому, плід помислів його?". Святий Бог тримає за діло думку, яка приносить плід, але Святий Бог не тримає за діло думку, яка не приносить ніякого плоду. Але це тільки написано (Єзек. 14, 4): "Так хтось із дому Ізраїлевого бере до серця?". Раб Аха бар Яків сказав: "Так буває тільки при поклонінні ідолам, як сказав автор: Гріх ідолопоклонства тяжкий, і той, хто заперечує його, подібний до того, хто стверджує всю Тору". Ула сказав: "Це схоже на думку раба Хуни, бо він сказав: "Якщо людина вчинила гріх, то вона не може заперечувати всю Тору": "Якщо людина вчинила гріх один раз, а потім зробила його вдруге, чи можна їй це пробачити?" "Як ти можеш прийти до думки, що це їй можна? Але це тільки здається, що їй це дозволено. Р. Абаху сказав від імені Р. Чаніної: "Краще, щоб людина зробила гріх таємно, ніж щоб ім'я Неба було осквернене привселюдно" і т.д.". (Kidduschin F. 40 a)

сказав рабин Чаггі: *"Субота і святкові дні насправді існують лише для того, щоб їсти і пити"*; але оскільки це може бути шкідливим для рота, рабини дозволили, щоб і в ці дні можна було займатися вченими речами. З іншого боку, рабин Берахджа від імені рабина Чія бар Ба стверджує, що суботи і святкові дні існують тільки для того, щоб займатися наукою. Обидва погляди врівноважуються приказкою: Одна частина призначена для їжі та пиття, а інша - для навчання. Рабі Абуху сказав: У Лев. 23, 3 сказано: "Субота для Вічного", тобто, як Творець відпочивав від своєї справи творіння, *яка полягала* в тому, щоб говорити, так і ви повинні відпочивати від звичайних розмов (J. Schabbath F. 45 a).

Хто перетворює суботу на свою забаву, той отримує в нагороду за це спадщину безмежну 118b: Бог дасть йому свободу від чужоземного ярма і виконання всіх бажань його серця. Це, безумовно, вимагає жертв: Потрібно принести дорогоцінну їжу, щоб вшанувати суботу і т.д.; але - "хто жертвує щось суботі, субота заплатить йому за це" 119 a.

Далі р. Еліазар сказав: "Щодо кожної людини, яка не має знання (не має мудрості), то заборонено зглянутися над нею, бо сказано Єс. 27, 11: "Бо це народ невігласів, тому не жалійте його, творець і скульптор його не милують його" (Синедріон F. 92 a)" (Sanhedrin F. 92 a).

Рабин Симеон: "У цьому світі дозволено лестити злочинцям, бо написано в Єзаїї 32, 5: "Погану людину не слід називати благородною, а зрадника не слід називати високочолим". З цього випливає, що це дозволено в цьому світі" (Cota F. 41 b).

Раббі Шія Великий пояснює Второзаконня 2, 6 так: "Якщо не можеш зламати розумілість їжею, то зігни її грошима".

Коли рабин Йонатан побачив мера міста, що наближався, він послав йому дари, бо думав, що якщо він принесе йому судову справу для сироти або вдови, то *той дасть себе переконати* (J. Sabbath F. 6 a).

Рабин Йона від імені рабина Хосе бен Несура сказав: "Всяка марнослів'я погана, але всяка розмова про закон хороша; *всяка брехня хороша, але всяка брехня про закон погана*" (J. Berachoth F. 60 b).

Рабин Нечуня бен Хакана молився коротку молитву, коли входив до будинку, а також коли ми виходили. Хтось запитав його, який зміст його молитви, і він відповів: "Коли я входжу і виходжу, я молюся про те, щоб не образити нікого: "Коли я входжу, я молюся, щоб нікого не образити, а коли виходжу, я дякую за свою частку" (Гемара). При вході він промовив: "Нехай буде воля Твоя, Вічний, Боже мій і Боже батьків моїх, щоб я не підбурював товаришів моїх проти себе і щоб вони також не підбурювали мене, щоб ми не оголошували чисте чистим і нечисте чистим, не забороняли дозволеного і не дозволяли забороненого, і щоб ми не завдавали шкоди в цьому і в тому світі! Відходячи, він промовив: *"Дякую Тобі, Вічний, Боже мій і Боже батьків моїх, що Ти дав мені мою частку*

на зборах у школах і будинках зборів, а не в театрах і цирках, бо я прагну, і вони прагнуть, я дивлюся, і вони дивляться, я, щоб придбати рай, а вони - вал погибелі", див. Пс. 16, 10 (J. Berachoth F. 29 b).

Не одружуйся з дочкою неосвіченого, бо вони - мука, а їхні жінки - гній, а про їхніх дочок сказано у Втор. 27, 21: "Проклятий той, хто лежить з худобою" (Песахім F. 49 b). Р. Чіха: "Хто займається з Торою в присутності неосвіченого чоловіка, той вважається таким, ніби вклав свою наречену в ліжко в його присутності" (там само).

Святий Бог промовив до ізраїльтян: "Ви зробили Мене єдиним володарем світу, тому Я зроблю вас єдиним правителем у світі" (Шагіга 3 а б).

Хто виконує правову норму, тому буде добре. Але як бути з тим, хто сидить і не робить нічого злочинного? Він отримує винагороду так само, як і той, хто виконує законний припис, але, з іншого боку, той, хто виконує законний припис, отримає добробут, довге життя і майно, а той, хто робить щось злочинне, не отримає нічого з цього (Й. Кіддушін F. 19 а).

Рабба бар Шила зустрів Елію і заговорив до нього: "Що робить Святий, благословенний Він!?" Той відповів: "Він говорить пояснення з вуст рабинів... він дізнався пояснення з вуст Ашера" (Chagiga F. 15 а).

сказав р. Йосуа бен Леві: "Ці слова написані в Торі, повторюються в пророках і, по-третє, зустрічаються в життях: "Хто займається Торою, той матиме успіх у своїх справах". У Торі написано Втор. 29, 9: "Ти повинен дотримуватися слів цієї федерації і повинен діяти так, щоб досягти успіху в усьому, що ти робиш" (Абода Сара Ф. 19 б).

Ми навчилися: якщо хтось вдарить свого сусіда, він дає йому компенсацію. Чанан Біша вдарив людину, а потім з'явився перед Раб Хуною в суді. Той сказав йому: "Іди, дай йому півсуса". Чанан мав зношений сус і зажадав, щоб кожен віддав йому по півсуса. Але коли ніхто не хотів брати, він вдарив його ще раз і віддав йому цілий (Baba Kamma F. 36 і 37 а).

Р. Єгуда: "Єрусалим був зруйнований тільки тому, що зневажали вчених... Хто зневажає вченого, той не може вилікувати свою хворобу". (Шабат F. 119 б).

Але (Писання) говорить: Свідки, які зобразили праведного як злочинця, але потім прийшли інші свідки і виправдали спочатку праведну людину, а (інших свідків) зробили злочинцями, тому іноді син стає винуватцем злочинців. Але можна взяти з Вих. 20, 17: "Не свідчи неправдиво". Але це заборона там, де немає вчинку, а з кожною заборонаю, де немає вчинку, немає і осуду (Maccoth F. 2 b).

Той, хто робить багато, і той, хто робить мало, однакові, якщо тільки спрямовує своє серце до неба (Берахот F. 5 b).

Бог не зараховує гріховні думки до діл (Kidduschin F. 39 а).

Що можна сказати, покидаючи школу? - "Дякую Тобі, Вічний, що Ти дав мені мою частку серед сидячих у школі, а не серед сидячих по кутах" (Берахот F. 28 b).

Тора попереджає: Не бери неєврейку, рабиню, щоб сперматозоїд не був її спадкоємцем (дитина від єврея і неєврейки подібна до матері, згідно із законом)) (Jebamoth F. 100 b).

Статут спалення: Кладуть злочинця в гній по коліна; потім кладуть тверду тканину в м'яку і зав'язують на шиї; один свідок тягне один кінець на себе, а другий - на себе, доки злочинець не відкриє рота. Тим часом інший нагріває свинець і вливає йому в рот, щоб він потрапив у нутрощі і спалив їх. Р. Єгуда сказав: "Якщо він тим часом помре від їхньої руки, вони не зможуть належним чином виконати закон спалення, а саме: щипцями проти його волі відкриють йому рот, розігріють свинець і вллють йому до рота, щоб він потрапив до нутрощів і спалив їх".

Звідки такий спосіб спалювання відомий? З Ротте-Кора. Як там відбувається спалення душі, а тіло залишається неушкодженим, так і тут відбувається спалення душі, а тіло залишається неушкодженим. (Синедріон F. 52 а).

Переказують, що рабин Акіба сказав: "Одного разу я зайшов до потаємної кімнати рабі Йосуа і дізнався від нього три речі: Я дізнався, що не можна випорожнюватися на світанку

і на заході сонця, а лише опівдні і опівночі. І я дізнався, що не слід роздягатися стоячи, а краще сидячи. Так само я дізнався, що не витираються правою рукою, а лівою". Коли син Асаї сказав йому: "Як ти можеш бути таким зухвалим і свіжим по відношенню до свого вчителя?", він дав йому відповідь: *"Такий закон, і я повинен його вивчити"* [Цей уривок з книги Й. А. Айзенменгера "Відкрите єврейство", виданої д-ром Шиферлем, Дрезден, 1893 рік. Цей уривок повністю відсутній у Вунше]. (Berachoth F. 62).

Наші рабини вчили: *"Не кради"*, ці слова, згідно з Писанням, відносяться до викрадення, але з іншого боку, слова в Лев. 19, 11: "Не кради", відносяться, згідно з Писанням, до того, хто краде гроші і майно (Санедрін 86 а).

4. Про роботу

Ставлення до праці як до прокляття таке ж давнє, як і єврейство. Воно з'являється в Старому Заповіті, воно виражається в тому, що з давніх часів непереборна схильність гнала євреїв на всі землі до торгівлі, і навіть ще до діаспори, яка тільки посилювала яскраво виражену схильність. Торгівля і лихварство залишилися донині незмінною рисою єврейської діяльності, причому як в матеріальній, так і в інтелектуальній сфері. *Ниде* євреї не був винахідником, внутрішньо нетворчим, він лише торгував іноземними товарами, купував іноземну інтелектуальну власність і переробляв її у часто науковий, але безрезультатний спосіб.

Презирство до праці і схильність до комерції також знаходять своє вираження в Талмуді з усією бажаною ясністю, завдяки чому доводиться спростовувати стару казку про те, що нібито виключеність з інших занять змушувала євреїв займатися лихварством і торгівлею. (Детальніше про це та про зміст наступних розділів див. у моїй публікації "Слід єврея у зміні часів").

Кілька прикладів мають висвітлити менталітет, тому я не можу не навести очевидний контрприклад.

* * * * *

Рабин Симеон займався льоном (щоб щось заробити), і його учні сказали йому: "Рабине, припини, ми хочемо купити осла: "Рабине, припини, хочемо купити тобі осла, щоб ти не мусив так тяжко працювати". Вони пішли і купили йому осла в одного ізмаїльтянина, а на ньому висіла коштовність. Вони поговорили з ним: "Відтепер тобі не доведеться так важко працювати". Він відповів: "Чому ви так говорите? Хіба власник дупи знає про це?" "Ні!" Тоді він звернувся до нього: "Піди і поверни йому коштовність". За словами рабина Хуни, учні заперечили своєму вчителю: "Навіть з точки зору того, хто забороняє несправедливе майно язичника, всі люди визнають, що загублене дозволено". "А ти що скажеш? Ти вважаєш, що Симеон бен Шетах був варваром і хотів збагатитися силою?" "Ні, він хотів, щоб через нього стало святим Боже ім'я, щоб через нього говорили: "Хвала Богу Юдейському!", і це для нього означало більше, ніж будь-яка інша вигода в світі". "Де і з якої події рабин Симеон бен Шетах навчився такої поведінки?" "Від рабина Чаніна: "Одного разу старі рабини купили у солдатів бушель пшениці, в якому знайшли згорток динарів, які вони повернули продавцям. Вони прославили Бога євреїв, який наказав їм так вчинити. Одна цариця прийшла до авви Хосаї фон Тірї, щоб помитися, і в процесі цього загубила кілька дорогоцінних прикрас, які він знайшов. Тому вони оголосили по всій землі, що той, хто поверне їй загублене протягом тридцяти днів, отримає велику нагороду; якщо ж це станеться після тридцяти днів, то знайшовший втратить голову. Раббі не повернув знайдену річ протягом тридцяти днів, а лише після закінчення цього терміну.

Вона запитала його, чи був він у тій землі, він відповів: "Так!" - "Хіба ти не чув проголошення?" - "Так!" - "Чому ж тоді не прийшов?" - "Так!" - запитала вона. "Чув!" "Чому ж ти не повернув те, що загубив протягом тридцяти днів? Щоб люди не подумали, що я зробив це зі страху перед покаранням, а не з пошани до Бога". Вона заговорила: "Прославив мене Бог юдейський!" (J. Baba Mezia F. 7 a).

Р. Хамуна "Скільки праці довелося виконати першій людині, перш ніж вона змогла з'їсти маленький шматочок хліба! Він повинен був орати і сіяти, і косити, і зв'язувати снопи, і молотити, і крутити, лопатою, просіювати, молоти, трясти, місити і назад, і тільки тоді він міг їсти; *але я встаю рано і знаходжу все це приготованим переді мною*" (Berachoth F. 58 a).

Згідно з ідеєю, записаною Симеоном бен Йохасем, *іноземці повинні виконувати роботу*, і це лише результат гріха, якщо Ізраїль сам повинен її виконувати - твердження, яке також зустрічається в Мехілі 110 б:

Р. Меїр каже: *"Треба навчити сина чистому і легкому ремеслу і закликати Бога, якому належать багатство і блага!"* Р. Нахорі каже: "Я кидаю всі справи в світі і вчу сина тільки Торі, бо людина насолоджується її винагородою в цьому світі, а капітал залишається для майбутнього світу".

"Чи бачили ви коли-небудь, - каже рабин Симеон бен Еліазар від імені рабина Меїра, - щоб лев ніс ношу, газель косила, лисиця займалася ремеслом, вовк продавав горщики, і при цьому всі вони безтурботно годували себе. А для чого вони були створені? Для того, щоб служити Мені. А для чого створений я? Для того, щоб служити моєму творцеві. Коли навіть ті, що створені для служіння мені, не мусять працювати, щоб прогодуватися, то *що вже казати про те, що я, створений для служіння моєму творцеві, працюю, щоб прогодуватися?*" (Kidduschin 40 b).

Одного дня земля Ізраїля принесе пиріг і вишукані шати... достаток зерна підніметься, як пальма. Можливо, ви скажете: "Це підготує шлях для смертельної пошесті?" Святий приносить вітер зі своєї скарбниці, який дме по ній і змушує борошно сипатися, а людина виходить на поле, бере жменю і годує себе і народ.

Майбутній світ не схожий на цей. У цьому світі треба трудитися, щоб зрізати виноград і працювати на виноробному пресі, *а в майбутньому світі привозять виноград у візку, ставлять його в кутку будинку і п'ють з нього стільки, скільки з великої бочки...* (Kethuboth F. 111 b).

Якщо в іншому випадку, згідно з Шекалім VI, 2, зерно дозріває шість, а плід - дванадцять місяців, то за часів Месії зерно буде дозрівати за два, а плід - за один місяць. Тривалість життя також значно збільшиться; так, для Божого народу навіть смерть буде подолана. Песахім 68 а стверджує, що Писання, з одного боку Єз. 25, пророкує, що смерть буде поглинута назавжди, а з іншого боку, що той, хто це зробить у віці 100 років, досягне лише віку хлопчика: таким чином, один раз панування смерті просто заперечується, а потім все ще продовжуються розмови про смерть. Це протиріччя вирішується тим, що мораль зі збільшеною тривалістю життя зберігається для язичників, *які служать Божому народові як міщани і батраки*, тоді як члени Божого народу більше не повинні відчувати смак смерті взагалі.

Хто бачить великий натовп, повинен промовити наступне благословення: "Хвала способу таємниць! Як обличчя їхні не схожі між собою, так і думки їхні не схожі між собою". Коли Бен Сом побачив натовпи людей в Єрусалимі, він промовив: *"Хвала тому, хто створив все це на моє служіння!"* Скільки мусила працювати перша людина, перш ніж з'їсти шматок хліба: орати, сіяти, полоти, закопувати ємності для води, косити, в'язати, молотити, лопатою, сипати, молоти, зв'язувати снопи, місити, спинатися, а я прокидаюся вранці і бачу все це переді мною. Дивіться, скільки ще праці мала перша людина, поки не придбала сорочку, щоб мати можливість одягнутися, їй доводилося так стригти овець, вибілювати, розтягувати, фарбувати, прясти, ткати, мити, сіяти, а я прокидаюся вранці і знаходжу все

це приготованим для мене. Скільки ремісників працюють з раннього ранку до вечора, а я встаю вранці і знаходжу все готове для мене" (J. Berachoth F. 57 a).

Той самий рабин далі каже: "Якщо рабин Симеон бен Йохай вигукнув: "Долино, долино, наповнися золотими динарами!", то так воно і сталося. За словами того ж рабина, рабин Симеон бен Йохай нібито сказав: "Я бачив дітей майбутнього світу, і їх було мало. Якщо їх буде троє, то я і мій син належимо до них, а якщо тільки двоє, то це я і мій син" (J. Berachoth F. 58 a).

Бог також дбає про фізичне збереження свого народу на чужині. Песікта 114 б: За Божим велінням, вже сорок років, як Ізраїль прийшов до Вавилону, там були посаджені фініки, тому що народ їх любив. Так само екстравагантна Агада розповідає, що 700 чистих порід риби, 700 чистих порід сарани і незліченна кількість птиці вирушили з Ізраїлем до Вавилону. Яка рясна турбота про дні вигнання!

Р. Гамлієль: "Одного дня кожна жінка буде щодня народжувати дитину, бо написано Єр. 31, 8: "Вагітна і породілля разом". Одного дня дерева будуть приносити плід щодня, бо написано Єз. 17, 23: "Він випустить гілля і принесе плід". Одного дня земля Ізраїля принесе хліб і готову одягу, бо написано Пс. 72, 16: "Надлишок зерна в землі"" (Шаббат F. 30 a b).

Р. Симеон: "Ви коли-небудь бачили, щоб дикий звір чи птах займався ремеслом? А вони живлять себе без праці. *Але ж вони тільки створені, я ж створений для того, щоб служити моєму Творцеві, і чи повинен я бути здатним прогодувати себе без праці?*" (Kidduschin F. 82a).

Р. Елеазар побачив поле, на якому капуста була посаджена на грядках по ширині, і сказав: "Навіть якби хтось захотів посадити бур'яни в довжину, комерція краця за тебе". Одного разу Раб йшов між очеретами і побачив, що вони колишуться туди-сюди, він сказав: "Махайте ще більше, торгівля краця за вас".

Раба сказав: "Той, хто використовує 100 су для торгівлі, може насолоджуватися рибою і вином щодня; але той, хто використовує 100 су на полі, повинен миритися з сіллю і сіном.... і наражається на конфлікти". (Jebamoth F. 63 a).

Адоба Сара 9 б: Чананка каже: "Якби хтось сказав вам через 400 років після зруйнування храму: "Купіть це поле за 1 динар, навіть якщо воно коштує 1000 динарів, - то не купуйте його, бо Месія прийде в той час, і ми будемо врятовані; навіщо вам втрачати динар?"". (Вунше пропустив речення: "Навіщо вам втрачати динар?"!).

Рабин Ісмаель: *Хто хоче бути розумним, повинен займатися питаннями обробки грошей, бо немає більших стовпів у Торі*, бо вони подібні до вируючого джерела (Баба Батра F. 173 b).

5. Про Христа і неєвреїв

Ненависть, пов'язана з бездонним нерозумінням особи Ісуса, яка знаходить ледве приховане вираження в публікаціях сучасних євреїв, знайшла і досягла свого апогею в систематичному переслідуванні християн єврейськими більшовицькими правителями в Росії - ця ненависть залишається незмінною вже майже 2000 років. Особистість Христа є найбільшим нападом на єврейську сутність; євреї завжди відчували і знав це, і тільки надмірна християнська толерантність могла б побудувати тут міст. Між Христом і антихристом не може бути миру; або один, або інший перемагає.

За словами Шопенгауера, євреї "позбавлені метафізичної схильності". "Немає жодного, навіть найменшого, найменш значного єврея, який би не зрадив рішучого зусилля, та ще й якнайшвидшого, обмеженого в часі, миттєвого", - говорить Гете. Так воно і є, і єврейське право народилося з цієї однобічно спрямованої схильності, закон *егоїзму, затверджений*

на релігійно-моральному принципі. Більше толерантних поглядів не пробилося, єврейська ідея полягає в нещадній боротьбі з усім неєврейським. Своїми успіхами євреї завдячує цьому моральному нехтуванню в поєднанні з наполегливою расовою енергією; інші народи від самого початку мали перевагу, і так буде завжди, якщо єврейська ненаситність не буде міцно стримуватися.

* * * * *

Апостоли батька нашого Авраама насолоджуються цим світом і завойовують майбутній, як сказано у Св. 8, 21: "Люблячим Мене даю у спадок справжні блага, і палати скарбів їхніх розорив", а апостоли Білеама [Христа] безбожника успадковують геєну і йдуть до ями, як сказано у Пс. 55, 29: "І Ти, Боже, ввергнеш їх у горло ями, бо люди крові й обману не проживуть і півжиття" (Авт. 5).

Рабин Тарфон зауважує про слова Мішни, що книги епікурейців не можуть врятувати від спалення всі, і якби мене через це переслідували, то я скоріше врятувався б, увійшовши в будинки ідолопоклонників, ніж епікурейців, бо ідолопоклонники не знають Бога і відрікаються від Нього, а епікурейці знають Його і відрікаються від Нього. До них відноситься те, що сказав Давид Пс. 139, 21. Бо якщо навіть уже під час укладення миру між чоловіком і жінкою божественне ім'я, написане у святості, може бути знищене у воді, то тим більше повинні бути дощенту *спалені книги єретиків*, які породжують ворожнечу, сварку і розбрат між Ізраїлем і його небесним Отцем!". (J. Schabbath F. 46 a).

Не треба рятувати колеса нещастя (Євангелія) від спалення, а треба дати їм згоріти разом з іменами Божими... Р. Тарфон: "Якби писання (християн) потрапили до моїх рук, я б спалив їх разом з іменами Божими, які в них є. Так, якби хтось переслідував мене, я б спалив їх разом з іменами Божими, які в них знаходяться. Так, навіть якщо б хтось переслідував мене, щоб убити, або змія гналася за мною, щоб вкусити, я б краще увійшов до небесного храму, ніж до будинків цих людей". Р. Ізраель: "Вони посіяли заздрість, ворожість і розбрат між ізраїльтянами та їхнім Небесним Отцем. Давид говорив про них у Пс. 139, 21, 22: "Чи не повинен я ненавидіти тих, хто ненавидить тебе, і зневажати тих, хто тебе ображає? Сповнений повної ненависті, я ненавиджу тих, хто ненавидить тебе, вони мої вороги" (Шаббат F. 116 a).

Одного разу р. Йосуа бен Параджа читав К'ріат Схему (Слухай Ізраїль), і там перед ним з'явився Ісус, який хотів знову прийняти його і махав йому руками. Він (Ісус), однак, вважав, що той хоче відкинути його, підійшов до нього, підняв цеглину і вклонився йому. Він промовив до нього: "Увійди". Але той відповів: "Хто грішить і спокушає до гріха, тому не дають місця для покаєння". Але автор сказав: "Ісус практикує магію, спокушає і вводить в оману ізраїльтян" (Sanhedrin F. 107 a).

Людина не повинна мати нічого спільного з єретиками і не дозволяти їм зцілювати себе, навіть якщо йдеться про життя однієї години. Сталося так, що Бен Дама, син сестри рабина Ізмаїла, був укушений змією; Яків з Кефар Сеханджі [учень Христа] прийшов, щоб допомогти йому. Але р. Ізмаїл не дозволив йому. [Лайбл коментує це: "Як би спокійно не звучали ці слова, так само мало ми уявляємо собі спокійну сцену, якщо згадаємо лють і ненависть, що межує з божевіллям, які завжди охоплювали євреїв при наближенні християнства"]. Він (Бен Дама) заговорив до нього: "Р. Ісмаель, брате мій! Дозволь мені зцілитися у нього, він хоче довести тобі з Тори, що це дозволено". Але не встиг він закінчити ці слова, як душа покинула його і він помер. Р. Ісмаель вигукнув над ним: "Слава тобі, Бен Дама, що тіло твоє чисте і що душа твоя залишила тебе в чистоті, не переступивши слів вчених" (Абода Сара F. 27 b).

Онук рабина Йосуа бен Леві мав закупорку в горлі, прийшла людина, яка за допомогою магії звільнила його від неї. Коли маг пішов, хтось запитав його, яку формулу (слова) він

використовував, і він назвав ту саму. Присутні сказали: "Було б краще, якби хворий помер", що і сталося.

Рабина Елісера бен Дама вкусила змія, хтось прийшов, щоб допомогти йому, використовуючи нечисте ім'я, чого рабин Йосуа, однак, не дозволив. "Я хочу довести вам, - сказав бен Дама, - що таке лікування дозволене". Але не встиг він принести докази, як помер. "Благополуччя тобі,.. Бен Дама, - промовив рабин Йосуа, - що ти покинув світ з миром і не прорвався через огорожу вчених, як сказано в Кох. 10, 8: "Хто руйнує огорожу, того кусає змія" (J. Schabbath F. 44 a).

Рабин Елізер: "Хіба Бен Стада [Християни також називали Ісуса сином зірок - Бен Стара, від перського *с*тага, з якого Р. зробив Акіба Ден Стада - син блудниці. Він також називав його "байстрюком", "сином жінки під час менструації", "сином блудних тварин" - Бен Пандера. Див. "Лайбл"]. - через подряпини на його шкірі принести магію з Єгипту?". Мудреці відповіли: "Він був дурнем, а від дурнів не прийнято отримувати докази [Це повідомлення відсутнє у Вюнше. Цитую Лайбле.]?" (Шабат 104 б).

Р. Елізер зустрів одного з учнів Ісуса на ім'я Яків фон Кефар Сеханджа, який сказав йому: "У твоєму законі (5. Мос. 53. 19) написано: "Не вводь сина блудниці в дім Бога твого". Чи можна з такої милостині зробити вбиральню для первосвящеників?". - У нього не було відповіді. Тоді заговорив Яків фон Кефар Сеханья: "Так навчив мене Ісус з Назарету: Вона збрала його з платні блудниці, і воно знову має стати платні блудниці (Міхей 1, 7); воно вийшло зі сміття, воно має піти на смітник [За те, що Р. Елізер прислухався навіть до нібито слів Ісуса, його звинуватили в ересі, і пізніше він найгірніше картав себе за це. "Єврейський фанатизм не питав тоді і не питає сьогодні: "Правдиво чи неправдиво сказане?", а радше: "Хто це сказав?". Лайбл]".

Ісуса повісили ввечері напередодні Песаху, і глашатай йшов за ним 40 днів і вигукував: "Його треба побити камінням, бо він займався магією і спокусив ізраїльтян і зробив їх невірними: "Його треба побити камінням, бо він займався магією і спокусив ізраїльтян та зробив їх невірними; хто знає щось на його користь, нехай прийде і представить це". Оскільки вони не знайшли нічого на його користь, вони повісили його ввечері напередодні Песаху. Ула сказала: "Ти думаєш, що був би можливий вирок на його користь, адже він спокусник, а Милосердний (Бог) говорить у Втор. 13, 8: "Не пощадиш роду його, і не пожалій роду його, і не сховаєш його?". Тільки з Ісусом справи йдуть інакше, оскільки він стояв близько до влади" (Синедріон F. 43 a).

Це можна вважати ознаками Месії: Зухвалість зростає, амбіції б'ють через край, виноградна гілка дійсно дає свої плоди, але вино дороге; уряд звертається до ересі; немає виправлення, дім зборів служить блуду, мудрість вчених починає смердіти; тих, хто уникає гріха, зневажають, а істину втрачають; юнаки ганьблять старих, старі стоять перед дітьми; син дивиться зверхньо на батька, дочка бунтує проти матері, невістка проти свекрухи. Вороги чоловіка - його співмешканці, репутація епохи настільки погана, що син не соромиться перед батьком (Sota F. 49 a b).

Раб. Іегуда: "В епоху, коли прийде син Давидів, дім зборів стане будинком розпусти. Мудрість вчених буде смердіти. А ті, хто боїться гріха, будуть зневажені, і *обличчя епохи стане обличчям собаки* (Sanhedrin F. 96 b і 97 a).

Зі збільшенням розпусників вирокі будуть скасовані, вчинки зіпсовані, і Бог не матиме радості від світу... Оскільки плювальники [термін "плювальники" застосований рабином Нахтом 1897 року саме до християн, які нібито навчилися від Ісуса зцілювати за допомогою плювка. Доктор Ліппе: Рабинсько-наукові лекції. Дрогобич, 1897. С. 71.] і гордих побільшало, а вчених поменшало, і Тора шукає тих, хто її вивчає. Відтоді, як побільшало гордих, дочки Ізраїля почали виходити за них заміж (Cota F. 47 b).

Онкелос викликав Ісуса за допомогою некромантії. Він запитав його: "Кого поважають у тому світі?" Той відповів йому: "Ізраїльтян". "Чи слід триматися їх?" Він відповів йому: "Шукай їхнього найкращого, а не найгіршого. Той, хто доторкнеться до них, подібний до

того, хто доторкнеться до свого ока". "Яким чином тебе стратили?". Він відповів йому: "Киплячим гноєм, бо написано: "Кожен, хто насміхатиметься над словами мудреців, буде страчений киплячим гноєм [Ця ненависть виражена в багатьох місцях, наприклад, в Тольдот (Життя Ісуса), єврейській народній книзі, в Сохар Мозе де Леона, який був перевиданий в 1880 році і де Ісус називається мертвим собакою, похованим в купі гною, і в багатьох інших єврейських творах аж до наших днів]" (Gittin F. 56 b і 57 a)" (Gittin F. 56 b і 57 a).

У Втор. 22, 3 сказано: "З усім загубленим братом твоїм, що означає: *Віддай це братові своєму, але не повинен повертати язичнику*" (Baba Kamma F. 113 b).

сказала рабин Чаніна: Що означає те, що написано в Лев. 25, 17: "Не слід користуватися ближнім своїм?" Відповідь: "Того, з ким ти пов'язаний Торою і Писаннями, ти не повинен ображати" (Баба Мазя Ф. 59 а).

Слова: "Не кради", згідно зі Священним Писанням, *стосуються лише викрадення!* (Синедріон F. 86 а).

Яків звернувся до Рахель: "Ти хочеш вийти за мене заміж?" Вона відповіла: "Так, але мій батько - шахрай, і ніхто не може з ним зрівнятися". Якоб відповів: "Я його брат-шахрай". Вона запитала його: "Чи може справедлива людина бути великим шахраєм?" Він відповів: "Перед чистими ти показуєш себе чистим, а перед брехливими - невірним, див. Псалом 18, 27" (Мегілла F. 12 а).

І заговорив Аман: "Чи не написано між вами: "Якщо ворог твій впаде, не радій"? Мадрохай відповів: "Це стосується лише ізраїльтянина, а про тебе написано у Втор. 33, 29: "Ти топчеш їх на їхніх висотах"" (ibidem F. 15 а d).

Симеон бен Йохай навчав: "Убий найчеснішого серед ідолопоклонників, розтрощи мозок найкращому серед заклинателів змій, найчеснішого серед жінок, що практикують магію, хай живе той, хто прагне лише виконувати волю Божу" (Й. Кіддушин 40 б).

Людина не повинна мати нічого спільного з еретиками (Minim) і не повинна дозволяти їм цілювати себе, навіть якщо йдеться лише про життя години (короткий період життя) (Aboda Sara F. 27).

Кайзер звернувся до рабина Танхума: "Ходімо, ми всі хочемо бути народними!". "Правильно, - відповів він, - що ми, обрізані, не можемо стати такими, як ви, тож дозвольте собі обрізатися і стати такими, як ми" (Sanhedrin F. 39 а).

Рабин Йоса: "Можна запрошувати неєврея до столу в суботу, але не можна запрошувати його у святкові дні, тому що слід побоюватися, що він може зробити більше заради себе" (Беца F. 21 б).

Німецький чоловік, раб рабина Єгуди бен Насі, вийшов з дому, щоб супроводжувати рабина Гілу. Прибіг скажений пес і вкусив рабина Гілу. Німецький собака відбивався від нього, і в результаті погнався за ним. Рабин Гіла застосував до нього Єз. 43, 4 до нього: "Оскільки ти дорогий, цінний в моїх очах, Ізраїлю, і ти мені дорогий, я принесу в жертву людей замість тебе і народ замість твого життя" (J. Sabbath F. 23а).

За словами р. Іегуди, Раб сказав: "Хто видасть свою дочку заміж за старого і свого неповнолітнього сина за жінку і поверне втрачене майно гоєві (неєврею), про того сказано в Писанні Втор. 29, 18, 19: "У тому, що я змушую пити тих, хто п'є, не простить їм Вічний" (Синедріон 776 а b).

Рабі Єгуда сказав: "Товари язичників подібні до безлюдної пустелі; кожен, хто заволодів ними, придбав їх" (Баба Батра F. 54 б).

Рабі Меїр каже: "Людина повинна щодня промовляти три благословення, а саме: що Бог не зробив мене гоєм, що він не зробив мене жінкою і що він не зробив мене невігласом" (Менахот F. 43 b і 44 а).

Батько Самуїла каже: "Заборонено людині (ізраїльтянину) мати справу з гоєм (неєвреєм), щоб гой не присягнув йому, а він не присягнув йому в ім'я ідола" (Бехарот F. 2 б).

Згідно з Баммідарським рабином в. 2, Божий гнів спочиває на язичнику як постійний, порівняйте Мехілта 32 б: *"Я вбиваю навіть найкращих серед язичників"*. Якщо язичник захоче дотримуватися закону і, наприклад, виконати суботню молитву, не пройшовши обрізання, він заслуговує на смерть (Синедріон 82). Навіть якщо язичник дотримуватиметься всієї Тори, це не допоможе йому без обрізання (Debarim rabba с. 1). Тора, яка приносить життя Ізраїлю, несе смерть язичникам (Ваджікра рабин с. 1). Язичник не повинен навіть вивчати Тору, інакше він заслуговує на смерть. *Якщо язичник у біді молиться до Єгови, його молитва не буде почута* (Дебарім рабин, с. 1). І якщо він зробить покаєння після скоєння гріха, це йому зовсім не допоможе (Песікта 156 а). Навіть його милостиня не буде йому зарахована (Песікта 12 б). Язичник як такий, до обрізання, не має жодної частки в Бозі, його милосердя і об'явлення.

Шир рабин 86 г; так само 89 д: "Для людей світу немає власності, бо так написано Кох. 8, 13: "Ніяка власність не приходить до переступника. Язичницький світ складається виключно з переступників. Якщо ізраїльтянин завжди зайнятий виконанням заповідей, то язичник завжди зайнятий переступами. Кожен язичник підозрюється у всіх гріхах, в тому числі і в гріхах плоті. Мехілта 17 б - всіх єгиптян беззастережно звинувачують у тому, що вони були зачаті в перелюбі. Оскільки язичник, таким чином, підозрюється в найгірших гріхах плоті, Aboda sara II, 1 наказує, щоб євреїв не ставив худобу в стійла язичників, оскільки можна припустити, що вони будуть використовувати худобу для протиприродних статевих зносин. *"Язичники віддають перевагу єврейській худобі, а не своїм жінкам"*".

Рабин Йосуа розповідає: "Одного разу я їхав і побачив дитину, яка сиділа на перехресті. Я заговорив до нього: "Який шлях веде до міста?". Він відповів: "Цей короткий і довгий, а той довгий і короткий!". Я пішов короткою і довгою дорогою. Наблизившись до міста, я побачив, що мене оточують сади і парки, і знову повернув назад. "Сину мій, - сказав я, - хіба ти не казав, що цей шлях коротший?" Він відповів: "Рабі, хіба я не казав тобі, що він також довгий? Я поцілував його в голову і промовив до нього: "Слава тобі, Ізраїлю! Ви всі дуже мудрі, від великих до малих!"". (Ерубін Ф. 53 б).

Існує давня приказка, що сини Ізраїлю, родоначальники святого народу, були справедливими людьми, в них не було нічого підлого (Сіфре 72 б, пор. Береш. Рабба с. 54. Танчума, Бамідбар, Балак 8). З огляду на замах на Йосипа, це, звичайно, здається неможливим. Але згідно з Beresch. rabba 54, задум вбивства був виправданий, оскільки Йосип повинен був спокусити ізраїльські племена до служіння Ваалу; крім того, сини Якова вирушили до Єгипту з наміром повернути Йосипа назад (ibidem 91).

Безумовно, золоте теля важко важить на терезах провини "святого" народу. Але Песікта 77 б говорить, що Святий Бог розслідував цей гріх, але не знайшов нічого злочинного, що можна було б пред'явити Ізраїлю. Згідно з 78 б, Ізраїль не брав участі в гріху: гріх скоїли прозеліти, які прийшли з Єгипту. Точно так само і Ваджікра рабин в. 27. *Бог сам спричинив цей гріх золотого тельця, згідно з Синедріоном 102 а, тому що дав Ізраїлю так багато золота.* Однак ця точка зору не взяла гору, інакше відступництво розглядається як друге гріхопадіння. Однак Аарон, первосвященик, як каже Ваджікра раба 10, прагнув лише добра, коли зробив теля; не можна звинувачувати його. Батьки пустелі, які вимагали м'яса, робили це лише тому, що хотіли побачити диво (Сифрі 23 б, порівняйте 26 а).

Давид, каже Шабр. 50 а, не згрішив; як же могла б Мехіла жити з ним, коли б він впав у такий гріх? Бог не живе з грішником. Але імперія Давида була розділена в покарання за його гріхи. Це було зроблено тому, що він прийняв злу чутку про Мефівосета (Шабб. 56 а б). Звідси поклоніння Ізраїлю ідолам, звідси і вигнання; сам Ізраїль не несе за це ніякої провини. Саломо також не вчинив гріха.

Рабин Шила відшмагав батогом чоловіка, який переспав з єгиптянкою. Той чоловік вийшов і обмовив його перед царем зі словами: "Є людина, яка судить без дозволу царя: "Серед юдеїв є людина, яка судить без дозволу царя". Цар негайно послав до нього гінця. Коли рабин Шила прийшов, судді заговорили: "За що ти відшмагав цього чоловіка?" -

"Тому що він спав з ослом", - була відповідь. "Чи є у тебе свідки?", - запитали вони. - "Так!" - відповів він. *Тоді Елія прийшов у людській подобі і підтвердив це.* "Якщо це так, - продовжили судді, - то він заслуговує на смерть". Рабин відповів: "З того дня, як нас вигнали з нашої землі, ми не маємо права на смерть, але ви можете робити з ним все, що хочете". Поки судді обговорювали це питання, рабі Шила почав промовляти приказку: 1. Хр. 29, 11: "Ти, Вічний, є велич і сила". Судді запитали його: "Що ти сказав?" Він відповів: "Я сказав так: Благословенний Милосердний, що створив Царство на землі, як і Царство Небесне, і дав вам силу і милість на суді". Заговорили судді: "Честь імперії дуже дорога для цього", вручили йому жезл і звернулися до нього: "Ти виголосиш вирок".

Коли рабин Шила пішов, той чоловік (якого він відшмагав) заговорив до нього: "Невже Милосердний робить таке чудо для брехунів?" Рабин: "Ганебний! Не називай їх ослами! Як написано в Єзекіїля 23, 20: "Чия плоть подібна до плоті осла". - Коли рабин побачив, що чоловік пішов сказати суддям, що він назвав їх ослами, він подумав: "Цей чоловік - переслідувач: *"Цей чоловік - переслідувач, а Тора каже: "Хто хоче тебе вбити, побий його"*. Він узяв його посох і вбив його (Berachoth F. 58 a).

Всі створіння, крім Ізраїлю, приречені на судний день і знищення (Дебарім Рабба, с.2). Всі вони будуть кинуті в пекло, де будуть страждати вічними муками, в той час як невірні Ізраїлю через деякий час, завдяки покаяттю і своїм добрим справам, знову покинуть пекло. *Язичники також спокутують у пеклі гріхи Ізраїлю* (Schemoth rabba с. 11). Їх охопить сум'яття, тоді як Ізраїль перетвориться у світлі (Ваджікра рабин, с. 6).

Добрі дари були дані Ізраїлю, і народи світу жадають їх, але вони не отримують їх: Тору, землю Ізраїлю і майбутній світ (Мехілта 79 б, порівняйте Шемот раба с. 1).

Протизаконні наміри зробили язичників ворогами Єгови з моменту одкровення Тори, *які приречені на знищення* (Bammidbar rabba с. 1, порівняйте Tanchuma zu Debarim, Berachoth). Подібно до того, як Ізраїль несе свою природу indelebilis від Синаю як Божий народ, так і язичники з того часу народилися з природою indelebilis як Божі вороги.

Ізраїль не повинен здійснювати свої юридичні дії в язичницьких судах, а лише перед власними суддями, згідно зі своїм законом, навіть якщо закон язичника збігається з його власним (див. Nasir 38, Tanchuma zu Schemoth, Weëlle 6). *Крім того, побожний ізраїльтянин не може віддавати себе на службу владі, якщо вона обкладає Ізраїль податками.*

Хто поверне втрачене майно неєврею, про того сказано в Писанні: "Святий не простить йому" (Синедріон F. 76 a b).

Язичник, який б'є ізраїльтянина, заслуговує на смерть, як написано у Вих. 2, 12: "І обернувся він туди й сюди, і, побачивши, що там нікого немає, убив єгиптянина". Р. Чаніна сказала: *"Хто вдарить ізраїльтянина по щоці, той робить те ж саме, як якщо б він вдарив Шехіну (Божественну славу)"*, бо написано Прип. 20, 25: "Хто б'є людину, той б'є Святого" (Sanhedrin F. 58 b).

Людина (тобто євреї) не може мати спільності з гоєм (неєврем) (Bechoroth F. 26).

Щодо комерційного життя застосовується принцип із найсуворішим тлумаченням, що не можна мати спільного бізнесу з язичниками, інакше можна потрапити в ситуацію, коли він буде присягати своїм Богом (Санедрін 75). У Берещицькому рабині 80 принаймні вимагається, щоб у торгівлі ніколи не пропонувати язичнику щось першим. З іншого боку, в Абода Сара 13 а б можна знайти принцип, згідно з яким *торгівля з язичником дозволяється, оскільки це не приносить йому ніякої вигоди, а скоріше шкоди.*

Як в етичному, так і в фізичному відношенні язичник є абсолютно нечистим. Рабин Схемот в. 20 називає фараона свинопасом. Це не просто окремий вислів: всі язичники вважаються нечистими.

У той час як Ізраїль називається пшеницею, з якої Бог отримує насолоду, язичники називаються соломою і полови, і Бог не має від них плоду. Тому їх також називають *сміттям* (Танчума цу Бамідбар 19), тоді як Ізраїль складається з праведних людей. Бог

рахає тільки Ізраїль, а не язичників, які *не існують* перед Ним, порівняйте вище 20: Так само, як вони не приносять ніякого плоду на час і не мають цінності або значення для Бога, так само і для вічності.

Доля язичницького світу - це просто бути засудженим. Tanchuma zu Bereschith, Wajjischeb 1: "Від початку створення світу Святий Бог займався походженням язичників, щоб вони не мали жодного виправдання, щоб дати створінню знати про їхнє ганебне походження, Як перелічені нащадки Ісава, Бут. 36? Для того, щоб показати, що всі вони походять від кровозмісних союзів.

Раб Дімі заговорив: *"Дружина не існує для язичників, вони не є їхніми жінками"* [Це означає, що євреї не може чинити перелюб з неєврейкою, оскільки іноземний шлюб не є дійсним як такий. Так само євреї не може займатися лихварством по відношенню до неєврея, оскільки це поняття застосовується тільки серед самих євреїв]. (Sanhedrin F. 81 і 82 a b).

Що стосується шлюбу, то наложництво з язичниками просто заборонено. Небесні дочки вважаються нечистими від народження, тому *під страхом смерті* до них не можна наближатися; навіть залишатися з ними наодинці заборонено (Абода Сара, Гемара цу II, 5). Статеві зносини зі знайомими забороняються: *Єврейські діти могли навчитися блуду від язичника* (там само). Якщо союз між язичником і єврейкою все ж відбувається, і якщо в результаті народжується дитина, то її називають мамсером, байстрюком (Джебамот 45 а).

Якщо єврея запитує язичник про Тору і якщо він відповідає на його запитання і сумніви, *то не робить цього, не почавши свою промову з таємного прокляття* на адресу язичника (Берешит Рабба с. 11). Від язичників не приймають ніякої милостині, бо вона так само шкідлива для Ізраїлю, як отрута змії (Песікта 13 б). *Також не слід дарувати язичникові ніякої милостині, навіть не давати йому поради* (Баба Батра 2); не запрошувати його до столу і не прислужувати йому; бо хто цього не зробить, той накликає на своїх дітей кару вигнання (Санедрін 63). *Якщо ізраїльтянин все ж дає милостиню язичницькій бідності або ховає померлих язичників, то він робить це для того, щоб вони залишили його в спокої і щоб досягти мирних відносин з ним* (Насір 30).

Народ дійсно залишається під впливом Тори *доти, доки Бог терпить його*. Уривки, в яких йдеться про політичні стосунки народу з Месією, є одноманітними. *Очевидно, що народ розглядається як залежна держава*, порівняйте Targum zu Jes. 16, 1: народи принесуть данину Месії; Schemoth rabba с. 35: всі імперії світу повинні принести дари Месії в кінці кінців. Танхума, Шофетім 19: Кожен народ буде даниною Ізраїлю, служитиме йому, щоб він приносив йому дари, Пс. 68, 32. *Навіть сказано, що всі скарби, які колись мав Ізраїль і які втратив на користь народів світу, повинні бути повернуті йому в кінці кінців*. Про Йосипа сказано, що він приніс до Єгипту всі гроші навколишніх земель. Ізраїль забрав їх з собою при відході, але згодом його багатства потрапили до рук світової влади, Одного дня всі ці скарби повернуться до Ізраїлю і залишаться з ним.

У ньому також доводиться залежність народу від Месії та Ізраїлю, *що він повинен миритися з впливом закону, приносити данину або великі дари до Єрусалиму і дозволяти всілякі пограбування; а язичники, які живуть під Ізраїлем, є його слугами і працівниками*.

Таким чином, народи світу через Божий вирок і пекельний вогонь віддані на знищення. І після того, як світ стає єдиним володінням Ізраїлю і звільняється від ворожих Богу народів світу, він може оновитися і стати місцем вічного життя.

6. Шульчан-Арух

Якщо щодо структури єврейського духу ще можуть існувати якісь сумніви, то в заключній книзі єврейського закону, Шулхан-Арух, є остаточна ясність.

Складається він, як уже було сказано, з чотирьох частин. У першій розбирається і записується весь ритуал. - Ми не маємо ані найменшого права боротися з релігійними обрядами як такими, лише тому, що вони чужі нам і походять від іншого народу; хоч би якими дивними не були євреї, я виключив усе, що з цим пов'язано. Але ми можемо відкинути дискусії, які відштовхують будь-яке чисте почуття. Це вже обговорювалося у зв'язку з любов'ю та шлюбом. У Шульхан-Арух скатологічність ще більш виражена; я обмежуся лише кількома прикладами.

Ще важливішими є друга і третя книги, де поряд із суто єврейськими справами викладено ставлення до неєвреїв у такий безсоромний і наскрізь аморальний спосіб, що не можна підняти голос достатньо голосно, щоб затаврувати дух, який знаходить тут своє завершення. *Брехня і обман, загородження і злочинство проти євреїв юридично схвалені, це "закон" єврейства. Сліпа ненависть, нестримна мстивість і ненависть до всього неєврейського - ось єврейська "релігія" в її найглибшій основі.* І все це стає особливо огидним, тому що не є відкрито представленим, а скоріше вирощується максимально таємно, і нахабно заперечується до сьогоднішнього дня. Ізольованих євреїв, які повстали проти духу свого народу, переслідували по всьому світу. Єврей, який бореться зі своїм єврейством, представляє трагічну картину, але нічого не змінює в істині усвідомлення всіма великими європейцями того, що єврей, а разом з ним і його єврейство, є нашим найлютішим ворогом від самого початку і повинен був ним бути. Німець повинен був це усвідомити, без цього одужання нашого хворого німецького народу було неможливим.

* * * * *

Орах Чаджим (Життєвий шлях)

3,1. Коли ви заходите до вбиральні, вимовляєте формулу: "Майте честь, Найпочесніший і т.д."....

3, 2. хтось ганебно поводить в туалеті і не роздягається, поки не сяде.

3, 4. Чоловік не роздягається більше, ніж на ширину долоні ззаду і на два подихи спереду, а жінка роздягається на ширину долоні ззаду, а спереду не роздягається зовсім...

3, 14. Під час сечовипускання намагаються не тримати член у руці, за винятком того місця, де починається пеніс, бо інакше це призводить до безглузлого витікання сперми. Але можна тримати член у руці під час сечовипускання, якщо людина одружена; *побожність*, однак, вимагає, щоб цього уникали і в шлюбі і т.д..

14, 1: Показати нитки, які язичник прикріпив до плаща, недійсні, бо так написано: "Говори до Ізраїлевих синів", це виключає язичника. [Loewe: "Не можна ні продавати, ні закладати Талар неєврею... Хто має молитовний ремінь на голові, месузу на дверях і зізіт на одязі, може бути впевнений, що він не грішить". У Талмуді Тр. Шабат Ф. 30, Р. Лакіш говорить: "Хто правильно дотримується заповіді Зізіт, тому будуть служити 2800 рабів!". Доказ з Зах. (Сахаря) 8, 23, так говорив Бог Господь: "Тими днями десять чоловік з усяких язиків народів схопляться за мочки єврея, кажучи: "Ми хочемо йти з тобою, бо ми чули, що Бог з тобою" - 70 язиків (народів) 10 разів по 700, на чотирьох языках 4 рази по 2800!"].

32, 9. якщо шкіру (для молитовних ременів) вичиняв язичник, то, на думку Маймоніда, вона непридатна для використання, навіть якщо єврей попросив язичника підготувати шкіру спеціально для молитви; згідно з думкою Р. Асера. Однак вона дійсно придатна, якщо єврей стояв поруч з язичником і допомагав йому...

32, 20. Треба дбати про те, щоб не було написано занадто мало або занадто багато листів, бо як тільки написаний лист до небагатьох або лист до багатьох, абзаци стають непридатними для використання, так що ті, хто надягає на себе такі мисленнєві ремені, щодня вимовляють марне благословення.

55. У синагозі не може відбуватися молитва, якщо в ній не зібралось десять чоловіків. У разі крайньої необхідності можна дозволити рабу, жінці або неповнолітньому допомогти... якщо там тільки дев'ять чоловіків, але присутні не повинні бути відокремлені один від *одного гноєм* або *несвресм*.

74 1. якщо хтось спить голим під пальто, то він повинен зробити перегородку пальто під ділянкою серця, а потім прочитати Лекцію Слухання [Höre-Lektion], оскільки доки серце також бачить ділянку геніталій, читання заборонено.

75, 5. Якщо статевий орган лежить під склом, так що його можна бачити крізь скляні стіни, то заборонено читати "Слухання-лекцію".

76, 1. якщо сміття лежить під склом, дозволяється читати "Слухання-лекцію", хоча сміття видно крізь скляні стіни, в тому сенсі, що Писання ставить все в залежність тільки від того, чи прикрите воно, як написано на стендах: "І ви повинні прикривати своє сміття", а в нашому випадку воно все ж таки прикрите.

76. 4. Якщо на тілі є сміття, яке, однак, прикрите одягом, або якщо людина засунула руку в туалет через дірку і не відчуває неприємного запаху, то багато хто дозволяє читати "Слухай-лекцію"...

87, 1. якщо хтось читає "Слухання-лекцію" і сеча потече через коліно, то він повинен перервати читання, поки вода не стече, і повернутися до читання; так само він може вчинити, якщо сеча впала на його одяг і зробила його настільки вологим, що рука, якою він торкається одягу, стає настільки мокрою, що здатна намочити інший предмет... Якщо ж сеча впала на землю, то він повинен віддалитися від неї на чотири ярди.

82, 1. біля гною, який настільки сухий, що коли його кинути, то він розсипається, можна прочитати "Слухай-лекцію". [Я відриваюся від цих огидних речей. Рабини примудряються присвятити їм 30 сторінок].

113, 8. Якщо людина, яка молиться, досягає моменту в молитві, коли потрібно вклонитися, і до неї наближається *неєвреї* з хрестом у руці, то вона не повинна вклонятися, навіть якщо це передбачено для її наміру до неба, тому що може скластися враження, що вона вклоняється хресту. [Лоуе перекладає в згоді з цим: "Якщо хтось молиться, а на його шляху трапляється неєвреї, і він стоїть на тому місці, де він повинен вклонитися, він все ж не повинен вклонятися"].

126, 1 ... А коли б молитовник упустив у благословенні щось про єретиків, то негайно усунути його з посади.

За Павлом, частина про єретиків звучить так: "І нехай зникне всяка надія у відступників і всі єретики будуть негайно знищені: І нехай зникне всяка надія у відступників, і нехай будуть негайно знищені всі єретики, і нехай скоро загинуть всі вороги твого народу; *і нехай ти скоро, в наші дні, винищиш, розтроциш, знищиш, зітреш з лиця землі, принизиш і принизиш переступників*. Слава Тобі, Вічний, що розбиваєш ворогів і принижуєш злочинців (так само Лоуе).

156, 01 Треба дбати про те, щоб не спілкуватися з язичником, бо, можливо, останній буде змушений присягнути єврею, а євреї може порушити заборону: "Нехай вони не виходять з уст твоїх" (Вих. 23, 13). Але багато хто допускає, що в наші дні людина асоціюється з язичником, оскільки язичники сьогодні не клянуться ідолами, бо, *хоча вони також згадують ідола*, їхній головний намір все ж *спрямований на творця неба і землі, тільки вони пов'язують ім'я Бога з іменем ідола...* [Як Лоу. Відтепер я дотримуюся виключно його перекладу].

128-135. Синагога повинна бути побудована на найвищій точці міста.

137-24. Якщо хтось побачить, що будинки неєвреїв зайняті, то так і написано: "Він витіснить дім зарозумілого". Якщо ж вони не зайняті, то написано: "Господь - Бог помсти". Якщо хтось бачить могили ізраїльтян, так написано: "Той, хто створив вас по праву, зробить це знову". Але якщо це могили не ізраїльтян, то написано: "Соромляться ваші матері, що народили вас".

Не можна їсти хліб, приготований неєвреями в суботу.

Якщо євреї найняв неєврея на рік або кілька років ..., то неєврей може працювати і в суботу ... Але не можна здавати *худобу* неєврею в суботу і взагалі, бо нам наказано, щоб і наша худоба відпочивала; навіть якщо неєврей запевняє, що хоче дати їй відпочинок в суботу, бо неєврею *не можна довіряти* в такому запевненні.

На виконання заповіді дозволяється вирушати на корабель увечері напередодні суботи, але потрібно *для вигляду* домовитися з вантажовідправником, щоб він не подорожував у суботні дні.

Якщо хтось перебуває в дорозі, і почалася субота, і у нього є гроші, віслюк *або неєврей*, він не повинен вантажити гроші на віслюка, а краще віддати їх *неєврею*. Краще віддати їх неєврею на час шабату, бо відпочинок осла також заповідається йому в суботу.

290. У суботу слід їсти дуже багато фруктів, вишуканих страв і прянощів. Якщо хтось звик до полуденної трапези, то не слід порушувати цього, бо це - насолода, а в суботу слід робити все, щоб насолоджуватися.

Відокремлення суботи святкується з благословенням: Хвала тобі і т.д., що зробив різницю між святим і ницим, між Ізраїлем та іншими народами".

298. Не можна користуватися світильником, запаленим неєвреєм у суботу.

316. У суботу не можна ловити ні мух, ні бліх; з останніми дозволяється, якщо вони на голому тілі і жалять. Головну вошу можна вбити, а тілесну - ні, її треба витерти або кинути у воду...

325. У суботу не можна примушувати неєврея їсти і давати йому їжу і добро на *подвір'ї*, щоб він там їв; якщо ж він залишить його, то не турбуватися про це.

328. Таке зцілення не може здійснюватися неєвреєм, жінкою або малолітнім.

329. Якщо в будинку було дев'ять неєвреїв і один євреї, і один з них пішов в інший будинок, і на нього обрушилася напівзруйнована будівля, і в даний момент невідомо, євреї він чи неєвреї, то треба негайно прибрати завали, щоб, можливо, врятувати його; але якщо всі десять вийшли з будинку, один з них пішов в будинок і виявився там похованим під руїнами, то можна розчищати руїни в шабат, бо його твердження справедливе: Хто вийде, той належить до більшості, *а це, зрештою, неєвреї*.

330. У суботу неєврейська жінка не може допомагати при пологах; навіть з тим, що зовсім не оскверняє суботу.

419. *Богові* приємно, коли в день Нового місяця ми їмо краще, ніж зазвичай.

433. Якщо хтось *вкрав* прісні коржі, то він не виконав обов'язку їсти прісні коржі; але якщо він вкрав пшеницю або борошно і зробив з них коржі, то він *придбав* їх за *здачу* і винен тільки гроші пограбованому.

Замішуванням тіста можуть займатися *тільки євреї*, випіканням - неєвреї.

У нас заборонено митися з милом у піст дас, і жодна єврейка не може митися для неєвреїв у цей час через підозру, що вона може митися для себе, якщо тільки кожен не буде переконаний у протилежному, або якщо це не буде зроблено *таємно*.

У місяці тебет, ^{8-го} числа (слід постити), тому що в цей день, за часів царя Тальмея (Птолемея), Біблію, Старий Заповіт потрібно було *силою* перекладати на грецьку мову, тому сонце повинно було затьмарюватися на три дні.

(Про свято Нового року). Коли їли часник, бульйон і фініки, говорили спеціальні примовляння, *наприклад, що вороги Ізраїлю повинні бути знищені* тощо.

Увечері напередодні Йом-Кіпура (свята примирення) починається головна молитва "Коль-Нідре": "Всі обіцянки і зв'язки, і заборони, і застави, і покарання, і прізвиська (обіцянок), і *клятви, які ми - від цього дня примирення до майбутнього дня примирення* (нехай він буде щасливим) - обіцяємо, *присягаємо*, погоджуємося і, таким чином, зв'язуємо себе, *ми всі вже зараз шкодуємо про них, і вони повинні бути розірвані*, скасовані, зняті і знищені, переведені в готівку, недійсні і не мають юридичної сили. *Наші обіцянки не повинні бути обіцянками, а наші клятви - клятвами*".

II. Jore Dea (Вчення мудрості)

16, 11. Неєврей засвідчується як свідок взагалі ні в чому.

87. Деякі рабини забороняють розводити вогонь під горщиком, який належить неєврею.

112. Мудрець заборонив їсти хліб, спечений неєвреєм, побоюючись, що той може занадто зблизитися з ним і поріднитися з ним у шлюбі.

113. Нічого, що можна їсти сирим, не можна їсти єврею, якщо це приготував неєврей.

114. Всі напої, приготовані неєвреями, заборонені.

115. Молоко, яке видоїла неєврейка, заборонено.

123. Євреї вважають неєвреїв ідолами, особливо католиків.

Єврейський прозеліт вважається таким же, як і неєврей.

139-158. Рабин забороняє позичати гроші неєврею на будівництво церкви.

Зображення хреста, перед яким вклоняються неєвреї, є таким же, як і зображення ідола. [Такої ж думки дотримується і єврейський історик професор Г. Грець, який прирівнює хрест до ідолів язичництва; див. його "Історію євреїв". Т. II, стор. 218].

Не можна сидіти під *тінню липи*, якщо їй молилися або якщо під нею лежав образ ідола; якщо можна знайти коротшу стежку, *то не ходити під нею, а якщо ні, то бігти. Не можна затримуватися в тіні ідолавого дому.*

Дозволено висміювати зображення ідолів і говорити неєврею: *"Твій Бог може допомогти тобі або сприяти твоїм справам"*.

Треба уникати всього, що може викликати ворожість, оскільки живеш серед неєвреїв і цілий рік змушений торгувати з ними; треба, коли бачиш, що вони радіють святам, радіти разом з ними - *це їм лестить*.

Не можна давати милостиню неєврею, якого не знаєш. Але можна, якщо живеш серед них, годувати їхніх бідних, відвідувати їхніх хворих - *заради миру. Не можна (між собою) нічого говорити на їхню похвалу*, навіть не говорити: "Який привабливий цей неєврей".

Не можна сидіти з неєвреєм за одним столом, навіть якщо єврей їсть зі свого, не можна заводити худобу в хлів неєврея, тому неєвреїв підозрюють у статевих зносинах з худобою. Неєврейська повитуха не може приймати пологи у єврейки, єврейка не може перебувати з одним або кількома неєвреями.

Єврей *не* може сказати, що він не єврей, але він може говорити двозначно.

Не можна вбивати неєвреїв, відданих ідолопоклонству (за умови, що між ними і нами немає війни), але також не можна рятувати їх, якщо їм загрожує смертельна небезпека; наприклад, якщо хтось із них впав у воду, не можна його рятувати - навіть за винагороду. Не можна зцілювати їх від смертельної хвороби, навіть за винагороду, якщо тільки це не потрібно для того, щоб запобігти ворожнечі між нами і ними.

Треба вбивати, навіть публічно, апікорсимів, які служать ідолам, щоб роздратувати своїх побратимів-євреїв... навіть публічно, якщо це можливо, а якщо ні, то треба прагнути сприяти їхній смерті.

178. Не слід одягатися як неєвреї, наслідувати їхні звичаї, слід відрізнятися від них у всіх аспектах.

201. Якщо жінка повертається додому після лазні і зустрічає *нечисту тварину або неєврея*, то, на думку рабинів, вона знову стає нечистою.

236.240. Якщо єврей пограбував неєврея і змусив його присягнути в присутності інших євреїв, що він його *не* грабував, а інші євреї знають, що він присягнув неправдиво, то вони повинні змусити його піти на мирову з неєвреєм і не присягати неправдиво, навіть якщо його примушують до присяги, оскільки він осквернить ім'я Боже неправдивою присягою;

Якщо ж це не так, і він не присягне, бо йому загрожує смертельна небезпека, *то він може оголосити присягу в своєму серці недійсною для нього.*

240. *Кожна дитина в тілі жінки-рабині неєврейки нічим не краща за худобу.*

III. Чошем Гамішпат (Закон)

22,2. Єврей справді змирився з тим, що неєврей свідчить проти нього, але не хоче, щоб його судив неєврей.

34, 18. Неєврей і раб не можуть свідчити (в суді).

46, 34. Якщо хтось перейшов в іншу релігію, це все одно, що він став розбійником.

66, 25. Якщо неєврей продав боргову розписку єврею, то діють за законами неєвреїв, так що борг не може бути відданий; те ж саме з пожертвою неєврея; але якщо єврей продав зобов'язання неєврею, то діють за єврейськими законами.

86, 1. боргова розписка може бути написана будь-якою мовою, якщо вона складена відповідно до єврейських правил, а *свідки є євреями* і вміють читати текст; але всі боргові розписки, складені при свідках-неєвреях, є недійсними.

121, 1. якщо хтось отримав свій платіж через гінця, і кредитор сказав йому, щоб він послав його, і він загубився, то він вільний, навіть якщо посланець був *неєвреєм, глухонімим, ідіотом або неповнолітнім.*

135, 2. *дорослий неєврейський раб подібний до худоби без пастуха.*

154, 18. Ми не знаходимо, щоб єврей мав право неєврея, за винятком випадків, коли це йому невигідно, наприклад, єврей купує поле у неєврея і має його у своєму володінні багато років, тепер єврей приходить і судиться за поле і приводить свідків, що воно його, тут право за позивачем, бо неєврей не має права володіння на майно єврея, тому єврей, який купив його у нього, також не має права власності на нього.

156, 5. якщо хтось привів з собою неєврея, то в деяких містах заборонено мати з ним справу, щоб не завдати шкоди ближньому своєму (єврею). В інших - не тільки дозволяється, але й можна позичати йому гроші, давати хабарі, брати у нього: *бо майно неєврея - як те, що здано, і хто перший прийде, той має право на нього.*

163, 1. *кожен повинен брати участь у витратах, які несе громада, щоб усунути зрадника зі свого середовища.*

176, 12 (Про співтоваришів.) *Якщо один із співтоваришів вкрав або пограбував гриби, то він повинен поділитися зі своїми співтоваришами.* Він повинен нести збиток один; але якщо збиток стався після поділу вкраденого, то його повинні нести обидва; те ж саме відбувається, якщо співучасник продав вкрадене майно. - Якщо посланець зібрав борг для свого господаря з неєврея, який вже був сплачений, то гроші належать посланцю. Бо це слід розглядати як щось *знайдене*; якщо хтось поверне ці гроші неєврею, то він не зобов'язаний замінити їх своєму сусідові, для якого він повинен був їх отримати, і *навіть дозволено це робити (повертати гроші неєврею).*

176, 28. Якщо двоє людей повинні вимагати спільний борг від *неєврея*, і один зібрав свою частку і хоче залишити її собі, і каже іншому, щоб той забрав свою частку, його не почують; і якщо суддя посвариться з одним і скаже його сусідові: "Я хочу допомогти тобі з твоєю половиною, але не з половиною твого сусіда", а той скаже: "Я подбаю про свою частку", тоді він має рацію; так само, якщо двоє повинні стягнути *безнадійний борг*, і *через це вони повинні вдатися до хабарів* і т.д.

182, 5. якщо гонець *обдурих* покупця під час продажу, то це відбувається так само, як і з будь-яким іншим продажем, а саме: якщо різниця не перевищує однієї шостої вартості, то продаж залишається в силі, і перевага переходить до відправника.

183, 6. Якщо товар, який купувався, мав тверду ціну, але хтось дав гінцеві занадто багато за кількістю, масою або вагою, *вони ділили переплату* (відправник і гінці).

183, 7. Якщо хтось відправить гінця за грошима від неєврея, і той помилиться і дасть йому занадто багато, *то все належить гінцю*; але якщо гінцю стало відомо про цю помилку, коли гроші вже були в руках відправника, то вони належать йому; якщо хтось вів справу з неєвреєм, а інший єврей прийшов і допоміг йому і обдурих неєврея в мірі, кількості і вазі, то *переплата ділиться, навіть якщо помічник отримає гроші за свої зусилля*.

183, 8. А. відряджає Б., щоб той купив йому одяг в кредит у неєврея, а коли настає час оплати і А віддає Б. гроші, виявляється, *що продавець зовсім забув про це*, тоді А повинен повернути гроші, Б. також не може сказати, що хоче притримати гроші, тому що продавець, можливо, ще пам'ятає про це, крім того, він *не може* сказати, *що хоче віддати гроші неєврею і тим самим осквернити Боже ім'я*.

Якщо хтось дав людині двісті гульденів, щоб вона віддала їх неєврею, а *посланець обдурих неєврея* і дав йому тільки 100 гульденів, так що він подумав, що отримав 200, *то 100 гульденів належать посланцеві, бо це так само добре, якби неєврей втратив половину боргу*.

188, 1. *закони посланця не мають сили для неєврея*, так само як і єврей не може бути законним посланцем для неєврея.

255, 6. Якщо хтось продає винний лъох іншій особі, і вони домовилися між собою, що продавець не несе відповідальності за жодні збитки, окрім того, що бочка розбилася або пролилася, а покупець вимагає заміни тільки в тому випадку, якщо вино зіпсувалося і т.д., і бочки залишилися повними, а вино хорошим, але *воно стало нечистим через контакт з неєвреєм (в будинку продавця)*, то він повинен покрити збитки. [Зазначу, що наприкінці 18-го століття євреї Гамбурга спромоглися мати власний цвинтар, щоб навіть після смерті не лежати разом з Гоями. Сьогодні ортодоксальні газети проповідують скасування неділі і перенесення її на суботу, бо вона нібито не є релігійним інститутом для німців!]

227, 26. Можна обманювати неєврея, бо написано в Писанні, 3. книга Мойсея 25, 14, ніхто не повинен обманювати *брата* свого.

232, 19. Якби хтось продавав яйця, і вони були гнилі, то торгівля була б недійсною; але *тепер це не є звичаєм*, а звичай скасовує закон.

249, 2. не можна нічого дарувати неєврею, якого не можна вважати навіть співмешканцем чи мешканцем; хіба що ми знаємо його досить добре або це було необхідним для того, щоб жити з ним у мирі та злагоді.

256, 3. якщо хворий, *навіть прозелітик*, скаже, що має в руці названу суму грошей від сина або від неєврея, і треба віддати її йому після його смерті, то це треба зробити. *Але якщо він просить, щоб після його смерті зробили подарунок названому неєврею, то це не поважається*, бо це те саме, якби він сказав, що треба вчинити *гріх* з його статком.

259, 2. загублена річ повинна знаходитися в такому місці, що той, хто її знайшов, зобов'язаний її повернути, і він не впустив її навмисне, що вона коштує принаймні одну копійку і має на ній позначку, або що місце, де вона знайдена, має таку позначку, і що він також доклав би зусиль, якби це була його власність, і що вона належить тому, кому він був би зобов'язаний її повернути; *якщо відсутня хоча б одна з цих умов, то він не зобов'язаний повертати знайдене...*

259, 3. якщо річ лежала на місці, де зазвичай перебувають євреї, він повинен привселюдно вигукнути...; *але якщо річ лежала на місці, де зазвичай перебувають неєвреї, він не зобов'язаний віддавати її...*

261, 2. Якщо хтось знайде корову між виноградниками, він повинен крикнути, бо *інакше господар виноградників зазнає збитків*; але якщо виноградники належать неєврею, то він не зобов'язаний цього робити.

262, 5. Як тільки той, хто знайшов, *знає напевно*, що той, хто втратив, повинен був відмовитися від речі, вона належить тому, хто знайшов".

266, 1. *знайшовший не може просто залишити собі річ, яка була останньою у неєврея, а навпаки, йому заборонено її повертати*, бо в Писанні сказано: загублена річ брата твого, 5. книга Мойсея, 22, 1, але знайшовший повертає річ єврею, *щоб освятити ім'я Боже, щоб прославити ізраїльтян...*, тому її треба віддати.

272, 9. якщо тварина належить єврею, а вантаж - неєврею, треба допомогти з навантаженням і розвантаженням, але якщо обидва належать *неєврею*, це не обов'язково, хіба що для запобігання ворожнечі.

275, 1. якщо *прозеліт помирає без дітей*, зачаття і народження яких відбулося в святості (тобто після навернення в юдаїзм), його *статок віддається, і хто перший заволодіє ним, той і придбав його*.

275, 2. той, хто заволодів його майном, *зобов'язаний поховати його не більше, ніж будь-якого іншого померлого*.

283, 1. *Неєврей* не успадковує від свого далекого родича, який є прозелітом, а прозеліт не може успадковувати від іншого. 275, 1, 2. *Якщо неєврей, якому єврей винен гроші, помер, а його спадкоємці нічого не знають про борг, то єврею не обов'язково його сплачувати*.

348. Не можна красти, навіть дуже мало, навіть жартома, або повертати вкрадене, або замінювати його вдвічі, або просто ображати власника; все це заборонено, щоб людина не звикла до крадіжки. Якщо хтось вкрав щось, навіть копійчане, він порушив заповідь "Не вкрати" і повинен заплатити, незалежно від того, вкрав він щось у єврея чи неєврея, у дорослого чи неповнолітнього. [Рабини дуже пишаються цим уривком і вважають, що таким чином вони можуть позбавити себе від усіх потвор. Наприклад, д-р Гофман подає його як цитату з єврейської моралі, але замовчує після постскриптуму. Див. "Schulchan-Aruch", Берлін 1894, стор. 94. Навіть проєврейський вчений професор Ф. Деліцш вважав себе змушеним зайняти позицію проти єврейської ненависті. Він писав у "Новітньому баченні антисемітського пророка" (Ерланген, 1883), стор. 18: "Ці положення про правову нерівність, які звільняють євреїв у певних випадках від обов'язків громадської моралі щодо неєвреїв, як *найбільш огидні* наслідки рабинської освіти і подальшого розвитку закону Мойсея. Єврейству доведеться змиритися, якщо - чим більше воно пишається своєю релігією - протистояти йому, як ще більш ганебному, з цією аморальністю рабинського закону"]. (*Можна прямо пограбувати неєврея, тобто обдурити його в розрахунку і т.д.*, але він не повинен про це знати, щоб не осквернити ім'я Боже. Деякі рабини зараз це дозволяють, якщо неєврей помилився на свою користь, його не можна обманювати). Якщо хтось щось вкрав, а інший прийшов і допоміг йому забрати вкрадене, він звільняється від сплати.

369. Якщо цар видав закон лише для одного класу підданих, наприклад, для тих, хто позичає гроші під відсотки, *то не слід говорити, що царський закон є дійсним законом для євреїв...* Деякі заперечують проти цього і стверджують, що все, що наказує цар, має бути обов'язковим для євреїв... Не сказано, що в усьому слід керуватися неєврейськими книгами, *бо інакше було б повалено все єврейське законодавство, зрештою*.

386. Якщо хтось продає щось неєврею, а єврей каже йому, що він заплатив занадто багато, він є *зрадником і повинен відшкодувати збитки*, які виникли внаслідок цього.

388. Забороняється передавати єврея, як самого себе, так і його статки, у владу неєврея, *зраджувати його...*"; але якщо донощик був зраджений ним самим, він може зрадити його знову, так, навіть вбити, якщо не може врятуватися в інший спосіб. Дозволено вбивати зрадника, де б його не знайшли, навіть у наш час. Якщо хтось почув про те, що хтось хоче зрадити свого ближнього, треба спочатку попередити його, якщо віриш, що таким чином можна запобігти цьому і є ще достатньо часу; але якщо він свіжий і не хоче прийняти попередження, *треба вбити його при першій же нагоді*. (Деякі рабини кажуть, що якщо врятуватися від нього в інший спосіб, наприклад, відрізати йому язик або зробити його сліпим, то можна не вбивати його).

Якщо хтось виготовляє фальшиві гроші, і якщо є побоювання, *що через цю людину можуть бути зганьблені й інші євреї*, цю людину спочатку попереджають (єврейським судом), якщо вона не підкоряється, дозволяється видати її і сказати неєврейському уряду, що тільки цей *один* єврей займається цією справою, а інші євреї не мають до неї ніякого відношення.

Якщо хтось хоче втекти і *не сплатити борг неєврею*, а *євреї* зрадив його, то його справді не можна назвати зрадником, але тим самим він вчинив *дуже велике зло*.

Будь-якими засобами намагаються усунути єврея, який вже тричі зрадив єврея або його статок. Всі витрати, які несе єврейська громада, щоб усунути зрадника, покриваються спільно всіма її членами.

405. Якщо людина, яку штовхнули (волом), *вагітна рабиня*, то з нею чинять *так само, як і з худобою*; рабиню оцінюють на стільки, на скільки вона стала менш цінною після цієї події - втрати дитини.

406. *Якщо віл єврея штовхнув вола неєврея, то збиток не потрібно відшкодовувати*, бо написано в 2. книзі Мойсея 21, 35: віл ближнього твого; але в протилежному випадку збиток повинен бути відшкодований.

425. *Угодне Богові діло - публічно вбити, якщо це можливо*, юдея, який поклоняється ідолам або чинить гріхи, не з бажання, а скоріше для того, щоб тим самим дошкулити своїм співгромадянам, або *апікороса, який не визнає закону і пророків*; якщо ж це неможливо, треба намагатися *усунути його непрямыми способами*.

По відношенню до неєвреїв, з якими ми не живемо в конфлікті, поводитися так, щоб не заподіювати їм смерті і *не рятувати їх від неї*.

IV. Ебен Хазар (з воєнним станом)

6, 8. Хто така блудниця? *Всі неєврейські дочки* або єврейська дочка, яка має щось спільне з кимось, хто не може одружитися з нею... Якщо жінка має щось спільне з худобою, навіть якщо покарання - побиття камінням, вона все одно не блудниця, і священик може одружитися з нею, тому що вона не мала жодного забороненого статевого акту з *людиною*.

7, 2. Хага. *Свідчення неєврея*, навіть якщо це відбувається ненавмисно, *нічого не означає*. Деякі рабини хочуть визнати цей випадок дійсним.

201 1. Хага. Співжиття з дівчинкою до трьох років не є злочином.

26. 1. Якщо двоє *неєврейських шлюбних партнерів* прийняли юдаїзм ... вони можуть розлучитися без документів про розлучення, *оскільки попередній спосіб життя розглядається як блуд*

28. Заборонено довіряти жінці річ, яку ти вкрав...; *але якщо ти вкрав щось у неєврея, ти можеш використати це для заручин*.

37. 1. Якщо дівчині виповнилося три роки і один день, батько може змусити її заручитися через співжиття.

74, 11.. Якщо людина вдає, що хоче виїхати з попереднього місця проживання, тому що там було погано, або по сусідству жили чужі *люди, або неєвреї*, її вислухають (перед судом).

141, 35. Якщо хтось посилає неєврея з листом про розлучення, він повинен призначити йому єврея і написати йому, що його призначено посланцем для передачі листа про розлучення його дружині, це є дійсним, тому що в цій дії неєврей не зробив *нічого*, крім того, *що робить і мавпа!*

Дух Талмуду

ЧАСТИНА ПЕРША

Вступ до Талмуду

I. Історія Талмуду

1. Закони Мойсея

В основі Талмуду лежать закони Мойсея, викладені в Торі Старого Завіту. Закони Мойсея викладені в Торі Старого Заповіту. Тора (= вчення, закон) означає п'ятикнижжя Мойсея, тобто перші п'ять книг Старого Заповіту, які, згідно з єврейським віруванням, були написані самим Мойсеєм у 12 столітті до нашої ери у відповідь на надприродну диктовку Яхве.

Ця Тора є першою і найбільш священною основою єврейської релігії, особливо так звані Закони Мойсея, які містяться у другій-четвертій книгах Мойсея і представляють собою найрізноманітніші правові, моральні та ритуальні приписи. Не менш важливими, однак, є історичні події, записані в Торі, для подальшого розвитку єврейської релігії і для поведінки кожного окремого єврея. Інші частини єврейського Старого Заповіту були додані як вторинні доповнення до власне одкровення Тори. одкровення Тори і, відповідно, отримали пізніше значення, хоча й не так високо цінувалися.

У контексті цих пояснень було б занадто далеко заглиблюватися в положення єврейської Тори. Достатньо послатися на єврейську інтерпретацію "Високого Заповіту", яка виникла близько 1000 року н.е., на "Пісню Пісень" (Мідраш Шир га-ла), що належить до Старого Заповіту; в цьому мідраші єврейській Торі присвоєно 70 епітетів, деякі з яких є типовими. Тора представлена як: мудра, знання, бездоганна, перевірена, що робить ворота мудрими, освіжає душу, чиста, вічна, просвічує очі, радує серце, смачна, золота, дорога, медова, глибока, невичерпна, чарівна, дерево життя, захоплення, радість тощо. Ці назви єврейської Тори є водночас внеском у манію величчя євреїв, які, як обраний народ Ягве, піднялися до такої оцінки свого закону, даного Ягве.

Для повноти картини слід також згадати, що словом "Тора" в широкому розумінні слова позначається все єврейське право, а саме писане право Старого Заповіту та Усного Заповіту і усне вчення про закон, яке, в свою чергу, пізніше було записане в Талмуді та його релігійно-правових попередниках і продовженнях. та його релігійно-правових попередниках і продовженнях, тобто вся релігійно-правова література євреїв аж до сьогодення.

Про важливість Тори, тобто законів Мойсея і всієї єврейської юридичної літератури, можна судити з наступних висловлювань з Талмуду: "Значущою є Тора, бо без неї не могли б існувати небо і земля" (Талмуд Недарім 52а); "Тора - це світло" (Талмуд Тааніт 7б

і Мегілла 16б); "Чому слова Тори порівнюють зі смоківницею? Як на фіговому дереві, скільки б не шукали, завжди знаходять фіги, так і в словах Тори, скільки б не шукали, знаходять фіги" (Талмуд, трактат Ерубін 54б); "Людина (єврей) вивчає в Торі тільки те, до чого прагне її серце" (Талмуд, трактат Абода зара 19а); "Той, хто вивчає Тору заради неї самої, Тору заради неї самої, стає ліками життя" (трактат Тааніт 7а); "Иди, займайся Торою, і ти будеш жити" (трактат Рош Гашана 18а).

2. Мішна

Закони та перекази стародавніх ізраїльтян були здебільшого прив'язані до певного часу, і в перші століття після зміни часу вони отримали сучасне пояснення, доповнення та модифікації від тогочасних єврейських вчителів у Мішні та Гемарі, які разом склали Талмуд.

Слово "Мішна" означає: повторення, навчання; збірник повчань; збірник доктрин. Спочатку юдаїзм не дозволяв записувати вчення мудреців, які пояснювали Тору, на папері. Тому спочатку це усне вчення передавалося з вуст в уста, з покоління в покоління; Закон просто заучувався дослівно, а саме - самі вчення і їх зв'язок зі Словом Старого Завіту. Незабаром, однак, велика кількість доктрин, представлених вченнями Закону, і доктрин, представлених вчителями Закону, зробила необхідним складання збірок цих доктрин. У післябіблійному юдаїзмі незабаром з'явилося кілька таких збірок. Щоб запобігти доктринальному розмаїттю, єврейський вчитель Закону Юда Хан-Насі (Юда Князь) написав свою Мішну (у 2 столітті нашої ери), використавши всі існуючі збірники.

Мішна складається з шести "порядків" (седарім). Кожен "порядок" (седер) поділяється на певну кількість (7-12) трактатів, відповідно до яких Мішна цитується поіменно. Назви шести мішнаїтських порядків такі: 1. сераїм ("насіння"; сільські приношення священикам тощо); 2. священики тощо); 2. моед ("свята"; субота тощо); 3. нашим ("жінки"; шлюбно-сімейне право); 4. несікін ("збитки"; цивільне та кримінальне право); 5. кримінальне право); 5. кодашим ("святі речі"; жертвоприношення); 6. тохарот ("чисті речі"; закони чистоти).

Загальна кількість змішаних урочищ - 63.

Високу повагу, яку Мішна має в самому Талмуді, можна проілюструвати кількома талмудичними висловами: "Мішна - цариця (єврейського закону)" (Ketubot10b; Makkot21a; Nidda52a); "У день свята слід тільки їсти і пити або сидіти і вивчати Мішну" (Pesachim68b; Beza15b); "Тільки той може правильно вести війну зброєю єврейського закону, хто має під рукою багато вчень Мішни" (Санедрін 42а); "Хто забуде хоча б одне слово Мішни, Писання (Старого Заповіту) зараховують його до Заповіту, так що він втратив життя" (Абот 3:10).

3. Гемара

Але навіть Мішни було недостатньо для ревних єврейських вчителів Закону. Єврейські юридичні школи були створені в самій Палестині (Єрусалим, Джамнія, Тіверія, Кесарія, Сепфоріс) і в ще більш вираженій формі у Вавилонії (Нехардея, Сура, Пумбедіта). У цих

школах Мішна зазнала ще одного письмового доповнення, так званої Гемари (= доповнення).

Обговорення Мішни представлено в Гемарі у вигляді дискусії, яка протікає в суто формальному мисленні. Рабини (так називали єврейських вчителів закону) обговорюють від сотого до тисячного пункту з чисто зовнішніх і чисто випадкових причин, так що в цій рабинській дискусійній залі заплутаних рабинів дуже часто піднімаються речі, які не мають нічого спільного з центральною ідеєю Мішни, яку вони хочуть пояснити. Це також пояснює, чому заголовки окремих частин Мішни, наведені вище, не відповідають фактичному змісту Гемари, яка слідує за кожною частиною Мішни.

Відповідно до двох центрів єврейської правової доктрини (Палестина і Вавилонія), думки окремих єврейських вчених-юристів щодо речень Мішни були узагальнені в подвійній Гемарі: Палестинському або Єрусалимському Талмуді (5 століття: = Мішна + Палестинська Гемара) і Вавилонській Гемарі) і Вавилонському Талмуді (6 століття: = Мішна + Вавилонська Гемара).

Палестинський Талмуд має Гемару лише для 39 з 63 трактатів Мішни. Особливістю палестинського Талмуду є те, що він робить акцент на повчальних оповідях (Агада), а не на юридичному матеріалі (Галаха) Талмуду, як це було у Вавилонському Талмуді.

Вавилонський Талмуд, на відміну від Палестинського, має справу насамперед з правовими положеннями, які подаються читачеві в діалектиці, доведених до крайнощів. Той факт, що саме цей Вавилонський Талмуд досяг загального визнання в юдаїзмі в цілому, пояснюється його численними правовими положеннями. Тому Вавилонський Талмуд має на увазі, коли говорять про Талмуд в цілому. Хоча Вавилонський Талмуд містить Гемару лише для 37 з 63 трактатів Мішнату, розлогість вавилонських вчителів закону зробила його єдиним у своєму роді. розлогість вавилонських вчителів закону означає, що Вавилонський Талмуд приблизно втричі більший за обсягом, ніж Палестинський Талмуд, який містить Гемару для 39 трактатів Мішнату. Про ступінь витонченості Вавилонського Талмуду не в останню чергу свідчить історія, про яку повідомляється в самому Вавилонському Талмуді, в якій говориться, що єврейський вчитель закону Зера хотів подорожувати з Вавилонії до Палестини, і що цей Раб Зера Зера постив сто днів перед від'їздом, щоб забути вавилонський, вавилонський Талмуд, і не заплутатися в ньому (Баба мезія 85а).

Зовнішній вигляд Вавилонського Талмуду залишився незмінним від першого друкованого видання до наших днів. За кожним мішнаїтським трактатом слідує відповідна Гемара. Текст Талмуду в центрі сторінки Текст Талмуду в центрі сторінки відокремлений від коментарів Раші на внутрішньому полі та від Тосафот на зовнішньому полі.

За словами самого Талмуда, його зобов'язуюча сила є більшою, ніж сила законів Мойсея: "Якщо людина має справу з Писанням (Старого Заповіту), то це ще щось, але Мішна - це вже щось, і за це вона отримує винагороду. Але коли людина має справу з Талмудом, немає нічого важливішого за це" (Баба Мезія 33а); "Слова Талмуду - слова талмудичних мудреців - важливіші за слова Старого Завіту" (Санедрін 88б); "Галаха (законодавча частина Талмуду) є вінцем єврейської правової доктрини" (Мегілла 28б).

Для більшої ясності ми наведемо точну класифікацію Талмуду, вказавши, які трактати Мішни отримали Гемару.

Назви та зміст талмудичних правил і трактатів:

I. Сераїм = насіння

1. Беракот 1) = благословення, 127 арк., містить приписи про молитви євреїв, час молитви, позу під час молитви, поведінку в домі престолу (у святині) тощо.

2. Горох 2) = Кут, 8 розділів, містить постанови про біблійну заповідь залишати кут для бідних при обробці поля, а також інші постанови про закон про бідних.

3. Демаї 2) = Сумнівні, 7 розділів, містить постанови про ті плоди, які є сумнівними щодо того, чи слід давати десятину священикам, і про так звану другу десятину, а також постанови про тих, хто зобов'язаний платити десятину тощо.

4. Кілаїм 2) = Подвійний, 9 розділів, містить положення про несанкціоноване змішування речей, які належать до одного й того ж, але є різними видами.

5. Шевіт 2) = сьомий рік, 10 розділів, містить положення про засів полів у суботній рік і прощення боргів, приписаних у цей рік.

6. Терумот 2) = обов'язки, 11 розділів, містить положення про будівництво скинії та різних храмових споруд.

7. Маасрой 2) = десятина, 5 розділів, містить положення про десятину, що належала левітам, які працювали слугами в юдейському храмі.

8. Маасер Шені 2) = друга десятина, 5 розділів, містить приписи щодо так званої другої десятини, яку євреї повинні були платити з урожаю своїх посівів і з виручки від первістків своєї худоби та овець.

9. Шалла 2) = Податок на тісто, 4 розділи, містить приписи про податок на тісто для випічки, яке належало віддавати священикові храму.

10. Орла 2) = крайня плоть, 3 розділи, містить приписи щодо крайньої плоти дерев, тобто плодів дерева в перші три роки його посадки; ці плоди мали бути доставлені до Єрусалиму як перші плоди.

11. Біккурім 2) = первістки, 3 розділи, містить приписи щодо первістків усіх плодів, які слід приносити в жертву Ягве.

1) Палестинська та вавилонська Гемара.

2) Тільки палестинська Гемара.

II. Моєд = Свято

1. Шабат 1) = Субота, 314 арк., містить постанови про святкування суботи, особливо про дозволену і заборонену роботу в суботу.

2. Ерубін 1) = змішання, 209 сторінок, містить різні способи, рекомендовані Талмудом для обходу обтяжливих законів суботи (наприклад, змішування і з'єднання земельних ділянок для збільшення довжини дозволеного суботнього маршруту).

3. Песахім 1) = два Песахи, 242 сторінки фоліантів, містить приписи про святкування Песаху. .

4. Шекалім 2) = шекель (єврейська монета), 8 розділів, містить постанови щодо храмового податку та різних храмів в Єрусалимі.

5. Йома 1) = день, 175 сторінок фоліанта, містить розпорядження для Дня Спокути. День Спокути.

6. Сукка 1) = скинія, 112 сторінок, містить правила святкування свята Кушів.

7. Беца 1) = Яйце, 80 сторінок, містить приписи щодо звичаїв, яких слід дотримуватися у дні єврейських свят; його назва "трактат отримав свою назву від питання, яке обговорюється на початку, чи можна їсти яйце, знесене у святковий день, чи ні. У палестинському Талмуді трактат називається "Йом тоб", тобто "День свята", відповідно до його змісту.

8. Рош га-Шана 1) = початок року, 69 сторінок, містить правила святкування юдейського Нового року.

9. Тааніт 1) = піст, 61 арк., містить приписи про громадський піст.

10. Мегілла 1) = сувій, 63 сторінки, містить правила читання Мегілли, тобто біблійної Книги Естер, на єврейське свято Пурим.

11. Моед Катан 1) = Півсвята, 59 сторінок, містить приписи щодо роботи, дозволеної під час півсвяти.

12. Чагіга 1) = Фестиваль, 53 арк., містить приписи про три паломницькі свята євреїв (Свято Кушів, Пасха і Свято Седмиць).

1) Палестинська та вавилонська Гемара.

2) Тільки палестинська Гемара.

III. Нашим = жінки

1. Джебамот 1) = Невістки, 244 арк., містить єврейські правила, що стосуються невістки (дружини бездітного померлого (дружини брата, який помер бездітним), про ступені спорідненості ступенів спорідненості, заборонені шлюби, позашлюбних дітей і т.д.).

2. ктубот 1) = письмовий текст, 224 сторінки, містить приписи про ктубу (свідоцтво про шлюб), про день весілля дівичі і вдови, про достовірність незайманості і т.д. і т.п.

3. Недарім 1) = Обітниці, 182 сторінки, містить положення про обітниці та їхні зобов'язання.

4. Nasir 1) = Назіріт, 132 арк., містить положення про обітницю назірітів, яка вимагала утримання від хмільних напоїв, від обрізання волосся на голові та від осквернення мертвою людиною.

5. Диван 1) = жінка, підозрювана в перелюбі, 98 арк., містить положення про єврейську дружину, підозрювану в перелюбі.

6. Гіфтін 1) = Листи про розлучення, 178 арк., містить положення про лист про розлучення, який єврей може видати своїй дружині.

7. Кіддушин 1) = Освячення, 164 арк., містить положення про шлюб та інші сімейні питання.

1) Палестинська та вавилонська Гемара.

IV. Несікін = Збитки

1. Баба камма 1) = Перші ворота (цивільного права), 238 сторінок, містить положення про обов'язок сплачувати відшкодування суспільної шкоди.

2. Baba mezia 1) = середні ворота (цивільного права), 238 сторінок, містить положення про відкриття, збереження майна, купівлю-продаж тощо.

3. баба батра 1) = останні ворота (цивільного права), 352 сторінки, містить положення про спільну власність, володіння, продаж рухомого та нерухомого майна, спадкове право тощо.

4. Синедріон 1) = суд, 226 сторінок, містить положення про склад єврейських судів, про єврейське судочинство, єврейські юридичні процедури і, перш за все, про єврейське кримінальне право.

5. Маккот 1) = батіг, 48 арк., містить приписи про злочини, які каралися батогами, спосіб, у який батіг мав бути виконаний, тощо.

6. Шебуот 1) = Присяги, 98 сторінок, містить положення про природу присяги.

7. Едуйот 2) = Свідчення, 8 розділів, містить свідчення старших авторитетів Мішни.

8. Aboda zara 1) = Ідолопоклонство, 152 арк., містить постанови про свята ідолопоклонників, про ідолів і про самих ідолів, заборону близького контакту з ідолопоклонниками тощо.

9. Авот 2) = (Висловлювання) Отців, 6 розділів, містить збірку висловлювань юдейських вчителів закону з періоду від 300 р. до н.е. до 200 р. н.е.

10. Горайот 1) = постанови, 27 арк., містить постанови про особливі жертви за гріхи. про особливі жертви за гріхи.

1) Палестинська та вавилонська Гемара.

2) Немає Гемари.

V. Кодашим = святилища

1. Zzebachims 1) = жертвоприношення, 240 сторінок, містить опис різних жертвоприношень, що приносяться в Єрусалимському храмі. що приносяться в Єрусалимському храмі.

2. Менахот 1) = хлібні жертвоприношення, 219 сторінок, містить приписи про принесення харчових жертв Ягве.

3. Чуллін 1) = нечистий, 283 арк., містить приписи про забій тварин, не призначених для жертвоприношення, без анестезії.

4. Бекорот 1) = первісток, 122 аркуші, містить приписи щодо людей і тварин, які належать лише Ягве.

5. Аракін 1) = Кошторис, 69 арк., містить положення про суми, що підлягають сплаті на підставі клятви, залежно від цінності клятвенної особи або речі.

6. Темура 1) = Заміна, 67 арк., містить положення про обмін жертвової тварини, яку замінюють іншою твариною.

7. Керитот 1) = винищення, 56 арк., містить положення про покарання за винищення, тобто природну смерть у віці від 20 до 50 (за іншими даними - 60) років.

8. Мейла 1) = переступ, 43 арк., містить положення про переступ проти святинь, призначених для Ягве.

9. Тамид 1) = вічний, 66 сторінок, містить приписи про вічні ранкові та вечірні цілопалення в Єрусалимському храмі тощо.

10. Middot 2) = міри, 73 аркуші, містить приписи щодо трапези та облаштування Єрусалимського храму.

11. Kinnim 2) = Пташині гнізда, 3 розділи, містить приписи щодо жертвоприношення голуба в якості жертви за гріх або цілопалення породіллями та іншими особами, зобов'язаними до жертвоприношення.

1) *Тільки вавилонська Гемара.*

2) *Палестинська та вавилонська Гемара.*

VI. Тохарот = очищення (евфемізм для: домішки)

1. Келі 1) = посуд, 30 глав, містить приписи про різні види забруднень, які може прийняти посуд, одяг тощо.

2. Охалот 1) = намети, 18 розділів, містить положення про осквернення, спричинене мертвою людиною.

3. Негаїм 1) = пошесті, 14 розділів, містить положення про поширення прокази на людей, одяг і будинки.

4. Параграф 1) = червона корова, 12 глав, містить положення про червону корову, попіл якої, змішаний з водою, слід використовувати для ритуального окроплення у випадках нечистоти.

5. Тохарот 1) = очищення (евфемізм: нечистоти), 10 розділів, містить приписи про ті ритуальні нечистоти, які тривають лише до заходу сонця.

6. Мікваот 1) = занурювальні ванни, 10 розділів, містить приписи щодо занурювальних ванн, призначених для євреїв за певних обставин.

7. Нідда 2) = нечиста жінка, 146 арк., містить положення про вимоги до чистоти жінки під час менструації та породіллі.

8. Махширін 1) = стати нечистим, 6 розділів, містить приписи про те, що може зробити людину нечистою.

9. Забім 1) = уражені нечистим потоком сперми, 5 розділів, містить положення про нечистий потік сперми.

10. Тебул йом 1) = той, хто прийняв занурення в той же день 4 глави, містить положення про того, хто прийняв занурення з міркувань чистоти і тепер залишається нечистим до заходу сонця. залишається нечистим до заходу сонця.

11. Ядаїм 1) = руки, 4 розділи, містить положення про ритуальну нечистоту та очищення рук.

12. Укзин 1) = плодоніжки, 3 глави, містить положення, що стосуються тих випадків, коли плодоніжки, шкірка, насіння і обгортаюче листя плоду, який став нечистим, є нечистими.

1) Немає Гемари.

2) Палестинська та вавилонська Гемара.

В кінці 4-го порядку у виданнях Вавилонського Талмуду є сім трактатів, які завжди включені, але які не користуються такою ж пошаною, як інші 63 трактати Талмуду. Ці сім неканонічних трактатів Талмуду датуються часом, коли Мішна вже була завершена. У будь-якому випадку, вони також певним чином належать до Вавилонського Талмуду.

Це наступні трактати:

1. Абат рабин Натан (Висловлювання отців),
2. Соферім (урочище книжників),
3. Ебель рабаті (правила жалоби),
4. Калла (наречена; подружні стосунки),
5. Дерек Ерез Рабба (великий трактат "Шлях життя"),
6. Дерек ерес суа (невеликий трактат "Шлях життя"),
7. Перек хаш-шалом (Трактат про мир).

4. Мова Талмуду

Мова Мішни - це іврит, який повністю відрізняється від івриту Старого Заповіту. Іврит Мішни вкраплений, серед іншого, численними іноземними словами з арамейської, грецької та латинської мов. - Мова Палестинського Талмуду, окрім великої суто івритської лексики та структури речень, є єврейсько-палестинською палестинською арамейською мовою. -

Мова Вавилонського Талмуду - це мова різних арамейських діалектів. - Однією з труднощів у розумінні мови Мішни і Талмуду, окрім невокалізованого, суто консонантного тексту, є багато-багато івритських скорочень.

5. Цитування Талмуду

Мішна цитується за номером глави відповідного трактату (наприклад, Абода зара 1). - Палестинський Талмуд зазвичай цитується Талмуд зазвичай цитується із зазначенням номера глави та параграфа трактату Мішни, до якого належить відповідний палестинський Гемара (наприклад, пал. належить (наприклад, пал. Aboda zara 1, 1). Як виняток, Палестинський Талмуд за номером сторінки; йдеться про краківське видання 1609 р. (= Кротошин 1866 р.); нумерація сторінок Палестинського Талмуду не є одноманітною (як у Вавилонському Талмуді). У Вавилонському Талмуді єдина. - Оскільки Вавилонський Талмуд надрукований майже без винятку з однаковою кількістю сторінок, то цитування здійснюється наступним чином: назва трактату, кількість аркушів та їх лицьовий і зворотний бік, наприклад, Баба мезія 114б (= трактат Вавилонського Талмуду "Баба мезія", стор. 114, зворотний бік).

6. Коментарі до Талмуду

Після завершення роботи над Талмудом єврейські коментарі до Тори були далекі від завершення. Незліченна кількість коментарів до Талмуду була написана і продовжує писатися для детального пояснення Талмуду. Два з цих коментарів до Талмуду здобули дуже високу репутацію в юдаїзмі і, як згадувалося вище, постійно додаються до видань Вавилонського Талмуду. Це коментарі до Талмуду Раші і Тосафот.

1) Рабин Шеломо Ішакі, який жив в 11-12 століттях (скорочено Раші), написав коментар до більшості трактатів Гемари Вавилонського Талмуду, який додається до сучасних видань Талмуду на внутрішньому полі тексту Талмуду (наприклад, Джебамот 22а Раші).

2. тосафот, які надруковані на зовнішньому полі тексту Талмуду і являють собою збірку іноді дуже детальних пояснень окремих уривків талмудичного права. Тосафоти походять з єврейських правничих шкіл так званих тосафістів, які жили на півночі Франції і в Західній Німеччині в 12-13 століттях. Посилання: наприклад, Jebamot 22a Tosafot.

7. Талмудичні кодекси

Для того, щоб упорядкувати дико заплутаний потік слів 3000 рабинів, які говорили в Талмуді, і особливо для того, щоб забезпечити окремих євреїв необхідними для їхнього практичного життя талмудичними висловами, в юдаїзмі незабаром виникло бажання створити так звані талмудичні кодекси, які б надали талмудичному релігійному закону матеріальну форму.

Першим таку спробу зробив Маймонід (1135-1204) у своїй праці Мішне Тора ("Повторення Закону"), яку пізніше також назвали Яд часака ("Сильна рука"), оскільки тут у 14 (= числове значення єврейських літер j і d) книгах талмудичне вчення про закон пропонується у фактичному порядку. Ця праця цитується Маймонідом за окремими

розділами та кількістю глав і параграфів (наприклад, Maimonides, Hilchot aboda zara 10, 5. 6).

Маймонід не користувався особливою прихильністю серед євреїв свого часу через свою казуїстичну позицію.

Набагато успішнішим у цьому плані був єврей Йосиф Каро (1488-1575) зі своїм Шулхан арухом ("Накритий стіл"), який вперше з'явився у Венеції в 1564/65 році і нині видається у виданнях, що містять до сорока коментарів до Шулхан аруху. Шулхан арух цитується за чотирма частинами (Орах чаджим - життєвий шлях; Йоре деа - вчення знання; Чошен гамішпат - щит справедливості; Ебен ха-езер - камінь допомоги); вказуються параграфи та підрозділи (наприклад, Йоре деа 147.5).

Нарешті, щоб бути повністю практичним, наприкінці минулого століття рабинський асесор Салоמו Ганцфрід опублікував кіззур (уринок з Шулхан Арух), який витримав все більше і більше видань аж до сьогоднішнього дня. Цей кіззур цитується за розділами та підрозділами (наприклад, кіззур 150, 11).

II. Історія Талмуду Текст

1. Рукописи Талмуду

Дуже мало старих рукописів Талмуду збереглося з періоду до винайдення друкарського верстата (середина 15 століття). Причиною цього явища є часті конфіскації та спалення рукописів Талмуду Римською Церквою (наприклад, спалення рукописів Талмуду Папою Інокентієм IV через буллу "Impia Judaeorum perfidia" від 9 травня 1244 року, яка наказала спалити Талмуд у Франції). Однак Римська Церква була антиталмудичною лише тому, що вбачала в антихристиянських талмудичних пасажах загрозу власній владі. загрозу власній владі, цей римський церковний Талмуд був зовні це спалення Талмуду Римською Церквою було виправдане суто релігійними мотивами, але насправді це було не більше, ніж суто владно-політичне питання.

Єдиний повний рукопис Вавилонського Талмуду зберігається в Мюнхенській державній бібліотеці (Cod. Hebr. 95) і був написаний у 1343 році.

2. Друковані видання Талмуду

Незважаючи на швидке і широке розповсюдження книг, яке стало можливим завдяки винаходу друкарського верстата, євреї спочатку не скористалися цим щодо свого Талмуду. Лише поступово, з 1483 року, вони почали друкувати окремі трактати Талмуду, природно, вибираючи ті трактати, які найменше могли викликати обурення серед неєврейських народів. До кінця 15 століття з 63 трактатів Талмуду євреями було надруковано лише 12.

Від самого початку євреї знали, як використовувати єврейську самоцензуру, щоб замінити ті місця Талмуду, які були образливими для християнства, білими, порожніми місцями в

тексті. Вони також тримали свої ранні друковані версії Талмуду у великій таємниці, так що навіть християнські друзі євреїв, які підтримували Талмуд, ніколи не бачили його, як і самого Талмуду.

Однак до першої половини XVI століття євреї досягли своєї мети. Щонайменше чотири рази вони змогли видати повне друковане видання вавилонського Талмуду з дозволу римського папи. Примітно, що всі ці видання Талмуду були зроблені християнами, які в жодному разі не видавали Талмуд в антисемітському сенсі, а цілком перебували на єврейському утриманні; і не менш примітно, що самі євреї завжди тримали справу друкарства в своїх руках, залишаючи язичникам лише власне друкарську роботу.

У другій половині XVI століття відбулася певна реакція, яка змусила римського папу бути більш стриманим у своїй відкритій дружбі з євреями, більш обережним у своїй відкритій дружбі з євреями. Однак це не призвело до заборони Талмуду, а було досягнуто компромісу: ворожий до християнства Талмуд буде перевірятися папськими цензорами, ворожі до християнства місця будуть змінені або вилучені, а очищений Талмуд буде надрукований з дозволу папи.

Можна багато говорити про сенс і безглуздість папської цензури Талмуду. Перш за все, очевидно, що єврейські гроші відіграли в цій справі роль, яку не можна недооцінювати. Папським цензорам Талмуду платили євреї, і деякі з них були хрещеними євреями; наприкінці XVI століття в самому Римі зрозуміли, що ці цензори, які були цензорами, яким платили євреї, не є надійними. Більше того, Талмуд, очищений Папою Римським, євреї розуміли і читали в його нецензурованому вигляді; євреї знали, що насправді означають змінені вирази; вони також знали талмудичні уривки, які були повністю вилучені (про що свідчать єврейські памфлети і листівки, опубліковані протягом століть). Євреї знали, що насправді означають змінені вирази; вони також знали уривки з Талмуду, які були повністю видалені (про що свідчать єврейські брошури та листівки, опубліковані протягом століть).

За свідченням папського цензора Марка Маріна, нове повне друковане видання Вавилонського Талмуду було здійснене християнином Амброзієм Фробеном у Базелі в 1578-81 роках, яке, за дуже незначними винятками, стало зразком для всіх наступних видань Талмуду аж до наших днів.

Протягом століть після публікації Базельського видання Талмуду 1578/81 року євреї більш-менш заповнили прогалини, залишені цензурою Талмуду, так що Папа Римський був змушений кілька разів втручатися проти цього Талмуду, знову ж таки з суто релігійних міркувань, тобто насправді з міркувань силової політики.

[illegible]

Талмуду, який базується на тексті Талмуду, який базується на тексті Талмуду. зміни та вилучення, зроблені тогочасною папською цензурою.

III. Характеристика Талмуду

У кількох реченнях просто неможливо дати вичерпний огляд того, що нас цікавить у Талмуді. Є дві групи талмудичних висловлювань, які стосуються нас, неєвреїв, зокрема: 1. стосунки між євреєм і 2. всі ті уривки Талмуду, які показують нам єврея в його єврейсько-східному характері, без жодних масок.

Талмудичний матеріал, представлений нам тут, майже неможливо ігнорувати:

Ті твердження, які стосуються важливості єврея, єврейського закону, і тут, зокрема, Талмуду і талмудичних мудреців, які мають своє слово в Талмуді,

Талмудичні вислови про обраний народ євреїв, талмудичні твердження переповнені ув'язненням і презирством до язичників:

неперевершена деградація язичницької жінки,

вбивчі вказівки Талмуду нападати на язичників,

войовничість Талмуду, талмудичне засудження жінок як сексуальних істот,

расове осквернення, дозволене в Талмуді, яке віртуозно діалектично узгоджується з єврейськими расовими законами,

освячення Талмудом блуду, вчиненого таємно,

талмудичне презирство до праці,

різноманітні злочини, санкціоновані Талмудом проти неєвреїв, такі як лихварство, шахрайство, обман, надмірна крадіжка, грабіж, викрадення вродливої жінки, отримання краденого, контрабанда, ухиляння від сплати податків та заробітної плати, повернення загубленого майна,

талмудичне оголошення неєврейського майна безхазайним,

обман неєвреїв, який дозволяється "заради миру",

Положення Талмуду про хабарництво, брехню та лжесвідчення,

погляди Талмуду на судові позови та єврейського зрадника,

універсальна талмудична "мудрість життя",

нескінченні талмудичні пояснення про "дім терновий" (аборт), про вошей, про клопів,

"хитрощі", які сам Талмуд дозволяє євреям використовувати як "вихід", як "шлях до порятунку" і т.д.

Через багато тисяч сторінок Талмуду, як нитка, проходить єврейська ненависть до неєвреїв (пор. цитати в частинах 2 і 3, які взяті з нецензурованого Талмуду [Венеціанське видання 1520/23] або з оригінального тексту на івриті іншої єврейської літератури).

Ми не втручаємося у внутрішні справи євреїв; але коли ми читаємо талмудичні приписи про хустки, молитовні палички, дверні стовпчики, різні молитви та їх читання, дієтичні закони, суботу та шабат і різні інші дні святкування та поминання, траурні звичаї, то ми знаємо напевно, що юдаїзм походить зі світу, зі світу, який є огидним для європейських почуттів. Це релігія, застигла в законі, яка знає і дотримується лише букви закону і дотримується Ми посилаємося на слова єврея Якоба Клацкіна ("Der Jude" 1916/17, с. 614): "Закон є втіленням юдаїзму.... Поза Законом юдаїзм залишається без форми; він залишається, використовуючи мову каббали, "голою душею". Виховання в Законі - мета всієї талмудичної літератури. Законність є формою всієї релігії і, згідно з єврейським віруванням, дана лише цьому обраному народові.

Згідно з цим поглядом, тільки євреї можуть стати святими людьми, прийнявши закон; тільки євреї можуть творити добро; язичники, тобто всі неєвреї, живуть у гріху. Тому звірства проти неєвреїв є частиною єврейської релігії. Таким чином, арійські релігії, які пропонують людині, що шукає, вирішення багатьох таємниць життя, в Талмуді і талмудичній літературі, єврейська релігія закону, яка відкидає всі життєві проблеми параграфами закону.

Можна лише провести паралель із системою Римської Церкви, яка в істинному дусі Талмуду прагне регулювати життя вірних Риму шляхом вічного підрахунку, обчислення і зважування. Подібно до Талмуду, моральне вчення Римської Церкви розчиняє всю моральність у нескінченній кількості моральних питань, в яких пересічний католик вже не може зорієнтуватися самостійно і повинен шукати рішення свого сповідника щодо кожної труднощі, яка виникає - так само, як євреї слідує рішення одного з 3000 талмудичних рабинів або рабина, що живе сьогодні: Талмуд каже: "Якщо від талмудвайзера тхне гріхом, не можна ганьбити його на людях" (Менахот 99б), а Римська Церква каже: "Це тяжкий гріх - говорити про священника, що він любить дивитися на молодих дівчат.... Тяжкий гріх вести погане життя в тому ж (монастирі)", 1858, с. 251).

Характерною рисою єврейського Талмуду є також те, що в ньому дуже докладно обговорюються нічні і темні сторони людського життя, і його, подібно до вчення Римської Церкви про гріхи, можна назвати вченням про мораль. Нарешті, еротичні та пов'язані з ними теми займають багато місця в Талмуді. Ці талмудичні марення про жінок і дівчат можуть походити тільки з єврейського східного мозку. Не випадково, що, як і в Талмуді, єзуїтські казуїсти також багато займаються передісторією найінтимнішого з найінтимніших статевого життя: і при цьому ці процеси препаруються в потворний спосіб і справді "препаруються" і справді "роздягаються" крок за кроком на очах у чоловіків - процес, процедура, яка вже не має нічого спільного з моральними міркуваннями.

IV. Обов'язковий характер Талмуду

"Антихристиянське" та аморальне вчення Талмуду є безсумнівним. Також фактом історії є те, що євреї протягом століть аж до сьогоднішнього дня здійснювали вчинки, описані в Талмуді. Але чи пов'язаний єврей, який живе сьогодні, все ще Талмудом? Дуже важливе питання! Бо є різниця між єврейським народом, чи єврейський народ йде своїми ганебними шляхами лише з інстинкту єврейської раси, чи за цими єврейськими махінаціями стоїть Талмуд, який, з усім своїм релігійним авторитетом, є причиною всього зла.

Ми визнаємо, що в Мішні і в Гемарі, яка слідує за нею, іноді - але не так часто - зустрічаються закони, які настільки обмежені в часі, що втратили свою силу для сучасного юдаїзму (такі як, наприклад, положення, що стосуються єврейського храму в Єрусалимі, якого вже не існує), але - ми визнаємо, що іноді - але не так часто - зустрічаються закони, які настільки обмежені в часі, що втратили свою силу для сучасного юдаїзму (такі як, наприклад, положення, що стосуються єврейського Храму в Єрусалимі, який більше не існує), але - і це важливо для читання цих частин Талмуду - якими б давніми вони не були - саме в цих розділах Гемари є речення, які мають загальну силу, речення, які дійсно показують нам єврея без маски, речення, які є повністю дійсними і сьогодні. Лише один приклад з багатства таких прихованих талмудичних речень: "Як рука може вбити, так і язик може вбити" (Аракін 15б).

Коли євреї іноді стверджують, з міркувань там-там, що Талмуд містить лише "збірку доктринальних думок, обов'язковість яких не є суворо обов'язковою", слід дати наступну відповідь: Це правда, що Талмуд містить думки окремих талмудичних рабинів, які можна знайти в Талмуді в дикій плутанині, так що часто досить важко визначити остаточне рішення самого Талмуду з того чи іншого питання; але це якраз і є навмисною особливістю Талмуду: єврей може вибирати з різних висловлювань Талмуду ті, які йому найбільше підходять в даний момент; але ні за яких обставин єврей не може вибирати талмудичні закони, які є обов'язковими для нього.

Але чи немає в цьому відношенні різниці між східноєвропейськими і західноєвропейськими євреями? Відомо, що східноєвропейський єврей, який отримав освіту в одній з численних талмудичних шкіл Східної Європи, вірить своєму вчителю Талмуду, який запевняє його, що з часу завершення Талмуду світ не зазнав жодного збагачення своїх знань. На думку цих східноєвропейських євреїв, єврей знаходить в Талмуді все, що йому потрібно, а те, чого немає в Талмуді, йому не потрібно знати. Юдаїзм у його найсуворішій формі передавався з покоління в покоління в талмудичних школах Східної Європи.

А як щодо сучасних західноєвропейських євреїв та їхнього ставлення до Талмуду? Це питання представляє для нас особливий інтерес, оскільки ми здебільшого - але не виключно - стикаємося з цими емансипованими та асимільованими євреями сьогодення. шахрайські євреї також пов'язані з Талмудом?

Єврей Самсон Рафаель Гірш у своїй праці "Про відношення Талмуду до юдаїзму і до суспільного становища його прихильників" (Франкфурт-на-Майні, 1884) говорить, що "Талмуд є єдиним джерелом, з якого витікає юдаїзм, єдиним джерелом, з якого витікає юдаїзм, фундаментом, на якому існує юдаїзм, і душею життя, яка формує і підтримує юдаїзм. Дійсно, юдаїзм ... є наскрізним продуктом талмудичного вчення, а також освіти і виховання, керованих і культивованих ним.

Державний рабин д-р Мангеймер назвав Талмуд "життєвою силою іудаїзму, життєвою силою іудаїзму і дому, прапором і школою іудаїзму та освітою його інтелектуальної єврейської преси" ("Jüdische Presse", 31 січня 1913 р.).

"Тільки єврейський кодекс (Талмуд) домінував і формував наше життя у всіх його проявах" (Якоб Клацкін, "Der Jude", 1916/17, с. 613).

"Таким чином, протягом століть Талмуд був вихователем, дисциплінатором і вчителем єврейського народу" ("Jüdisches Lexikon", т. 4, 2-е видання, 1930 р., с. 855).

Про матеріал, що міститься в Талмуді, сказано "багато надприродного, вічної цінності" ("Філо-Лексикон", 4-е вид., 1937, стор. 739).

Директор Італійського рабинського коледжу Елія С. Артом у своїй праці "La vita di Israele" ("Життя єврея") підкреслює велике значення законів Мойсея і говорить про центральну владу Талмуду, зобов'язанням якого підпорядковуються у своїх діях всі євреї.

Єврейські свідчення про Шульхан Арух, які походять від Шульхан Арух, які походять від Талмуду:

"Шулхан Арух, буквально "накритий стіл", був вперше опублікований в 1565 році і сьогодні є остаточним кодексом єврейського права, визнаним усіма євреями" (Еміль Бемхард-Кон, "Єврейська абетка", 1935 р., с. 259).

Шулхан Арух разом з коментарями став авторитетним кодексом ортодоксального іудаїзму протягом 17 століття" ("Філологічний словник", 4-е видання, 1937, колонка 677).

Ось вам і єврейське свідчення! Ми також визнаємо, що багато сучасних євреїв не розуміють жодної літери іврити чи арамейської мови, щоб читати Талмуд в оригіналі. в оригіналі. Однак відсоток таких "неєврейських" євреїв Західної Європи не варто переоцінювати. До 1933 року в публічних бібліотеках Німеччини було дуже поширеним явищем, коли в суботу в читальних залах збиралося багато євреїв, які мали примірники івритського Талмуду і тепер, згідно з талмудичним правилом (Песах'ім 68б;) Беца 15б), вивчали Талмуд у своє свято.

А як щодо "неєврейських" євреїв? До недавнього минулого єврейські навчальні заклади Німеччини проводили численні лекції з Талмуду; фактично, кількість лекцій з Талмуду потроїлася між 1933 і кінцем 1938 року. На цих лекціях готують духовних лідерів західноєвропейського єврейства; і ці люди потім виходять перед своїм народом і проповідують дух Талмуду і ніщо інше. Але що робити, якщо сучасний єврей вже не знає суботньої дороги до синагоги і не переймається цими речами? Навіть тоді він вивчає вчення Талмуду від своїх співвітчизників-євреїв і вчиться, як поводитися з неєвреями. Автору цих рядків не раз говорили західноєвропейські євреї, що нам, неєвреям, не варто так засмучуватися через "вчинки" євреїв, адже це справа, угодне Яхве, коли багаті євреї обманюють неєвреїв і т.д., тому що це їхня релігія!

Тож ми знаємо, що Талмуд є авторитетним. Сучасний світовий єврей - це також талмудичний єврей.

Той, хто зараз прочитає наведені тут талмудичні цитати і продумає запропонований в них талмудичний дух до його остаточних висновків, визнає, що відносини німецької держави

до єврейської меншини, встановлені Нюрнберзькими законами від 15 вересня 1935 року, ґрунтуються на фактах, які також чітко визначають особисте ставлення окремого члена народу до останнього єврея, навіть до так званого "освіченого" або "порядного" єврея в Німеччині і за її межами. "Необхідно ще раз підкреслити, що обговорюваний тут Талмуд є релігійною книгою, в якій говорять не не впливові особи, а духовна еліта іудаїзму, а релігійні лідери подають свій владний голос; кожен мислячий читач глибоко усвідомлює, що зростаючий антисемітизм в усьому світі має під собою цілком виправдане підґрунтя.

ЧАСТИНА ДРУГА

Зі змісту Талмуду

I. Євреї та неєвреї

1. Манія величі євреїв

Незліченні талмудичні вислови виражають погляд і тверде переконання євреїв, які вірять, що вони є народом землі.

Всесвіт існує тільки завдяки євреям

"Як світ не може існувати без вітру, так він не може існувати без євреїв" (Тааніт 3б; Абода зара 10б).

"Кожна людина (єврей) повинен сказати собі: Через мене був створений світ" (Санедрін 37а).

"Спочатку була створена земля Ізраїлю, а вже потім - решта світу... Земля Ізраїлю зрошується дощовою водою, решта світу - рештою" (Тааніт 10а).

"Той, хто зберігає єврейську душу, подібний до того, хто зберігає весь світ, хто зберігає весь світ" (Баба батра 1 ла; Санедрін 37а).

"Той, хто знищує єврейську душу, подібний до того, хто знищує весь світ" (Санедрін 37а).

Обрізання, яке було поширене на стародавньому Близькому Сході, було прийняте євреями, оскільки наказ Яхве Аврааму, родоначальнику родоначальника євреїв, бути обрізаним був прокреативним знаком заповіту між Яхве та єврейським народом. Саме обрізання стало символом прийняття до спільноти заповіту, гарантією порятунку від пекла; власне, про це стверджує сам Талмуд:

"Обрізання важливе; без нього не могли б існувати небо і земля" (Шабат 137б; Недарім 32а).

Євреї як князі світу

"Куди б вони (євреї) не пішли, вони стають князями своїх панів" (Санедрін 104а).

"Всі євреї - діти князів" (Шабат 67а, Іла, 128а; Баба Мезія 113б).

У всі часи, в усі віки юдаїзм чекав на Месію, Відкупителя. Тому сучасний юдаїзм, який опинився у великій скруті в Європі, більше, ніж будь-коли, кличе Месію, який усуне всі негаразди. Повною мірою заклик євреїв до Месії можна розпізнати, коли ми говоримо про пророцтва Талмуду:

"Як тільки прийде Месія, всі стануть рабами юдеїв" (Ерубін 43б).

Обраний народ

"Я (Яхве) зроблю вас (євреїв) родоначальниками народів, Я зроблю вас обраними серед народів, Я зроблю вас улюбленими серед народів, Я зроблю вас царем над народами, Я зроблю вас найкращими серед народів, Я зроблю вас найдовіренішими серед народів" (Шаббат 105а).

"Святий, благословенний Він, сказав євреям: ...Я впізнаю вас, впізнаю вас, як єдину дорожнєність у світі" (Беракот 6а).

"Що таке землетрус? Коли Святий, благословенний Він, згадує Своїх дітей, які живуть у злиднях серед народів світу (серед язичників), коли Він змушує дві сльози впасти у велике море так, що з'являється звук, який чути від одного кінця світу до іншого кінця світу: це землетрус" (Беракот 59а).

"Він (Мойсей) попросив його (Ягве) дозволити Божеству перебувати з євреями. перебувати з євреями. І він дозволив йому" (Беракот 7а; Баба батра 15б).

"Коли Святий, благословенний Він, змушує Свою Божественність перебувати, Він змушує її перебувати тільки над поколіннями євреїв" (Кідущин 70б).

"Всі роди землі... всі язичники землі... будуть благословенні тільки заради євреїв" (Єсбамот 63 а).

"Свята громада" євреїв

Як народ Божий, євреї, на відміну від усіх народів землі, є святим народом або громадою святих. Яхве наділив євреїв святістю на всі часи, щоб навіть найзліші серед євреїв були сповнені добрих чеснот і не осквернялися, як язичники, тобто як неєвреї. Через всю єврейську літературу проходить ідея, що в Ізраїлі ніколи не було поганої людини; навіть помилки "Заповіту" давніх ізраїльських "великих" вважаються правильними. Талмуд, який є єдиним правильним поясненням Старого Заповіту; Авраам, Ісаак, Яків і т.д. - святі, і від цих святих, і від цих святих знову ж таки, повинні були походити тільки святі, тобто від цих святих, тобто євреї нинішнього століття.

"Милосердя вивищує народ, який є євреями, бо сказано (11 Царств 7:23): Хто подібний до народу твого, Ізраїля, це народ унікальний на землі.... (Баба батра 10б).

"Немає такого народу, як вони (євреї), який був би гідний бути серед них" (Джебамот 79а).

"Добрі: це євреї" (Менахот 53а/б).

"Цей народ (євреї) характеризується трьома якостями: милосердним, скромним і милосердним... і хто володіє цими трьома якостями, той гідний приєднатися до цього народу" (Єсбамот 79а).

"Нехай кожен чоловік (єврей) вважає себе вченим" (Беракот 17б).

"П'ятдесят брам пізнання було створено у світі; всі, крім однієї, були довірені Мойсееві" (Недарім 38а).

"Вітаю вас, юдеї! Ви всі дуже мудрі, від найбільшого до найменшого" (Ерубін 53б).

"Гордість забрали в євреїв і залишили язичникам" (Чагіга 5б).

"Праведники (євреї) важливіші за ангелів-служителів (на небі)" (Синедріон 93а).

"Юдеї більш улюблені перед Святим, благословенний Він, ніж ангели-служителі; бо юдеї співають пісню хвали щогодини, а ангели-служителі лише раз на день" (Чуллін 91б).

Щодо цих двох останніх талмудичних висловів особливо важливо відзначити, що, за уявленнями євреїв, ангели небесні розмовляють тільки івритом, що іврит - це мова небесного, земного світу, що, нарешті, ангельська служба на небі належить тільки євреям-євреям, але що євреї цього світу, які все ще перебувають серед народів світу, народів світу, можуть робити свою справу, угодну Яхве, стоять в очах цього Яхве вище, ніж єврейські ангели небесні.

Смерть ворогам євреїв!

"Якщо язичник вдарить юдея, він заслуговує на смерть..., а якщо хто вдарить юдея, це все одно, що вдарив Божество" (Синедріон, 58б). вдарив Божество" (Синедріон, 58б).

Краса Єрусалиму

"Десять каб (єврейська порожниста міра = близько 20 літрів) краси зійшли на світ; Єрусалим отримав дев'ять каб, а решта світу - один каб світу" (Кідушін 49б).

"Від нього (Єрусалима) краса світу удосконалилася, стала досконалою" (Йома 54б).

"Немає краси, подібної до краси Єрусалиму" (Абат рабі Натан, глава 28).

Значення Храму для язичників

Згідно з юдейською вірою, язичники повністю покинуті Богом і Його Духом і поневолені для служіння гріху. Як етично, так і фізично, язичники, всі неєвреї, абсолютно нечисті. Тільки через юдейський храм в Єрусалимі можна було якось допомогти язичникам.

"Горе язичникам, які щось втратили (які вчинили гріх)! Вони не знали, що робили. Поки існував Храм (в Єрусалимі), він забезпечував їм спокуту. А тепер? Хто тепер спокутує їх?" (Сукка 55б).

"З того дня, як було зруйновано Храм, дощ для світу зменшився" (Тааніт 19б).

Аврааме.

Євреї вірять, що Бог створив світ виключно заради заслуг Авраама. Цей Божий князь - так єврейський Старий Заповіт називає родоначальника євреїв - тому, на думку євреїв, є також лідером усього світу.

"Коли нашого батька Авраама забрали зі світу, всі великі мужі народів встали і сказали: Горе світові, який втратив свого вождя!..." (Баба батра 91а).

Слава євреїв у прийдешньому світі

На думку євреїв, майбутній світ належить лише євреям. Євреям. Там має бути зібраний весь Ізраїль, навіть ті стародавні євреї, які колись відпали від Яхве в пустелі; але язичники, тобто всі євреї, виключені з благословень прийдешнього світу. прийдешнього світу.

"У майбутньому світі... праведники (євреї) будуть сидіти з коронами на головах і насолоджуватися славою Божества" (Беракот 17а).

"Всі євреї мають частку в майбутньому світі" (Санедрін 90а).

"Одного дня праведники (євреї) будуть названі Святим. Святий, благословенний Він" (Баба батра 75б).

Народи врешті-решт приєднуються до євреїв

Згідно з єврейським поглядом, язичницький світ, тобто всі неєвреї, має можливість продовжувати існувати на землі тільки тому, що євреї виступають посередниками Божественного благословення і, зокрема, тому, що деякі неєвреї неодноразово дозволяють собі асоціювати себе з євреями. Таким чином, люди з язичницького світу рятуються, добровільно приєднуючись до Ізраїлю.

"Зачекай (так говорить Яхве), у мене є безліч і безліч поган, яких я дам тобі (юдаїзм)" (Шаббат 104а).

"За вашим словом колись скажуть погани (євреям)" (Беракот 32 а).**2. Ставлення євреїв до язичників**

Ненависть до язичників

Язичник, тобто неєвреї, є чужим для Яхве та Його народу; євреї - чужий, закритий для Бога; світ язичників складається лише з нечестивих, проти яких спрямована боротьба Яхве, тобто Юдеї.

"Ми притискаємо їх (гоїв), ми б'ємо їх подумки: це завжди буде нашим заняттям" (Песахім 87б Раш і).

"Встань і молоти, дочко Сіону, бо Я (Ягве) зроблю твоє серце залізним, а пазурі твої загартуються, так що ти винищиш багато народів". (Ерубін 101а).

"Як для вапна немає іншого способу приготування, окрім спалення, так і для поган немає іншого засобу, окрім спалення" (Сота 35б).

"Засоромляться погани, а юдеї будуть радіти" (Баба Меся 33б).

"Затремтять погани, а юдеї не затремтять" (Сукка 29а).

"Затремтять перед ними (євреями) погани, затремтять погани, затремтять євреї, а євреї не затремтять" (Шаббат 156а).

"Язичники називаються працівниками беззаконня..., працівники беззаконня йдуть до пекла, всі забути Богом язичники" (Санедрін 110б Раші).

"Господи світу.... Ти приготував пекло для нечестивих (язичників), а праведним (євреям) приготував рай" (Ерубін 19а).

Презирство до язичників

Морально і релігійно несуттєвий язичницький світ, тобто всі неєвреї, згідно з юдейським поглядом, створений для Яхве і довіреного йому єврейського народу, а тому не має ні тимчасового, ні вічного плоду для Бога і Його Царства, не має ніякої цінності або значення для Бога і Його Царства. Бог рахує тільки євреїв; язичники для Бога не існують. Для Церкви Божої, тобто для євреїв, язичницький світ також не має ніякої цінності. Тому для єврея існує лише презирство до всіх язичників. .

"Чоловік (євреї) зобов'язаний щодня вимовляти три благословення: що не зробив мене неєвреєм, що не зробив мене жінкою, що не зробив мене жінкою, що не зробив мене невігласом" (Менахот 43б).

"Хто не соромиться, той точно не стояв на горі Синаї" (Недарім 20а).

"Хто побачить натовп гоїв, той скаже (Єремія 50:12): Засоромлена ваша мати, засоромлена та, що вас породила" (Беракот 58а).

"Нехай скаже той, хто бачить могили народів" (Єремія 50:12): Засоромлена мати твоя, засоромлена та, що вродила тебе!" (Беракот 58б).

Огида до необрізаного тіла

Для єврея термін "крайня плоть" є синонімом слова "неєврей", а слово "обрізання" стосується саме єврея. Авраам піддався обрізанню за велінням Яхве, щоб не було в ньому нічого нечестивого; родоначальник євреїв через обрізання став батьком святого народу, який дивився з безмежним презирством на всіх обрізаних.

"Яке огидне необрізання! Тільки нечестиві (язичники) соромляться її, як сказано: Всі язичники необрізані" (Недарім 21б).

Нечистота язичника

Язичник, якого покинув Бог і всі добрі духи, тобто євреї, виховується лише нечистим і легковажним. В очах євреїв язичник - це плотська людська матерія, в якій немає нічого божественного. Язичники, тобто всі неєвреї, вважаються нечистими самі по собі. нечистими.

"Нечистий язичник і нечиста жінка" (Шаббат 83а).

"Йошуа бен Йозер із Цереди та Йошуа бен Йоханан зробили землю поган нечистою" (Шаббат 14б, 15а).

"Оселі язичників вважаються нечистими" (Песахін 9а; Охалот 18:7).

"Дім неєврея не вважається житлом" (Ерубін 62а, 75а).

"Подвір'я язичника подібне до стайні" (Ерубін 62а, 62б).

Довгий список усіх речей, які заборонені євреям, тому що вони походять з рук нечистих язичників, можна знайти в книзі Абода Зара 29б - 39б.

"Прозеліт (язичник, який навертається в юдаїзм) не походить від краплі чистого (кошерного) насіння" (Санедрін 36б).

"Народження прозеліта відбулося в святості (в юдаїзмі), але його зачаття відбулося в нечистоті (в неюдаїзмі)" (Єбамот 98а; Санедрін 58а).

Підбурювання до звірств проти язичників

Подібно до того, як язичницький світ, на думку євреїв, абсолютно чужий Богові і виключений з Його плану спасіння, так і ці народи світу не здатні робити нічого доброго. Всі вони поневолені гріхом і особливо плотським поклонінням. "Царство беззаконня", тобто всі неєвреї, протиставляється "святій церкві Ягве".

"Мудрість язичників стала нечистою" (Чагіга 5б).

"Язичника підозрюють у кровопролитті" (Ерубін 62а; Абода Зара 22а).

"Якщо євреї підстригся у неєврея, нехай він подивиться в дзеркало" (Абода Зара 29а).

"Якщо ти хочеш осліпнути, нехай твої очі підфарбує язичник. Якщо хочеш померти, нехай неєвреї підфарбує тобі очі" (Нідда Юдейська) (Нідда 55б).

"Жоден неєвреї не може робити обрізання єврею, бо їх (неєвреїв) підозрюють у кровопролитті" (Абода зара 26б).

"Неєвреї, як правило, є винуватцем насильства" (Баба батра 45а, 45а Раші, 54б Раші).

"Язичники зазвичай грабують землю" (Сукка 30а).

"Більшість язичників розгнудані у своєму блуді" (Кетубот 13б).

"Язичник не має батька. Немає потреби виправдовувати це, бо вони (язичники) занурені в блуд" (Єбамот 98а).

"Наложниці популярні серед язичників" (Рош га-Шана 4а).

"Поганці сплять з дружинами своїх товаришів. А якщо він прийде до неї і не знайде її, то спатиме з твариною, яку знайде..."

"Тварина єврея для них (неєвреїв) дорожча, ніж їхня власна кохана... Рабі Єгуда повідомляє, що бачив, як язичник купив на ринку гусака, приспав його, задушив, засмажив і з'їв" (Абода Зара 22б).

"Тому неєврейська дитина оголошується нечистою, щоб вона не привчила єврейську дитину до чоловічого статевому акту" (Шаббат 17б). до чоловічого статевому акту" (Шаббат 17б).

"Раб язичника нестриманий" (Баба Мезія 71а).

"Заборонено тримати худобу в язичницькій корчмі, бо їх (язичників) підозрюють у скотолозтві, жодної тварини чоловічої статі до чоловіків, жодної тварини жіночої статі до жінок, і всі тварини жіночої статі до чоловіків, і тварини чоловічої статі до жінок" (Абода Зара).

"Жінка (єврейка) не повинна залишатися з ними (язичниками) наодинці, бо їх підозрюють у блуді" (Абода Зара 22а).

"Вони (судді-неєвреї) беруть хабарі перед тим, як підписати вирок" (Gittin Z8b).

"Коли євреї їдять і п'ють, то їх цікавлять слова Закону і пісні хвали, а коли погани їдять і п'ють, то їх цікавлять тільки слова веселощів" (Мегілла 12б).

Презирство до язичників

За юдейськими уявленнями, жоден неєврей не знає, хто його батько. Для євреїв неєврейська жінка є втіленням блуду, оскільки шлюб між неєвреями взагалі неможливий і зарезервований лише для "святих" і "праведних" у цьому світі, тобто євреїв.

"Жінки-язичниці повинні вважатися нечистими від народження" (Шаббат 16б, 17а; Абода Зара 36б Нідда 31б).

"Кожен, хто спав з язичницею, винен, бо він спав з блудницею" (Санедрін 82а; Абода зара 36б).

"Поганська служниця - блудниця" (Абода Зара 36б Раші).

"Єврейська жінка не повинна народжувати від неєврея, бо таким чином їй допомагають народити дитину для ідолопоклонства. І язичник не повинен народжувати від єврейки, бо їх (язичників) підозрюють у кровопролитті... бо вони (язичники) можуть притиснути свою руку до Храму (дитини) і вбити її, і ніхто не помітить... Єврейська жінка не може народити дитину від язичника, бо вона виховує дитину для ідолопоклонства. ідолопоклонства. Не може язичниця годувати дитину єврейки, бо її підозрюють у пролитті крові... бо вона (язичниця) може намазати сосок отрутою ззовні і вбити дитину" (Абода Зара 26а/б).

Язичник подібний до худоби

На думку євреїв, неєврей у своїй моральній і релігійній аморальності сам втратив свою первісну людську природу і став тваринним, тому не заслуговує називатися "людиною". Талмуд дуже часто говорить про "людину людину", що завжди відноситься тільки до єврея.

"Ви (євреї) - мої вівці, вівці мого пасовиська, ви - народ. "Ви" означає народ, а язичники не називаються народом. люди" (Єбамот 61 а).

"Язичники не називаються народом" (Єбамот 61 а Тосафот).

"Чи можуть язичники називатися людьми? Ні! Бо так написано (Єзекіїля 34:31): А ви - вівці Мої, вівці пасовиська Мого; ви - люди, ви називаєтесь людьми, а погани не називаються людьми" (Керітот 6б).

"Ви (євреї) - люди, ви називаєтесь людьми, а язичники не називаються людьми, вони називаються худобою" (Баба Мезія 114б).

"Плоть їхня (язичників) подібна до плоті осла" (Беракот 25б; Шаббат 150а; Єбамот 98а; Нідда 45а).

"У Раб Шилі одного чоловіка бичували за те, що він злягався з язичницею. з язичницею. Той чоловік пішов і поскаржився цареві. Цар послав за ним чиновника, і коли той прийшов, його запитали: За що ти наказав бичувати цього чоловіка? Той відповів: "Він спав з ослом. Цар: Ти маєш свідків? Він: Так! Тоді прийшов Ілля, що з'явився їм як чоловік, і засвідчив це. Другий: Якщо це так, то він заслуговує на смерть. Коли він (раб Шила) відходив, один чоловік сказав йому: "Всесердечний творить чудеса для брехунів? Він (раб): Негідник! Хіба вони (язичники) не називаються ослами? Не називаються ослами? Сказано (Єзекіїля 23:20): Плоть їхня подібна до плоті осла. Побачивши його (чоловіка), що вийшов сказати їм (поганам), що він назвав їх ослами, він (раб) сказав: "Цей

чоловік - гонитель, а в законі сказано: Коли хто хоче тебе вбити, вбий його. І він ударив його своїм посохом і вбив його" (Беракот 58а).

"Їхнє (язичників) насіння - насіння коней" (Єбамот 29а Раші, 22а Тосафот, 98а; Кетубот 3б Тосафот).

"Насіння їхнє (язичників) подібне до насіння тварин" (Кетубот 3б Тосафот).

"Шлюб (язичників) подібний до злягання з тваринами" (Санедрін 74б Тосафот).

"Статевий акт з неєвреєм вважається статевим актом з твариною" (Кетубот тварина) (Кетубот 3б Тосафот; Санедрін 74б Тосафот).

"Ті, що живуть тільки в блуді, як наші віслики і тварини, є язичниками" (Санедрін 57а Раші).

II. З талмудичного морального вчення

Вбивство.

Серед тяжких гріхів єврея, які можна спокутувати смертю, - ідолопоклонство (відступництво від Ягве), осквернення крові (осквернення єврейського роду) і вбивство. Однак, оскільки ставлення єврея до неєврея є особливим, то вбивство неєврея визначається більш точно:

"Пролиття крові неєврея проти іншого неєврея, і неєврея проти єврея. Євреєм і неєвреєм проти єврея карається єврей проти єврея, але не карається єврей проти неєврея" (Санедрін Юдейський) (Санедрін 57а).

"Вбивайте найкращих з язичників!" (Абода зара 26 б Тосафот).

Війна

Розпалювання війни

Войовничість євреїв, що так часто демонструється в останні десятиліття, пояснюється релігійно санкціонованим утвердженням юдейсько-талмудичного релігійного кодексу:

"Дозволено підбурювати нечестивих (язичників) у цьому світі до війни" (Беракот 7б; Мегілла 6б).

Страх особистої участі у війні

"Якщо ти йдеш на війну, не йди першим, а останнім, щоб першим повернутися додому" (Песахім 113а).

Існують різні причини участі євреїв у так званих добровільних війнах (завойовницькі війни юдейського царя, завойовницькі війни юдейського царя Давида): ("...), ...якщо хтось узяв дружину, чи вона незаймана, чи вдова.... якщо хтось боїться або боязкий серцем, якщо не може стояти в бойових лавах, якщо не бачить занесеного мечя... якщо хтось боїться своїх

гріхів, з якими вчення Закону говорить йому, як він може покаятися за всіх обставин". (Сота 43а/44а).

У так званих обов'язкових війнах всі євреї повинні йти на війну; Талмуд залишає відкритим питання, чи слід вважати війни проти неєвреїв обов'язковими чи добровільними (Сота 44б).

Особливістю єврейської релігії є множинність засобів, які дозволяють єврею досягти праведності (виконання заповідей, що містяться в Законах Мойсея і Талмуді, особливі "добрі справи", що виконуються всередині юдаїзму і по відношенню до неєвреїв, яких потрібно ненавидіти, і т.д.); але, незважаючи на цю множинність засобів порятунку, незважаючи на багато пишномовних слів єврейської релігійної літератури, євреї залишаються у великій невизначеності щодо своїх відносин з Богом. Євреї живуть в постійному страху смерті і Божого суду. Згідно з єврейськими уявленнями, страх смерті є невід'ємною характеристикою людини, тобто єврея.

Боягузтво.

"Якщо когось (єврея) змушують поклонитися ідолу під загрозою смерті, він повинен поклонитися йому і не дозволяти вбити себе" (Абода зара 27б).

"Коли рабин Йоханан бен Закай занедужав, прийшли до нього учні його, і, побачивши їх, він заплакав... Чого ти плачеш? Тепер, коли мене ведуть до Царя царів..., якого я не можу задобрити словами..., якого не можу підкупити..., чи не повинен я плакати?" (Беракот 28б).

Жінка.

Неповага до жінок

Згідно з єврейськими уявленнями, жінка обтяжена дев'ятьма прокляттями внаслідок гріхопадіння. Дев'ять проклять - це покарання менструацією, втратою крові під час першого статевого акту, кров'янистою вагітністю під час першого статевого акту, вагітністю, пологами, вихованням дітей і так далі. Всі ці природні речі потрапляють під прокляття гріха, а сама жінка розглядається як істота вкрай неповноцінна.

"Жінка - це шланг, повний бруду, але всі біжать за нею" (Шабат 152а).

"Горе тим, чий діти - жінки!" (Кидушин 82б; Баба батра 16б; Санедрин 100б).

"Чоловік (євреї) зобов'язаний щодня промовляти три благословення: що не зробив мене язичником, що не зробив мене жінкою, що не зробив мене невігласом" (Менахот 43б).

"Три речі не дозволено проходити посередині (двох людей), і жодна не проходить посередині між ними: собака, фінікова пальма і жінка; дехто ще каже: свиня; дехто ще каже: змія" (Песахін 11а).

"Хто чинить за порадою своєї дружини, той потрапить до пекла" (Баба Мезія 59а).

"Гіркша за смерть - жінка!" (Єбамот 63а).

Жінка як сексуальна істота

Подібно до того, як Талмуд дає єврею точні правила поведінки в його повсякденному житті, Талмуд, тобто релігійний кодекс, містить також надзвичайно численні і докладні правила поведінки для життя жінок, особливо для подружнього життя єврейської жінки. Правила поведінки для життя жінок, особливо для подружнього життя єврейської жінки, яка пов'язана з Яхве і його постановами навіть у найприродніших функціях людського тіла. Наше природне почуття забороняє нам говорити більше, ніж натякати в цьому відношенні.

"Кожен чоловік (кожен єврей), який не має дружини, живе без радості.... Він не чоловік" (Єсбамот 62 б - 63а).

"Ти позбавляєш душу мою спокою" (Плач 3:17) ...Що це означає? ...Це прекрасне ложе з прекрасною постіллю на ньому... ...Це ложе з постіллю на ньому, і жінка, яка прибрала його" (Шаббат 25б).

"Коли любов наша (між чоловіком і дружиною) була сильна, ми спали на ширині меча; тепер же, коли любов наша не така сильна, не така сильна, ліжко в 60 ліктів (близько 30 метрів) недостатньо велике для нас, недостатньо велике" (Санедрін 7а).

"Святий створив Єву на зразок комори; як комора вузька вгорі і широка внизу, щоб вмістити плоди, так і жінка вузька вгорі і широка внизу, щоб вмістити дитину" (Беракот 61а).

"Жінка створена лише для того, щоб бути красивою" (Кетубот 59б).

"Спрямовуй свій погляд тільки на красу, бо краса - це головне в жінці. краса - це головне" (Тааніт 3 ла).

"Жили-були на світі чотири прекрасні жінки: Сара, Авігайль, Рахав і Естер... Рахав зваблювало її ім'я, Яель - її голос, Авігайль - її ім'я, а Міхоль, дочка Саула, - її зовнішність... Хто вимовить ім'я Рахав, у того негайно відбувається еякуляція" (Мегілла 15а).

"Жінка (єврейка) віддає перевагу одному кабу (єврейська міра = 2,05 літра) розпусти дев'яти кабам літра) розпусти дев'яти кабам утримання" (Сота 20а, 21б; Кеюбот 62б).

"Немає нічого, чому жінка (єврейка) заздрить більше, ніж стегну своєї товаришки" (Мегілла 13а).

"Не можна зберігати менструальну кров для кішки" (Шаббат 75б).

"Менструальна кров і мертва плоть, що зотліла, чиста" (Темура 34а).

Жінка в подружньому житті

"Жінка є безформним створінням і вступає в союз тільки з Тим, хто робить її готовим продуктом, бо сказано, що Той, хто присипляє її, є її Творець" (Санедрін 22б).

"Вона (єврейка) служить подушкою для свого чоловіка" (Ерубін 100б).

"Утроба жінки (єврейки) благословляється тільки утробою чоловіка цієї жінки" (Беракот 51б).

"Хто одружується з незайманою, той вільний (від щоденної молитви), хто одружується з вдовою, той зобов'язаний... Бо перші розсіяні, а другі - ні (Беракот 1 ла, 16а/б; Сукка 25а).

"Якщо (жінка) бунтує проти свого чоловіка, він повинен відняти 7 денаріїв (близько 7 рейхсмарок) з її приданого... В якому сенсі непокірна? Раб Хона вчив: "Відносно шлюбу" (Кетубот).

"Євреї святі, бо не мають статевих зносин протягом дня. протягом дня. вчить Раба: Однак це дозволено в темній кімнаті. Крім того, Раба вчить: (Талмудичному) мудрецю дозволено, якщо він затемнює (кімнату) своїм одягом" (Шабат 86а; Кетубот 65б; Нідда 17а).

"Забороняється вступати в статеві зносини вдень. Бо так написано (Левит 19:18): Люби ближнього твого, як самого себе. Чому це впливає? відповів Абаджі: Він може побачити в ній щось потворне, побачити в ній щось потворне, і вона може стати йому огидною" (Нідда 17а).

"Кожен (єврей) може робити зі своєю дружиною, що хоче. Це подібно до того, як купують м'ясо у м'ясника: якщо хочуть їсти його з сіллю (сире) - їдять, якщо смажене - їдять, якщо варене - їдять, якщо варене - їдять, якщо варене - їдять; так само і з рибою, яку купують у рибалки" (Недарім 20а/б).

"Якщо чоловік несе насіння першим, народжуються дівчатка; якщо жінка несе насіння першою, народжуються хлопчики" (Беракот 60а; Нідда 25б, 28а, 31а).

"Якщо жінка (єврейка) попросить свого чоловіка вступити з нею в статевий зв'язок, то у неї будуть діти, яких не було за часів Мойсея" (Ерубін, вік Мойсея" 100б; Недарім 20б).

Шлюб

Придатність до шлюбу

Поганський світ, тобто всі неєвреї, перебувають поза межами Царства Божого; згідно з юдейськими уявленнями, вони не можуть робити нічого доброго, тому не можуть жити разом в освяченому Богом шлюбі, але і в цьому відношенні вони є лише поневоленими гріхом, тобто блудом, перелюбом.

"Між язичниками немає шлюбу" (Санедрін 52б Тосафот).

"Шлюб (язичників) подібний до статевого акту тварин" (Санедрін 74б Тосафот).

Шлюбне законодавство

Збереження чистоти єврейської раси є однією з головних цілей єврейської релігії, яка добре усвідомлює цінність раси. Примітним, однак, є додавання, зроблене з релігійних міркувань, що статеві стосунки між євреями і неєвреями, які заборонені самі по собі, не прощаються, тільки якщо вони призводять до зачаття дитини.

"Не будеш давати насіння свого, щоб запліднити язичницю" (Мегілла 25а).

"Шлюб з нею (язичницею) недійсний" (Кіддушин 68б).

"Якщо (все ж таки) неєврей супроводжує єврейку, то дитина - байстрюк" (Єбамот 16б, 45а, 46а, 70а, 99а; Кіддушин 70а, 75б; Абода зара 59а).

"Син твій від язичниці не називається твоїм сином, але сином її сина" (Єбамот 17а, 23а; Кіддушин 68б).

"Що є криве, чого не можна випрямити? Якщо хтось (єврей) засоромиться (переспавши з забороненою йому жінкою) і народить байстрюка. То тільки якщо він породив, а інакше ні" (Чагіга 9б).

Шлюб

"Жінка здобувається трьома різними речами (для чоловіка як дружина): грошима, листом або сном (qiddushin 1а).

"Дівчинка трьох років і одного дня може вийти заміж через статевий акт" (Єбамот 57б; Кіддушин 10а; Санедрін 55б, 69а; Нідда 44б).

"Якщо дівчина (єврейка) виходить заміж до досягнення віку менструації, їй дозволяється чотири ночі, як вчить школа Шамінаї, або - як каже школа Гіллеля - поки не загоїться рана" (Кетубот 6а; Нідда 11б, 64б).

"Одного разу прийшов хтось (єврей) до Раба Гамаліїла і сказав: "Рабе, я спав на ній, я спав на ній і не знайшов крові. А вона (жінка) сказала: Раб, я була незаймана. Він (рабин) сказав їй: Принеси мені простирадло! Коли йому принесли простирадло, він намочив його у воді і виправ; тоді вони знайшли багато крапель крові, крапель крові (простирадло було настільки брудним до того, як його випрали, що цих плям не було видно). Тоді він (раб) сказав йому (єврею): "Іди і насолоджуйся своєю покупкою" (Кетубот 10а).

Обов'язки та права подружжя

"Всі ті (євреї), хто не прагне "рости і розмножуватися", подібні до того, хто проливає кров... Така людина заслуговує на смерть" (Єбамот 63б/64а).

"Якщо хтось (єврей) взяв дружину і прожив з нею десять років, не маючи дітей, він не може більше тримати її" (Єбамот 64а).

"Якщо у когось (єврея) немає дітей, він подібний до мерця" (Недарім 64б).

"Ви повинні померти в цьому світі, і ви не будете жити в світі прийдешньому... тому що ви не займалися "ростом і розмноженням"" (Беракот 1 Оа).

"Згідно з (єврейським) вченням Закону, люди (євреї) без роботи зобов'язані займатися коханням щодня, робітники - раз на тиждень, погоничі ослів - раз на тиждень, погоничі верблюдів - раз на місяць, човнярі - раз на півроку" (Кетубот 61б).

Закон про спільне майно подружжя

Вищезгадана зневага до жінок також виражена в положеннях Талмуду, що регулюють подружнє майно.

"Те, що жінка знаходить і заробляє своєю працею, належить чоловікові" (Кетубот 65б).

"Він (чоловік) успадковує її (дружину), але вона не успадковує його" (Баба батра 111б).

Розлучення

Видача листа про розлучення своїй одруженій дружині з причин, згаданих частково нижче, є виключно на розсуд єврея. Сама дружина не має жодних законних засобів для отримання розлучення. На думку євреїв, немає розлучення, а є лише розірвання шлюбу з боку чоловіка.

"Школа Шамає вчить: Відпусти дружину свою, якщо знайдеш у ній щось ганебне, бо сказано (Втор. 24:1): "Тому що він знайшов у ній щось ганебне". Вчить школа Гілея: Навіть якщо вона спалила його їжу. Раб Акіба вчить: навіть якщо він (чоловік) знайде іншу жінку красивішою, бо сказано: "Якщо вона не знайде прихильності в його очах" (Гітін 90а).

Єврей може звільнити дружину без компенсації, "якщо вона крикуха. Що таке крикуха? ... якщо вона голосно говорить про статевий акт ... якщо під час статевого акту в цьому дворі її крик чути в іншому дворі" (Кетубот 72б).

Фізичні вади жінки можуть стати причиною розлучення, якщо чоловік одружився з жінкою за умови, що вона не має фізичних вад, а такі вади є: "Волосиста бородавка - це фізичний дефект, безволоса бородавка - це фізичний дефект, тільки якщо вона велика, якщо вона велика; якщо безволоса бородавка маленька, вона не є фізичним дефектом тіла" (Кетубот 75а); інший дефект тіла: "якщо груди віддалені одна від одної на відстань ширини долоні. Нормальна відстань, згідно з Абаджі, становить три пальці" (Ketubot 75a).

Блуд

Досить часто Талмуд говорить про блуд без того, щоб єврейський релігійний кодекс розглядав засудження цих речей.

На думку євреїв, сексуальний потяг важко перемагти. Звідси і талмудична заборона:

"Якщо хтось (єврей) бачить, що його злий інстинкт перемагає його, він повинен піти в місце, де його не знають, одягнутися в чорне і слідувати імпульсу свого серця; тільки не оскверняти (Божественне) ім'я прилюдно" (Моед катан 17а; Чагіга 16а; Кіддушин 40а).

Клятви

Для скасування обітниць, тобто добровільно взятого на себе зобов'язання присвятити себе або предмет свого володіння Богові, або утриматися від дозволеного задоволення на честь Бога, рабинська казуїстика знайшла найрізноманітніші способи. Урочиста обіцянка обітниці, таким чином, не має великої Урочиста обіцянка обітниці, таким чином, не має великої юридичної сили для єврея.

"(Якщо хтось дав обітницю,) то можна відкрити йому вихід Вихід (зробити обітницю недійсною) з честю батька і матері (які б не схвалили обітницю). можна відкрити йому вихід, посилаючись на честь Бога: тому немає ніякої обітниці взагалі" (Недарім 64а).

Якщо хтось (єврей) хоче, щоб усі його обітниці на цілий рік стали недійсними, він повинен сказати на початку року: "Усі обітниці, які я дам, стануть недійсними" (Недарім 23б).

Брехня.

"Заради миру дозволено нехтувати його словами" (Єбамот 65б).

"Великий мир, бо навіть Бог через нього змінився у своїх словах" (Єбамот 65б; Баба мезія 87а).

"Той, хто поширює злі чутки про неповнолітнього, звільняється від покарання" (Кетубот 40б, 44б).

Обман

"Привітайте їх (язичників) заради миру" (Шевіт 4:3; 5:9; Гітін 61а).

"Нехай людина (єврей) завжди буде мудрою в страху. Лагідна відповідь заспокоює гнів. Він примножує мир з братами своїми, з родичами і з усіма людьми, навіть з язичниками-євреями в покаранні, щоб його (єврея) любили зверху і приймали знизу" (Беракот 17а).

"Нагодуйте бідних язичників бідними юдеями, відвідайте хворих язичників хворими юдеями і поховайте мертвих язичників разом з мертвими юдеями заради миру" (Гітін 61а).

"Одна (єврейська жінка) може, через ворожість, платити за дітей (неєврейської жінки)" (Абода Зара 26а).

"Вона (єврейська жінка) може також народити від неєврейки в суботу через ворожнечу" (Абода Зара 26а).

"Поводьтеся з худобою неєврея так, як з худобою єврея... щоб уникнути ворожнечі" (Баба Мезія 32б). (Щоб уникнути ворожнечі" (Баба Мезія 32б).

"Дозволено лестити нечестивим (язичникам) у цьому світі як лестоці" (Диван 41б).

Хитрість

"Чи можуть праведники (євреї) використовувати хитрість? Так, можуть! Вони мають справу з чистими в чистоті, а з розбещеними в розбещеності" (Мегілла 13б; Баба батра 123а).

Пояснюється, як освячення первістка, як наказав Яхве, "можна зробити хитрістю" (Темура 10bm24b).

"Якщо хтось (євреї) скаже своїй дружині (як обітницю): Вона для мене сміття, як моя мати (тобто їй заборонено вступати в статевий зв'язок), то відкрий йому вихід з іншого боку (щоб він міг спати зі своєю дружиною)" (Недарім 13б).

Щоб обійти вимогу Талмуду про прощення боргу на сьомий рік, сам Талмуд пропонує наступну форму при наданні позики: "Я, Н. Н., даю слово вам, судді місця, судді місця, що сплачу будь-який борг, що залишився, в будь-який час (навіть на сьомому році)" (Шебіт 10:4).

Робота

Робота - це прокляття в очах єврея. Подібно до того, як єврейський Старий Заповіт запевняє євреїв, що іноземці будуть виконувати роботу євреїв (Ісаїя 61:5), Талмуд часто підтверджує цю єврейську відразу до будь-якої роботи

"Робота - це тортури!" (Тааніт 12б).

Святий, благословенний Він, сказав юдеям: "Діти, позичайте на Мій рахунок, святкуйте святість дня (свята), покладайтесь на Мене, Я заплачу" (Беца 15б).

"Ви (євреї) не маєте потреби вставати рано і лягати пізно і їсти хліб праці, лягати і їсти хліб праці, бо Він (Ягве) дає його улюбленим Своїм (євреям) навіть тоді, коли вони сплять" (Йома 77а).

"Коли я прокидаюся вранці, я знаходжу, що все вже готове для мене. Всі язичники поспішають до дверей мого дому; коли я встаю вранці, я знаходжу їх усіх переді мною" (Беракот 58а).

"Нехай чоловік (євреї) завжди навчає свого сина чистому і легкому заняттю. Що це таке? Раб Чізда сказав: Рукоділля. (Беракот 63а; Кіддушин 82а).

"Людина (євреї) народжується для праці. Бо сказано: "Людина народжена для праці". Але спочатку я не знав, чи працювати устами, чи працювати тілом. Але оскільки сказано: "Його уста змушували його робити це", ми повинні сказати: Він був створений для роботи устами. Але я не знав, чи для роботи з (юдейським) законом, чи для роботи з говорінням. Але оскільки сказано: "Нехай ця книга Закону не відходить від твоїх уст", то так і треба сказати: Він народився для вивчення Закону". (Санедрін 99б).

Мораль заробітної плати

Суспільні відносини між Яхве та євреями ґрунтуються на фразі "do, ut des" ("Я даю, щоб ти давав"). Євреї виконують його заповіді, які охоплюють весь єврейський народ, і тепер очікує відповідної винагороди від Яхве.

"У (єврейському) вченні Закону немає навіть найлегшої заповіді, за яку не було б винагороди в цьому світі" (Менахот 44а).

III. 3 правового життя Талмуду

Дві думки червоною ниткою проходять через правове життя Талмуду. 1. Несврей не має прав; 2. Шахрайство проти неєвреїв дозволено.

Справедливість

"Коли юдей і поганин придуть до суду, якщо можеш віддати йому (юдеєві) справедливість за юдейським законом, то віддай йому (поганинові) справедливість і скажи йому (поганинові): Так за нашим законом; а якщо можеш віддати йому (юдеєві) справедливість за законом поганським, то віддай йому (юдеєві) справедливість і скажи йому (поганинові): "Так за вашим законом; а якщо можеш віддати йому (юдеєві) справедливість за законом поганським, то віддай йому (юдеєві) справедливість і скажи йому (поганинові): Так за вашим законом, а якщо ні те, ні інше неможливо, то прийди до нього (язичника) з обманом" (Баба Камма 113а).

"Такі (акти дарування), видані в неєврейських установах, є недійсними" (Гітін 9б).

"Якщо ви почуєте від єврейського суду, що він помер або був страчений, то дозвольте дружині його знову вийти заміж; але якщо ви почуєте від неєврейського чиновника, що він помер або був страчений, то не дозволяйте дружині його знову вийти заміж" (Гітін 28б). повторно вийти заміж" (Гітін 28б, 29а).

"Будь-яке свідоцтво про розлучення, підписане неєвреєм як свідком, є недійсним" (Гітін 10а).

"Свідоцтво про примусове розлучення дійсне, якщо примушування було здійснене євреєм; якщо ж до цього доклав руку неєврей, то воно недійсне... Згідно з вченням Закону, свідоцтво про розлучення, примушене неєвреєм, також дійсне; але воно було визнане недійсним, щоб кожна (єврейська) жінка не бігла до неєврея, щоб розлучитися зі своїм чоловіком" (Гітін 88б; Баба батра 48 а).

"Неєврейський суд страчує без ретельного вивчення" (Єбамот 25б). без ретельного вивчення" (Єбамот 25б).

"Страчені урядом (язичників) отримують спокуту, бо були страчені без суду; а страчені судом (єврейським) не отримують спокути, бо були страчені за справедливістю. страчені за справедливістю" (Синедріон 47б).

"Якщо хтось (єврей) вб'є неєврея з наміром вбити єврея з наміром вбити неєврея, ... він повинен бути виправданий" (Санедрін 78б).

"Якщо віл єврея збив вола неєврея, він (єврей) звільняється від відшкодування; але якщо віл неєврея збив вола єврея, він (неєврей) повинен сплатити всі збитки" (Баба камма 37б; Санедрін 85б Тосафот).

"Якщо віл нападе на язичника і вб'є єврея, то його (єврея) виправдають" (Баба Камма 44а).

"Той, хто поранить свого раба-неєврея, звільняється від усього" (Баба Камма 87а).

"Неєврея страчують за суму, меншу за перуту (дрібна мідна монета, копійка)... за те, що він заподіяв горе єврею" (Aboda zara 71 b). єврею" (Aboda zara 71 b).

"Язичник не може бути свідком" (Єсбамот 47а).

Хабарництво

"Не бери хабара! Але це стосується лише того випадку, якщо ти береш його як хабар, а Кама взяв його як винагороду" (Кетубот 105а).

Крадіжка загубленого майна

"Те, що (язичник) втратив, дозволено (залишити), бо Раб Чама Бен Гора навчає в ім'я Раба: Звідки дозволено язичнику втратити? Сказано (Второзаконня 22:2): "Все, що втратив брат твій, ти повинен повернути братові твоєму, ти повинен повернути братові твоєму, але не неєврею" (Баба Камма 113б).

"Той (єврей), хто поверне знахідку неєврею.... Яхве не простить йому" (Санедрін 76б).

"Якщо хтось (єврей) знайде щось, він повинен оголосити про це, якщо більшість - євреї, але якщо більшість - неєвреї, він не повинен оголошувати про це" (Баба Мезія 24а).

"Якщо (будинок) орендований неєвреєм, то (знайдене) належить (єврею), який знайшов, навіть якщо він знайшов це посеред будинку" (Баба Мезія 26а).

"Якщо хтось (єврей) знайшов бочку вина в місті, де більшість жителів - неєвреї, то ця знахідка дозволена" (Баба Мезія 24б).

"Коли це може бути? Коли, наприклад, хтось зробив знахідку, хоча це може стати і недоліком, хоча це може стати і недоліком; бо коли уряд (неєврейський) почує про це, він відбирає її у нього (єврея), але до пори до часу це йому на користь" (Беракот 60а).

"Знахідка раба-неєврея і рабині-неєврейки належить йому (єврейському господареві)" (Баба Мезія 12а).

"Якщо хтось (єврей) знайде щось у бакалійній крамниці, то це належить йому" (Баба Мезія 26б).

"Якщо хтось (єврей) знайде гроші в місці, де багато людей, вони належать йому, тому що власник віддав їх; він не знав, що вони у когось є; він не знав, що хтось загубив їх" (Баба Мезія 21б).

"Якщо хтось (єврей) знайде щось на громадських вулицях, або на великих площах, або в будь-якому місці, де багато людей, то це належить йому, тому що власник відмовився від цього" (Баба мезія 24а).

"Якщо хтось скаже: "Горе мені! Я втратив свої гроші. То він відмовився від них (і знахідка належить єврею, який її знайшов)" (Баба Мезія 23а).

Крадіжка

"Крадіжка, грабіж, викрадення вродливої жінки і тому подібне забороняється від неєврея проти неєврея, і від неєврея проти єврея проти єврея, а від єврея проти неєврея дозволяється" (Санедрін 57а).

Пограбування.

Душа його (єврея) жадає грабунку та блуду" (Чагіга 11б).

"Грабувати язичника дозволено" (Баба мезія 48б Тосафот, 61а Тосафот, 87б, 111б; Бекорот 13б, 13б Раші, 13б Тосафот).

"Тому не слід турбуватися, якщо його (язичника) пограбують; тільки не повинно бути профанації (Божого) імені і обман не повинен вийти назовні" (Баба Камма (Баба Камма 113а Раші).

Вводить в оману

"Те, в чому він (язичник) помилився, дозволено" (Баба Камма 113б).

Незатребуване майно

"Він (Яхве) залишив гроші язичників безхазяйними" (Баба камма 38 а Раші).

"Він (Яхве) розпорошив їхнє (язичників) багатство серед євреїв" (Баба Камма 38а і 38а Тосафот).

"Блага язичників подібні до пустелі, і хто перший заволодіє ними, той заволодіє ними першим" (Баба батра 54б).

"Багатство нечестивих (язичників) забирають праведники (євреї)" (Песахін 68а).

Контрабанда

"Це (про те, що треба брехати збирачеві податків і обманювати митницю) стосується і збирача податків з язичників" (Баба Камма 113а).

"Можна повністю обдурити і обдурити звичаї" (Баба Камма 113а).

Ухилення від виплати заробітної плати

"Ухилення неєврея від заробітної плати від іншого неєврея до іншого неєврея і від неєврея до єврея, з іншого боку, дозволяється єврею обманювати неєврея. дозволено" (Санедрін 57а).

"Пограбування язичника дозволено. Якщо дозволено грабувати, то наскільки більше дозволено грабувати найманого працівника! Працівника!" (Баба Мезія 87 б).

"Пан (єврейський) може сказати своєму слугі: "Працюй на мене, а я не даватиму тобі грошей на прожиття!". Звичайно, це стосується лише раба-неєврея. Бо такому він може сказати: "Працюй цілий день, а ввечері йди просити милостиню і їсти!". Але це не стосується раба-єврея. Бо про нього сказано: "Він буде добре їсти і пити з тобою! (Баба Камма 87б).

"Коли хтось (єврей) наймає робітників..., він платить їм найнижчу з усіх зарплат" (Баба Мезія 87а).

Лихварство

"Не стягуй з язичника... не стягуй з брата твого! " (Баба Мезія 70б).

"Можна позичати у них (язичників) і давати їм у борг під лихварство" (Баба Мезія 70б).

Одного разу хтось (єврей) хотів покаятися (і віддати лихварські відсотки та пограбування). Але його дружина сказала йому: "Пустоголовий! Якщо ти покаєшся (і все повернеш), то твій пояс не залишиться позаду. Тож він утримувався і не зробив цього" (Баба Камма 94б).

"Всемиловичий сказав: ...Я одного разу покараю того, хто позичить свої гроші єврею для лихварства в ім'я неєврея" (Баба мезія 61б).

"Мудреці (Талмуду) можуть давати один одному в борг, бо знають, що лихварство заборонено (серед євреїв); вони тільки дарують один одному подарунки" (Баба мезія 75а).

IV. Талмудичне розщеплення волосся

У наступній добірці сторінок, від яких волосся стає дибки, ми стикаємося зі світом, абсолютно чужим для нашого способу мислення і типово єврейським. Віртуозне формулювання і гостро відточена діалектика є характеристиками єврейського "розуму", в якому, однак, вже немає ніякого розуму, а лише вбиваюча дух спустошеність. Саме єврейська розбещеність розуму здатна перетворити чорне на біле.

"Можеш поставити глечик з водою біля вогню (в суботу), але не для того, щоб нагріти її (воду), а для того, щоб зник холод" (Шаббат 40б). .

"Не треба струшувати солому в ліжку рукою, а тілом" (Шаббат 50а, 141а).

"Той, хто вийшов за межі суботньої території навіть на лікоть (близько півметра), не може повернутися назад. Раббі Еліезер вчив: Якщо на два лікті, то може повернутися, а якщо на три, то не може" (Ерубін 52б).

"Жінкам не дозволяється грати з горіхами (в суботу), тому що вони можуть видавати звуки, які заборонені (в суботу), але ще більше тому, що вони можуть викликати утворення

тріщин (видання звуків і тим більше згладжування тріщин, які виникають при грі з горіхами. тріщини в горіховій шкаралупі заборонені як робота в суботу)" (Ерубін 104).

"Яйце, знесене в день свята, можна їсти згідно зі школою Шаммая (в день свята), але заборонено згідно зі школою Гілеля" (Беца 6б; Едуйот 4, 1).

Вчать, що в день свята можна рубати дрова тільки "чоловічою стороною" сокири, але не "жіночою" (чоловіча сторона сокири: вузька і загострена; жіноча сторона: широка) (Беца 31 б).

"Якщо вона (скинія на святі Кушів) покрита стрілами, то вона (скинія) придатна для використання, якщо вона чоловіча (загострені наконечники стріл для вставляння стріл); але вона марна, якщо вона жіноча (наконечники стріл для вставляння стріл)" (Сукка 12б).

"Хто спить нагим на ліжку з балдахіном, нехай висуне голову з балдахіна і скаже "Шма"... хто стоїть нагим у кімнаті, нехай не висуває голову з кімнати і не вимовляє "Шма" (Сукка 10б).

"Жабам не наказано освячувати (Боже) Ім'я" (Песахін 53б).

Є п'ять речей, які позбавлять життя того, хто їх робить, і кров його буде на його голові: ...коли ти стрижеш нігті свої і кидаєш їх на вулицю. Бо жінка може наступити на них, і в неї станеться викидень" (Нідда 17а).

"Якщо хтось (зі збудженою кінцівкою) впав з даху (на жінку, що лежала на землі) і застряг, лежачи на землі, і застряг (у ній), то він підлягає сплаті чотирьох платежів (за тілесні ушкодження)" (Джебамот 54а; Баба камма 27а).

"А якщо вона (тварина) виляє хвостом (і завдає шкоди)? (Чи потрібно платити компенсацію?)... А якщо вона (тварина) махне середнім пальцем (кінцівкою) (завдасть шкоди)? (і тим самим завдала шкоди): Питання залишається відкритим" (Баба Камма 19б).

"Чи вважається щось у цьому місці (на лобку жінки) проковтнутим або "домом таємниць"? Яке це має значення? Якщо жінка поклала на місце свого супутника шматок падла завбільшки з оливку, то якщо ти скажеш, що це вважається проковтнутим, то це проковтнута нечистота; але якщо ти скажеш, що це вважається таємницею, то нечистим воно стає не від дотику до нього, а від того, що його носять" (Нідда 42б).

"Якщо (жінка) помітить на своєму тілі пляму крові, то вона нечиста, якщо ця пляма знаходиться навпроти вульви; якщо вона не навпроти вульви, то вона чиста. Якщо пляма на п'яті або на кінчику великого пальця ноги, вона нечиста. Якщо вона на гомілці або на внутрішній стороні стопи, повернута всередину, вона нечиста; якщо вона повернута назовні, вона чиста. Якщо з боків, там чи тут, вона чиста. Якщо вона знайде пляму крові на сорочці - вона нечиста; якщо нижче пояса - вона нечиста; якщо вище пояса - вона чиста. Якщо вона бачить пляму крові на рукаві сорочки, вона нечиста, якщо рукав доходить до лобка; якщо ні, то вона чиста. Якщо вона вночі зняла сорочку і прикрилася нею, то вона нечиста, де б не була пляма крові, бо сорочка рухається туди-сюди" (Нідда 57б).

"Якщо висока жінка одягне сорочку низької жінки або низька жінка одягне сорочку високої жінки, то якщо (пляма крові) дійде до місця сорому високої жінки, то обидві нечисті, а якщо ні, то висока жінка чиста, а низька - нечиста" (Нідда 58а).

"Людина може залишати воду біля стіни сусіда лише на відстані трьох витягнутих рук; але це стосується лише цегляної стіни. цегляної стіни. У випадку кам'яної стіни необхідно дотримуватися ширини долоні (відстані), щоб не завдати шкоди. На кам'яній стіні це взагалі дозволено" (Баба батра 19б).

"Треба розрізняти громадську та приватну гнойову купу" (Еру, бін 8 а).

"Святий, благословенний Він, дав Мойсею (релігійний закон), що річ можна оголосити нечистою 49 способами і чистою 49 способами" (Соферім 16). можна оголосити чистою" (Соферім 16).

IV. Талмудичні вислови

За часів редакторів Талмуду вже склалися певні єврейські правила життя, правила життя, які були відображені в єврейському релігійному кодексі і які досі визначають єврейську думку і дії з релігійних міркувань, з релігійної єврейської думки і дій.

"Будьте уважні! Простягни руку і їж! Беріть і пийте! Бо світ, який ми покидаємо, подібний до весільного бенкету... Сину мій, якщо маєш що-небудь, нехай воно йде з тобою, бо в підземному світі немає більше насолоди, і навіть смерть не терпить затримки" (Ерубін 54).

"Хто хоче насолоджуватися, нехай насолоджується!" (Беракот 10б).

"Не бійтеся величі!" (Песахін 55а).

"Нехай людина (єврей) завжди користується мовою, яка представляє її як невинну!" (Песахін 3 а).

"Надавайте перевагу мові мудрих!" (Песахін 3а).

"Нехай людина (єврей) завжди буде обережною у своїй відповіді! Відповідай!" (Мегілла 25б).

"Нехай людина (єврей) завжди буде гнучкою, як очерет, але не твердою, як кедр" (Тааніт 20а, 20б).

"Що повинен робити чоловік (єврей), щоб його любив його народ? Щоб його любив його народ? ...Він повинен любити бути царем і грати в правителя, і бути щедрим, бути щедрим до народу!" (Таміда 32а).

"Людина (єврей) повинен завжди пристосовуватися до менталітету народу! До способу життя народу!" (Кетубот 17а).

"Як рука може вбити, так і язик може вбити!" (Аракін 15б).

"Чим займається людина (єврей) на землі? Він стоїть німий!" (Чуллін 89а).

"Як тільки мудрість приходить до людини (єврея), приходить і хитрість!" (Сота 21 б).

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

Зі змісту Шулхан Аруха та іншої єврейської літератури

Талмудичні ідеї поглиблюються і розширюються в Шулхан Арух та іншій єврейській літературі.

I. Євреї та неєвреї

Манія величі євреїв

"Тільки євреї важливі у світі; вони - пшениця, а язичники - солома" (Ісаак Абрабанель, Коментар на Ісаю, Єремію, Єзекиїля та 12 малих пророків, на Ісаю 41, стор. 63, задня сторінка, ліва колонка, амстердамське видання 1642 р.).

"Перш ніж будь-який інший народ, воно (божественне провидіння) поширюється на наслідня Авраама" (Аарон Бен, Йосип, Коментар до П'ятикнижжя, на Вих. 3:15).

"Він (Яхве) благословляє євреїв через (їхню) перемогу" (Аарон Бен Еліху, Керет Тора, на Второзаконня 33:26).

"Ось ви прекрасні... Він (Ягве) говорить до юдеїв: Радуйтеся, юдеї, хто подібний до вас? Євреї, хто подібний до вас?..."

"Єврейська праведність підносить євреїв над усіма народами землі" (Мідраш Шир ха-Шірім сута 1, 15).

"Я (юдаїзм) в очах Його (Ягве) як засновник миру" (Мідраш Шир хаш-шірім сута 8:10).

"Утримувач світу... якби євреї, стоячи на горі Синай, не сказали: "Все, що сказав Предвічний, ми зробимо і послухаємося", - світ би розтанув у безплідді та порожнечі. "Все, що сказав Предвічний, ми зробимо і будемо слухатися", світ перетворився б на безпліддя і порожнечу" (Мідраш Шир Рабба, абзац 1 до гл. 1, 9).

"Ізраїль серед народів, як серце серед членів" (Єгуда Халеві, Кусарі 2:56).

"Ізраїль - це народ, заради якого існує все, що є доброго у світі" (Берешит Рабба, п. 66 до гл. 27:28).

"За своєю суттю вона (мова іврит) найблагородніша" (Єгуда Халеві, Кусарі 2:68).

"Коріння і принципи всіх наук йдуть тільки від нас (євреїв) до халдеїв, потім до персів і мідян, потім до греків і, нарешті, до римлян" (Єгуда Халеві, Кусарі 2:66).

"Ти прекрасний, коханий мій, і немає в тобі вади: це стосується Якова та його синів, серед яких немає ні зла, ні вади" (Мідраш Шир хаш-ширім сута 4:7).

"Твої нащадки подібні до саду гранатових дерев; як прекрасний сад гранатовий, так прекрасні євреї і поширені їхні справи" (Мідраш Шир Хашширім сута 4:13).

"Хто виступає проти юдеїв, той немовби виступає проти Святого, благословенний Він" (Мехілта, параграф Хашира [Бешаллах] 6 до гл. 15:7).

"Не з любові Соломон (єврейський цар) спілкувався з чужоземними жінками, але з наміром прихилити їх (до Яхве) і повернути в юдаїзм" (Мідраш Шир Рабба, п. 1 до гл. 1, 1).

"Здібні з-поміж язичників кажуть євреям: "Ми підемо з вами, кому б ви не служили: Кому б ви не служили, ми підемо з вами" (Мідраш Шир Хашширім Сута 5:9).

Вони (погани) кажуть до євреїв: "Ми підемо з вами, бо так написано (Пісня над піснями 6:1): Куди пішов ваш приятель, щоб ми шукали його з вами? А юдеї відповідають їм: Ви не маєте в ньому частки, але (Пісня над піснями 2:16): Мій друг - мій, а я - його..." (Мехілія, пар. Хашира [Бешаллах] 3 до гл. 15:2).

"Хто з язичників приєднується до нас (євреїв), той користується виключно доброю долею, що випала нам, не будучи, однак, рівним нам" (Єгуда Халеві, Кусарі 1:27).

"Авраам, князь і батько правовірних" (Аарон Бен Ейху, Керей тора, на Второзаконня 33:4).

"Коли наш батько Авраам обрізав себе, своїх синів і свою сім'ю, їхня крайня плоть утворила справжню купу, сонце світило на неї, з'явилися хробаки, і з'явився запах, подібний до миро перед Богом, подібний до миро і пахоців жертовника..." (Мідраш Шир рав рав нагорода). Авраам переніс біль обрізання, щоб Бог подвоїв його нагороду" (Мідраш Шир Раб його нагороду" (Мідраш Шир Рабба, абзац 2 до гл. 4:6).

"Авраам сидить при брамі пекла і не впускає нікого, хто не обрізаний. Але що він робить з тими (євреями), які тяжко згрішили (і тому повинні потрапити в пекло)? Він бере крайню плоть у дітей, які померли до обрізання, прикріплює її до (єврейських) грішників, а потім дозволяє їм спуститися в пекло" (Берешит Рабба, п. 48 до гл. 18, 1).

Ставлення євреїв до язичників

"Любіть усіх (євреїв) і ненавидьте гоїв, обманщиків і зрадників! Зрадників!" (Кіцур 29:13).

"Прокляті всі погани! Благословенні всі євреї!" (Шулхан Арух, Орах ді'аїм 690, 16).

"Крайня плоть - найгірша пляма з усіх плям" (Пірке рабі Еліезер, гл. 29; у венеціанському виданні 1544 р.: аркуш 23, зворот, права колонка; на амстердамській сторінці, права колонка; в амстердамському виданні 1707 р., аркуш 28, зворот, змінено на: "Твоя крайня плоть - найгірша пляма з усіх плям"; у львівському виданні 1867 року відсутнє ціле речення).

"Всі необрізані (дослівно: необрізані) потрапляють до пекла" (Бехай Бен Ашер, Кад хакемах; у Константинопольському виданні 1515 року: аркуш 46, вірш, ліва колонка; у Венеціанському виданні 1545 року: аркуш 43, вірш, ліва колонка; у Люблінському виданні 1596 року: аркуш 43, вірш, ліва колонка; у Львівському виданні 1880-1892 років: т. 2, аркуш 4, вірш, вірш).

"Обрізання свідчить нам (євреям), що ми чисті" (Шемот Рабба, п. 23 до гл. 15, 1).

"Якщо вони (євреї) зустрінуть нечисту річ або неєврея відразу після ритуалу омовіння очищення) нечисту річ або неєврея, очищення повинно бути очищення повинно бути повторено" (Шулхан Арух. Йоре деа 198, 48). У коментарі Беер Хейб цей уривок супроводжується переліком нечистих речей: "собака, осел, дурень, неєврей, неєврейський верблюд, верблюд, свиня, прокажений".

"Тварина, забита неєвреєм, вважається падлом, навіть якщо він молодий і ще не ідолопоклонник, і навіть якщо інші (євреї) дивилися на нього" (Шулхан Арух, Йоре деа 2, 1).

"Хліб з яйцями, намазаними назовні, заборонений через ці яйця, бо вони є чимось, приготованим язичником" (Кіцур 38, 4).

"Молоко, видосне неєвреєм, заборонено, якщо ніхто з євреїв не дивився" (Шулхан Арух, Йоре деа 115, 1; Кіцур 38:13).

"Сир та інші речі в руках неєвреїв заборонені, навіть якщо вони запечатані і мають печатку, що вони кошерні (чисті), бо ми не можемо знати, хто їх запечатав" (Кіцур 46:19). не можемо знати, хто їх запечатав" (Кіцур 46:19).

"Все, що приготував неєврей, навіть якщо це було зроблено в єврейському посуді і в єврейському домі, заборонено" (Шулхан Арух, Йоре деа 113).

"Якщо хтось купив посуд, що належить до трапези, у єврея-неєврея, то заборонено користуватися ним, навіть якщо він новий... посуд, заборонено користуватися ним... поки він не буде занурений, щоб він перейшов з нечистоти язичників у святість євреїв" (Кіцур 37, 1).

"Всі язичницькі жінки - блудниці" (Шулхан Арух, Ебен ха-езер 6:8).

"Всі євреї мають частку в прийдешньому світі, а всі інші народи подібні до ослів" (Ісаак Абрабанель, Коментар на Ісаю, Єремію, Єзекіїля та 12 малих пророків, на Осію 4, стор. 230, задня сторінка, ліва колонка, Амстердамське видання 1642 року).

"Язичники, в душах яких живе нечистий дух, називаються свинями" (jalkut Rubeni al hatoga, аркуш 10, задня обкладинка, амстердамське видання 1690 року).

"Собаці давайте (м'ясо, відірване від живої тварини), і язичнику, і круглому давайте... Чому сказано: собаці? Щоб навчити вас, що собака має перевагу. Бо сказано: "Ніякий пес не підніме свого язика на єврея" (Раші на Вихід 22:30).

"Кожен (єврей), хто їсть з необрізаним чоловіком, робить те саме, що їв би з собакою; бо як собака необрізаний, так і той, хто має необрізану крайню плоть, є необрізаним. Кожен, хто ввійде до чоловіка з необрізаною крайньою плоттю, немовби бере мертвого. Хто купається з ним, той немовби купається з прокаженим. За життя вони подібні до мертвих, а після смерті - до польових трупів" (Пірке рабин Еліезер, гл. 29, Венеційське видання 1544 р., аркуш 24, перша сторінка, ліва колонка, рядки з 2 по 7). У Лембергському виданні 1:867 весь уривок читається так: "Хто їсть з тими, хто суперечить Яхве, той немовби їсть нечистий хліб, і хто купається з персом, той немовби купається з прокаженим".

II. Моральне вчення

Вбивство.

"Бог дозволив кров і майно поган; кров (Втор. 20:16): Не залишиш жодної душі в живих; майно (Втор. 20:14): Здобич ворогів твоїх будеш їсти. (Ваджікра рабин, п. 13 до гл. 11, 1).

"Кожен, хто проливає кров нечестивих (язичників), приносить (Яхве) жертву" (Симон Даршан, Jalqui Shimoni, аркуш 245, зворот, права колонка, як у Венеції 1566 р., т. 1, так і у Франкфурті-на-Майні 1687 р.; аркуш 431, зворот, у Ліворно 1650-1657 рр., т. 1 видання).

"Тільки той, хто вбиває єврея, порушує заборону; не вбивай" (Маймонід, Хільхот Розеах 1:1).

"Вбивайте найкращих з язичників, розтрощуйте мізки найкращим з рабів!" (Mechilia, Beschallach, п. 1 до гл. 14, 7).

"Якщо євреї мають перевагу над язичниками.... нам заборонено терпіти навіть одного з нас" (Маймонід, Хільхот Абоду зара 10, 5.6).

"За всіма законами дозволено вбити таку людину (ідолопоклонника, християнина, язичника). Наші філософи також дозволяють це і заявляють: Убийте того, хто не визнає жодного (юдейського) закону! І так само (юдейське) вчення закону говорить про ідолопоклонників (християн, язичників): Нехай не залишиться в живих жодна душа! Якщо таку людину можна вбити, то тим більше її майно! Ідолопоклонник (християнин, язичник) заслуговує на смерть без милосердя" (Сефер Іккарім III, глава 25).

Жінка.

"Дружина (єврейка) повинна вмивати обличчя, руки і ноги свого чоловіка; вона повинна наливати йому чашу; вона повинна стелити йому постіль; вона повинна стояти перед своїм чоловіком і стелити йому постіль; вона повинна стояти перед своїм чоловіком і служити йому; вона повинна подавати йому посудину з водою" (Шулхан Арух, Ебен га-езер 80:4).

Шлюб

Вони (язичники) не можуть одружуватися" (Шулхан Арух, Ебен га-езер 44:8).

"Якщо неєврей і неєврейка, або єврей, який став неєвреєм, одружуються за своєю новою релігією, і якщо вони згодом стануть євреями, то попередній шлюб не береться до уваги;

жінка може залишити його (чоловіка) без свідоцтва про розлучення, навіть якщо він прожив з нею багато років, бо це був лише блуд" (Шулхан Арух, Ебен га-езер 26, 1).

"Ті, хто прийняв юдаїзм разом зі своїми дітьми, не знають жалоби один за одним, бо той, хто прийняв юдаїзм, подібний до новонародженої дитини, і спорідненість з того часу, коли вони ще не були юдеями, вже не є спорідненістю" (Кіцур 203:5).

"Статевий акт - одна з насолод суботи, тому (талмудичні) мудреці повинні практикувати статевий акт суботу за суботою" (Шулхан Арух, Орах Чайїм 280, 1.2).

"Кохатися слід не на початку чи наприкінці ночі, а опівночі... не в громадських місцях, не в садах і парках, а в себе вдома... не при світлі... навіть вдень... не під час подорожі..." (Шульхан Арух, Ебн-ха-езер, 25, 3, 4). Не слід спати з жінкою, якщо вона огидна під час статевого акту... якщо він або його дружина п'яні" (Шулхан Арух, Ебен ха-езер 25, 3-9).

Обман

"Заборонено відвідувати або вітати неєврея в його свято. Якщо ви зустрінете язичника на вулиці, привітайтеся з ним тихо і з труднощами. Заборонено вітати неєврея, щоб відповісти на привітання; але в цьому світі добре привітати неєврея першим, щоб неєврей не став сильним; необхідно привітати його першим" (Шулхан Арух, Йоре деа 148, 1).

Солідарність

"Найвищий рівень справедливості, вище якого немає нічого, - це коли він (єврей) допомагає збіднілому єврею до того, як той зовсім збідніє, даруючи йому відповідний подарунок з пошаною, або позичаючи йому гроші, або ведучи з ним бізнес, або даючи йому якусь торгівлю, або справу, або роботу, щоб зробити його знову сильним" (Кіззур 34:13).

Робота

"Бог створив поган, хоч вони і подібні до тварин, у людській подобі... але Він створив їх не для іншої мети, як для того, щоб вони служили євреям вдень і вночі, і ніколи не відступали від цієї служби. від цієї служби. Не годиться, щоб євреям служили тварини в образі тварин, але щоб їм служили тварини в образі людей. (Мідраш Талпілот, сторінка 255, варшавське видання 1875 року).

Мораль заробітної плати

"Людина (єврей), яка не прагне до видимого добра, не прагне до видимої винагороди" (Єгуда Халеві, Кусарі 5:27).

III. Правове життя

Судова влада

"Заборонено (єврею) домагатися справедливості через посередництво неєврея" (Шулхан Арух, Ішпат, 4:2).

"Судова колегія з трьох осіб, одна з яких є прозелітом (неєвреєм, який перейшов в іудаїзм), не може судити єврея, якщо тільки мати або батько прозеліта не були євреями" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпа 7, 1).

"Заборонено судитися з ним (неєвреєм)" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 22:2).

Крадіжка загубленого майна

"Зберігати "загублену річ" язичника дозволено (єврею, який знайшов її), дозволено, бо сказано (Втор. 22:1): "Втрата брата твого. Але якщо єврей, який знайшов знахідку, все ж повертає її неєврею, який загубив, він порушує закон, бо посилює владу порушників. Однак, якщо він повертає знахідку з наміром освятити (Божественне) Ім'я, то його вчинок гідний похвали" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 266, 1).

Крадені речі

"Якщо хтось (єврей) щось вкрав, а інший (єврей) прийшов і допоміг йому забрати крадене, то ця (огорожа) не підлягає оплаті (Шулхан Арух, Шошен Хабіміскпат

"Якщо єврей купив щось у злодія і перепродав іншому єврею, а неєврей прийде і заявить, що у нього вкрали, і врешті-решт забере це назад у другого покупця за своїм законом, то перший єврей повинен повернути гроші другому, якщо злодій відомий як такий; але якщо злодій не відомий як такий, то перший єврей не повинен повертати гроші другому, бо він може сказати: "Можливо, неєврей бреше" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 356, 10).

Введення в оману язичників

"Дозволено скористатися помилкою неєврея. Дозволено обдурити його в арифметиці. Можна не платити його борги" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 348:2).

"Якщо хтось (єврей) укладе угоду з неєвреєм, а інший (єврей) прийде і обдурить неєврея в мірі, вазі або кількості, то прибуток повинен бути розділений, незалежно від того, чи допоміг він за плату, чи безкоштовно" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 183:7).

"Якщо хтось (єврей) пошле гою до неєврея за грошима, а той (неєврей) помилиться і дасть занадто багато, то все належить посланцю" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 183:7).

Борги

"Якщо хтось (єврей) не сплатує своїх боргів (неєвреям), то це дозволено" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 369, 6).

"Дозволено не платити йому (неєврею) борг" (Шулхан арух, Шошен хам-мішпат лен) (Шулхан арух, Шошен хам-мішпат 348:2).

"Єврей, який заборгував щось неєврею, не зобов'язаний нічого платити його спадкоємцям, якщо неєврей помре, а єврей не помре і ніхто з неєвреїв не дізнається про це" (Шулхан Арух, Шошен хам-мішпат 283, 1).

Лихварство

"(Бог) наказав нам позичати язичникам під відсотки. Ми можемо позичати їм тільки на цій умові (відсотків) не для того, щоб принести їм користь чи допомогу, а щоб зашкодити їм, вимагаючи відсотки. зашкодити їм, вимагаючи відсотки. Заборонено так чинити по відношенню до єврея" (Маймонід, Сефер Міцвот, 198-а заповідь).

"Не можна позичати гроші несврею під лихварські відсотки (на півсвята), бо інакше угода буде втрачена (півсвята - це неповний день відпочинку для єврея)". (Шулхан Арух, Орах Чайїм 539:13).

"Дозволено (в дні жалоби) давати їм (язичникам) в борг під лихварство через посередництво чужих людей, бо інакше справа буде втрачена" (Шулхан Арух, Йоре деа 380, 7).

"З чим можна порівняти лихварство? З тим, що кусає змія, а людина не знає, хто її вкусив, і не дізнається про це, поки вона не з'явиться (і не почнеться біль). Так само і наслідки лихварства, поки він не стане на нього" (Шемот Рабба). (Шемот Рабба, п. 31 до гл. 22:25).

**Hundreds of books
Translated from the
Third Reich originals!**

**RJG Enterprises Inc.
PO Box 6424
Lincoln NE 68506 USA
www.third-reich-books.com**

